

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

102'nci Birleşim
16 Haziran 2026 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'ın, Bitlis'in genel sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- Amasya Milletvekili Haluk İpek'in, Amasya Tamimi'nin yayımlanmasının 107'nci yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Adana'nın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

IV.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Çeşitli İşler

- 1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu teşrif eden Nijerya Temsilciler Meclisi Anlaşmalar ve Protokoller Komitesi Başkanı Rabiu Yusuf'a ve beraberindeki heyete "Hoş geldiniz." denilmesi
- 2.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Akdağmadeni Lozan Mübadilleri Kültür, Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği yönetimine "Hoş geldiniz." denilmesi
- 3.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Erzurum ve İspir Sevenler Derneği üyelerine "Hoş geldiniz." denilmesi
- 4.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Bursa Yeşil Devlet Hatun Kız Anadolu İmam-Hatip Lisesi öğretmenlerine ve öğrencilerine "Hoş geldiniz." denilmesi
- 5.- Başkanlıkça, Ankara Mehmet Emin Resulzade Anadolu Lisesi öğretmenlerine ve öğrencilerine "Hoş geldiniz." denilmesi

B) Önergeler

- 1.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, (2/1755) esas numaralı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/147)

V.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Erzurum Milletvekili Fatma Öncü'nün, Atatürk Üniversitesinin hem dünyada hem de Türkiye'de elde ettiği başarıya ilişkin açıklaması
- 2.- Mersin Milletvekili Havva Sibel Söylemez'in, Avrupa Parlamentosunun bazı üyelerinin sözde yaptırım çağrısına ilişkin açıklaması
- 3.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, Tokat merkez Mülkköy'de yaşanan heyelan tehlikesine ilişkin açıklaması
- 4.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, Bozkır İmam-Hatip Mezunları Derneğine bağlı erkek öğrenci yurdunda yaşanan bir olaya ilişkin açıklaması
- 5.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, Mardin'den bir çiftçinin aktardıklarına ilişkin açıklaması
- 6.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, mayıs ayında yaşanan sel felaketinde Defne ilçesinde meydana gelen zarara ilişkin açıklaması
- 7.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Gölcük Belediyesine ilişkin açıklaması
- 8.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, İran-ABD/İsrail savaşına ilişkin açıklaması
- 9.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Samsun Şehir Hastanesine ilişkin açıklaması
- 10.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, Mersin İdmanyurdu'na ilişkin açıklaması
- 11.- Van Milletvekili Gülderen Varlı'nın, Van'daki yol sorunlarına ilişkin açıklaması

- 12.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, vergi borçlarının taksitlendirilmesine ilişkin düzenlemeye ilişkin açıklaması
- 13.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, demokratik yollardan haklarını arayan öğretmenlerin yanında olduklarına ilişkin açıklaması
- 14.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Kahramanmaraş'ın Onikişubat ilçesi Önsen Mahallesi İğdeli mevkisindeki halkın eylemine ilişkin açıklaması
- 15.- Mersin Milletvekili Levent Uysal'ın, Tarsus'a ilişkin açıklaması
- 16.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Toprak Mahsulleri Ofisinin açıkladığı buğday ve arpa fiyatlarına ilişkin açıklaması
- 17.- Afyonkarahisar Milletvekili Hasan Arslan'ın, Ezanım Muhammedî'nin aslına döndürülmesinin yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 18.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, İsmail-Şerife Sarı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezinin taşınmasına ilişkin açıklaması
- 19.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, Kocaeli'nin Derince ilçesinde yaşanan bir olaya ilişkin açıklaması
- 20.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, nöbet usulü çalışan sağlık personelinin yaşadığı mağduriyetlere ilişkin açıklaması
- 21.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Et ve Süt Kurumu Genel Müdürü Mücahid Taylan'a ilişkin açıklaması
- 22.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, bu hafta sonu üniversite sınavına girecek öğrencilere ve öğrencilerin barınma sorununa ilişkin açıklaması
- 23.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, Anayasa Mahkemesinin yoksulluk nafakasını iptal etmesine ilişkin açıklaması
- 24.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, kamuda mimar, mühendis ve şehir plancısı atamalarına ilişkin açıklaması
- 25.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, TOKİ projelerindeki daire fiyatlarına ilişkin açıklaması
- 26.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, yol sorunlarına ilişkin açıklaması
- 27.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Samsun-Sarp Demir Yolu Projesi'nde Giresun güzergâhına ilişkin belirsizliğe ilişkin açıklaması
- 28.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, özel sektör öğretmenlerinin eylemine ilişkin açıklaması
- 29.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, Meclisten beklenen adli düzenlemelere ilişkin açıklaması
- 30.- Şanlıurfa Milletvekili Adürrahim Dusak'ın, Amerika ile İran arasında varılan mutabakata ilişkin açıklaması
- 31.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, Rize'de 11 yaşındaki bir çocuğun şiddete maruz kaldığı iddiasıyla açılan dosyaya ilişkin açıklaması
- 32.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, D-8'in 29'uncu kuruluş yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 33.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Muhsin Yazıcıoğlu'nun vefatıyla ilgili davaya, İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın 100'üncü Birleşimde yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, seçim tarihiyle ilgili açıklamalara, Futbol Federasyonunun FIFA Dünya Kupası için çektiği klibe, Irak Türkmen Cephesi Başkanının babasının vefatına, Azerbaycan Millî Kurtuluş Günü'ne, İran-ABD/İsrail savaşının bitmesine ve İçişleri Bakanına atıfta bulunmak istediğine ilişkin açıklaması
- 34.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Meclis kapısına gelen öğretmenlerin karşılaştıkları manzaraya ve ücretli öğretmenlik uygulamasına, bir madencilik şirketine ve eylemdeki madencilere, Türk Millî Takımı'na ve TRT'ye ilişkin açıklaması
- 35.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, "repressiya" kavramına ve "Türk Dünyasında Repressiya" sergisine; Cemil Meriç'e, Dündar Taşer'e ve Peyami Safa'ya ilişkin açıklaması
- 36.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, muharrem orucuna, 15-16 Haziran büyük işçi direnişine ve hakları için direnen öğretmenlere, toplumsal barışa, Sağlık Bakanının Muş ziyaretine ve Muş'un sağlık sorunlarına, çıplak arama mevzusuna, Sağlamlılığa Karşı Kadın Hareketi Derneğinin ziyaretine ve engelli yurttaşlara ilişkin açıklaması
- 37.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, muharrem ayına, ekonomiye ve emekli maaşı sorununa, kayyum düzenine, öğretmenlerin taleplerine ilişkin açıklaması
- 38.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, hicri yeni yıla, ABD ile İran'ın anlaşmasına, TOKİ tarafından başlatılan kampanyaya, dün hizmete açılan Ankara Havalimanı'na, Dünya Kupası'nda mücadele eden Millî Takım'a, Profesör Doktor Sezai Yılmaz'a ve ekibine, öğretmen atamalarına ilişkin açıklaması
- 39.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Profesör Doktor Sezai Yılmaz'a ve ekibine, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 40.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Ankara Milletvekili Murat Emir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 41.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 42.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Ankara Milletvekili Murat Emir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 43.- Isparta Milletvekili Hasan Basri Sönmez'in, Gönen ilçesine sezonda Toprak Mahsulleri Ofisi alım bürosu kazandırılması gerektiğine ve Gelendost ilçesinde meydana gelen dolu afetine ilişkin açıklaması

- 44.- Muğla Milletvekili Cumhur Uzun'un, Datça Emecik'teki özelleştirme kararına ilişkin açıklaması
- 45.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, 43 ilde 126 sağlık alanının ve tesisin özelleştirilerek satılacağına ilişkin açıklaması
- 46.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıl'a'nın, ücretlere yapılacak zamlara ilişkin açıklaması
- 47.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, çölyak hastalarına ilişkin açıklaması
- 48.- Kilis Milletvekili Mustafa Demir'in, Kilis'e ilişkin açıklaması
- 49.- Bursa Milletvekili Cemalettin Kani Torun'un, Bursa Karacabey'e bağlı Hürriyet köyünde verilen hak ve adalet mücadelesine ilişkin açıklaması
- 50.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, İstanbul Gayrettepe'de iki yıl önce yaşanan patlamada yakınlarını kaybedenlerin adalet arayışına ilişkin açıklaması
- 51.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Kırşehir'de yaşanan şiddetli yağış ve sel felaketi nedeniyle meydana gelen hasarlara ilişkin açıklaması
- 52.- Rize Milletvekili Tahsin Ocaklı'nın, Karadeniz'deki sorunlara ilişkin açıklaması
- 53.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, 2026 yılı için açıklanan buğday ve arpa alım fiyatlarına ilişkin açıklaması
- 54.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, TMO'daki randevu sistemine ilişkin açıklaması
- 55.- Mersin Milletvekili Talat Dinçer'in, Mersin'in Mut ilçesindeki hal sorununa ilişkin açıklaması
- 56.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, hasta tutsak Saadet İdin'e ilişkin açıklaması
- 57.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci'nin İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 58.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 59.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 60.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, emlakçı ve galerici esnafına ilişkin açıklaması
- 61.- İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'nın, esnafın yaşadığı ekonomik sıkıntılara ilişkin açıklaması
- 62.- Karabük Milletvekili Cevdet Akay'ın, mayıs ayı bütçe verilerine ilişkin açıklaması
- 63.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 64.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 65.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 66.- Denizli Milletvekili Şeref Arpacı'nın, Denizlililerin altı senedir yapılmayan şehir hastanesini beklediklerine ilişkin açıklaması

VI.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

- 1.- YENİ YOL Grubunun, Adana Milletvekili Sadullah Kısacık ve 19 milletvekili tarafından, son yıllarda Mısır, Fas ve Tunus gibi Kuzey Afrika ülkelerinin tarım ürünleri ihracatında elde ettiği hızlı yükselişin tarım sektörü üzerindeki etkilerinin tespit edilmesi, üreticilerin karşı karşıya bulunduğu yapısal sorunların belirlenmesi ve alınması gereken tedbirlerin ortaya konulması amacıyla 16/6/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Haziran 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi
- 2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, beyaz et ve kırmızı et fiyatlarındaki fahiş artışlar, piyasadaki kartelleşme ve rekabet ihlalleri Rekabet Kurulunun denetleme mekanizmalarında yetersiz kalması, etkin piyasa denetim mekanizmalarının kurulmaması ve sonrasında da bu gerekçe gösterilerek Adalet Bakanlığı tarafından yürütülen beyaz et operasyonları sonucunda hukuka uygun olmayan kayyum atamalarının ve diğer uygulamaların hukuk devleti ilkesine verdiği zararın araştırılması amacıyla 16/6/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Haziran 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi
- 3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Muş Milletvekili Sezai Temelli ve Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit tarafından, emekçilerin güvencesiz, sendikasız çalıştırılmalarının önlenmesi için yürütülecek çalışmaların belirlenmesi amacıyla 16/6/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Haziran 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi
- 4.- CHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Suat Özçağdaş ve arkadaşları tarafından, öğretmenlerin kamuda ve özel sektörde karşı karşıya kaldığı hak kayıplarının belirlenmesi amacıyla 16/6/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Haziran 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

5.- AK PARTİ Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisinin TBMM İhtüzüğü'nün 5'inci maddesine göre 1 Temmuz 2026'da tatile girmeyerek çalışmalarına devam etmesine, 1 ve 2 Temmuz 2026 Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmemeyerek gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesine; gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan 276 ve 266 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin aynı kısmın sırasıyla 1'inci ve 3'üncü sıralarına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun çalışma saatlerine; Genel Kurulun 7, 8 ve 9 Temmuz 2026 Salı, Çarşamba ve Perşembe günleri toplanmamasına; 276 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ve tümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılabilmesine ilişkin önerisi

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve Tokat Milletvekili Yusuf Beyazıt ile 71 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3703) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 276)

VIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Siverek ilçesinde sosyal yardım ödemelerinin yapıldığı banka şubesinde yaşanan yoğunluğa ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/44546)

2.- Konya Milletvekili Ali Yüksel'in, 2024 ve 2025 yıllarında yapılan kırmızı et ithalatıyla ilgili çeşitli verilere ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/44605)

3.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, sigara satışında kimlik ibrazı zorunluluğu getirileceği iddiasına ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/44606)

4.- Tekirdağ Milletvekili Selcan Taşcı'nın, bir üniversitenin bahar şenliğinde yaşanan olaylara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/44614)

5.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdur'daki zorunlu deprem sigortası oranının düşüklüğüne ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/44615)

6.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, çelenk sunma töreni protokol düzeninde milletvekillerinin yerine ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/44779)

7.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, denklik başvuruları için YÖK tarafından talep edilen bazı belgelerin temininde yaşanan sorunlara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/44859)

8.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Fethullahçı Terör Örgütü'nün (FETÖ/PDY) 15 Temmuz 2016 Tarihli Darbe Girişimi İle Bu Terör Örgütü'nün Faaliyetlerinin Tüm Yönleriyle Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu Raporuna ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/45090)

9.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Hakkâri Merkez, Yüksekova ve Şemdinli İlçelerinde Meydana Gelen Olayların Araştırılması Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu Raporuna ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/45091)

16 Haziran 2026 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.03

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: Adil BİÇER (Kütahya), Nurten YONTAR (Tekirdağ)

----- 0 -----

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 102'nci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

İlk söz talebi, Bitlis'in genel sorunları hakkında Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'e aittir.

Buyurun Sayın Çağlar. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'in, Bitlis'in genel sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP (Bitlis) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Bitlisli Ermeni yazar William Saroyan anlattığı bir hatıra da şöyle der: "Kürtçe -dedi anneannem- kalbin dilidir. Türkçe, müziktir; bir şarap deresi gibi akar yumuşak, tatlı, parlak. Bizim dilimiz -diye bağırırdı- acının dilidir. Ölümü tattık hep; dilimizde nefretin, acının yükü var." Diller yalnızca kelimelerden oluşmaz; her dil onu konuşan halkın hafızasını

taşıır; sevinçlerini, kayıplarını, sürgünlerini, direnişlerini ve umutlarını kuşaktan kuşağa aktarır. İşte, Bitlis bu hafızanın adıdır; dağların arasında sıkışmış bir şehir değil halkların, inançların ve kültürlerin yan yana yaşadığı büyük bir birikimdir. Bir zamanlar bu topraklarda Kürtçe, Ermenice, Türkçe ve Arapça aynı çarşının sesine karışıyordu. Bitlis yalnızca taş evleriyle, kaleleriyle ve gölleriyle değil yetiştirdiği insanlarla da bu coğrafyanın hafızasına yön verdi. Şerefname'nin yazarı İdrisi Bitlisi, zamanın benzersizi Bediüzzaman Saidi Kürdi, Fekiye Teyran ve Ahmed-i Hani'nin izleri bu topraklarda yaşamaya devam ediyor. Bitlisli Ermenilerin, Süryanilerin, Kürtlerin, Türklerin birlikte ördüğü bu yaşam kürdistan coğrafyasının en zengin kültürel miraslarından birini yarattı ancak bugün aynı Bitlis'e baktığımızda büyük bir çelişkiyle karşılaşırız. Türkiye'nin en zengin hafızalarından birine sahip olan bu kent cumhuriyet tarihi boyunca ekonomik göstergelerde, sosyal gelişmişlikte, kültürel üretimde ülkenin en gerilerine itilmiş kentlerinden biri hâline getirilmiştir.

(Uğultular)

BAŞKAN - Sayın Gökalp, bir saniye lütfen.

Sayın milletvekilleri, çok uğultu var Genel Kurulda; kürsüde hatip var, lütfen dinleyelim.

Buyurun, devam edin.

SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP (Devamla) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Yoksullukta, işsizlikte, sağlıkta, eğitimde, kısacası neredeyse bütün sosyoekonomik göstergelerde en gerideki kentlerden biridir. Yıllardır köy yollarından altyapı sorunlarına kadar birçok problemi burada dile getiriyoruz ancak iktidarı bu kadar temel bir meselede dahi çözüme getiremiyoruz. Hizan'ın neredeyse bütün köylerine, Ahlat'ın birçok köyüne dair tek tek sorunları aktardık ancak herhangi bir düzelve yaşanmadı. Oysa Bitlis üretmeye devam ediyor, dünyanın en prestijli bal yarışmalarından biri olan "Paris Honey Awards"ta Bitlis kara kovan balı bu yıl 4'üncü kez Altın Bal Ödülü'ne layık görüldü, emeği geçen herkese buradan teşekkür ediyoruz. Bu başarı Bitlis'in potansiyelini göstermektedir. İktidar bu başarıyı büyötmek için istikrarlı bir tarım vizyonu geliştireceğine Bitlis'in kırsalını rant alanı olarak gören bir anlayışla hareket ediyor, enerji projeleriyle doğayı talan etmektedir. Adilcevaz Çanakayla'da ve Ahlat Ovakişla'da halkın itirazlarına rağmen ısrarla yapılmaya çalışılan GES projeleri, bölgenin en büyük baraj projelerinden biri olacak olan Kezer Barajı Projesi bunların en çarpıcı örneklerindendir. Benzer bir tablo bütün üretiminde de yaşanıyor. Binlerce aile için önemli bir geçim kaynağı olan bütün üretimi yasal belirsizlikler ve örgütlenme eksikliği nedeniyle sürekli baskı altında tutuluyor. Kooperatifleşmenin desteklenmesi, küçük üreticilerin üretim ve satış olanaklarının geliştirilmesi artık bir tercih değil zorunluluktur diyoruz ama sonuç alamıyoruz. Öyle bir kapan kurulmuş ki yüz yıldır dışları Bitlislinin emeğine, umuduna, geleceğine saplanmış; bu kentten aldığıyla büyümüş ama bu kente yüz yıldır nefes olamamıştır. Bir zamanlar kervan yollarının kavşağı olan Bitlis bugün göç yollarının durağına dönmüş durumdadır çünkü yüz yıldır uygulanan siyasi, idari ve ekonomik politikalar yalnızca halkların kimliğini hedef almadı, aynı zamanda, şehirlerin hafızasını sildi, geleceğini çaldı. Bugün, Bitlis'in ihtiyacı yalnızca yatırım değildir, Bitlis'in ihtiyacı kendisi olabilmektir. Bitlis'in her karış toprağına kültürel, sosyolojik ve doğal zenginlik, o tarihsel öz, o zengin potansiyel zaten sinmiştir ve bugün, Bitlis, ülkenin her köşesi gibi, tam da tarihsel özü ve potansiyeli arıyor; kendi barışını, kendi sesini, kendi hafızasını arıyor. İşte bu arayış nedeniyledir ki Bitlis'e baktığımızda bir şehrin değil yüz yıldır yarım bırakılmış bir cümlenin önünde durduğumuzu biliyoruz. Artık, o cümleyi tamamlama zamanıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP (Devamla) - Teşekkürler.

Sarıyan'ın anneannesinin sözünü ettiği, dilimizdeki nefretin ve acının yükünü alma zamanı gelmiştir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

IV.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Çeşitli İşler

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu teşrif eden Nijerya Temsilciler Meclisi Anlaşmalar ve Protokoller Komitesi Başkanı Rabiü Yusuf'a ve beraberindeki heyete "Hoş geldiniz." denilmesi

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, ülkemizi ziyaret etmekte olan Nijerya Temsilciler Meclisi Anlaşmalar ve Protokoller Komitesi Başkanı Sayın Rabiü Yusuf ve beraberindeki heyet şu anda Genel Kurulumuzu teşrif etmiş bulunmaktalar; kendilerine Meclisimiz adına hoş geldiniz diyorum. (Alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları (Devam)

2.- Amasya Milletvekili Haluk İpek'in, Amasya Tamimi'nin yayımlanmasının 107'nci yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN - İkinci söz talebi, Amasya Tamimi'nin yayımlanmasının 107'nci yıl dönümü münasebetiyle Amasya Milletvekili Sayın Haluk İpek'e aittir.

Buyurunuz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HALUK İPEK (Amasya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün burada Türk milletinin bağımsızlık mücadelesinin en önemli dönüm noktalarından biri olan Amasya Tamimi hakkında konuşmak üzere söz almış bulunuyorum. Tarihimizde bazı olaylar vardır ki yalnızca yaşadıkları dönemi değil bir milletin geleceğini de şekillendirir. Amasya Tamimi, işte, böyle bir belgedir. O, bir

genelgenin ötesinde, milletimizin yeniden ayağa kalkışının, bağımsızlık iradesinin ve millî egemenlik anlayışının ilanıdır. Birinci Dünya Savaşı'nın ardından imzalanan Mondros Mütarekesi'yle Osmanlı Devleti fiilen teslim alınmış, Anadolu'nun birçok bölgesi işgal edilmeye başlanmıştı, milletimiz büyük bir umutsuzluğun içerisine sürüklenmişti; devlet otoritesi zayıflamış, ekonomik ve sosyal hayat ağır bir kriz içine girmişti. Zor günlerde Türk milleti yalnızca topraklarını değil bağımsızlığını ve geleceğini de kaybetme tehlikesiyle karşı karşıya kalmıştı. 22 Haziran 1919 tarihinde yayınlanan Amasya Tamimi Türk milletinin kaderini değiştiren tarihî bir belge olarak ortaya çıkmıştır. Bu belge yalnızca işgallere karşı bir tepki değil aynı zamanda millet iradesine dayanan yeni bir devlet anlayışının ilk açık ifadesidir. Amasya Tamimi'nin en önemli, dikkat çekici yönü içinde yer alan şu tarihî cümledir: "Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır." Bu ifade Türk demokrasi tarihinin temel taşlarından biridir çünkü bu söz kurtuluşun herhangi bir dış güçten, bir mandadan veya bir himayeden değil doğrudan doğruya milletin kendi iradesinden geleceğini ilan etmiştir. Tamimde, milletin haklarını savunmak amacıyla ulusal bir kurul oluşturulması ve Anadolu'nun güvenli bir merkezinde millî bir kongrenin toplanması kararlaştırılmıştır. Bu kararlar daha sonra gerçekleştirilen Erzurum Kongresi ve Sivas Kongresi'yle hayata geçirilmiş, Millî Mücadele tek merkezden yönetilmeye başlanmıştır. Amasya Tamimi'nin tarihî önemini yalnızca askerî ve siyasi yönüyle değerlendirmek eksik olur, bu belge aynı zamanda milletimizin öz güvenini yeniden kazandığı bir dönüm noktasıdır. Kahraman Türk milleti Balıkesir, Erzurum, Gaziantep, Kahramanmaraş gibi Anadolu'nun birçok bölgesinde düşmana karşı mücadeleye başlamış, Amasya Tamimi bu mücadeleleri ortak bir hedef etrafında birleştirmiş, Türk milletine "Kurtuluş mümkündür." mesajı vermiştir. Bu nedenle, Amasya Tamimi Millî Mücadele'nin ruhunu oluşturan temel metinlerden biridir. Egemenliğin kayıtsız şartsız millete ait olduğu anlayışı ilk kez bu kadar net biçimde Amasya'da ortaya konmuştur. Daha sonra 23 Nisan 1920'de açılan Türkiye Büyük Millet Meclisi bu anlayışın kurumsal ifadesi olmuştur. Bugün millet adına karar alan bu yüce Meclis köklerini Amasya'da ortaya konulan millî egemenlik düşüncesinden almaktadır. Bu nedenle, Amasya Tamimi yalnızca geçmişimizin değil aynı zamanda demokratik hayatımızın da temel taşlarından biridir.

Amasya Tamimi'nin bizlere bıraktığı en önemli miraslardan biri de birlik ve beraberlik anlayışıdır. Millî Mücadele'nin başarıya ulaşmasında farklı görüşlerden, farklı bölgelerden ve farklı toplumsal kesimlerden insanların ortak bir amaç etrafında birleşmesi etkili olmuştur. Bugün de ülkemizin karşı karşıya olduğu her türlü zorluğun üstesinden gelinebilmesi için aynı dayanışma ruhuna ihtiyaç vardır. Tarih bize göstermiştir ki millet olarak birlik olduğumuzda aşamayacağımız engel yoktur. Bu aziz millet birlik ve dayanışma ruhunu 15 Temmuzda darbeyi önleyerek bir kez daha göstermiştir.

Amasya Tamimi'nin yayınlanmasının üzerinden bir asırdan fazla zaman geçmiş olsa da orada ifade edilen ilkeler güncelliğini korumaktadır. Millî egemenlik, bağımsızlık, vatanın bütünlüğü, millet iradesine güven ve ortak sorumluluk bilinci bugün de devletimizin temel değerleri arasında yer almaktadır. Amasya Tamimi Türk milletinin teslim olmayacağını, esareti kabul etmeyeceğini ve kendi kaderini kendi elleriyle belirleyeceğini bütün dünyaya ilan eden manifestodur. O gün ortaya konulan kararlılık sayesinde Millî Mücadele başarıya ulaşmış, cumhuriyet kurulmuş ve bağımsız Türkiye doğmuştur. Amasya Tamimi'nin 107'nci yılı vesilesiyle, başta Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere Millî Mücadele'nin bütün kahramanlarını, şehitlerimizi ve gazilerimizi rahmet, minnet ve saygıyla anıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

HALUK İPEK (Devamla) - Amasya Tamimi'nin ortaya koyduğu bağımsızlık ruhunun, millî birlik ve beraberlik anlayışının sonsuza kadar yaşamasını temenni ediyor, yüce Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Üçüncü söz talebi, Adana'nın sorunları hakkında Adana Milletvekili Sayın Müzeyyen Şevkin'e aittir.

Buyurunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

3.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Adana'nın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri "Çukurovam/Kundağımız, kefen bezimiz/Kanı esmer, yüzü ak/Sıcağında sabır taşları çatlar/Çatlamaz ırgadın yüreği/Dilerse buluttan ak/Köpükten yumuşak verir pamuğu/Külhan, kavgacıdır delikanlısı." diyen Ahmed Arif'in dizeleriyle; elleri nasırlı, yüzü kavruk Yaşar Kemaller, Orhan Kemaller, Yılmaz Güneyler, Abidin Dinolar ve pek çok genç sanatçı yetiştirmiş bütün hemşehrilerime buradan selam olsun, selam olsun bütün Adanalılara. (CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Adana'mızın 15 ilçesi merkezî idare tarafından ihmal edilmiş durumda, kamu yatırımları ne yazık ki yeterli düzeyde yapılmıyor ya da yarım bırakılmış durumda. Aladağ'da kırsal kalkınma yatırımları yok denecek düzeyde, yollar çökük vaziyette; vatandaşlar temel hizmetlere ulaşamıyorlar.

Ceyhan'ın sanayi potansiyeli boşa harcanıyor, yıllardır bütün yatırımlar gecikiyor. Kimya endüstri bölgesi, enerji ihtisas bölgesi, konteyner limanı hâlâ kâğıt üzerinde beklemekte ve her seçim döneminde istihdam sözü veriliyor, ne yazık ki ortada kalıyor bunlar.

Yine, nüfus artışı yoğun olan Çukurova'mızda eğitim ve sağlık yatırımları yetersiz kalıyor, kentleşme sorunları gün geçtikçe büyüyor.

Feko'de ulaşım projeleri sürüncemede; Feko, Kozan, Saimbeyli ve Tufanbeyli yolları ölüm yoluna dönmüş vaziyette. Heyelanlar, kaya düşmeleri her geçen gün can almaya devam ediyor ve tünel projeleri bitmiyor.

İmamoğlu'nda sulama amaçlı başlatılan Yedigöze Barajı hâlâ tamamlanmadı. Çiftçiler eli böğründe suyu beklerken tarımsal destekler yetersiz kalmakta.

Yine, Karaisalı, kanyonları, tarihî değerleri, turizm ve doğal güzellikleriyle bütün o potansiyeline rağmen merkezî idareden hiçbir yatırım alamamakta.

Kozan sulama projeleri gecikiyor, sel üretimi felç ediyor. Tarım ve Orman Bakanlığına afet bölgesi ilan edilmesiyle ilgili yaptığımız tüm başvurulara rağmen üretici hâlen kaderiyle baş başa bırakılmış durumda. Pozantı, transit geçişin yoğun olduğu bir ilçemiz. Karayollarınca yapılması gereken yollar bakımsız. Adana-Pozantı Otoyolu'nda, özellikle "ölüm yolu" olarak adlandırılan Damlama mevkiindeki ölümlü trafik kazalarının önüne geçilemiyor. Saimbeyli, yine, kamu hizmetlerine erişilemeyen bir ilçemiz; kirazıyla, mavi kelebeğiyle büyük doğal ve ekonomik değeri olmasına rağmen ne yazık ki iklim riskleri ve yetersiz yatırım nedeniyle bu potansiyel tam olarak kullanılmıyor, kiraz üreticisi üretimden uzak kalıyor. Sarıçam hızlı büyüyen bir ilçemiz; gelişigüzel yapılan binalar, altyapı yetersizliği ve ilçe sınırları içerisinde Orta Doğu'nun en büyük kapsamlı hastanesi olan Çukurova Üniversitesi Balcalı Hastanesinin üç buçuk yıldır bitirilemeyen tadilatı nedeniyle âdeta üçüncü dünya ülkesi görünümünde; doktorlar, çalışanlar ve hastalar büyük mağduriyet yaşamakta burada. Seyhan ve Yüreğir'de hava kirliliği kronikleşti, iki ilçemizde TOKİ'den kaynaklı sorunlar yumağı oluşmuş durumda. 6 Şubat depremlerinde 3 binin üzerinde ağır hasarlı, 4.297 orta hasarlı yapı var; bunlar yıkıldı ancak maalesef -10 bin konut yapılacağı söylendi- ne yazık ki burada da konutların yalıtımı olmadığı için yapılar su alıyor; ulaşım, altyapı yetersiz; marketi yok, sosyal donatıları yetersiz. Hak sahiplerinin ne kadar borçlanacağı belli olmadığı için, taşınmazlar ve kira yardımı alamadıkları için ortada kalmış durumdalar. Genç nüfusun yoğun olduğu ilçelerimizde merkezî idarenin gençlerimizle ilgili projeleri olmadığı için gençler neredeyse işsizlik, uyuşturucu ve çete batağında hayatlarını kaybetmek durumunda kalıyorlar. Nitelikli istihdam yaratılmıyor. Tufanbeyli'de yollar ve tüneller bir türlü bitmek bilmiyor, kırsal kalkınma unutulmuş durumda. Karataş ve Yumurtalık denize açılan iki ilçemiz, burası turizm bölgesi ilan edilmişti ama ne yazık ki turizm bölgesinden vazgeçildiği için, belediye başkanlarımızın bütün çabalarına rağmen burada yeterli turizm yatırımları yapılmadığı için karşılığını alamıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) - Hemen tamamlıyorum.

Karataş Devlet Hastanesi... Burasının satılacağı söyleniyor. 45 kilometre uzaklıktaki bu ilçemizin insanlar ölmez de sağ kalırsa ta şehir hastanesine ulaşması kabul edilemez, derhâl bundan da vazgeçilmesi gerekiyor. Elektrik kesintileri şehrimizin en büyük problemi, hâlâ internete ulaşılamıyor. Hava kirliliğinin en yüksek olduğu illerden biri Adana. Bazı ilçelerimizde tarım ve hayvancılıkla, ormancılıkla geçinen insanlar mazota, gübreyle, sulamaya ulaşamıyorlar. Hızlı tren projesi hâlâ tamamlanamadı, tarihi sürekli uzatılıyor. İktidar kanadından defalarca söz verilmiş olmasına rağmen hafif raylı sistemin 2'nci etabı için Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı nedense kılını kıpırdatmıyor. Bu kürsüden tekrar haykırıyorum: Artık Adana'yı ihmal etmeyin, yüzünüzü biraz Adana'ya dönün diyorum.

Çok teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın milletvekilleri, şimdi sisteme giren sayın milletvekillerine yerlerinden birer dakikayla söz vereceğim.

İlk söz Sayın Öncü'ye ait.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Erzurum Milletvekili Fatma Öncü'nün, Atatürk Üniversitesinin hem dünyada hem de Türkiye'de elde ettiği başarıya ilişkin açıklaması

FATMA ÖNCÜ (Erzurum) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Dünya üniversitelerini eğitim, araştırma, uluslararası çeşitlilik ve finansal sürdürülebilirlik gibi temel performans göstergeleri üzerinden değerlendiren Uluslararası Yükseköğretim Derecelendirme Kurulu 2026 yılı sonuçlarını açıkladı. Küresel ölçekte yükseköğretim kurumlarının akademik performanslarını karşılaştıran ve dünya genelinde saygın bir referans olarak kabul edilen sıralamada Atatürk Üniversitesi hem dünyada hem de Türkiye'de çok önemli bir başarı elde etti. Açıklanan sonuçlara göre Atatürk Üniversitesi dünya genelinde 127 basamak yükselerek 649'uncu sıraya yerleşirken Türkiye'de de 20'nci sıradan 12'nciliğe yükseldi. Bu önemli başarıda emeği bulunan başta Rektörümüz Profesör Doktor Ahmet Hacımüftüoğlu olmak üzere tüm akademik ve idari personelimizi tebrik ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Söylemez...

2.- Mersin Milletvekili Havva Sibel Söylemez'in, Avrupa Parlamentosunun bazı üyelerinin sözde yaptırım çağrısına ilişkin açıklaması

HAVVA SİBEL SÖYLEMEZ (Mersin) - Avrupa Parlamentosunun bazı üyelerinin Adalet Bakanımız Sayın Akın Gürlek'i hedef alan sözde yaptırım çağrısını kınıyor ve reddediyoruz. Yanı başımızda, Gazze'de işlenen insanlık suçlarını görmezden gelenlerin bize hukuk dersi verme hakkı yoktur. Bu ikiyüzlü ve küstah tutum bizim için yok hükmündedir, boş bir gürültüden ibarettir. Türk yargısı kararlarını Brüksel'in bazı siyasi yobazlarına göre değil Anayasa'mıza ve kanunlarımıza göre alır. Hiçbir güç; egemen bir devlet olan Türkiye Cumhuriyeti'nin bağımsız adalet sistemine baskı kuramaz, ayar veremez.

BAŞKAN - Sayın Durmaz...

3.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, Tokat merkez Mülköy'de yaşanan heyelan tehlikesine ilişkin açıklaması

KADİM DURMAZ (Tokat) - Tokat Merkez Mülkköy'de yaşanan heyelan tehlikesi nedeniyle 53 hane tahliye edilmiş; köylülerimiz altyapısız, elektriksiz, susuz, sağlıksız koşullarda çadırlarda yaşamaktadır. Çevre Bakanlığımızın, Tarım ve Orman Bakanlığımızın, Valiliğimizin ve İl Özel İdareimizin ortak bir çalışmasıyla Mülkköy halkına sağlam zeminde konut yapımı için arazi tahsis ve uzun vadeli faizsiz krediyle konut yapım imkânı acilen sağlanmalıdır. İlimizde yoğun yağışlar, kar erimesi ve taşkınlar nedeniyle 90 bin dönüm ekili tarım arazisi sular altında kaldı. TARSİM eksperleri; il, ilçe tarım müdürlüklerimiz sahada yoğun bir şekilde hasar tespit çalışmaları yürütmektedir; teşekkür ediyoruz. Çiftçimize, zirai donda olduğu gibi tohum, fide, gübre, mazot, işçilik için acilen nakit desteği planlanmalıdır, verilmelidir.

BAŞKAN - Sayın Bektaş...

4.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, Bozkır İmam-Hatip Mezunları Derneğine bağlı erkek öğrenci yurdunda yaşanan bir olaya ilişkin açıklaması

BARIŞ BEKTAŞ (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bozkır İmam-Hatip Mezunları Derneğine bağlı erkek öğrenci yurdunda idari personel olarak görev yapan şahsın bir öğrencimize uyguladığı şiddet eylemi hepimizi üzmüş ve toplumu vicdanen yaralamıştır. Olayın üzerinden zaman geçmesi ve çocuğun babasının şikâyetçi olmaması devletin eğitim kurumları üzerindeki denetim zorunluluğunu ortadan kaldırmaz. Şiddetin otorite kurmak için eğitim kurumlarının içine yerleşmesine engel olmak ve gelecek nesilleri oluşturacak çocuklarımıza şefkat ve pedagojik formasyonla ulaşacak kadrolar oluşturmak devletin asli görevidir. Şiddetten arınmış, sağlıklı bir toplum inşası için eğitimde şiddete tolerans gösterilmemelidir. Bu tür olumsuz örneklerin artmasını engellemek için Millî Eğitim Bakanlığını göreve çağırıyorum.

Saygılarımla.

BAŞKAN - Sayın Tanhan...

5.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, Mardin'den bir çiftçinin aktardıklarına ilişkin açıklaması

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

2026 yılı buğday alım fiyatlarının açıklanmasıyla hayal kırıklığı yaşayan çiftçiler şimdi de Toprak Mahsulleri ofislerinin keyfi uygulamalarıyla karşı karşıya. Seçim bölgem Mardin'den bir çiftçimiz şunları aktarmaktadır: Santrifüj cihazının içerisinde böceklerin var olduğu ve temizliğin yapılmadığı, eksper keyfiyetlerinin söz konusu olduğu, numunelerin elle alındığı, numune yapılan cihazların bilgilerinin manuel giriş yapıldığı; yine, ürün sana mı ait, değil mi, onun denetiminin yapılmadığı; ürün numunesinin alındığı odaya kimsenin alınmadığı, müdürün kimseyle görüşmediği gibi şikâyetlerle karşılaşmaktayız.

Teşekkür ediyorum.

IV.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) Çeşitli İşler (Devam)

2.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Akdağmadeni Lozan Mübadilleri Kültür, Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği yönetimine "Hoş geldiniz." denilmesi

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Akdağmadeni Lozan Mübadilleri Kültür, Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği Yönetimi Genel Kurul izleyici locasında Genel Kurulumuzu izlemektedirler; kendilerine hoş geldiniz diyoruz. (Alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Yıldırım Kara...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

6.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, mayıs ayında yaşanan sel felaketinde Defne ilçesinde meydana gelen zarara ilişkin açıklaması

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - Teşekkür ederim Başkanım.

Mayıs ayında yaşanan sel felaketinde Defne ilçemizdeki birçok mahallemiz, yerleşim alanları, tarım alanları, iş yerleri, ev eşyaları ve canlı hayvanlar maalesef sular altında kalmış ve büyük bir zarar ortaya çıkmıştır. Bu zarar tanzimlerinin bir an evvel hayata geçirilmesi noktasında talebimizi yineliyoruz.

Defne ilçemizde Aknehir Mahallesi, Asi ve Karaçay'ın birleştiği noktada hatalı imar uygulamalarının taşkın riskine sebebiyet verdiği; yine, civarda faaliyet gösteren bir taş ocağının dere yatağından taş ve kum çekerek köprünün dayanıklılığına zarar verdiği kamuoyunca ifade edilmektedir.

Şimdi, Defne halkı adına soruyoruz: Taşkın riski taşıyan alanlarda yerleşime izin veriyor musunuz? Dere yatağında - DSİ'nin- ıslah ve koruma çalışmaları yapıyor musunuz? Bu taş ocağıyla ilgili idari işlemleri başlattınız mı?

BAŞKAN - Sayın Çakır...

7.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Gölcük Belediyesine ilişkin açıklaması

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) - Sayın Başkan, bir belediyenin asli işlerindeki performansı ve başarısı gerekli ve doğru olandır. Bunun yanında, tarihin, medeniyetin ve kültürün bize yüklediği sanata ve edebiyata sahip çıkma sorumluluğu ayrıca önemlidir. İşte, Gölcük Belediyemiz son yıllarda bu tür etkinliklerle dikkat çekiyor; düzenlediği Türk Dili ve Edebiyatı, Servet-i Fünûn, Sırat-ı Müstakîm/Sebilürreşad Dergisi ve Mehmet Akif Ersoy, 100. Yılında Dergâha Mecmuası, Diriliş Dergisi ve Sezai Karakoç, Büyük Doğu ve Necip Fazıl Kısakürek, Maveria Dergisi, Hareket Dergisi ve Nurettin Topçu Sempozyumlarını aynı zamanda kitaplaştırarak edebiyat ve kültür dünyamıza kazandırdı. Mezî isimler devrinin bilinen, önde gelen kişilikleri olup mücadelecî kimlikleri geleceğe ışık tutan eser ve yazılarıyla tanıtıldı. Bu çalışmaları dolayısıyla Belediye Başkanımız Ali Yıldırım Sezer ve ekibini gönülden tebrik ediyor, çalışmalarında başarı dilekleriyle Genel Kurulu ve milletimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Aksakal...

8.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, İran-ABD/İsrail savaşına ilişkin açıklaması

MEHMET ÖNDER AKSAKAL (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tek taraflı taciz ve saldırılar sonrası başlayan ve yüz yedi gün süren İran-ABD-İsrail savaşının bugün varıldığı noktada, henüz imzalanmamış olsa da sözüm ona, bir anlaşmayla sonlandırıldığı ilan ediliyor; bu durum bize göre bir kandırmaca, bir nevi zaman kazanma taktiğidir. İsrail'in hayal dünyasından çıkarmadığı arzımevut hedefi tümüyle tasfiye edilmeden böyle bir anlaşmanın nihai sonucu yaratmasını beklemek en hafif deyişle saflık olacaktır. Bu savaşta İran gerek üst düzey devlet yöneticileri gerekse önemli sanayi tesisleri açısından ağır kayıplar yaşamışsa da ulus devlet kimliğinin tarihsel gücüyle ABD ve İsrail'i yenmiştir ancak devam eden emperyalist hedeflere yönelik tehditler ortadan kalkmış değildir. Kırk yıldır ABD ve İsrail'in beslediği vekil güçleri PKK terör örgütü, başta Kandil'dekiler olmak üzere tümüyle bertaraf edilmese aynı tehditler sürmeye devam edecektir.

BAŞKAN - Sayın Çan...

9.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Samsun Şehir Hastanesine ilişkin açıklaması

MURAT ÇAN (Samsun) - Hep söyledik, söylemeye devam edeceğiz: Şehir hastaneleri insanı, sağlığı değil betonu önceleyen; devasa ama işlevsiz yapılarıdır. Sorunlar her geçen gün daha net bir şekilde ortaya çıkıyor. Seçim bölgem Samsun'daki Şehir Hastanesi işte bunun en güncel örneğidir. Randevusu, ulaşımı, tedavinin takibi vatandaşımız için tam anlamıyla bir zulümdür. Bu plansızlık ve umursamazlık yüzünden o hastanede çalışan sağlık emekçilerimiz de isyan ediyor. Yemekhane sayısı ve kapasitesi yetersiz, personel yemekhaneye ulaşmak için onlarca dakika asansör kuyruklarında bekliyor. Çalışanlar hastane içinde en temel ihtiyaçlarını karşılayamaz durumda. Dinlenme alanları yok denecek kadar az, çoğu sağlık çalışanı molalarda dinlenebilmek için araçlarına sığınmak zorunda kalıyor. Hastaya müşteri, sağlık emekçisine de köle muamelesi yapan bu yönetim anlayışını reddediyoruz.

BAŞKAN - Sayın Bozan...

10.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, Mersin İdmanyurdu'na ilişkin açıklaması

ALİ BOZAN (Mersin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Hafta sonu Mersin'de Mersinlilerle birlikte Mersin İdman Yurdu için yürüdük ve bir kez daha gördük ki Mersin İdman Yurdu sadece bir futbol takımı değil kırmızı lacivert formaya bakınca kentin tarihini, hafızasını görenlerin, çocukluğunu görenlerin takımı. Ne yazık ki bugün Mersin İdman Yurdu sessizliğe ve kaderine terk edilmiş durumda. Buradan Gençlik ve Spor Bakanlığına, Mersin Valiliğine, Mersin'in tüm seçilmişlerine, iş dünyasına ve Mersin'in tüm dinamiklerine çağrıda bulunuyorum: Gelin, kulübe hep birlikte sahip çıkalım, formül neyse o formülü hep birlikte bulalım ve bu takımı tekrardan sahalara indirelim. Biz, Mersin İdman Yurdu için yapılacak her çalışmaya hazırız çünkü bu takım Mersin'imizin kalbidir. Buradan tekrar sesleniyoruz: Mersin İdman Yurdu için elimizi taşın altına koyalım.

BAŞKAN - Sayın Varlı...

11.- Van Milletvekili Gülderen Varlı'nın, Van'daki yol sorunlarına ilişkin açıklaması

GÜLDEREN VARLI (Van) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Van'da yıllardır çözülmeyen yol sorunları halkın yaşamını ve ulaşım güvenliğini tehdit etmektedir. Van'ın merkez mahalleleri ve ilçelerinde onlarca mahallede yaşayan yurttaşlar yıllardır asfalt yol talep etmektedir. Birçok mahallenin bağlantı yolları bozuk, bakımsız ve hâlâ asfalt hizmetinden yoksundur. Kışın çamur, yazın toz içerisinde kalan bu yollar nedeniyle öğrenciler okula, hastalar sağlık hizmetlerine ulaşmakta büyük zorluk yaşamaktadır. Ana arterlerde ve ara yollarda oluşan çukurlar araçlarda maddi hasarlara neden olmaktadır, ulaşım güvenliğini ciddi şekilde tehdit etmektedir. Van'ın kırsal mahallelerinde başta olmak üzere kentin yıllardır bekleyen yol ve asfalt talepleri karşılanmalı ve bakım onarım çalışmaları gecikmeden başlatılmalıdır.

BAŞKAN - Sayın Ertuğrul...

12.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, vergi borçlarının taksitlendirilmesine ilişkin düzenlemeye ilişkin açıklaması

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Vergi borçlarının yetmiş iki aya kadar taksitlendirilmesine ilişkin düzenleme büyük bir beklentiyle kamuoyuna duyurulmuştu. Ekonomik kriz altında ezilen esnafımız, çiftçimiz ve küçük işletmelerimiz bu düzenlemeyi bir nefes alma fırsatı olarak değerlendirmişti ancak bugün sahadan bize ulaşan bilgiler farklı bir tabloyu göstermekte. Vatandaşlarımız vergi dairelerine başvurmakta fakat "Uygulama henüz başlamadı." "Sistem açılmadı." ya da "Talimat bekleniyor." cevaplarıyla karşılaşmaktadır. Buradan Hazine ve Maliye Bakanlığına soruyorum: Madem düzenleme yürürlüğe girmiştir, vatandaş neden hakkını kullanamamaktadır? Vergi dairelerinde uygulama neden fiilen başlatılamamıştır? Altyapısı hazır olmayan bir düzenleme neden yürürlüğe konmuştur? Vatandaşın ihtiyacı olan şey duyuru değil çalışan bir sistemdir. Yetkili kurumları uygulamadaki aksaklığı gidermeye davet ediyoruz.

BAŞKAN - Sayın Kunt Ayan...

13.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, demokratik yollardan haklarını arayan öğretmenlerin yanında olduklarına ilişkin açıklaması

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Yıllardır mülakat mağduriyeti yaşayan, özel sektörde sefalet ücretine mahkûm edilen öğretmenler seslerini duyurmak için dün Ankara'daydı. Bırakın muhatap bulmayı, EĞİTİM SEN Genel Başkanı Kemal Irmak, Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası Genel Başkanı Eren Edebalı ve 30'a yakın öğretmen darbedilerek, yerlerde sürüklenerek gözaltına alındı. Geleceği elinden alınmış gençlere ve ailelerine yapılan bu muamele AKP iktidarının utancısıdır. Demokratik yollardan haklarını arayan öğretmenlerin ve haklı taleplerinin yanındayız.

Eğitim alanı dışında her konuda maşallahı olan, söz söylemekten geri durmayan Yusuf Tekin'e buradan sesleniyoruz, sorumlu olduğunuz öğretmenlerin taleplerine kulak verin diyoruz. Öğretmenlerin yanında olmaya devam edeceğiz.

BAŞKAN - Sayın Öztunç...

14.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Kahramanmaraş'ın Onikişubat ilçesi Önsen Mahallesi İğdeli mevkisindeki halkın eylemine ilişkin açıklaması

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, şu saatlerde Kahramanmaraş Onikişubat ilçesi Önsen Mahallesi İğdeli mevkisinde mahalle halkının bir eylemi var. 100 dönümlük bir arazi, üzerinde çok sayıda konutun, evin bulunduğu, on beş-yirmi yıllık evlerin bulunduğu bir arazi maalesef tarım arazisi ilan edildi. Üstelik burada evler var, edinilmiş haklar var, tarım arazisi özelliğini yitirmiş bir bölge ve bu evlerin yapı kayıt belgeleri var ama şimdi kamu diyor ki: "Hayır, burası tarım arazisi. Biz sizin evlerinizi yıkacağız."

Zaten deprem Kahramanmaraş'ı yıkmıştı, bitirmişti; üzerine bir de şimdi AK PARTİ, kamu bir daha insanların evlerini yıkmak istiyor. Hiçbir şeyden çekmedi Kahramanmaraş AK PARTİ'den çektiği zulüm kadar diyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Sayın Uysal...

15.- Mersin Milletvekili Levent Uysal'ın, Tarsus'a ilişkin açıklaması

LEVENT UYSAL (Mersin) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, bugün gündemimiz Tarsus; 400 bin nüfusu, on bin yıllık tarihsel birikimi, coğrafi konumu, 1 milyon dekar tarım arazisi, yıllık 4 milyar dolar üretim ve 1 milyar dolarlık ihracatı, 10 bin işletmede 100 bin çalışanıyla Tarsus 56'ncı büyük il olmaya hazır efendim; evet, hazırız.

Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli Beyefendi'nin "100 il" hedefi talimatı doğrultusunda Tarsus için umutluyuz, gururluyuz. Tarsus bizim, Türkiye hepimizin.

Teşekkür ederim.

Saygılarımla.

BAŞKAN - Sayın Karaoba...

16.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Toprak Mahsulleri Ofisinin açıkladığı buğday ve arpa fiyatlarına ilişkin açıklaması

ALİ KARAOBA (Uşak) - Teşekkürler Sayın Başkan.

AKP, çiftçilerimizi yok saymaya ve mağdur etmeye devam ediyor. Toprak Mahsulleri Ofisi buğday için ton başına yüzde 20 artışla 16.500 TL, arpa için ise yüzde 12 artışla 12.750 TL açıkladı. Yakıt neredeyse yüzde 40, gübre fiyatları neredeyse yüzde 50 artmışken, ilaç ve işçilik maliyetleri ortadayken, vergi ve zamlar her geçen gün boğazımızı daha fazla sıkıyorken açıklanan bu fiyatlar çiftçiye yok saymaktır. AKP, bu artışlarla, başta Uşaklı üreticiler olmak üzere çiftçilerin aklıyla dalga geçmektedir. TARSİM üreticinin karşısında, Toprak Mahsulleri Ofisi çiftçinin karşısında, Tarım ve Orman Bakanlığı yerli üretimin karşısında; bu çiftçiye yüksek enflasyon ve krize kurban ediyorsunuz. Tarım ve Orman Bakanlığını göreve davet ediyoruz. Çiftçinin emeğini koruyacak ve yerli üretimi destekleyecek bir güncellemeyi hemen yapın. Tüm çiftçilerimizin yanındayız. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Arslan...

17.- Afyonkarahisar Milletvekili Hasan Arslan'ın, Ezanımuhammedî'nin aslına döndürülmesinin yıl dönümüne ilişkin açıklaması

HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 1932'den 1950'ye kadar süren dönemde ezanın Türkçe okutulması milletimizin vicdanında derin yaralar açmıştır. Semalarımızda "Allah" demenin yasaklandığı, insanımızın kendi inancı yüzünden cezalandırıldığı o baskıcı yılları unutmadık. İşte, bu zulme tam yetmiş altı yıl önce bugün, 16 Haziran 1950'de merhum, şehit Başbakanımız Adnan Menderes son vermiştir. Bugün, Ezanımuhammedî'nin prangalarından kurtarılıp aslına döndürülmesinin yıl dönümüdür. Menderes ve arkadaşları ezanı özgürlüğüne kavuşturarak bu aziz milleti yeniden ruh köküyle buluşturmuştur. Ezan, Müslüman âleminin namaza çağrısının ortak simgesidir. Çok açık söylüyorum; ezanı farklılaştırmak Müslüman âleminin ayrıştırılması çalışmasıdır. Ezanın aslı dışında bir dille okunmasına dün olduğu gibi bugün de karşıyız. Ezanımuhammedî'nin kıyamete kadar aslıyla semalarımızda yankılanmasını diliyor, milletimizi ve yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Akbulut...

18.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, İsmail-Şerife Sarı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezinin taşınmasına ilişkin açıklaması

İZZET AKBULUT (Burdur) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; seçim bölgem Burdur'da, bir devlet binası depreme dayanıklı mı, değil mi; binanın güçlendirilmesinin mi yapılması gerekiyor yoksa yıkılmasının mı yapılması gerekiyor; bunlarla ilgili kararı ne yazık ki bir türlü zamanında veremiyorlar ve geç veriyorlar. Geçenlerde eski Burdur Devlet Hastanesinin camlı bölümünün -üç sene sonra- depreme dayanıksız olduğunu burada anlatmaya çalışmıştık. Şimdi de Bucak'ta, 110 personelin çalıştığı, 90 engelli çocuğun bulunduğu İsmail Şerife Sarı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi de aynı süreçlerden geçti. "Depreme dayanıksız mıydı, değil miydi; güçlendirme yapılabilir mi, yapılamaz mı?" derken, en sonunda, yıllar sonra yıkım kararı çıktı ve Burdur merkeze, Askeriye köyüne, yaklaşık 60 kilometre ileriye taşındılar. E, bu 110 personel oraya gitmek durumunda kaldı. "Nasıl gidecekler, neyle gidecekler; yol parası verilecek mi, mesai paraları ödenecek mi?" derken hepsini mağdur ettiler; bu mağduriyetin giderilmesini talep ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Kanko...

19.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, Kocaeli'nin Derince ilçesinde yaşanan bir olaya ilişkin açıklaması

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Sayın Başkan, geçtiğimiz günlerde, seçim bölgem Kocaeli'nin Derince ilçesinde yaşanan acı olay sadece bir aile dramı değil sosyal devletin ağır bir çöküşünün göstergesidir. SMA hastası 12 yaşındaki evladının solunum cihazının fişini çekip ardından kendini asarak hayatına son veren bir babanın sizlere feryadı... Bu olay, Trump için özel havaalanı yapan iktidarın vicdanında yankı bulmuş mudur bilinmez ama sormak istiyorum: Bu süreçte Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı neredeydi? Acaba rutine bağladığı yurt dışı gezilerinden 47'ncisine mi çıkmıştı? Kurumlar sorumluluklarını yerine getirdiler mi? Bu aileye neden sahip çıkılmadı? Milletlin milyarlarca lirasını başka ülkelere hibe eden Hükûmet, kendi evlatlarının tedavisini neden karşılayamıyor? Bir çocuğun yaşama hakkı, başış kampanyalarına, ailelerin çaresizliğine terk edilemez. Sosyal devlet, vatandaş kaderine bırakmak değil en zor anında yanında olmaktır.

BAŞKAN - Sayın Sümer...

20.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, nöbet usulü çalışan sağlık personelinin yaşadığı mağduriyetlere ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Nöbet usulü çalışan sağlık personelinin yaşadığı mağduriyetleri gündeme getirmek istiyorum. Mayıs ayı çalışma planlamalarında mesai usulü çalışan personel yüz on iki saat üzerinden değerlendirilirken nöbet usulü çalışan hemşire ve sağlık personelimiz yüz yirmi beş saat üzerinden hesaplamaya tabi tutulmuştur. Bayramda gece gündüz demeden görev yapan sağlık çalışanlarımızın idari izinlerinden yararlandırılmaması ciddi bir hak kaybına neden olmaktadır. Aynı kurumda çalışan personel arasında farklı uygulamaların yapılması eşitlik ve hakkaniyet ilkelerine aykırıdır. Ayrıca, özellikle Adana Şehir Hastanesi başta olmak üzere birçok sağlık kuruluşunda yaşanan personel eksikliği sağlık çalışanlarımızın iş yükünü her geçen gün artırmaktadır. Sağlık Bakanlığını, nöbet usulü çalışan sağlık personelimizin mağduriyetini gidermeye, çalışma süresi hesaplamalarındaki adaletsizliği ortadan kaldırmaya ve personel eksikliğini giderilmesi için gerekli adımları atmaya davet ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Alp...

21.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Et ve Süt Kurumu Genel Müdürü Mücahid Taylan'a ilişkin açıklaması

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Sayın Başkanım, GÜBRETAŞ'ın Genel Müdürünün görevden alınması talebiyle birkaç konuşma yapmıştım Genel Kurulda. Gübre krizini iyi yönetemediğini düşünüyorduk ve GÜBRETAŞ'taki grev sürecindeki tutumundan dolayı görevde kalmaması gerektiğine inanıyorduk. Geçen hafta bu Genel Müdürü tüm görevlerinden el çekirmiş Sayın Bakan;

teşekkür ediyoruz, bir yanıştan dönülmüştür. Fakat Et ve Süt Kurumu Genel Müdürü Mücahid Taylan görevde kaldığı süre boyunca Bakanlıktaki -maalesef- yanlışlar, hatalar bitmeyecektir, et krizi bitmeyecektir. Sayın Bakanı Mücahid Taylan konusunda da gereğini yapmaya davet ediyoruz efendim.

BAŞKAN - Sayın Sarı...

22.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, bu hafta sonu üniversite sınavına girecek öğrencilere ve öğrencilerin barınma sorununa ilişkin açıklaması

SERKAN SARI (Balıkesir) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Bu hafta sonu milyonlarca öğrencimiz üniversite sınavına girecekler ve alın teri dökerek emeklerinin karşılığını almak üzere bu sınavda başarılı olmalarını temenni ediyorum. Şimdiden bütün adaylarımıza başarılar diliyorum. Yaklaşık 2,5 milyon öğrencinin sınavlardan sonra karşılaşacağı büyük bir sorun da var, her sene bunu yaşıyoruz; barınma sorunu. KYK yurtlarının yeterli kapasitesi olmadığı için öğrencilerimizin büyük bir çoğunluğu barınma sorunuyla karşı karşıya kalıyor. Şu anda geldiğimiz noktada 100 öğrenciden 8'ine KYK yurdu imkânı sağlanmakta, bu oranla da öğrencilerimizin okullarına ve eğitimlerine devam etme imkânı kalmıyor ne yazık ki. Özellikle de düşük gelir seviyesindeki ailelerin barınma imkânını çözemedikleri için çocuklarını okutamadıklarını biliyoruz.

Balıkesir'de Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi ve Balıkesir Üniversitesinin 50 bin öğrencisi var. Bu üniversitelere bağlı Havran'da, Kepsut'ta Savaştepe'de, Sındırgı'da, Erdek'te, Susurluk'ta öğrenciler bulunuyor. Bu öğrencilere herhangi bir yurt imkânı olmadığı için bu çocuklar ne yazık ki ya çevre illere gitmek zorunda kalıyor ya da kiralık evlerde barınmak zorunda kalıyor.

BAŞKAN - Sayın Kaya...

23.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, Anayasa Mahkemesinin yoksulluk nafakasını iptal etmesine ilişkin açıklaması

ASU KAYA (Osmaniye) - Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Anayasa Mahkemesi yoksulluk nafakasını iptal etti. Adalet Bakanı Akın Gürlek çıkıp bu hak gaspını "hakkaniyet" diye alkışlıyor. Buradan Adalet Bakanına sesleniyorum: Kadınları sefaletle mahkûm etmek mi sizin adaletiniz? 2022'de dönemin Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın bizzat yönettiği Nafaka Zirvesi'nde bile nafakaların yüzde 66'sının ödenmediğini, tahsil edilemediğini siz kendiniz itiraf ettiniz. Üstelik Kadın Dayanışma Vakfının Yoksulluk Nafakası İzleme Raporu'na göre mahkemeler kadınların nafaka taleplerinin yüzde 57'sini zaten reddediyor. Kadınlara ödenmeyen ve zaten tahsil edemedikleri o hakka şimdi bir de süre sınırı getirip kadınları açlığa, şiddete, çaresizliğe mahkûm ediyorsunuz. Kendi itiraf ettiğiniz o yüzde 66 tahsilat krizini çözün. Ya o nafaka garanti fonunu kurup devlet güvencesini getireceksiniz ya da yoksulluğa ittiğiniz milyonlarca kadının vebali omuzlarınızda olacak.

BAŞKAN - Sayın Şevkin...

24.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, kamuda mimar, mühendis ve şehir plancısı atamalarına ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - 6 Şubat depremlerinin üzerinden üç yıl geçti ancak kamuda mimar, mühendis, şehir plancısı atamaları yaşadığımız acıların ve önümüzdeki riskin çok gerisinde. Bugün Türkiye'de yüzlerce üniversitede her yıl binlerce gencimiz mezun oluyor. Ancak kamuya, belediyelere, özellikle Çevre ve Şehircilik Bakanlığına alınan mimar, mühendis ve şehir plancısı sayısı yetersiz kalıyor. Deprem bölgesinde hâlâ imar, planlama, denetim süreçlerini yürütecek yeterli sayıda teknik kadro yok. Oysa sağlıklı ve dirençli kentlerin ve nitelikli yapılaşmaların bu kadrolar tarafından yapılmasına ihtiyaç var. Siz çok sayıda üniversite açmak yerine bu mühendisleri, bu mimar ve şehir plancılarını istihdam etmenin yollarını bulmalısınız çünkü sağlam kentler bu mühendis ve mimarların yaptığı çizgide yükselir, çare liyakat ve çare bilimdir. Güvenli kentlerin oluşması mezun ettiğimiz mimar, mühendis ve şehir plancılarının kamuda istihdamının sağlanmasıyla mümkündür.

BAŞKAN - Sayın Kış...

25.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, TOKİ projelerindeki daire fiyatlarına ilişkin açıklaması

GÜLCAN KİŞ (Mersin) - Yıllarca dar gelirlilerin evi olsun diye anlatılan TOKİ projelerinde seçim bölgem Mersin'de bugün bir dairenin fiyatı 5,5 milyon liraya, aylık taksit ise 45 bin liraya kadar çıkmış durumda. Asgari ücret 28 bin lira, en düşük emekli aylığı 20 bin lirayken bu evleri kim alacak? İşçi alamıyor, emekli alamıyor, yeni evlenecek gençler alamıyor. Soruyorum: Bu konutları kimler için yapıyorsunuz? Vatandaşın barınma hakkını korumak için kurulan TOKİ bugün vatandaşın ulaşamadığı fiyatları açıklayan bir kuruma dönüşmüş. AKP iktidarı yıllardır "Ev yapıyoruz." diye övünüyor ama vatandaş artık ne ev satın alabiliyor ne de kirasını ödeyebiliyor. Milyonlarca vatandaşın ev sahibi olma hayalini yıkan bu anlayışı kabul etmiyoruz. TOKİ yeniden dar gelirlinin kurumu olmak zorundadır.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın Öcalan...

26.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, yol sorunlarına ilişkin açıklaması

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) - Sayın Başkan, bir dönem AK PARTİ Hükûmeti yol yapmakla övünürdü. Şimdi gidin, Silopi'den girin, oradan Cizre'ye, Cizre'den Nusaybin'e, Nusaybin'den Kızıltepe'ye, Kızıltepe'den Viranşehir'e, Urfa'ya devam edin; İpek Yolu patates tarlasına dönmüş; yol, yol olmaktan çıkmış; asfalt, asfalt olmaktan çıkmış. Şimdi, bu Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ne iş yapar? Bölge Karayolları Müdürlüğü ne iş yapar? Urfa İl Müdürlüğü ne iş yapar? İnsanlar beklenti içerisinde, en temel hak olan ulaştırma hakkında kara yollarının iyi yapılması lazım; Urfa ile Suruç arası yıllardır ölüm yolu, Halfeti ile Birecik arası sürekli problem. Hükûmetin artık gerçekçi yaklaşımlarla bu yol sorunlarını çözmesi gerekiyor, halkımız da beklenti içerisinde.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Işık Gezmiş...

27.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Samsun-Sarp Demir Yolu Projesi'nde Giresun güzergâhına ilişkin belirsizliğe ilişkin açıklaması

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Giresun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Samsun-Sarp Demir Yolu Projesi'nde Giresun güzergâhına ilişkin yaşanan belirsizlik Giresun kamuoyunu rahatsız etmektedir. Giresun üreten, ihracat yapan, tarımı, turizmi, ticareti ve Karadeniz'e açılan limanıyla Karadeniz'in en önemli şehirlerinden biridir. Karadeniz'in ulaşım altyapısını yeniden şekillendirecek olan bu projenin güzergâhı belirlenirken ilimizin ekonomik, ticari ve turistik potansiyeli dikkate alınmalıdır. Şehrimizin limanı, üretim kapasitesi, ihracat potansiyeli ve bölgesel kalkınma hedefleri göz önünde bulundurularak planlama yapılmalıdır. Yeşil Giresun'umuzun kalkınması, ulaşımına değer katacak bir güzergâh planlaması yapılmasını bekliyor, konunun takipçisi olacağımızı kamuoyuyla paylaşıyoruz.

BAŞKAN - Sayın Timisi Ersever...

28.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, özel sektör öğretmenlerinin eylemine ilişkin açıklaması

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Sayın Başkan, özel sektör öğretmenleri, ağır ve güvencesiz çalışma koşullarına, düşük ücrete "hayır" demek için eylemler. Demokratik haklarını kullanan öğretmenler muhatap olarak karşılarında Millî Eğitim Bakanlığını değil polis barikatlarını buluyor. Geleceğimizi, çocuklarımızı emanet ettiğimiz öğretmenlerin hak aradıkları için yerlerde sürüklenmesi ve gözaltına alınması acı olduğu kadar da düşündürücüdür. Bu vahim tabloyu şiddetle kınıyorum. Bir ülkede öğretmenler geçinemediği için sokaktaysa alarm zilleri çalıyor demektir. Öğretmenin sesini duymayan, sorunlarının çözümü için tek bir somut adım atmayan Sayın Millî Eğitim Bakanı, o koltukta bir dakika dahi oturmanız bu ülke için züldür.

BAŞKAN - Sayın Çalışkan...

29.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, Meclisten beklenen adli düzenlemelere ilişkin açıklaması

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Başkan, milletimizin farklı kesimlerinin Meclisten beklentisi acilen adli düzenlemeler yapılmasıdır. Vatandaşlarımız, emeklilik sistemindeki eşitsizliğin giderilmesini ve kademeli emeklilik hususunda hakkaniyetli düzenleme yapılmasını bekliyor. Bir günlük fark nedeniyle on yedi yıl gecikilmesi asla kabul edilemez. Kademeli emeklilik lütuf değil bir haktır. Ayrıca, staj ve çıraklık döneminde yatırılan primlerin de sigorta başlangıcı sayılması milyonlarca mağdurun acil beklentisidir. Bu konudaki haksızlıklar giderilmelidir. Sosyal güvenlik alanında yapılacak iyilik ülkemizdeki adaletin tesisi için son derece elzemdir. Bununla beraber on ikinci yargı paketi siyasi pazarlık konusu yapılmaksızın acilen gündeme alınmalıdır. TCK 158 mağdurları, Covid yasası mağdurları...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Dusak...

30.- Şanlıurfa Milletvekili Adürrahim Dusak'ın, Amerika ile İran arasında varılan mutabakata ilişkin açıklaması

ABDÜRRAHİM DUSAK (Şanlıurfa) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Amerika ile İran arasında varılan mutabakat, bölgemizde sulh ve sükûnun hâkim kılınması adına önemli bir gelişmedir. Tüm dünyanın uzun süredir ihtiyaç duyduğu bu neticenin bölgemizde kalıcı huzur ve güven ortamının tesisine vesile olmasını temenni ediyoruz. Bu süreçte Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde Türkiye'nin ortaya koyduğu kararlı diplomatik çabalar önemli katkılar sunmuştur. Bu sonucun ortaya çıkmasına katkıda bulunan Pakistan'ın ara buluculuk gayretlerini, Katar ve Suudi Arabistan'ın diplomatik desteklerini takdirle karşılıyoruz. Türkiye, barışın ve istikrarın tesisi için uluslararası hukuk temelindeki çabalarını sürdürmeye devam edecektir.

Gazi Meclisimizi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Yontar...

31.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, Rize'de 11 yaşındaki bir çocuğun şiddete maruz kaldığı iddiasıyla açılan dosyaya ilişkin açıklaması

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Sayın Başkan, Rize'de 11 yaşındaki bir çocuğun yatılı Kur'an kursunda şiddete maruz kaldığı iddiasıyla açılan dosyaya verilen takipsizlik kararını bir annenin feryatı gibi Tekirdağlı bir gazeteciye ulaşması sayesinde öğrendik. İddialara göre, tanıkların tamamı dinlenmemiş, kamera kayıtları incelenmemiş, mağdur çocuk için avukat görevlendirilmemiştir. İnceleme raporlarında başka çocukların da şiddete uğradığı yönünde beyanlar bulunmaktadır. Söz konusu çocuk olduğunda devletin görevi korumak ve hesap sormaktır. Şiddet iddialarının üzerini örten bir anlayış ne hukuka ne de vicdana sığar. Hiçbir kurum, hiçbir yapı ve hiçbir kişi çocukların üstün yararından daha değerli değildir. Bu karar yeniden değerlendirilmeli ve sorumluların ortaya çıkarılması için gerekli adımlar atılmalıdır.

BAŞKAN - Sayın Kılıç...

32.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, D-8'in 29'uncu kuruluş yıl dönümüne ilişkin açıklaması

ŞERAFETTİN KILIÇ (Antalya) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

20'nci yüzyılın en önemli adımlarından biri olan D-8'in 29'uncu kuruluş yıl dönümündeyiz. Bu birliğin önemi her geçen gün daha fazla anlaşılıyor. Zira, bugün insanlık savaşların, açlığın ve zulmün gölgesinde ağır bir sınavdan geçiyor. Gazze, Beyrut, Bağdat, Şam ve Tahran; kadim şehirlerimiz saldırı altında. Gelineen noktada sözler önemini yitirmiş, somut adım atmak zaruri hâle gelmiştir. Bu, yeni bir dünyayı kurmanın ilk şartıdır. Merhum Erbakan Hocamızın ortaya koyduğu D-8 vizyonu bugün her zamankinden daha günceldir. D-8 yeniden öncü olmalı; mazlumun umudu, adaletin sesi, yeni bir dünyanın en güçlü temsilcisi olmalıdır. D-8'in 29'uncu kuruluş yıl dönümü kutlu olsun.

IV.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) Çeşitli İşler (Devam)

3.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Erzurum ve İspir Sevenler Derneği üyelerine "Hoş geldiniz." denilmesi

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Erzurum ve İspir Sevenler Derneği üyeleri Genel Kurul dinleyici locasında Genel Kurulu izlemektedirler; kendilerine hoş geldiniz diyoruz. (Alkışlar)

Şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz, YENİ YOL Partisi Grubu adına Muğla Milletvekili Sayın Selçuk Özdağ'ın.

Buyurunuz.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

33.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Muhsin Yazıcıoğlu'nun vefatıyla ilgili davaya, İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın 100'üncü Birleşimde yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, seçim tarihiyle ilgili açıklamalara, Futbol Federasyonunun FIFA Dünya Kupası için çektiği klibe, Irak Türkmen Cephesi Başkanının babasının vefatına, Azerbaycan Millî Kurtuluş Günü'ne, İran-ABD/İsrail savaşının bitmesine ve İçişleri Bakanına atıfta bulunmak istediğine ilişkin açıklaması

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iyi bir hafta olmasını temenni ediyorum.

Şuradan başlamak istiyorum, Muhsin Yazıcıoğlu; 1975 yılında tanıştığım, 2009 yılına kadar, vefat ettiği güne kadar birlikte siyaset yaptığım, hapishaneleri beraber paylaştığımız bir dava adamından, millet adamından bahsetmek istiyorum. Kendisi 2009 yılında bir helikopter kazasında -birilerine göre kaza, bana göre kaza değil helikopterin düşürülmesidir- vefat etmişti. Aradan yıllar geçti, şimdi yeniden bu davanın açılacağı söylendi.

O zaman ben de şimdi buradan Sayın Akın Gürlek'e sesleneyim: Sayın Akın Gürlek, ben o zaman üç saat Malatya mahkemelerinde ifade verdim, savcılıklarında ifade verdim, 2 de gizli tanık dinletmişim ve söylemişim ki bu helikopterin üzerinden F-16'lar geçti ve bunların milliyetleri belli değil. Yaklaşık 150 ile 200 kilometre uzakta gözüküyorlar, Sivas radarlarından gözüküyor ve İncirlik Üssü'ne yazalım, İncirlik Üssü'ndeki uydulardan bunu isteyelim. Radarları yazdılar, radarları gönderdiler, dediler ki: "Bizim radarlarımız da orayı görmüyor." Ama uyduları göndermiş olsaydılar o uçakları çok rahat bir şekilde görmüş olacaktık.

İlginç bir şey daha söylemek istiyorum: 2009 yılında Muhsin Yazıcıoğlu'nun helikopterin parçalarını sökmek isteyenler vardı, gittiler ve yakalandılar. Yakalandıktan sonra bunlar mahkemede ifade verdiler, dediler ki: "Bizim, helikopter parçalarını biriktirmek gibi bir hobimiz var yani böyle bir alışkanlığımız var." Ama mahkeme başkanı "Bu parçaları görmek istiyoruz, başka parçalar sizin evinizde var mı?" diye sormadı ama bu şahıslar, aynı askerler, aynı kişiler 2016 yılında 15 Temmuzda, darbe olduğunda Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın da otelini basan kişilerdi ve yakalandılar bu kişiler.

Şimdi, Sayın Akın Gürlek, bir yandan, eğer siz hakikaten güçlüyseniz İncirlik Üssü'ndeki uyduları isteyeceksiniz. İki; bu iki şahıs yeniden sorgulanacak. Neden Muhsin Yazıcıoğlu'nun helikopterin parçalarını sökmek istediniz? Neden aynı zamanda da Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın otelini basmak istediniz? Bu iki konu üzerinde durulmalıdır. Aynı zamanda, Fetullah Gülen'in bir ifadesi vardı: "Eğer siz aldanırsanız işte, bir çarşamba günü düşersiniz, bir cuma günü de ancak bulunursunuz." diyerek de buradan Muhsin Yazıcıoğlu'nun ölümüne sevindiğine dair ve parmaklarının izinin olduğuna dair de bir konuşma yapmıştı; bunun da üzerine gidilmesi lazım.

İkinci olarak, burada sadece kayıtlara geçilmesi adına söylüyorum: Celal Fırat Milletvekilimiz bir konuşma yapmıştı burada. Ben Muğla Milletvekiliyim; Ortaca'nın Fevziye köyünde, 1966 yılında yani altmış yıl kadar önce iki köy arasında, iki vatandaş arasında bir kavga oluyor. Bu kavga daha sonra gazeteler tarafından bir Alevi-Sünni kavgası şeklinde takdim ediliyor; değil. İstanbul'dan daha sonra solcu gençler, komünist, Marksist gençler geliyorlar, -4 tane vatandaş- burayı araştırıyorlar, böyle olmadığını, iki Sünni'nin kavga ettiğini oysaki o bir Sünni Alevi köyünden, diğeri ise bir Sünni köyünden, Güzeyurt köyünden, diğeri ise buradaki Fevziye köyünden. "Aa, bizim köyden birisi dövüldü." diyerek -kendi aralarında bir tarla kavgası var- bu kavga yayılıyor, bu kavgayı daha sonra da birileri bu şekilde takdim ediyorlar. Bu kavga bir Alevi-Sünni kavgası değildir, iki köylünün bir arazi kavgasıdır, daha sonra da köylülerin, o köylerin birbirlerine karşı... Geçmişte bu kavgaları hepimiz yaptık, mahalle kavgalarını yaptık, sokak kavgalarını yaptık yani böyle, Türkiye'nin her yerinde oldu bu; Manisa'da da oldu, Ankara'da da oldu. O nedenle, kayıtlara geçmesi adına söylüyorum.

Mehmet Uçum Bey, zaman zaman konuşuyor kendisi ve Anayasa'nın yapılmasında da başrol oynayan kişilerden bir tanesiydi. Şimdi -demiş ki- 16 Nisan 2028'de seçim tarihi vermiş. Ya, bu şahıs kim? Bu şahıs niye konuşuyor? Bir başdanışman değil mi bu şahıs? Orada bir memur değil mi? Konuşacaksa siyasiler konuşacak. Eğer siyasiler diyorsanız Mustafa Elitaş konuştu, ne dedi? "Biz, 27 Kasım 2027 tarihinde erken seçim yapacağız." ifadesini kullandı. Ama bir bakıyoruz, Sayın Erdoğan "Seçim yok." diyor, başkaları "Seçim yok." diyorlar.

Arkadaşlar, seçim 14 Mayıs 2028'de yapılmalıdır. Bu kadar sabreden vatandaş oraya kadar da sabreder ve buradan, Anayasa'nın o maddesini yani 116/b fıkrasını kullanarak, dolanarak "Her dönem ben aday olurum. Bu Parlamento, bana 360 milletvekili oy verir, hem erken seçim yaparım hem de kendim de Cumhurbaşkanı adayı olurum." diyerek hülleli bir işe de tevessül etmeye gerek yok. Seçim 14 Mayıs 2028'de yapılmalıdır.

Bir diğer husus değerli arkadaşlar, FIFA Dünya Kupası. Biliyorsunuz, FIFA bir Dünya Kupası organize etti; Meksika'da, Kanada'da ve Amerika Birleşik Devletleri'nde yapılıyor. Bir klip çekildi, Futbol Federasyonu bir klip çekti; burada Sayın Cumhurbaşkanı da rol aldı, Sayın Cumhurbaşkanına da atıflarda bulundular. Bunlar doğru şeyler değil arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Cumhurbaşkanı aynı zamanda bir parti genel başkanı ve burada eğer bir parti genel başkanını barındırmak istiyorsanız burada diğer partilerin de genel başkanları var. Yani Cumhuriyet Halk Partisinin Genel Başkanı yok mu, DEM'in yok mu Eş Genel Başkanları? Onlar da olsunlar, onlar Türkiye'nin vatandaşları değil mi? Eğer Sayın Cumhurbaşkanı Türkiye'nin Cumhurbaşkanıysa "Yok ben parti kimliğimle bu tür şeyleri yapmıyorum, Cumhurbaşkanı kimliğimle yapıyorum." diyorsa o zaman da bu işlere karışmaması lazım, girmemesi lazım. Orada uçaklar, helikopterler, bilmem... Futbolla ne alakası var bunların? Zaten her gün propagandalarını yapıyorsunuz bunların. O nedenle ben bu tür şeylerden uzaklaşın diyorum, uzaklaşmanızda da fayda vardır diyorum.

Değerli arkadaşlar, bir diğer husus da Irak Türkmen Cephesi Başkanının babası vefat etti. Biliyorsunuz, yüz yıl sonra Kerkük'te bir Türkmen vatandaşı orada Vali olmuştu, benim de dostumdur kendisi. Babasının cenaze merasimine de Ankara'da katıldık, katılanlara da teşekkür ediyorum. Ben buradan da Kerkük Valisine başsağlığı diliyorum. Kerkük'te huzur içerisinde, Kürtlerle, Araplarla, Türkmenlerle birlikte yaşamaya devam edecekler.

Azerbaycan'ın Millî Kurtuluş Günü 15 Haziran biliyorsunuz. Azerbaycan 15 Haziranda bağımsızlığına kavuşmuştu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Teşekkür ederim efendim.

Ben buradan, Mehmet Emin Resulzade'yi, ilk Cumhurbaşkanlarını, "Bir kez yükselen bayrak bir daha inmez." diyen Mehmed Emin Resulzade'yi, aynı zamanda Zeynelabidin Tağıyev -ki Azerbaycan işgal edildiği zaman bin odalı bir evi vardı kendisinin, kendisi bir petrol zenginiydi- arkadaşlarına demişti ki: "Buradan Nuri Paşa gelecek, benim mezarımı bahçemin önüne koyun, duvarları yıkın, buradan geçsin; o at sesleri geldiği zaman ben bahtiyar olacağım, anlayacağım ki Azerbaycan bağımsız oldu." Ebulfez Elçibey'i, Haydar Aliyev'i ve Nuri Killigil'i, Nuri Paşa'yı da rahmetle anıyorum.

İran-ABD-İsrail savaşı resmen bitti ve İran'a buradan binlerce "elfü elfi" tebrikler gönderiyorum. İran kazandı, Araplar da kazandı. Öyle zannetmesin ki Arap liderleri bu İran bizimle savaştı; Arap halkları kazandı, Türkiye kazandı. Amerika Birleşik Devletleri'ne, bu küstaha, bu katillere; bu, ta Kızıldere'nin öldürülmelerinden bugüne kadar soykırım yapanlara, eşkıyalara karşı İran bir cevap verdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Ve İran bundan sonra ne yapmalıdır? Reformlar yapmalıdır, Araplarla asla savaşmamalıdır. Türkiye-İran ilişkileri, İran-Arap ilişkileri, Arap devletleri ilişkileri ve Orta Asya ilişkileri mükemmel olmalıdır. İran'da da çok ciddi şekilde görevler düşmektedir, Türkiye'ye de görevler düşmektedir. İran kazanmıştır ve asla nükleer elemanlarını yani uranyumunu teslim etmemiştir. İsrail'de ne varsa İran'da da o olmalıdır. İsrail'de ne varsa Türkiye'de de o olmalıdır. Eğer İsrail'de olanlar kötüyse Türkiye'de de olmamalıdır, İran'da da olmamalıdır. O nedenle, ben buradan İran'ın direnişini, oradaki bulunan bütün 94 milyonluk İran halkını tebrik ediyorum ve onlara da diyorum ki "Direndiğiniz için emperyalizme karşı, bu Amerikan emperyalizminin, bu sömürgecilerin yenilebileceğini gösterdiniz." Venezuela halkı da sevinmiştir, Afrikalılar da sevinmiştir, Orta Asyalılar da sevinmiştir, Türkiye'de yaşayan 86 milyon da sevinmiştir. O nedenle bu barışta da emeği geçen herkese teşekkür ederken de...

Son cümlem...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın, buyurun.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Teşekkür ederim.

Ve buradan da İsrail'in şirretliğine de bir kez daha dikkat çekmek istiyorum: İsrail kesinlikle 1967 sınırlarına çekilmelidir. Şimdi, Arap dünyası, İranlılar, Acemler, Persler, Türkler, Türkiye'de yaşayanlar, Kürtler; Orta Asya'daki, Mezopotamya'daki Kürtler,

Afrikalılar hepimize bir görev düşüyor: Bu İsrail'e karşı beraber olmaktır. 1967 sınırlarına çekilmeli ve Doğu Kudüs de onların başkenti olmalıdır.

Buradan da İçişleri Bakanına bir atıfta bulunayım: Sayın Bakan, evet, temennidir o; lütfen, bu tür sözlerinize dikkat edin. Rahmetli Demirel bana demişti ki: "Bir gün ağızından şöyle bir cümle çıktı, 'Adriyatik'ten Çin Seddi'ne kadar büyük Türk dünyası' demiştin de sonra başımıza neler geldi, ne ekonomik krizler yaşadık." Sayın İçişleri Bakanı, siz Erzurum Valisi falan değilsiniz, siz İçişleri Bakanısınız; bırakın o işleri, Ömer Çelik konuşsun; bırakın o işleri, Cumhurbaşkanı konuşsun; bırakın o işleri, AK PARTİ'nin Grup Başkanı konuşsun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Siz kendi işinize bakın, çetelerle uğraşın, mafyalarla uğraşın, baronlarla uğraşın; bunları yapın, o zaman biz sizi alkışlarız. Başımıza belalar açmamak için de lütfen sözünüze dikkat edin. Bazı sözler vardır savaşı keser, bazı sözler vardır ki baş keser.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum efendim.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

İYİ Parti Grup Başkan Vekili ve Balıkesir Milletvekili Sayın Turhan Çömez.

Buyurun.

34.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Meclis kapısına gelen öğretmenlerin karşılaştıkları manzaraya ve ücretli öğretmenlik uygulamasına, bir madencilik şirketine ve eylemdeki madencilere, Türk Millî Takımı'na ve TRT'ye ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Türkiye haftalardır hiç hak etmediği manzaralarla ve tablolarla karşı karşıya. Bunlardan bir tanesine hafta sonunda tanık olduk. Öğretmenlerimiz, pırıl pırıl gencecik öğretmenlerimiz hak arıyorlar, talepleri var; müteaddit defalar yazmışlar, müteaddit defalar iletmişler ve en nihayetinde, millet iradesinin tecelligâhı olan çatının, yüce Meclisin kapısına gelmişler ve orada karşılaştıkları manzara inanılır gibi değil. Ne olur onları dinleseniz, ne olur onlara kulak kabartsanız? Bu kadar mağdur, bu kadar mazlum, bu kadar çile çeken öğretmen adaylarımızı ve öğretmenlerimizi muhatap alıp dinleseniz ne olur Allah aşkına? Her zaman olduğu gibi elinizdeki en büyük silahı kullandınız: Şiddet. Öğretmenleri sokaklarda sürüdünüz. Pazar günü gittim, ziyaret ettim, dün kendileriyle tekrar görüştüm. Pazar günü tam 41 öğretmenimiz gözaltına alındı, dün yine 21 öğretmenimiz gözaltına alındı. Sürünenler var, Emniyet güçlerimiz tarafından yerlerde sürünenler var; bacağı kırılan var, kafa travması geçiren var, parmağı kırılmış olan var, tepesine çökmüş olanlar var. Ya, Allah aşkına, bu kadar mı korkuyorsunuz bu millettten? Bu millettten niye bu kadar endişe ediyorsunuz? Alın karşınıza, konuşun. Diyorlar ki: "Biz mağduruz, mülakat mağduruyuz." Evet, haklılar, mülakat mağdurları. İstediginizi alıyorsunuz, istediğinizi tasfiye ediyorsunuz, diskalifiye ediyorsunuz. Dertlerini anlatacaklar, dinlesenize kendilerini. "Hayır, dinlemeyeceğiz."

Sonra bir başka uygulamanız daha var, ücretli öğretmenlik. Diyorsunuz ki: "Biz kışın çalıştırırız, tatillerde para vermeyiz, yazın para vermeyiz, SGK'lerini ödemeyiz." E, peki, ne olacak bunlar? Zaten açlık sınırının altında para veriyorsunuz kendilerine. Hak talep ediyorlar. Her şeye para buluyorsunuz, 5'li çetelere para buluyorsunuz, efendim, bu ülkeyi sömüren bir sürü güruha para buluyorsunuz ama öğretmenlerimize "Yarınlar sizin eseriniz olacaktır. Türkiye'nin istikbali öğretmenlerimizin eseri olacaktır." diyen Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün, o baninin kurduğu Meclisin çatısı altında bir çözüm bulamıyorsunuz ve sonra diyorlar ki: "Biz özel sektörde, özel eğitim kurumlarında çalışırken mağdur oluyoruz." Maaşları asgari ücret mesabesinde ve açlık sınırının altında; dertleri var, çileleri var. Pazar günü 41'i, dün 21'i maalesef gözaltına alındı, şu anda da sendikalarının önünde açlık grevi yapıyorlar. Buradan AK PARTİ'li arkadaşlarımıza sesleniyorum: Gidin, onları bir ziyaret edin. Gidin, onlarla yere oturun, diz çökün, bir dinleyin onları, kulak kabartın. Sırça saraylardan, ışıltılı salonlardan siyaset yapmayın; bir konuşun onlarla, bakın size neler anlatacaklar, neler söyleyecekler.

Tabii, sıkıntı sadece onlarla da alakalı değil. Haftalardır, şu kürsüden, buradan, Meclis çatısı altından müteaddit defalar işçimizin çektiği çileyi anlatıyoruz size; Doruk Madencilik. Defalarca söyledik, Allah aşkına, bu Doruk Madencilik devletten daha mı büyüktür? Aziz Türk milletinden daha mı büyüktür bu Doruk Madencilik? Dünya kadar vermiş olduğunuz ruhsatın sayısı, cumhuriyet tarihinde verilmiş ruhsat sayısından fazla. Ankara'nın sınırlarından daha fazla maden ruhsatı vermişsiniz; milyonlarca teşvik vermişsiniz, milyonlarca liralık teşvik vermişsiniz, Halk Bankasından tam 480 milyon dolar kredi vermişsiniz. Sayıştay raporları müteaddit defalar yazmış, diyor ki: "Bu şirket parasını ödemiyor." "Kamu bankalarından aldığı parayı ödemiyor." diye müteaddit defalar yazmış. Üstelik bu kredileri alırken de yine devlet arazilerini ipotek göstermiş ve parasının önemli bir kısmını ödememiş ve Sayın Bakanın, Enerji Bakanının "Bu şirket her zaman problemli." dediği bir günde ve "Bir daha da asla ben bunlara ruhsat vermem." dediği bir günde kalktınız, bir ruhsat daha verdiniz; herhâlde bundan almış olduğu cesaretle işçilere zulmetmeye devam ediyor, işçilerin bir kısmı Ankara'nın girişinde bekletiliyor. Efendim, bir kısmının maaşları verildi, ödendi ama önemli bir kısmının maaşları hâlâ ödenmedi; dünya kadar işçimiz mağdur vaziyette bekliyor, bekletiliyor; Ankara'nın, Beypazarı'nın girişinde işçilerimiz çile doldurmaya devam ediyor. Yanı sıra, aynı firmanın, Giresun Şebinkarahisar, efendim, Nesko Madencilik, aynı holdingin çatısı altında; orada da yüzlerce işçimiz grev yapıyor, sokaklarda eziyet içerisinde, maaşlarını alamıyor, çocukları feryat ediyor ama herhâlde koskoca devletin, koskoca Bakanlığın bunlara gücü yetmediği için, bunlarla ilgili bir şey yapamadığı için onlar da gemi azıya almışlar, istedikleri gibi bu millete zulmediyorlar. Ben buradan bir kere daha ilgili bakanlıkları uyarıyorum: Emeğin, alın terinin hakkını, hukukunu korumasını bilin; bu millete eziyet edenlere, bu millete zulmedenlere kucak açmayın; devlet olarak gerekeni yapın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bir başka zulüm Edirne Uzunköprü'de yaşandı. Yine, buradaki Özşen Madencilik ödemedi madencilerin hakkını, haftalardır ödememiş. Madenciler üç dört haftadır eylem yapıyorlar, muhatap bile olmuyor koskoca şirket. Semirmiş, şişmanlamış, dünya kadar rant ve talan yapmış şirket madencilerimizin hakkını, hukukunu vermiyor ve nihayetinde madencilerimiz tam yerin 1.200 metre altına kendilerine hapsettiler, açık grevine başladılar. Ne yaptı biliyor musunuz koskoca şirket? Şirket binasının içerisine 20-25 adam aldı ve kaynağı belli olmayan silah atışları gerçekleşti orada. Allah aşkına, biz Teksas'ta mı yaşıyoruz? Ne oldu bu devletin hâli, bu hâle düşecek ne oldu bu ülkeye? Aynı dönemde Sayın Erdoğan'ın Selimiye Camisi'nde dua ettiği bir atmosferde işçilerimiz gittiler, Sayın Erdoğan'a meramlarını anlatmaya çalıştılar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - İşte bu esnada, yine, aynen iki gün önce Ankara'da yaşanan manzara yaşandı, işçilerimiz yerlerde süründü. Allah aşkına, hangi yüzyılda yaşıyoruz biz? Tamam, "Türkiye Yüzyılı" falan diyorsunuz da kendinize bu manzaraları yakıştırıyor olabilirsiniz de Türkiye'ye yakışmıyor bu manzaralar. İşçilerimizin yerlerde sürüldüğü, öğretmenlerimizin darbedildiği, sokaklarda sürüldüğü, bacaklarının kırıldığı, haklarının verilmediği bir atmosferi siz kendinize layık görebilirsiniz ama biz Türkiye'ye ve Türk milletine layık görmüyoruz.

Efendim, bir başka konu da TRT. Bir süredir devam eden millî maçlar var. Türk Millî Takımı'mıza da başarılar diliyoruz, inşallah önümüzdeki maçlarda daha büyük bir performansla önemli neticeler alacak ve gururumuz Türk Millî Takımı bir üst aşamaya çıkacaktır diyoruz.

Tabii, TRT, Türkiye'nin hepsinindir, Türk milletinin tamamına aittir, hepimizin güzide bir kuruluşudur. Dünyada TRT mesabesinde olan yani devlet televizyonu olan hiçbir kurum dışarıdan asla reklam almaz çünkü milletin vergileriyle, milletin desteğiyle ayakta durur, bizim TRT'miz de öyle.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Mütteaddit defalar TRT'ye soru önergesi verdik, dedik ki: "İktidarınız döneminde TRT tam 12 milyar dolar vergi toplamış; bizim vergilerimizle ayakta duran TRT muhalefetin sesini, sözünü duyurmuyor; bir tek kelimemizi, bir tek fotoğrafımızı yayınlamıyor -Cumhurbaşkanı Yardımcısına sorduk- niye yapıyorsunuz bunu?" Dedi ki: "Biz ancak değer gördüğümüz haberleri yayınlıyoruz, TRT'nin politikası bu." Efendim, geçen akşam gördük; İran ile Yeni Zelanda'nın yapmış olduğu maçı sunan TRT spikeri tam dört dakika İran takımına "Yeni Zelanda" Yeni Zelanda'nın takımına da "İran takımı" dedi, oyuncuların isimlerini karıştırdı. Allah aşkına, koskoca marka, hepimizin değeri olan TRT bu kadar pespaye bir şekilde mi yönetilecekti, bu kadar ayaklar altına alınacak mıydı? Yani sıra, yine baktık, dünyanın hiçbir kanalı su molasında reklam vermez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Ama o kadar açgözlü bir TRT var ki milletten toplamış olduğu 12 milyar dolarlık vergi yetmemiş, o üç dakikayı bile reklam gelirleriyle kullanmaya ve biraz daha semirmeye, biraz daha para toplamaya gayret ediyor; TRT'nin bu uygulamasını şiddetle kınıyorum. Yani sıra, TRT'yle ilgili son bir konuyu daha dile getireceğim: Geçtiğimiz günlerde TRT'nin önemli bir kadrosunun, önemli bir isminin makam arabasında tam 7,5 kilogram uyuşturucu yakalandı. Aynı TRT'nin birkaç yıl önce, yine canlı yayın araçlarında -biri Van'da, biri Diyarbakır'da- uyuşturucu yakalandı; hiç bu konuyu tartışmadık ve gündeme getirmedik. Allah aşkına, koskoca TRT'nin resmî kurumunun araçlarında uyuşturucu yakalanıyorsa ilgili bakanlıklar ve sorumlu olan genel müdür çıkıp bu millete hesap vermez mi? Buradan sesleniyorum: TRT gibi güzide bir kurumu bu kadar ayaklar altına almaya, iktidarın borazanı yapmaya, Pravda medyası yapmaya hiç kimsenin hakkı yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Son bir cümle, bitireceğim.

BAŞKAN - Buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Açıkça buradan TRT'ye sesleniyorum: Bir Grup Başkan Vekili olarak bugün TRT'yle ilgili, uygulamalarıyla ilgili son derece önemli açıklamalarda bulundum. Hadi bakalım, bunları akşam TRT'nin ana haberlerinde izleyebilecek miyiz? TRT'nin yaşadığı bu kepezeliği, TRT'nin içinde bulunduğu bu durumu, bu yayın politikasını, bu aymazlığı, bu açmazı, "ben yaptım oldu" anlayışı ile bu pespaye tutum ve tavrını eleştiren bir Grup Başkan Vekilini haber yapacak mı, yapmayacak mı? Buradan son kez ikaz ediyorum iktidarı: TRT sizin kendi borazanınız, kendi Pravda medyanız değil bu milletin, asil Türk milletinin vergileriyle ayakta duran güzide bir kurumdur. Bu itibarla, bu kuruma sahip çıkmak hepimizin sorumluluğudur diyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkürler.

IV.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) Çeşitli İşler (Devam)

4.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Bursa Yeşil Devlet Hatun Kız Anadolu İmam-Hatip Lisesi öğretmenlerine ve öğrencilerine "Hoş geldiniz." denilmesi

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Bursa Yeşil Devlet Hatun Kız Anadolu İmam Hatip Lisesi öğretmen ve öğrencileri Genel Kurul dinleyici locasında Genel Kurulu izlemektedirler; kendilerine hoş geldiniz diyoruz. (Alkışlar)

Şimdi Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili ve Manisa Milletvekili Sayın Erkan Akçay.

Buyurunuz.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

35.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, "repressiya" kavramına ve "Türk Dünyasında Repressiya" sergisine; Cemil Meriç'e, Dündar Taşer'e ve Peyami Safa'ya ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün, Türk dünyasının yakın tarihinde derin ve acı izler bırakan "repressiya" gerçeğini ve bu hakikati hafızalarımıza taşıyan Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'ndeki önemli bir sergiyi dikkatlerinize sunmak istiyorum. "Repressiya" kelime anlamıyla baskı, sindirme ve cezalandırma demektir ancak bizim için bu kavram yalnızca siyasi bir tasfiye değil milletimizin diline, kültürüne, inancına, hafızasına ve aydınlarına yönelmiş sistemli bir yok etme politikasıdır. "Repressiya" yalnızca bedenleri ortadan kaldıran bir zulüm değil hafızayı sıfırlamayı, kimliği silmeyi, inanç ve kültürü kurutmayı hedefleyen sistematik bir Sovyet Devleti terörüyü. Amaç, Türk dünyasının kendi tarihini hatırlamasını, kendi dilinde düşünmesini, kültürüyle var olmasını engellemektir. 1917 Bolşevik Devrimi sonrasında Sovyet coğrafyasında başlayan, özellikle 1937-1938 yıllarında kitlesel boyutlara ulaşan bu karanlık süreçte Azerbaycan'dan Kazakistan'a, Kırgızistan'dan Özbekistan'a, Kırım'dan Türkistan'a kadar binlerce aydın, şair, devlet adamı, din adamı ve fikir insanı "Pantürkist" "halk düşmanı" "karşı devrimci" gibi yaftalarla idam edilmiş, kurşuna dizilmiş, sürgün edilmiş, çalışma kamplarında yok edilmiştir. Halkın "Kara kuzgun" adını verdiği siyah kapalı otomobillerin gece yarısı kapılara dayanması yalnızca bir tutuklamanın değil aileleri hedef alan büyük bir korku düzeninin sembolü hâline gelmişti. Bu zulüm öyle akıl almaz, öyle sınır tanımaz bir boyuttaydı ki "repressiya" döneminde atlara bile ceza verilmiş, atlar sürgüne gönderilmişti çünkü mesele sadece insanı değil hatırlatan her değeri kökünden kazıydı. Ancak bu karanlık dönemde aynı zamanda eşsiz bir asalet ve sadakat destanı da yazılmıştır. Azerbaycan'ın istiklal şairi Ahmed Cevad zindanlara atıldığında eşi Şükriye Hanım'a Sovyet yönetimi ahlaksız bir teklifte bulundu: "Onu terk et, boşan, seni sürgüne göndermeyelim." dediler. Şükriye Hanım'sa boşanması hâlinde asıl o zaman Ahmed Cevad'ın öleceğini söyleyerek kendisinin de kurşuna dizilmesini istemiştir. O asil kadın teklifi elinin tersiyle itti ve eşine, davasına ihanet etmemek için tam sekiz yıl sürgün kamplarında, o dondurucu cehennemde azap ve çile çekti. İşte, tarihin sessiz bırakılan bu acılarını hatırlamak, unutmamak ve bugünün kazanımlarını yarının ufkuyla birleştirmek boynumuzun borcudur.

Bu şuurla, liderimiz Sayın Devlet Bahçeli'nin himayelerinde kurulan Ahmed Cevad Enstitüsü'nün öncülüğünde, Kültür ve Turizm Bakanlığı ile TÜRKSOY'un değerli katkılarıyla Türk Dünyasında Repressiya Sergisi hayata geçirilmiştir. 1926 Bakü Türkoloji Kurultayı'nın 100'üncü yılı ve Türk devletlerinin bağımsızlığının 35'inci yılına atfen düzenlenen bu kıymetli organizasyon yalnızca bir sergi değildir. Bu çalışma; fotoğraflar, belgeler, yarım kalmış hayat hikâyeleri ve susturulmuş isimler üzerinden ortak hafızamızı diri tutan tarihî bir şahıttır. Bu sergide, Stalin döneminin baskıcı uygulamaları, sürgün kampları, cinayetler, katliamlar ve Türk dünyası aydınlarının yaşadığı büyük dram belgeleriyle ortaya konulmaktadır. Azerbaycan'dan Kazakistan'a, Kırım'dan Türkistan'a kadar "repressiya"ya maruz kalan nice fikir, sanat, edebiyat ve dava insanlarının aziz hatırası milletimizin hafızasına ve vicdanına emanet edilmektedir. Bu vesileyle, serginin düzenlenmesinde emeği geçen, başta Ahmed Cevad Enstitüsü olmak üzere, tüm kurum ve kuruluşlara ve bilim insanlarına yürekten teşekkür ediyorum. Ankara 15 Temmuz Demokrasi Müzesindeki bu anlamlı sergiyi ziyaret etmeye siz kıymetli milletvekillerimizi, aziz milletimizi ve özellikle gençlerimizi davet ediyorum çünkü hafızasını koruyan milletler ortak geleceğini daha güçlü inşa eder ve kurar. "Repressiya" kurbanlarını, hürriyet mücadelesinde bedel ödeyen bütün şehitlerimizi ve mazlumları rahmetle, minnetle, saygıyla anıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Sayın Başkan, bu hafta Türk fikir ve irfan hayatının 3 mümtaz şahsiyetini; Cemil Meriç'i, Dündar Taşer'i ve Peyami Safa'yı saygıyla rahmetle yâd ediyoruz. Her biri farklı mecralarda eserler vermiş olsa da onları aynı çizgide buluşturan temel hakikat milletimizin tarihî şahsiyetine, kültürel hafızasına ve medeniyet davasına duydukları sarsılmaz bağlılıktır. Peyami Safa velut kalemini kültürel yabancılaşmaya ve maddeci ideolojilere karşı aşılmaz bir kalkan yapmış, Cemil Meriç idrakimize giydirilen deli gömleklerini yırtarak bize kendi irfanımızı, bu ülkenin hakikatlerini göstermiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Merhum Dündar Taşer bu fikrî uyanışı siyasete ve aksiyona taşıyarak Türk milliyetçiliğinin ülküleşmesinde büyük Türkiye vizyonunun inşasına ömrünü vakfetmiştir. Cemil Meriç "Mağaradakiler, Bu Ülke, Umrandan Uygarlığı ve Kültürden İrfana" gibi eserleriyle kelimelerin arkasındaki medeniyet ufkunu göstermiş; aydınlarımıza kendi sesini, kendi kavramlarını ve kendi ufkunu hatırlatmıştır. Dündar Taşer "Mesele" kitabında ve büyük Türkiye idealini besleyen fikirlerinde tarih şuurunu kuru bir hatıra olmaktan çıkarıp devlet aklına, millî ülküye ve siyasi aksiyona dönüştürmüştür. Peyami Safa ise "Dokuzuncu Hariciye Koşuşu"nda insan ruhunun sancılarını, "Fatih Harbiye"de medeniyet buhranını, "Türk İnkılâbına Bakışlar"da ise milletimizin modernleşme arayışını derin bir fikirle işlemiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Onlar bize, taklit ederek değil düşünerek, araştırarak, hatırlayarak ve kendi köklerimize yaslanarak yükselebileceğimizi gösterdiler. Fikirleriyle yolumuzu aydınlatan bu düşünce ve fikir insanlarını saygıyla anıyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili ve Muş Milletvekili Sayın Sezai Temelli.

Buyurun.

36.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, muharrem orucuna, 15-16 Haziran büyük işçi direnişine ve hakları için direnen öğretmenlere, toplumsal barışa, Sağlık Bakanının Muş ziyaretine ve Muş'un sağlık sorunlarına, çıplak arama mevzusuna, Sağlamlılığa Karşı Kadın Hareketi Derneğinin ziyaretine ve engelli yurttaşlara ilişkin açıklaması

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Alevi canlarımızın on iki gün sürecek muharrem orucu başladı. Muharrem, Kerbelâ'dan bugüne zulme karşı direnişin, adaletin, hakikatin ve mazlumun yanında olmaktır. Bu vesileyle, oruç tutan tüm canların lokmalarının ve ibadetlerinin kabul olmasını diliyorum.

15-16 Haziran büyük işçi direnişi, bundan tam elli altı yıl önce işçi sınıfının direniş tarihinin en görkemli mücadelesiydi 15-16 Haziran. Ne için direniyordu işçiler? Emek sömürsüne karşı, sendikal haklar için direniyorlardı. Tam elli altı yıl geçmiş. Elli altı yıl sonra Ankara'nın göbeğinde öğretmenler de yine sendikal haklar için, hakları için direniyorlar ve o öğretmenlere saldırı gerçekleşiyor, onlar gözaltına alınıyorlar; EĞİTİM SEN Genel Başkanı ters kelepçeyle gözaltına alınıyor, SES'ten arkadaşlarımız gözaltına alınıyor. EĞİTİM SEN, SES, KESK bu ülkenin onurudur, gururudur, işçi sınıfının mücadelesinin aslında en önde yürüyenleridir. Bu muamelenin nedeni, işte, işçi sınıfına olan tahammülsüzlük. Neden bu tahammülsüzlük var? Çünkü bütün haklarını gasbeden bir zihniyetle karşı karşıyayız. Sermayeye bütün kaynakları aktaran ve o kaynakları aktarabilmek için emek sömürsünü en acımasız hâle getiren bir iktidar var aslında karşımızda, nedeni budur. Elli altı yıl önce de böyle bir iktidar vardı hatta o dönemde bir bürokrat, bir general çıktı ne dedi biliyor musunuz? "Sosyal ve siyasal uyanış ekonomik gelişmenin önüne geçti." dedi. Yani siyaseti dizayn etmeye kalktı. Yani tam da bugünkü bürokratik aklın yapmış olduğu mühendisliği biz elli altı yıl önceden biliyoruz. O, neyi harekete geçirmektir biliyor musunuz? Darbe mekaniğini. Peşinden 12 Mart geldi, 12 Eylül geldi, geldi de geldi, 27 Şubat geldi. Darbe mekaniği tam da böyle sömürü zamanlarında, işte, o bürokratik akılla, o mühendislik aklıyla karşımıza çıkıyor. Siyaset buna izin vermemeli. Siyaset, bürokrasinin elinde bir oyuncak olmamalı. Bugün kabineye bakın, bütün bakanlar bürokrat. Dolayısıyla siyasete yön veren bir bürokratik akıl. Oysa Türkiye'nin demokratikleşmeye ihtiyacı var. Türkiye'nin demokratikleşebilmesi için sendikal hakların karşılığını bulması lazım, her türlü demokratik hakkın geçerli olması lazım.

Bakın, bugün bir süreç var, "barış" diyoruz. Bu "barış" dediğimiz şeyin bir ayağı da toplumsal barıştır. Bunun önünün açılması, demokratik zeminlerin gelişmesi, demokratik müzakerenin var edilmesi için biz adım atılmasını, buraya bu yasaların gelmesini bekliyoruz ama bürokrasinin tavrına baktığımızda siyasetin bu iradesini yok sayan bir anlayışla orada direnmeye devam ediyor.

Siyaset diyor ki: "Ahmetler göreve!" Bürokrasi kalkıyor, kayyum atmasını iki ay uzatıyor. Siyaset diyor ki: "Siyasi mahpuslar çıksın, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları uygulansın, Anayasa Mahkemesi kararları uygulansın." Yargı bürokrasisi Anayasa Mahkemesi kararlarına uymuyor, Can Atalay hapiste. Bu ülkenin yargı bürokrasisi Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına uymuyor; Selahattin Demirtaş, Figen Yüksekdağ hâlâ hapiste. İşte, bürokratik akıl bu çünkü neden? Siyaseti dinlemiyor. Aslında, siyasetin var etmiş olduğu sonuçlara göre hareket eden bir bürokrasi değil sürekli siyaseti dizayn eden bir anlayış. Bu, bu Mecliste parti ayrımı olmaksızın herkes için büyük bir sorundur. Ya bu sorunu hep beraber halletmemiz gerekecek ya da bu sorunun altında, siyasetin bu baskısı altında aslında bu yaşadıklarımıza tanıklık etmeye devam edeceğiz.

Siyasetin, siyasetçinin tanıklık etme gibi bir lüksü yoktur; siyasetçi müdahale eder. Eğer bu ülkenin demokratikleşmesine, barışına karşı, bugün yaşadığımız bu müzakere zeminini yok sayan anlayışa karşı harekete geçmiyorsa bilin ki o siyasetçi de artık o bürokratik kafaya sahiptir; ondan da bu halka, bu topluma yarar gelmez.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçen hafta Muş'a gittik. Neden gittik? Duyduk ki Sağlık Bakanı Muş'taymış, dolayısıyla biz de gidelim dedik çünkü Muş'un en büyük sorunu sağlık sorunu. Sadece Muş'un mu? Ağrı'nın, Siirt'in, bölgedeki bütün illerin sorunu, daha önce de dile getirdik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Muş'ta hastaneye gittik, orada, bir sürü insan hastanenin kapısında, sorduk "Ne bekliyorsunuz?" diye, "Sevk bekliyoruz." dediler. Yani doktor görmeyi değil, tedavi olmayı değil sevk olmayı bekliyorlar, fıkra gibi ama gerçek. Sağlık Bakanı da hastaneye uğramamış çünkü ona hastane demeye bin şahit lazım. Muş'ta bir hastane yapılıyor, bu hastaneyi bir an önce bitirin, bunun eğitim ve araştırma hastanesi olmasını sağlayın diyoruz; âdeta bu konuda hiçbir adım atılmıyor, hastane inşaatı yılan hikâyesine dönmüş durumda ama buna karşılık Muş'ta sağlık hizmetinden kimse yararlanamadığı gibi, çevre illere ambulanslarla sevkler, yolda kaybettiğimiz hastalar, Muş'un sağlık hikâyesi bu. Muş'ta bir tane de özel hastane var. İşte, bu özel hastanecilik nasıl bir şey? Çünkü nasıl ki eğitim alanında özel okuldaki öğretmenler mağdur ediliyor, özel hastanelerde de sağlık emekçileri mağdur ediliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Şifa Hastanesi var, diğer özel hastanelerden, diğer özel girişimci zihniyetten bir farkı yok; sağlık emekçilerinin haklarını ödemiyor, maaşlarını ödemiyor yani. Dolayısıyla bu tablo Türkiye'nin her yerinde. Özel okullar da özel hastaneler de bir kamu hizmeti verir ve o kamu hizmetinin güvencesi devlettir. Dolayısıyla devlet eğer kamu hizmetinin özel sektör eliyle de verileceğinin yolunu açmışsa bunu denetlemekle mükelleftir. Kamu hizmeti keyfiyete bırakılmaz; eğitim, sağlık gibi alanlarda bu keyfiyet kabul edilemez. İşte, ataması yapılmayan öğretmenler, özel sektör öğretmenleri; işte, özel hastane emekçileri hep bu sorunlarla karşı karşıya. Neden çözümüyorsunuz bu sorunları? Çünkü hep sermayeden yana olan tavrınız dolayısıyla da bu alanların kamusal hizmet niteliğini ortadan kaldırıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; burada her zaman sıklıkla dile getirdiğimiz meselelerden biri de cezaevi meseleleri. Bakın, geçen hafta İstanbul Büyükşehir Belediyesi davasında yargılanan Medya AŞ Genel Müdürü Fatoş

Pınar Türker bir açıklama yaptı, kamuoyunda infial de yarattı. Çıplak arama mevzuu; burada, cezaevlerinde bu çıplak arama konusunu defalarca dile getirdik. Bu, kabul edilemez; bu, insanlık suçudur; bu, bir işkencedir. Bakın, bir anne bizi aradı, diyor ki: "Oğlum Sincan'dan Aksaray Cezaevine -genç bir çocuk- sevk edilmiş ve Aksaray Cezaevinde çıplak aramaya maruz tutulmuş. Bunu nasıl yapabilirler? Bunu bir insana, bir genç çocuğa nasıl yapabilirler? Onun onuruyla nasıl oynanabilir?" Bunun gibi o kadar çok vaka var ki ve bu uygulamaları dile getirdiğimizde -en son bir uygulama da Erzurum Dumlupınar 2 no.lu Cezaevinde söz konusu oldu- iktidar partisi bize diyor ki: "Bunlar münferit uygulama."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Hayır, bunlar münferit uygulama değil bunlar sistematik. Bütün cezaevlerinde, bir sürü cezaevinde yaşanan hak ihlallerinin, işkencelerinin yanında bir de bu rezalet var, çıplak arama rezaleti var; defalarca dile getirdik hatta iktidar yetkilileri bu konuda adım atacaklarını, bu konuda düzenleme yapacaklarını söylediler. Bunu söylediklerinden bugüne iki yıl geçti, herhangi bir düzenleme yapılmadığı gibi bu işkence, bu çıplak arama devam ediyor. Bu, kabul edilemez, bir an önce, bu, insanlık ayıbına; bu, insanlık suçuna son vermeliyiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son olarak, bu sabah yine bizi Sağlamlılığa Karşı Kadın Hareketi Derneği ziyaret etti. Evet, gerçekten bu ülkenin en önemli sorunlarından biri engelliler sorunudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Bu ülkede TÜİK her ne kadar bunun istatistiğini tutmasa da nüfusun çok büyük bir kısmının engelli olduğunu biliyoruz ve engelli yurttaşlarımız eşit yurttaşlık haklarından çok uzaktalar, bunlardan yararlanmaktan çok uzaktalar ve bu haklara sahip olmak için mücadele ediyorlar. Engellilere sadece belli bir yardım programıyla yaklaşmak, onları sosyal dışlanmaya, kamusal alandan dışlanmaya neden olacak uygulamalarla meseleyi ele almak çözüm getirmez, onları daha fazla aslında eve mahkûm eder ve onların haklarını gasbetmeye devam eder. Bu konuda adım atılması gerekiyor. Bugün bizi ziyaret eden Sağlamlılığa Karşı Kadın Hareketinden arkadaşlar da bu konunun altını çizdiler ve özellikle bu konuda, eşit haklar konusunda, eşit yurttaşlık konusunda, başta Anayasa olmak üzere yasalarda acil değişikliklerin yapılması konusunda dikkatimizi çektiler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Bu konuyu da bu vesileyle bir kez daha Meclis gündemine taşımak istiyoruz. Engelliler konusunda atacağımız adımlar çok geç kalmaksızın bir an önce atılmak zorundadır. Engelli nüfusu -onların aileleriyle beraber- bugün Türkiye nüfusunun 25 milyonluk kesimine hitap ediyor. Evet, yanlış duymadınız, engelliler ve aileleri bugün Türkiye'de 25 milyonluk bir nüfusa karşılık geliyor ve bu 25 milyonun sesini duymak zorundayız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili ve Ankara Milletvekili Sayın Murat Emir.

Buyurunuz.

37.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, muharrem ayına, ekonomiye ve emekli maaşı sorununa, kayyum düzenine, öğretmenlerin taleplerine ilişkin açıklaması

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; muharrem ayı başladı. Muharrem orucu tutan tüm canlarımızın oruçları, dağıttıkları lokmalar Hak katında kabul olsun ve muharrem ayının hem ülkemize hem dünyaya birlik, beraberlik, dayanışma, barış ve kardeşlik getirmesini diliyoruz ve tüm ehlibeyt dostlarını rahmetle, saygıyla selamlıyoruz.

Değerli arkadaşlar, ekonomik programın çıktığı, enflasyonun bir türlü dizginlenemediği, TÜİK'in rakamlarında bile enflasyonunun yüzde 33'e dayandığı, çarşının pazarın yandığı, tencerelerin kaynamadığı ağır bir ekonomik bunalımdan geçiyoruz ve bütün bütçe gerçekleştirmelerine baktığınızda, aslında bütçenin delik deşik olduğunu, bütçe açığının beklenenden çok daha fazla olduğunu görüyorsunuz. İlk beş ayın rakamlarına baktığınızda, faiz ödemesinde yüzde 51 artışı-çünkü bu iktidar aslında faizcidir, faizcileri destekler, sonuna kadar faizcilere bütçeyi peşkeş çeker- aynı zamanda, baktığınızda, bütçe açığının da 1 trilyon 57 milyar lirayla yüzde 63'ü bulduğunu görüyorsunuz. Eğer bu hızla giderse bütçe açığının gerçekleşmesi yıl sonuna kadar neredeyse yüzde 120'leri bulacak. Bu bir sinyaldir. Bu, aslında, yürütülen ekonomik programın da bütçenin de gerçekleştirmelerinde yoksullar aleyhine, milyonlar aleyhine olduğunu ve sadece rantçıların ve faizcilerin kazandığı bir ekonomik düzen olduğunu apaçık göstergesidir. Tabii, böyle bir düzende asgari ücretliler, memurlar açlık sınırının altına böylesine itilmişken emekli maaşı sorunuyla her defasında altı ayda bir olduğu gibi bu kez de karşı karşıyayız. Kök maaş var; kök maaş sorununu çözmedikleri için, emekli maaşı artırma dönemi her geldiğinde bu tartışmaları yaşamak zorunda kalıyoruz çünkü enflasyona göre ilk beş aylık gerçekleşme yüzde 16; eğer böyle devam ederse haziran sonunda en az yüzde 19 enflasyon olacak, yüzde 19 zam vermek durumundalar. Emekli maaşı yüzde 19 artarsa milyonlarca emeklinin maaşı hiç artmamış olacak çünkü kök maaş uygulaması yapıyorlar ve bunun için yine temmuz başında yeni bir yasal düzenleme ihtiyacı var. Gelin, insaf edin, bir kez de doğruyu yapın, bir kez de emeklinin yanında durun. Asgari ücrete denkleyelim, eşitleyelim ve emekliyi asgari ücret kadar gelire kavuşturalım. Emeklileri açlık sınırının 2 kat altına iten, yoksulluğa iten; torununa, eşine mahcup hâle getiren, aç bırakan bu düzeni en azından geçici de olsa değiştirelim. Bunun için, emekliler için yapacağımız çok şey var ama buradan başlamamız şart çünkü emekli feryat ediyor.

Değerli arkadaşlar, Türkiye bir kayyumlar ülkesi oldu. Yargı eliyle yeni bir düzen kuruluyor ve bu yeni düzende kimsenin özgürlüğü olmadığı gibi, diledikleri kişiyi tutukladıkları gibi, aynı zamanda malına mülküne de çöküyorlar. Bir kayyum düzeniyle karşı karşıyayız ne demokrasiden ne Anayasa'dan ne temel hak ve özgürlüklerden bahsedemediğimiz gibi; bütün mal mülkün, canın, her

neyin varsa yargı eliyle, "hukuki kararlar" görüntüsü altında ama gerçekte zorbalıkla elinizden alındığı veya alınabileceği korkusuyla yaşatıldığınız bir dönemden geçiyoruz.

Bakın, daha iki gün önce süt üretici 13 firmaya kayyum atandı, denetim kayyumu. Gereke ne? Süt fiyatlarında artış ve özellikle beyaz et fiyatlarında artış. Peki, beyaz et fiyatları Türkiye'de gerçekten yüksek mi? Baktığınızda dünya ölçeğine, değil. Dünyada üçe 1'ken kırmızı et ile beyaz etin oranı, Türkiye'de beşe 1. Yani kırmızı ete nazaran beyaz et aslında daha ucuz; velev ki arada bir rekabet bozulmuşsa, rekabet dışı bir anlaşma, bir iletişim varsa bununla tüketiciler gerçekten zarar görüyorsa Rekabet Kurulu var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

MURAT EMİR (Ankara) - Ticaret Bakanlığının haksız rekabeti takip eden, haksız fiyat artışlarını takip eden birimleri var, ceza verme yetkileri var. Şimdi, bu kurumlar, Ticaret Bakanlığı, Rekabet Kurulu görevini yapmıyor, görevi yapan Adalet Bakanlığı. Her yerde Adalet Bakanlığı var, her yerin içinde, her şeyin içinde ve özellikle de kayyum atıyor. Belediye başkanlarına kayyum, büyükşehir belediye başkanlarına kayyum, ilçe belediye başkanlarına kayyum, partiye kayyum, medya örgütlerine, medya kuruluşlarına kayyum. Tele2'ye kayyum atandı mesela, gereke ne? "Hani, mahkeme kararı olacaktı?" Gerek yok mahkeme kararına, nasılsa arkadan gelir." Şu düzende kayyum atanmış, kayyumla bir şekilde TMSF'ye ve onun üzerinden yandaşlara geçirilmiş şirketlere dönük olarak Adalet Bakanlığının istemeyeceği bir mahkeme kararını verebilecek bir mahkeme kaldı mı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

MURAT EMİR (Ankara) - Bakın, daha yaz kararnamesiyle 5 binin üzerinde hâkim, savcı yerini değiştirdi ve bu, toplamın yüzde 20'si kadar ve bunun niye yapıldığını, hangi ince mühendisliklerin yapıldığını görmemek, anlamamak olanaksız. Ve bu koşullar altında bakıyorsunuz, holdinglere kayyum atanıyor, Can Holdinge kayyum atanıyor. "Niye aldın?" diyorlar. "Bir devlet büyüğü söyledi." diyor. "Bu devlet büyüğü kimdir?" diye soracak bir savcı yok ve bunun üzerinden bakıyorsunuz kayyum atanıyor ve bu holding bir yerlere devrediliyor. Aynı şekilde Aslan Holding, daha iki üç ay önce yaşadık, büyük bir savunma şirketi. Şimdi bakıyorsunuz rakamlara, 2025 verilerine göre 1.314 şirkete kayyum atanmış. Böyle giderse bu yıl sonunda 1500 şirkete kayyum atanmış olacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın lütfen.

MURAT EMİR (Ankara) - Bunun adı kayyum düzenidir; bunun adı demokrasiyi, Anayasa'yı, yasaları, mülkiyet hakkını hiçe saymaktır ve bu aslında yargı eliyle bir servet transferidir, birilerini zengin etmedir, birilerinin malına çökmedir ve bu kayyum düzeni bir an evvel bitirilmelidir.

Son olarak, Sayın Başkan -sabrınızı zorlamayacağım- maalesef, dün öğretmenlerimize, gencecik öğretmenlerimize ve onların ailelerine asla kabul edemeyeceğimiz, içimize sindiremeyeceğimiz şiddet uygulandı, orantısız güç uygulandı; polis copu uygulandı, gaz uygulandı ve öğretmenlerimiz darbedildiler. Talepleri neydi? Atanmak istiyorlar. Hani geldiğinizde "İşsiz öğretmen kalmayacak." demiştiniz ya, atanmak istiyorlar, öğretmen olmak için mücadele ettiler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MURAT EMİR (Ankara) - Aileleri onları binbir özveriyle okuttu. Bir çocuğun, bir gencin üniversite okuması kolay değil; buna rağmen okudular, öğretmenlik gibi bir ideal mesleğini yapmak üzere sınavlara girdiler ama mülakata takıldılar. Yandaşları aldılar "Mülakat yapmayacağız." sözü vermişlerdi ama mülakattan vazgeçemediler, liyakatli kadrolar dışarıda kaldı. Bu gençlerimizin bir bölümü -çünkü 1 milyona yakın gencimiz var böylesine kadro bekleyen- 200 bin civarında öğretmenimiz de kamuda çalışmadığı için özel sektörde çalışmak zorunda. Asgari ücretle çalışan öğretmenlerimiz haklarını arıyorlar, Güvenpark'a geliyorlar ve onların başkanlarına ters kelepçe yapılıyor, onlara gaz uygulanıyor, şiddet uygulanıyor, darbediliyorlar, gözaltına alınıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MURAT EMİR (Ankara) - Son cümle Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Tamamlayın, buyurun.

MURAT EMİR (Ankara) - Öğretmenin sesine kulak vermesi gerekenler eğitimi de piyasalaştırdıkları için özel okulların, tarikatların, cemaatlerin sesine kulak veriyorlar ve öğretmeni Ankara'nın orta yerinde darbedecek kadar da gözleri dönmüş durumda. Bu tutumu şiddetle kınıyoruz. Öğretmenine saygı duymayan bir ülkenin geleceği olamaz. Öğretmenlerimize mülakatsız kadro verilmesi için çalışmaların bir an evvel hızlandırılması ve bu AKP iktidarının bir kez olsun sözünü tutmasını bekliyoruz.

Teşekkür ederim Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

IV.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) Çeşitli İşler (Devam)

5.- Başkanlıkça, Ankara Mehmet Emin Resulzade Anadolu Lisesi öğrencilerine ve öğrencilerine "Hoş geldiniz." denilmesi

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Ankara Mehmet Emin Resulzade Anadolu Lisesi öğretmen ve öğrencileri Genel Kurul dinleyici locasında Genel Kurulu izlemektedir. Kendilerine hoş geldiniz diyoruz. (Alkışlar)

Şimdi Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili ve Ankara Milletvekili Sayın Leyla Şahin Usta. Buyurunuz.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

38.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, hicri yeni yıla, ABD ile İran'ın anlaşmasına, TOKİ tarafından başlatılan kampanyaya, dün hizmete açılan Ankara Havalimanı'na, Dünya Kupası'nda mücadele eden Millî Takım'a, Profesör Doktor Sezai Yılmaz'a ve ekibine, öğretmen atamalarına ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de Genel Kurulu ve tüm milletvekillerimizi saygıyla selamlıyorum.

Mübarek hicri yeni yılımızı kutlayarak başlamak istiyorum. Yeni hicri yılın aziz milletimiz, İslam âlemi ve tüm insanlık için hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum. Muharrem ayımızın mübarek ve muharrem oruçlarının da kabul olmasını Cenab-ı Hak'tan niyaz ediyorum.

Hicri takvim Peygamber Efendimiz Hazreti Muhammed'in hicretini esas alır. Hicret, sadece bir yolculuk değil inancın, sabrın, fedakârlığın ve yeni bir medeniyet inşasının da adıdır. Bugün de dünyanın birçok bölgesinde savaşlar, işgaller ve insanlık dramları yaşanırken hicretin bize öğrettiği dayanışma ve merhamet anlayışına her zamankinden daha fazla ihtiyaç duyuyoruz. Özellikle Gazze'de yaşanan insanlık dramı karşısında mazlumların yanında durmak ve adaletin sesi olmak hepimizin ortak sorumluluğudur. Bu duygu ve düşüncelerle hicri 1448 yılının ülkemize, milletimize, İslam âlemine ve tüm insanlığa barış, huzur ve bereket getirmesini Cenab-ı Hak'tan niyaz ediyorum.

ABD ve İran yüz yedi gündür devam eden savaşı sona erdirmeyi amaçlayan bir mutabakat üzerinde anlaştı ve uzlaştı. Pakistan Başbakanı Şahbaz Şerif'in duyurduğu, İran ve ABD'nin de doğruladığı mutabakat metni 19 Haziranda imzalanacak. Bildiğiniz gibi, Pakistan'ın yürüttüğü ara buluculuk sürecinde Suudi Arabistan ve Katar'la birlikte Türkiye de önemli bir diplomatik trafik yürütmüş ve katkılarını vermiştir. Türkiye olarak hep barışın yanında olduk. Tüm dünyayı diken üstünde tutan bu savaş hâlinin son bulmasını memnuniyetle karşılıyoruz ancak Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın da ifade ettiği gibi, imzaların atılacağı sürece kadar gerçekleşecek sabotaj girişimlerine karşı son derece dikkatli olmamız gerekiyor. Nitekim, daha anlaşmanın duyurulduğu gün katil devlet İsrail'in açıkça süreci sabote etmek için Lübnan'a gerçekleştirdiği saldırı bu kaygıların haklılığını göstermektedir. İnsanlığa karşı suç işlemeye doymayan katil devlet İsrail'e izin verilmemesi gerektiğinin altını çizmek istiyorum. Filistin özgür olana kadar da mücadelemize elbette ki devam edeceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün yani 15 Haziran itibarıyla TOKİ tarafından vatandaşlarımızın barınma ihtiyacına ciddi anlamda katkı sağlayacağına inandığımız bir kampanya başladı. Tam 64 ilde, ikamet şartı aranmadan, 18 yaşını doldurmuş, kendisi veya eşinin üzerinde kayıtlı evi olmayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarımızın gelir sınırı veya projenin yapıldığı ilde ikamet etme zorunluluğu olmadan yararlanabileceği bu kampanyanın ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını temenni ediyorum. Bu vesileyle Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanımıza, Bakanlık çalışanlarımıza ve TOKİ'de görev yapan tüm ekiplerimize vatandaşlarımız adına teşekkürlerimizi iletmek istiyorum.

Yine, dün Ankara'mız için önemli bir yatırım olan Ankara Havalimanı'nın hizmete açılmasıyla ilgili bir açılışta Sayın Cumhurbaşkanımızla beraberdik. Ülkemizin ulaşım altyapısına yapılan yatırımların yeni bir halkasıdır. Başkentimizin uluslararası organizasyonlara ev sahipliği yapma kapasitesini artıracak bu proje, modern ulaşım anlayışımızın, güçlü altyapı vizyonumuzun ve büyük Türkiye hedefimizin somut bir göstergesidir. Yapılan çalışmalarla havalimanının altyapısı güçlendirilmiş, Ankara'nın stratejik konumuna daha da güç katılmıştır. Bu vesileyle, bu projede emeği geçen, işçisinden mühendisine kadar tüm Bakanlığımıza ve ekiplerine de teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Dünya Kupası'nda mücadele eden Millî Takım'ımızı canıgönülden destekliyoruz ve dua ediyoruz, önümüzdeki maçlarda başarılar diliyoruz. Tüm Türkiye olarak yanınızdayız; gücünüze güç, ayağınıza da tam isabet diliyoruz. İnşallah, hepimize, Türkiye'ye bu heyecanı ve gururu yaşatacaklarına canıgönülden inanıyoruz.

Bir başarıyı da tebrik etmek için sözlerime devam etmek istiyorum Sayın Başkan. İnönü Üniversitesi Turgut Özal Tıp Merkezinde görev yapan Profesör Doktor Sezai Yılmaz ve değerli ekibi tıp tarihine geçecek bir ilke imza atarak dünyanın ilk 8'li çapraz karaciğer nakli operasyonunu başarıyla gerçekleştirdiler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Profesör Doktor Sezai Yılmaz'ı ve değerli ekibini tebrik ediyorum, hastalarımıza acil şifalar diliyorum. Tabii ki bu başarının temelinde, Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde sağlık alanında yapılan reformların ve yatırımların olduğunun altını da çizerek hatırlatmak istiyorum.

Öğretmen atamalarıyla ilgili yapılan son konuşmalarla ilgili bir gerçeği hatırlatmak istiyorum: Yirmi üç yılda, iktidarımız boyunca 836.351 öğretmen ataması yapıldı, şu anda 1 milyonu aşkın öğretmenimiz var. Elbette ki ihtiyaç olduğu sürece öğretmen atamalarımıza kadroları verilerek devam edilecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Canıgönülden istiyoruz ki -öğretmenlerimiz kıymetli, öğrencilerimiz kıymetli- mesleğinde başarılı her öğretmenimizin, öğretmen adayımızın yolu açık olsun, inşallah gönüllerince hizmet etmek nasip olsun diyoruz. Biz ihtiyaç olduğu sürece atamalara elbette ki devam edeceğiz, kadrolar verilecek ve atamaları da yapılacaktır.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Mülakat kalkacak diye sözler verdiniz, öğretmenler yerlerde sunum dinliyor.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Kıymetli öğretmenlerimiz bu konuda Bakanlığımızı ve bizleri izlemeye ve takip etmeye devam ederlerse hiç üzülmeyen ve yorulmadan bu atamalar da elbette ki gerçekleşecektir.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Bu sözlere öğretmenlerin karnı tok.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan...
BAŞKAN - Sayın Emir, buyurun.

39.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Profesör Doktor Sezai Yılmaz'a ve ekibine, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MURAT EMİR (Ankara) - Ben de dünya çapında olağanüstü bir başarı gösteren çok değerli hocamız Profesör Doktor Sezai Yılmaz'ı ve ekibini gönülden kutluyorum. Gerçekten Sezai Hoca hem benim bir yakınım olması dolayısıyla hem de tıp mesleğini seçmemde bana önderlik etmiş olması dolayısıyla da kişisel olarak teşekkür borçlu olduğum bir büyüğümdür. Anadolu'da yeşeren bu bilim yuvasının tüm dünyaya ışık saçmasından büyük onur duyduğumuzu ifade etmek isterim.

İkinci olarak, elbette ki İran, İsrail ve Amerika savaşının en azından kalıcı ateşkesle bitiyor gibi olmasından büyük memnuniyet duyuyoruz ama altını buradan da çizmeliyiz ki bu sürecin hiçbir yerinde Türkiye Cumhuriyeti maalesef olamamıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

MURAT EMİR (Ankara) - Aracı, ara bulucu olunmak istenmiştir ama ara buluculuk görevinin kırıntısı dahi Türkiye'ye düşürülmemiştir çünkü Türkiye dış politikasını âdeta Trump'a havale etmiş, Amerika karşısında son derece ezik davranmış, ondan aldığı meşruiyet karşılığında Amerika'nın ve üstü örtük olarak da İsrail politikalarının takipçisi ve boyun eğicisi olmuştur. Bu nedenle de bu barış konusunda kurulan masaların hiçbir yerinde olmadığını da buradan ifade etmek isteriz.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Teşekkürler.

Sayın Usta, buyurun.

40.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Ankara Milletvekili Murat Emir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın dünyada yürüttüğü diplomasi trafiğini herhâlde bilmeyen bir Sayın Murat Emir kaldı. Kendi ülkeniz hakkında neden bu kadar olumsuz konuşuyorsunuz, neden buradaki gerçeklik payımızı göz ardı ediyorsunuz, bunu anlamak mümkün değil. Elbette ki barış süreçlerinde "görünen, görünmeyen" "masada olup olmayan" şeklinde kimse açıklama yapmaz ama şundan emin olun ki gerek İran savaşındaki bu barış sürecinde gerekse Gazze'deki bu katil İsrail devletinin yaptıklarının duyurulması noktasında, barışın her yerde temin edilmesi noktasında en güçlü diplomasiyi yürüten Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'dır. Bunu görmek, takdir etmek, elbette ki o da bir nasip meselesidir. Biz bu gerçeği tüm kamuoyunun, tüm dünyanın çok iyi bildiğini biliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Dış politikada Türkiye yirmi üç yıldır hiç olmadığı kadar bağımsız ve kendine güvenen güçlü bir ülke olarak, kimsenin lafına sözüne bakmadan tüm gerçekleri söyleyen ve her yerde barışı haykıran bir ülke olarak tarih yazıyor. Bu tarihi eminim ki nesillerimiz yaşıyor, bizler yaşıyoruz, onlar da ileride okuyacaklardır.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN - Teşekkürler.

Sayın Emir, buyurun.

41.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Usta "görünen, görünmeyen." dedi, gerçekten de ben bunları bir saymak isterim. Önce Türkiye'nin görünmediği yerleri söylemekle başlayalım: Umman'daki Maskat gizli görüşmelerinde, Doha'daki istihbarat zirvesinde, Islamabad'daki güvenlik toplantılarında, Riyad finansal mutabakat masasında, Islamabad ortak deklarasyonunda, 19 Haziranda Cenevre'de imzalanacak ön mutabakat töreninde hiçbir şekilde Türkiye olamamıştır, oralarda görünememiştir. Peki, görüldüğü yer neresidir? Mesela, Barış Kurulunda var. Gazze şeridini İsraililere, Amerikalılara kumarhane, otel, tatil şeridi yapacak Barış Kurulunda; Filistinlileri, Gazze'dekileri topraksızlaştıracak, mülksüzleştirecek, köleleştirecek Barış Kurulunda yer alıyorlar. İsrail'le ticarete aynen devam ettiler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın lütfen.

MURAT EMİR (Ankara) - Aynı şekilde, Amerika'dan randevu alabilmek için Boeing aldılar, temel elementlerin ihracatına izin verdiler; buna benzer, LNG gazı aldılar ve çok daha önemlisi, Barrack'ın Türkiye'ye monarşi önerdiği Antalya'daki toplantıda bir tane yetkili çıkıp Barrack'a "Haddini bileceksin!" diyememiştir; bu da AKP'nin dış politikasındaki ezikliğin apaçık kanıtı olmuştur. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Lütfen bitirelim.

Sayın Usta, son kez...
Buyurun.

42.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Ankara Milletvekili Murat Emir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Özellikle tutanaklara geçmesi açısından bunu ısrarla tekrar söylemek istiyorum: İsrail'le olan ticaretimiz tamamıyla bitirilmiştir. Hâlâ bu yalana sığınılıyor, maalesef bu kullanılıyor. Tekrar çok açık ve net söylüyoruz: Ticaretimiz tamamıyla bitirilmiştir, Türkiye-İsrail arasında hiçbir ticari ilişki yoktur.

Saydığınız masaların kurulması için "arka kapı diplomasisi" denilen... Türkiye'nin gücü sayesinde o masaların kurulduğunu bilmeyen bir dış politika anlayışına ne anlatsak boştur. O sayılan masaların hepsinin kurulmasında Türkiye'nin ve Recep Tayyip Erdoğan'ın emeği vardır, Türkiye'nin gücü vardır. Türkiye'nin bölgede güçlü olması sayesinde bu bölgede barış konuşulmaktadır, önce bunu anlamak lazım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın Sönmez, buyurun.

43.- Isparta Milletvekili Hasan Basri Sönmez'in, Gönen ilçesine sezonda Toprak Mahsulleri Ofisi alım bürosu kazandırılması gerektiğine ve Gelendost ilçesinde meydana gelen dolu afetine ilişkin açıklaması

HASAN BASRİ SÖNMEZ (Isparta) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Isparta tarımsal üretimin önemli merkezlerinden biridir. ÇKS kayıtlarına göre yalnızca merkez, Atabey, Gönen ve Keçiborlu ilçelerimizde 105 bin dekardan fazla alanda arpa ve buğday üretimi yapılmaktadır, üstelik bu rakam sadece kayıtlı araziler içindir. Üreticilerimiz ürünlerini teslim etmek için çevre illere gitmektedir, hem zaman kaybı hem de maddi kayıp yaşanmaktadır. Söz konusu ilçelerimiz dikkate alınarak çevre iller yerine Gönen ilçemize sezonda Toprak Mahsulleri Ofisi alım bürosu kazandırılmalıdır.

Öte yandan, geçtiğimiz günlerde Gelendost ilçemizde meydana gelen dolu afeti üreticimize büyük zarar vermiştir. Meyve bahçeleri ve tarımsal alanlarda ciddi kayıplar yaşanmıştır. Gelendostlu üreticilerimize geçmiş olsun dileklerini iletiyor, gerekli desteklerin bir an önce sağlanmasını diliyorum. Çiftçimizin emeğini korumak ülkemizin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Uzun...

44.- Muğla Milletvekili Cumhur Uzun'un, Datça Emecik'teki özelleştirme kararına ilişkin açıklaması

CUMHUR UZUN (Muğla) - Teşekkürler Başkanım.

Datça Emecik'teki 19 hazine taşınmazı, yaklaşık 384 bin metrekarelik halk arazisi özelleştirme kapsamına alındı. Üstelik burası Datça-Bozburun Özel Çevre Koruma Bölgesi yani korunması gereken bir doğal miras alanı. Datça'nın koyları, kıyıları, orman dokusu ve halkın ortak varlıkları ihale dosyalarına sığdırılmaz. Datça'nın suyu, toprağı, zeytini, ormanı ve sahili şirketlere açılacak bir yatırım kalemi değildir. Bu topraklar halkındır, gelecek kuşaklara bırakılacak ortak emanettir. Bu kararlar koruma değil yağma yapılmaktadır. Bu kararlar kamu yararı değil rant tercih edilmektedir.

Buradan açıkça söylüyoruz: Sattığınız yeter, çekin elinizi halkın mallarından! Datça'yı ve memleketi parsel parsel pazarlayan bu anlayışa da bu yağmaya da sessiz kalmayacağız. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Çakırözer...

45.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, 43 ilde 126 sağlık alanının ve tesisin özelleştirilerek satılacağına ilişkin açıklaması

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Cumhurbaşkanı kararıyla 43 ilde 126 sağlık alanı ve tesisi özelleştirilerek haraç mezat satılacak. Oysa bunlar atıl değil; Eskişehir'imizde, Bursa'da, Ankara'da olduğu gibi vatandaşlara hizmet veren hastaneler. Neymiş? Bunları satıp hastane yapacaklarmış, kuyruklu yalan! Bu yağmanın derhâl durdurulması için Cumhuriyet Halk Partisi olarak dava açtık. İllerimizdeki AK PARTİ temsilcileri dahi bu peşkeşi savunamıyor. Neymiş? Vallahi, haberleri yokmuş, bürokrat hata yapmış, falanmış filanmış! Geçin bunları, milletin karnı tok. Hodri meydan, ağlaşıp sızlanarak ülke yönetilmez. Gücünüz yetiyorsa o yağma kararlarının iptalini Resmî Gazete'de yayınlatacaksınız. Yetmiyorsa o zaman o tesisleri de bu ülkeyi de sizin rant sevdanızdan halkımızla birlikte biz kurtaracağız çünkü hastaneler halkındır ve halkın olanı satamazsınız, satamayacaksınız.

BAŞKAN - Sayın Aşıl...

46.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıl'a'nın, ücretlere yapılacak zamlara ilişkin açıklaması

MEHMET AŞILA (Kocaeli) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Temmuz geliyor, açlık ve yoksulluk sınırı altında ezilen milyonlar ücret artışlarını bekliyor. Erbakan Hocamız 96 yazında iktidara geldiğinde ülke gündeminde ücretlere yapılacak zamlar vardı. Erbakan Hocam hemen bürokratları toplayıp ne kadar zam verilebileceği konusunda çalışma yapılması talimatını verdi. Bu talimatı verirken de "Önce geçinebilecekleri oranda zam yapacağız, sonra da o zamların kaynaklarını oluşturacağız." dedi. "Nereden vereceğiz?" diyenler, işte formül bu. Önce vereceksiniz, sonra bulacaksınız diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Gökalp... Yok.

Sayın Akay... Yok.

Sayın Mullaoglu... Yok.

Sayın Karagöz...

47.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, çölyak hastalarına ilişkin açıklaması

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) - Teşekkürler Sayın Başkan.

5 Mart 2025'te Sağlık Bakanlığına çölyak hastalarımızın yaşadığı sorunlarla ilgili yazılı soru önergemizi ilettik. Tam on beş aydır Sayın Bakan lütfedip de cevap versin diye bekliyoruz ama çölyak hastalarının beklemeye vakti kalmadı Sayın Bakan. Nisan ayında çölyak desteklerine zam yaparak 617 liraya yükselttiniz, bunu da vatandaşa "müjde" diye sunuyorsunuz. 617 liranın çölyak hastalarının ihtiyacını karşılayabileceğini düşünüyorsanız ya glutensiz ürün fiyatlarından haberiniz yok ya da uzun zamandır çarşıya, pazara çıkmıyorsunuz. Çölyak, ömür boyu süren ve ciddi bir beslenme disiplini gerektiren bir hastalıktır. Çölyaklı yurttaşlarımızın sizlerden beklentisi sadaka değil ihtiyaca uygun sosyal desteklerdir. Kamusal alanda glutensiz gıda ihtiyacına yönelik adımlar atılmalı, maddi destekler çölyak hastalarının ihtiyacını karşılayacak seviyelere yükseltilmelidir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Demir...

48.- Kilis Milletvekili Mustafa Demir'in, Kilis'e ilişkin açıklaması

MUSTAFA DEMİR (Kilis) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Kilis, sahip olduğu köklü tarihi, zengin kültürel mirasıyla ülkemizin güzide şehirlerinden biridir. Otuz bir yıl önce il olma onuruna kavuşan şehrimiz bugün de büyümeye ve gelişmeye devam etmektedir. Ancak şehirlerin gerçek gücü gençlerinin hayalleri ve gelecek umuduyla ölçülür. Bu nedenle yeni yatırım alanlarının oluşturulması ve gençlerimize fırsatlar sunulması büyük önem taşımaktadır. Başta ilgili bakanlarımız olmak üzere tüm kurumlarımızdan gençlerimize desteklerini beklediğimizi ifade ediyor, Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Torun...

49.- Bursa Milletvekili Cemalettin Kani Torun'un, Bursa Karacabey'e bağlı Hürriyet köyünde verilen hak ve adalet mücadelesine ilişkin açıklaması

CEMALETTİN KANİ TORUN (Bursa) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Bursa ilimizin Karacabey ilçesine bağlı Hürriyet köyünde bir hak ve adalet mücadelesi veriliyor. Uzun yıllar önce dedeleri tarafından satın alınan arazileri ortak kullanmak için köy tüzel kişiliğine devreden köylülerin arazileri büyükşehir yasasına dayandırılarak belediye tarafından satılıyor. Vatandaşlarımız Hürriyet Köyü Dayanışma Derneğiyle haklarını aramak için kapı kapı geziyorlar. Sayın Cumhurbaşkanlığı bizzat konuyu dinleyerek talimat verdiği hâlde hâlâ köylülerin hakları teslim edilmemiştir. Bu mağduriyetin giderilmesi için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı başta olmak üzere ilgili kamu kurumlarını göreve davet ediyorum. Emeği, mülkiyeti hiçe sayan bir kanuni düzenleme kabul edilemez.

BAŞKAN - Sayın Saki...

50.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, İstanbul Gayrettepe'de iki yıl önce yaşanan patlamada yakınlarını kaybedenlerin adalet arayışına ilişkin açıklaması

ÖZGÜL SAKİ (İstanbul) - Teşekkürler Başkan.

Evet, İstanbul Gayrettepe'de iki yıl önce bir patlama oldu; 2'si göçmen 29 işçi can verdi ve hiç kimse bunun sorumluluğunu kabul etmedi. Biz bu ailelerle geçen hafta buluştuk, diyorlar ki: "Başkalarının canının yanmaması için biz adalet arayışındayız, mücadelemizi bu yüzden yürütüyoruz." 10 Temmuzda duruşması var mahkemede. Buradan ben, sevdiklerini yitiren yakınları adına 10 Temmuzdaki duruşmada adalet çağrısı yapıyorum çünkü işçi sağlığı ve iş güvenliğinin hiçbir kuralının önemsenmediği, eş zamanlı 5 farklı taşeronla "tadilat" adı altında yanıcı, yakıcı maddelerle kaynağın çalıştırıldığı yerde hiçbir kamu görevlisi yargılanmıyor. Diyoruz ki buradan: Artık bu işçi katliamlarına son verin! (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın milletvekilleri, gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

YENİ YOL Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- YENİ YOL Grubunun, Adana Milletvekili Sadullah Kısacık ve 19 milletvekili tarafından, son yıllarda Mısır, Fas ve Tunus gibi Kuzey Afrika ülkelerinin tarım ürünleri ihracatında elde ettiği hızlı yükselişin tarım sektörü üzerindeki etkilerinin tespit edilmesi, üreticilerin karşı karşıya bulunduğu yapısal sorunların belirlenmesi ve alınması gereken tedbirlerin ortaya konulması amacıyla 16/6/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Haziran 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

16/6/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/6/2026 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Selçuk Özdağ
Muğla
Grup Başkan Vekili

Öneri:

Adana Milletvekili Sadullah Kısacık ve 19 milletvekili tarafından, son yıllarda Mısır, Fas ve Tunus gibi Kuzey Afrika ülkelerinin tarım ürünleri ihracatında elde ettiği hızlı yükselişin tarım sektörümüz üzerindeki etkilerinin tespit edilmesi, üreticilerimizin karşı karşıya bulunduğu yapısal sorunların belirlenmesi ve alınması gereken tedbirlerin ortaya konulması amacıyla 16/6/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 16/6/2026 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - YENİ YOL Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere Adana Milletvekili Sayın Sadullah Kısacık.

Buyurun. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA SADULLAH KISACIK (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tarım gıda güvenliğinin, kırsal kalkınmanın, stratejik bağımsızlığın ve millî güvenliğin temel unsurlarından biridir. Türkiye'nin, bugün Avrupa'nın en büyük tarımsal üreticilerinden biri olmasına rağmen gelecekte karşı karşıya kalacağı rekabet tehditlerine ilişkin yeterli stratejik hazırlık yapıp yapmadığı ciddi bir soru işareti oluşturmaktadır. Bu çerçevede, Türkiye'nin önümüzdeki on yıl içinde tarımsal rekabet gücünü tehdit edebilecek gelişmelerin araştırılması büyük önem taşımaktadır.

Sayın milletvekilleri, dikkatli bir analiz yapıldığında 2035'e kadar Türk tarımı için en büyük jeopolitik risk Kuzey Afrika tarım kuşağı yani Mısır, Fas, Tunus'un olduğu kuşağın tarım sektörümüze olan rekabet tehdididir. Bu üç ülke birlikte değerlendirildiğinde Türkiye'nin yaş sebze ve meyve, zeytinyağı ihracatında ciddi bir rekabet bloku oluşturacağı görülmektedir. Akdeniz'in güney kıyısında yükselen Mısır, Fas ve Tunus düşük maliyetli üretim, genç iş gücü ve Avrupa pazarına yakınlık avantajlarıyla Türk tarımının geleneksel ihracat pazarlarını hedeflemektedir. Türkiye bu rekabete karşı teknoloji, verimlilik ve su yönetimi alanlarında yeni tarım stratejileri oluşturmak zorundadır. Türkiye bugünden tarım sektöründe rekabet üstünlüğü sağlayıcı stratejiler belirlemez ise yarın Avrupa pazarlarındaki payını korumada zorlanacaktır.

Şimdi, Türkiye ekonomisine baktığımızda, 2025 yılında Türkiye toplamda yüzde 3,6 büyüdü. Bakın, bu, tarım dışı sektörler, oysa tarım sektörüne baktığımızda tarım yüzde 8,8 küçüldü 2025 yılında. Bakın, bu, tarım sektöründe alarm zillerinin çaldığını göstermektedir. Şimdi, sektörü bilmeyenler, tarımın içinden gelmeyenler şunu diyebilir: "Ya, don oldu, kuraklık oldu, su yoktu." Ama sahaya indiğiniz zaman ortada Mısır'ın, Fas'ın ve Tunus'un bizim tarımsal alanlarımıza, rekabet çemberimize ciddi şekilde girdiğini ve bizim pazarımızdan ciddi şekilde pay almaya başladığını göreceksiniz. Aynı şekilde, Mayıs 2026 verilerine baktığımızda, bakın, 10 ihracat kaleminden 8'inde düşüş, sadece 2'sinde artış var. Mayıs ayında geçen yıla göre zeytin ve zeytinyağında yüzde 34 daralma, kuru meyve ihracatında ise yüzde 29,6 daralma var. Değerli arkadaşlar, bakın, tarım sektörü, anlayana ciddi şekilde alarm veriyor. Kuzey Afrika tarım kuşağının yani Mısır, Fas ve Tunus'un tarımsal ihracatımızı olumsuz yönde etkilediği açıktır. Geçen sene ihracat piyasasında "Tarsus beyazı" dediğimiz ve "Antep karası" dediğimiz üzüm çeşidi yani ihraç malları neredeyse hiç çalışılmadı. Bunların tamamı neredeyse bu dediğim kuşak tarafından ihracatta buraya kaydı.

Bakın, burada beni üzen şey ise şudur: Elin adamı çölde tarıma destek verip ülkesindeki tarımı ayağa kaldırıyor, iktidar ise yanlış tarım politikaları yüzünden verimli ovada tarım yapan çiftçiyi borç batağına sürüklüyor. Ya, bu gerçekten de büyük başarı ya; millet çölde tarımda ihracatta pay sahibi oluyor, biz kadim nehirlerin suladığı bereketli ovalarda çiftçimizi toprağın altına gömüyoruz; emeğini, alın terini toprağın altına gömüyoruz. Gerçekten bir tarım politikası ancak bu kadar yanlış olabilir, ancak bu kadar yanlış olabilir. Şuna bakın, Türkiye gibi bir ülkenin bugün Mısır'a, Fas'a, Tunus'a rekabet avantajı kaybetmesini konuşuyoruz. Bu ayıptır arkadaşlar ya, bu yazıktır yani!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

SADULLAH KISACIK (Devamla) - Şimdi, bakıyoruz, daha bugün Türkiye'de tarım üretici enflasyonu açıklandı; yüzde 43. Bakın, hâlâ çiftçimizin, üreticimizin maliyeti müthiş artıyor, enflasyonun üzerinde artıyor. Yine bakıyoruz, bu maliyetler yüzünden artık tarlalarda ekim azaldı ve bizim tarımda sadece maliyet ve iklim sorununuz yok, tarımda şu anda insan kaynağı sorununuz da var.

Tarımda şu anda üretici, çiftçi yaş ortalaması 58; 40 yaş altı üretici sayısı yüzde 5, yüzde 5, üretici oranı yüzde 5! Bakın arkadaşlar, yeni çiftçi nesli maalesef gelmiyor. Dolayısıyla tüm bu verilere baktığımız zaman, tarımımızı tehdit eden bu unsurları araştırmak üzere Türkiye Büyük Millet Meclisinin acilen bir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SADULLAH KISACIK (Devamla) - ...araştırma komisyonu toplaması gereğini yüce Meclisin onayına sunuyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

İYİ Parti Grubu adına Muğla Milletvekili Sayın Metin Ergun. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA METİN ERGUN (Muğla) - Heyetinizi saygılarımla selamlıyorum.

Muhterem milletvekilleri, tarım bir ülkenin en stratejik sektörlerinden biridir hatta başında gelir çünkü tarım yalnızca ekonomik bir faaliyet değil aynı zamanda millî güvenlik meselesidir. Ancak iktidarın uzun yıllardır uyguladığı yanlış politikalar nedeniyle Türk tarım sektörü büyük zorluklar yaşamaktadır. Üreticilerimizin sorunları görmezden gelinmekte, yüksek enflasyona ve artan girdi maliyetlerine karşı çiftçilerimiz yeterince desteklenmemektedir. Mazot, gübre, yem ve enerji maliyetlerindeki yükseliş üreticilerimizin yükünü her geçen gün ağırlaştırmaktadır. Bu durum, tarımsal ürün ihracatında ciddi pazar kaybına ve rekabet gücümüzün azalmasına yol açmaktadır. İktidar, üretimi artıracak ve maliyetleri düşürecek politikalar yerine ithalata dayalı, geçici çözümlere başvurmaktadır. Oysa ithalatla fiyatları baskılamak kısa vadeli rahatlama sağlasa da uzun vadede yerli üreticiyi üretimden uzaklaştırmaktadır.

Tarımsal ihracatımızı olumsuz etkileyen bir diğer önemli sorun da kontrolsüz ve aşırı ilaç kullanımıdır. Bu nedenle, ürünlerimiz sıklıkla geri çevrilmekte ve pazar kaybı yaşanmaktadır. Dolayısıyla doğru ve kontrollü ilaçlama, sıkı denetim, izlenebilir üretim ile çiftçi eğitimini kapsayan bütüncül bir tarım yönetim sisteminin kurulması şarttır.

Diğer taraftan, tarımsal ihracatımızı sınırlayan başka yapısal sorunlar da bulunmaktadır. Uluslararası pazarlarda giderek sıkılaştıran kalite standartları ve sertifikasyon süreçlerine uyumda yaşanan eksiklikler zaman zaman ürünlerimizin geri çevrilmesine yol açmaktadır. Ülkemizdeki yetersiz soğuk zincir ve lojistik altyapısı özellikle yaş meyve ve sebze ihracatımızda ciddi kayıplara neden olmaktadır. Ayrıca, düşük katma değerli ihracat yapımız ve tarımsal üretimdeki planlama eksiklikleri de küresel pazarlarda rekabet gücümüzü zayıflatmaktadır. Türk tarım sektörünün ihracat konusunda yaşadığı bu sıkıntıların çözülmesi elzem hâle gelmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

METİN ERGUN (Devamla) - Bu nedenle, İYİ Parti olarak tarım ve tarımsal ihracat politikalarının uzun vadeli bir vizyonla ele alınması gerektiğini düşünüyor ve önergeyi destekliyoruz.

Bu duygu ve düşüncelerle hepinizi saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Bingöl Milletvekili Sayın Ömer Faruk Hülakü. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu ülkede çiftçi toprağını terk ediyorsa, köylü ürettiğinden kazanamıyorsa, sofradaki ekmek her gün küçülüyorsa ortada yalnızca bir tarım sorunu yoktur, ortada bir yönetim sorunu ve halktan kopmuş bir anlayışın yarattığı büyük bir yıkım vardır.

Bugün milyonlarca insan pazarda filesini dolduramıyor, çocuklar sağlıklı gıdaya ulaşamıyor, üretici borç yükü altında eziliyor, köyler boşaltılıyor, tarlalar ekilmiyor; buna rağmen iktidar pembe tablolar çizmeye devam ediyor. Oysa gerçekler çok açıktır ve bu tablo yıllardır uygulanan yanlış politikaların bir sonucudur. AK PARTİ iktidarı tarımı desteklemek yerine piyasaya teslim etti, çiftçiye korumak yerine şirketleri korudu, sonuç olarak da kazanan büyük şirketler oldu, kaybeden ise köylü, çiftçi ve üretici oldu. Bu araştırma önergesi tam da bu nedenle önemlidir çünkü yaş meyve ve sebze ihracatında yaşanan gerileme yalnızca dış ticaret verileriyle açıklanmaz; bu gerilemenin arkasında üretimden koparılan milyonlarca insanın hikâyesi vardır, artan maliyetler ve tarım alanlarının sermayeye açılması vardır.

Değerli milletvekilleri, mazot fiyatlarına bakalım, gübre fiyatlarına bakalım, tohum ve yem fiyatlarına bakalım. Çiftçinin kullandığı her girdi katlanarak artmış durumda fakat çiftçinin ürünü aynı oranda değer bulmuyor. Üretici daha fazla çalışıyor, daha fazla borçlanıyor ama hiçbir şekilde kazanamıyor; işte, tarımın içine sürüklendiği kriz budur.

Bir başka sorun ise verimli tarım arazilerinin rant projelerine kurban edilmesidir. Bugün, ülkenin birçok yerinde olduğu gibi Bingöl'de de tarım alanları imar baskısı altındadır, ova niteliğindeki verimli araziler yapılaşmaya açılmaktadır; toprak, yaşam alanı olmaktan çıkarılıp ticari bir metaya dönüştürülmüştür. Bingöl'de insanların geçim kaynağı olan tarım alanları daralırken gençler köylerden kopmak zorunda kalıyor. Hayvancılık bitmiş, üretim "Yok." denilecek kadar az; sonra da kırsal kalkınmadan söz ediliyor. DEM PARTİ olarak toprağın bir rant nesnesi olarak görünmesine karşı çıkıyoruz. Toprak yaşamdır, geçimdir, kültürdür; toprak, halkların ortak geleceğidir; bu nedenle, tarım politikalarına ekolojik, toplumsal ve demokratik bir yerden bakmalıyız. Bugün yaşanan kriz aynı zamanda bir demokrasi krizidir çünkü üretici karar süreçlerinin dışına itilmiştir çünkü köylünün sesi duyulmamaktadır çünkü tarım politikaları şirketlerin ve sermaye çevrelerinin ihtiyaçlarına göre şekillenmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Devamla) - Meclisin görevi de bellidir; çiftçinin neden üretimden çekildiğini, tarım alanlarının neden yok edildiğini ve halkın sofrasındaki ekmeğin neden küçüldüğünü araştırmak zorundadır.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Talat Dinçer.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA TALAT DİNÇER (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; YENİ YOL Grubunun verdiği grup önerisi üzerine söz almış bulunuyorum. Her şeyden önce Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen vatandaşları saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, tarım ürünü bu ülkenin en önemli stratejik ürünlerinden bir tanesi. Hem 86 milyonun ihtiyacını karşılaması bakımından hem diğer yönüyle baktığımızda, istihdam yönüyle baktığımızda hakikaten tarım sektöründe çalışan milyonlarca insan var ama şunu açıklıkla söylemek lazım: Tarım yavaş yavaş ülkemizde elden gidiyor yani her ne kadar bazen kâğıt üzerindeki rakamlara bakarak biraz tarımı iyi göstermeye çalışsanız da sahadaki gerçekler, tarladaki gerçekler böyle değil. İnsanların emeklerini tarlada çürütüyorsunuz. Bugün baktığımızda birçok üretici ürettiği ürünün karşılığını maalesef alamıyor ama öyle bir an geliyor ki tam hasat zamanı bir bakıyoruz, öyle bir tarım politikası yürütüyorsunuz ki tam hasat zamanı ithalat yapıyorsunuz. E, ithalat yapınca ne oluyor? Tam üretici para kazanacak, siz dışarıdan ürün elde ediyorsunuz ve bu, buğdayda yaşandı, mısırdaki yaşandı, birçok üründe bunlar yaşandı ama bunlar yapınca da bu sefer bizim yerli üreticimiz emeğinin karşılığını alamıyor. Bakın, şu an Çukurova'da karpuz tarlada, dekar maliyeti 45 bin, satış fiyatı 15 bin, karpuzun kilogram fiyatı 2 lira, bugün işçilik maliyeti 2 bin lira, nakliye de üzerine ekleseniz emin olun topladığınızı hale gönderemiyorsunuz. Şimdi, ne oluyor? Üretici üretimden elini çekmeye başladı.

Değerli milletvekilleri, bu konu önemli, bu tarım konusu oldukça önemli. Bakın, benim kendi ilim Mersin'de nektarinciler perişan oldu, sert çekirdekçiler. Şimdi, nektarin bahçeleri sökülüyor, narenciye aynı şekilde. Geçen sene zirai don vurdu, sıkıntılar yaşadık; bu sene, bakıyoruz, ihracatın önü açılmıyor, devlet destekleri yeterince yapılmıyor, insanlar para kazanamıyor ve insanlar bahçelerini söküp yavaş yavaş arsaya dönüyor değerli milletvekilleri; bu konu önemli, bunun siyasi bir yapısı olmaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

TALAT DİNÇER (Devamla) - Tamamlayacağım Başkanım.

Bütün siyasi partiler bir araya gelerek bu tarım konusunu bir ele alalım, tarım elden gidiyor. Bakın, ithalat şirin görünebilir ama dışarıda üretilen ürünlerin maliyetleri bizdekinden ucuz. Bizde gübre maliyetleri pahalı, ilaç maliyetleri pahalı, mazotun yanına yaklaşılmıyor yani Türk üreticisi traktörünün deposunu doldurup bahçesine gidemez oldu. Bütün bunları ele aldığımızda tarım ürünleri gerçekten büyük sıkıntıda, maliyetlerimiz yüksek. O yüzden, dışarıda maliyetler ucuz olduğundan, ülkemize geldiğinde gümrük vergisi bile ödeseler bizim ürünlerden daha ucuza gelebiliyor.

Bu stratejik konunun bir an önce ele alınması lazım, bu konu önemli, 86 milyonun geleceği için önemli. Bu yüzden bu önergeyi destekliyoruz ve özellikle Cumhur İttifakı'na da şunu söylüyoruz: Siz de buna "evet" deyin, şunu konuyu bir araştıralım.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Mardin Milletvekili Sayın Faruk Kılıç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA FARUK KILIÇ (Mardin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizi izleyen aziz milletimiz; sizleri saygıyla, hürmetle, muhabbetle selamlıyorum. YENİ YOL Grubunun vermiş olduğu önerge üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım.

Konuşmamın hemen başında, topraklarında hasat heyecanı yaşayan, Mardin'imizdeki çiftçilerimiz başta olmak üzere, ülkemizin dört bir yanında alın teri döken tüm çiftçilerimize hayırlı, bereketli ve bol kazançlı bir sezon diliyorum.

Değerli milletvekilleri, tarım sadece ekonomik bir faaliyet değildir; gıda güvenliğinin, kırsal kalkınmanın ve millî bağımsızlığın temel direğidir. Nitekim, kadim devlet geleneğimizin de işaret ettiği gibi, toprak bir milletin hem istikbali hem de en büyük servetidir.

Türkiye, dört mevsimi yaşayan, verimli topraklara sahip, tarımsal üretimde dünyanın önde gelen ülkelerinden biridir. Son yirmi üç yılda hükümetlerimiz tarafından tarıma verilen destekler önemli ölçüde artırılmış, sulama yatırımları hızlandırılmış, çiftçimizin finansmana erişimi kolaylaştırılmış ve ihracat kapasitemiz güncellenmiştir. Elbette ki küresel iklim değişikliği, kuraklık ve enerji maliyetleri gibi dünya genelini ilgilendiren ve etkileyen zorluklarımız vardır. Sayın Cumhurbaşkanımızın son grup toplantımızda da önemle vurguladığı üzere, son dönemde bölgemizde yaşanan savaşlar, çatışmalar ve özellikle İran krizi tarımsal üretim girdilerinde küresel ölçekte ciddi artışlara yol açmıştır. Bu süreçte yükselen maliyetlerin çiftçimizin omuzlarına yüklediği yükün farkındayız. Her zaman olduğu gibi bugün de üreticimizi enflasyona ve küresel krizlere ezdirmemek adına çok önemli bir adım attık. Çiftçilerimizin yükünü hafifletmek amacıyla bu yıl için daha önce açıkladığımız temel destek ve planlama desteği tutarlarımızı, girdi maliyetlerinde yaşanan bu aşırı artışları göz önüne alarak güncelliyor ve destek miktarını artırıyoruz. Ayrıca, üreticimizin bir gram dahi ürünü ziyan olmayacak, Ofis kendisine getirilen bütün ürünleri alacaktır. Ofis, ürün teslimini müteakip 21'inci günden itibaren ürün bedeli değerlerinin ödemelerine de başlayacaktır.

Değerli milletvekilleri, bugün Türkiye yaş meyve ve sebze ihracatında dünyanın en önemli aktörlerinden biridir. Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü 2024 yılı verilerine göre Türkiye dünya bitkisel ürünler üretiminde 11'inci, sebze üretiminde 4'üncü ve meyve üretiminde dünyada 4'üncü sırada yer almaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

FARUK KILIÇ (Devamla) - Son beş yılda tarımsal ihracatımızda yüzde 30,4 oranında net bir artış sağlanmıştır. Dünyada tarımsal hasılda ilk 7 tarım ülkesinden biri olan Türkiye, güçlü tarımsal altyapısıyla her geçen gün artan ülke nüfusunun gıda ihtiyacını karşılamaktadır. Avrupa'dan Orta Doğu'ya kadar geniş bir coğrafyada Türk tarım ürünleri tercih ediliyorsa bu başarı üreticimizin ve devletimizin ortak başarısıdır. Bizler, geçmişe değil üreticimizin geleceğine odaklanmış bulunmaktayız. Teknoloji kullanımı, modern sulama ve katma değerli üretim önümüzdeki dönemin en büyük önceliği olacaktır.

Bu vesileyle, bereketli topraklarımızı işleyen tüm çiftçilerimize şükranlarımı sunuyorum, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Çiler burada mı? Yok.
Sayın İlhan...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

51.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Kırşehir'de yaşanan şiddetli yağış ve sel felaketi nedeniyle meydana gelen hasarlara ilişkin açıklaması

METİN İLHAN (Kırşehir) - Teşekkür ederim Başkanım.

Geçtiğimiz hafta sonu Kırşehir'de yaşanan şiddetli yağış ve sel felaketi nedeniyle çok sayıda evi ve iş yerini su bastı; otomobiller, tarım araçları ve bahçeler zarar gördü, tarım arazilerinde ciddi hasarlar meydana geldi. Esnafımızın birikimleri, çiftçimizin alın teri ve vatandaşlarımızın yıllar içinde kurduğu düzen kısa sürede büyük zarar gördü. Felaketin ilk anından itibaren sahada fedakârca görev yapan Kırşehir Belediyesi ekiplerine, AFAD personeline, Emniyet ve Jandarma mensuplarına ve ilgili tüm kamu kurumlarımızın çalışanlarına teşekkür ediyorum ancak yaraların tamamen sarılabilmesi için merkezî idarenin de gerekli desteği vakit kaybetmeden sağlaması gerekmektedir. Zarar gören iş yerleri, konutlar, otomobiller, tarım araçları, bahçeler ve tarım arazileri için hasar tespit çalışmaları süratle tamamlanmalı; esnafımıza, çiftçimize ve vatandaşımıza ihtiyaç duydukları destekler ivedilikle ulaştırılmalıdır diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Ocaklı...

52.- Rize Milletvekili Tahsin Ocaklı'nın, Karadeniz'deki sorunlara ilişkin açıklaması

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Sayın Başkan, Karadeniz'de sorunlar artık taşınamaz hâle geldi. Sarp'tan başlayan... Hatta tır şoförleri mağdur, emekliler yoksul, geçim derdinde. Eğitim ve sağlık hizmetleri ise her geçen gün daha da kötüleşmekte. Çay üreticisi topladığı çayı satamıyor, satılan çaylar depolarda bekletiliyor, çürümeye terk ediliyor ve milyonlarca liralık kamu zararı oluşturuyor, üreticinin alın teri de heba ediliyor. Rize'de ise halkın istemediği kafes balıkçılığı projesi bir sabah operasyonu ile yeniden geldi. "Halkın istemediği hiçbir projeyi yaptırmayacağız." diyen ne milletvekili var ne il başkanı var, AKP kenarda duruyor ve duyarsız. Bakın, bir vali beyin, bir valinin, bir şirketin edineceği kredi için kefil olması ve "On beş gün sonra kaldıracacağım." demesi şu ana kadar yaşanmış olan bir şey değildir. Bunu kabul etmiyoruz. Eğer hibe kredi verilecekse çay üreticilerine verilsin, emeklilere verilsin diyoruz.

BAŞKAN - Sayın Tahtasız...

53.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, 2026 yılı için açıklanan buğday ve arpa alım fiyatlarına ilişkin açıklaması

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Sayın Başkan, Gazi Mustafa Kemal Atatürk 13 Temmuz 1938 tarihinde Toprak Mahsulleri Ofisini çiftçimizin kara gün dostu olarak kurdu ama yirmi dört yıllık AKP hükûmeti döneminde Ofis, çiftçimizin sofrasındaki ekmeğin, alın terinin ortağı oldu. 2026 yılı için buğday alım fiyatı maliyetinin de altında 16.500 TL olarak, arpa alım fiyatının ise ton başına 12.750 TL olarak, ödenmesini de kırk beş gün sonra açıkladı. Bu kabul edilemez. Ey iktidar, çiftçimiz 1 litre mazot için 4,5 kilo buğday ve 5,5 kilo arpa satmak zorunda; 1 kilo DAP gübresi alabilmek için 127 kilo buğday, 165 kilo arpa satmak zorunda. Çiftçimiz 1 bardak çay ile 1 simit yemek için 2 kilo buğday satmak zorunda. Çorumlu çiftçi evine 1 kilo leblebi almak istese 17 kilo buğday satacak, 120 gram Çorum tandır kebabı yemek istese 40 kilo buğday satmak zorunda. 1 kilo buğdayla 200 gram ekmek alamadığı bir ortamda çiftçimiz soruyor: Bu fiyatı kim, neye göre belirledi? Sizin amacınız çiftçiyi bitirmekse, tarımdan uzaklaştırmaksa emin olun başardınız. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Öztürkmen...

54.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, TMO'daki randevu sistemine ilişkin açıklaması

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Çiftçinin mazot, gübre, tohum ve ilaç gibi zorunlu maliyetleri bir yılda yüzde 100 zamlandı ancak mahsul alım fiyatları yalnızca yüzde 15 arttı. İşin daha da vahimi çiftçimiz ürününü bu fiyattan dahi TMO'ya satamıyor çünkü randevu sistemi çileye dönmüş durumda. Çiftçi ürününü satmak için ya randevu alamıyor ya da çok geç tarihlerde randevu alabiliyor. Böyle olunca da çiftçimiz tüccarın insafına terk ediliyor. Seçim bölgem Gaziantep'te özellikle İslâhiye ve Nizip ilçelerimiz başta olmak üzere her gün onlarca telefon alıyoruz. Bu durum büyük bir vurgun alanı da yaratmış durumda. Randevu çilesini kullanarak çiftçiden ucuz fiyata topladıkları mahsulü TMO'ya satarak büyük kazançlar sağlayan gruplar da türedi. Yetkililere sesleniyorum: TMO'daki bu randevu sisteminden derhâl vazgeçin. Çiftçinin mahsulünü bekletmeden, sıraya koymadan satın alın, çiftçiyi tüccarın insafına bırakmayın.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Dinçer...

55.- Mersin Milletvekili Talat Dinçer'in, Mersin'in Mut ilçesindeki hal sorununa ilişkin açıklaması

TALAT DİNÇER (Mersin) - Sayın Başkanım, yıllardır Mersin'in Mut ilçesinde bir hal sorunu yaşıyoruz. Bugün üretimin Mersin'deki en önemli havzalarından biri olan Mut ilçemiz kayısı, erik, zeytin ve sebzededen yana baktığımızda çok önemli üretim yapıyor ancak sağlıklı bir hali yok. Buradaki sorun, Mut ilçemizde bulunan halin yerinin 36 bin metrekaarelik bölümü hazineye ait. Hazine, Mersin Büyükşehir Belediyesine bu alanı tahsis ederse Büyükşehir Belediyemiz oraya Mut ilçemize yakışır çok güzel bir hal yapacaktır. Bu bakımdan, Millî Emlak Müdürlüğümüz bir an önce bu 36 bin metrekaarelik alanı Mersin Büyükşehir Belediyemize tahsis ettiği takdirde halin projesi hazır; hemen, bir an önce Mutlulara yakışır bir hal devreye sokulacaktır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Aslan...

56.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, hasta tutsak Saadet İdin'e ilişkin açıklaması

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Erzincan kadın kapalı hapishanesinde tutulan hasta tutsaklardan Saadet İdin'in tahliyesi idare ve gözlem kurulu eliyle ikinci kez altı ay daha gasbedildi. Bu hâliyle cezasını tamamlamış olmasına rağmen bir yıl boyunca özgürlüğü gasbedilmiş durumda olacak ve sadece bu münferit bir mesele değil. Ocak 2021'den itibaren idare ve gözlem kuruluna verilen yetkiler gerekçesiyle yüzlerce siyasi tutsak tahliye süreleri dolmasına rağmen koşullu salıverilme hakkından yararlanılmıyor. İkinci bir ceza olarak adlandırdığımız bu mesele aynı zamanda insanlık onuruna aykırı, kötü muamele yani işkence rejimine dönüşmüştür. Hukuk devletinin temeli öngörülebilirliktir. Adalet ve özgürlük keyfi takdirin değil hukukun güvenceleri altında olmalıdır. İdare ve gözlem kurullarının bu yetkisi kaldırılmalı, Saadet İdin ve siyasi tutsaklar serbest bırakılmalı; infaz rejimi eşit, ayrımsız, insanlık onuruna uygun bir şekilde yeniden düzenlenmelidir.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, beyaz et ve kırmızı et fiyatlarındaki fahiş artışlar, piyasadaki kartelleşme ve rekabet ihlalleri Rekabet Kurulunun denetleme mekanizmalarında yetersiz kalması, etkin piyasa denetim mekanizmalarının kurulmaması ve sonrasında da bu gerekçe gösterilerek Adalet Bakanlığı tarafından yürütülen beyaz et operasyonları sonucunda hukuka uygun olmayan kayyum atamalarının ve diğer uygulamaların hukuk devleti ilkesine verdiği zararın araştırılması amacıyla 16/6/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Haziran 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, şimdi İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

16/6/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/6/2026 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Turhan Çömez
Balıkesir
Grup Başkan Vekili

Öneri:

Balıkesir Milletvekili Grup Başkan Vekili Turhan Çömez tarafından, beyaz et ve kırmızı et fiyatlarındaki fahiş artışlar, piyasadaki kartelleşme ve rekabet ihlalleri, Rekabet Kurulunun denetleme mekanizmalarında yetersiz kalması, etkin piyasa denetim mekanizmalarının kurulmaması ve sonrasında da bu gerekçe gösterilerek Adalet Bakanlığı tarafından yürütülen beyaz et operasyonları sonucunda hukuka uygun olmayan kayyum atamaları ve diğer uygulamaların "hukuk devleti" ilkesine verdiği zarar amacıyla 16/6/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan araştırma önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 16/6/2026 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Balıkesir Milletvekili Sayın Turhan Çömez. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ramazan'ın hemen öncesinde Ticaret Bakanlığı bir genelge yayınladı ve beyaz et ihracatını yasakladı, pek severler kendileri yasaklamayı. Öncesinde "Ramazan ayında fiyatları artırmayın." diye şirketlere yazılar gönderildi fakat bu yazıyı gönderirken o üreticilerin, o fabrikaların girdi maliyetleri hakkında hiçbir fikirleri yoktu ve beyaz etin saklama maliyeti yüksek olduğu için, hepsi de planlanmış üretim olduğu için, canlı hayvanla ilgili bir faaliyet olduğu için çaresizce sektör bu baskıya boyun eğdi; bir kısmı da ihracat piyasasını kaybetti ve fiyatlar ramazan ayında yükselmedi ve çok da haklı olarak ramazandan sonra fiyatlar yükselmeye başladı. Hemen devreye girdi iktidar -ne Ticaret Bakanlığı ne Rekabet Kurulu- Adalet Bakanlığı devreye girdi çünkü tavuklardan ve piliçlerden oluşmuş bir örgüt yakaladı ve 13 tane firmaya bir baskın düzenlendi. Firmanın yetkilileri, CEO'ları, muhasebe müdürleri, finans müdürleri ne varsa derdest edildi, alındı, götürüldü ve ondan sonra TMSF'nin memurları şirkete yerleşti. Tüm bunları yapacağınıza,

polis zoruyla fiyatları kontrol etmeye çalışacağınıza ne olurdu bir oturup sektör temsilcileriyle konuşsanız; girdi maliyetleriniz ne kadar arttı, problemleriniz nelerdir, sektörü koruyabilmek, sektörü ayakta tutabilmek, aynı zamanda milletimize ucuz protein kaynağı temin edebilmek için neler yapmamız lazım diye tartışabilselerdi bu problem olmayacaktı ama elinde bir sopa var, bir devlet gücü var; basarım fabrikaları, yönetimi teslim alırım, yönetimdeki kademeleri derdest ederim, ondan sonra istediğimi yaparım. Hâlbuki, oturup mesela damızlık civciv maliyeti ithal, yanı sıra kredi maliyeti, vergiler, yem, enerji, ilaç, veterinerlik, personel, işletme giderleri, nakliye, birçok maliyet var; bunlarla ilgili bir hesap yapmış olsalardı, bunlara dair bir çözüm üretmiş olsalardı bu sorun yaşanmayacaktı. Evet, öngörümüz şu: Bir süre daha fiyatlar düşük gidecek, belki üç dört ay, belki sonbahara kadar ama -buradan kayıtlara girsin diye söylüyorum- bu tutumunuz, bu yapınız, bu uygulamanız; bu, polis zoruyla, bu sopayla fiyatları düşürme anlayışınız ters tepecek ve göreceksiniz, buradan ilan ediyorum, sonbahardan sonra beyaz et fiyatlarının önüne geçemeyeceksiniz. Çünkü yemin yüzde 70'i, yüzde 80'i ithal, enerjinin bir o kadarı ithal, mazotun bir o kadarı ithal, işçi maliyetleri bilmem ne kadar, yanı sıra veteriner girdisine yüzde 70-80 zam olmuş, enflasyon olmuş, veteriner ilaçları ithal; e, bunlara çözüm bulmadan fiyatı sopayla indirmeye çalışacaksınız ve bundan netice alamayacaksınız, bunu hep beraber göreceğiz.

Peki, neden bu denetimi beyaz et firmalarına yaptınız? Bunun cevabı yok. Bunun cevabını işte, bugün burada verdiğimiz önerge neticesinde, eğer hakikaten bunun bulunmasını istiyorsanız, kurulacak komisyon verecek. Neden beyaz et firmalarına bir operasyon yapıldı? Şimdi, oturdum, bölgemdeki önemli firmalardan bir tanesi Banvit'in borsa bilançolarını çıkardım; adamlar zararda, 300 milyon liraya yakın yılbaşından beri zarar etmişler. Yani bütün bunları hesap etmeden siz elinizde sopayla fabrikaları basıp fiyatları kontrol etmeye çalışırsanız bunun neticesinde o fabrikalar işçi çıkartır, üretimleri azalır, ondan sonra da maliyetler artacağı için özellikle sonbahardan sonra çok daha yüksek fiyatlara ne yazık ki bu ülke beyaz et tüketmeye gayret eder.

Şimdi, bir başka problem daha var. Bakın, size bir rakam göstereceğim. Bu ülkede canlı hayvan ithalatını yapan Et ve Süt Kurumu. Et ve Süt Kurumunun 2025 yılında kilo başına canlı hayvana vermiş olduğu fiyat 228 lira. Geçtiğimiz günlerde Et ve Süt Kurumu fiyat açıkladı, 420 lira. Şimdi buradan soruyorum, Tarım Bakanına sesleniyorum, AK PARTİ'li yetkililere sesleniyorum, Sayın Erdoğan'a sesleniyorum: Et ve Süt Kurumu yurt dışından ithal edilen hayvanlara yüzde 84,2'lik bir zam yapmış. Dünyanın hiçbir yerinde bu kadar korkunç, bu kadar fahiş bir zam yok. Peki, hesap sormayacak mısınız? ESK'ye kayyum atamayacak mısınız, onların üzerine gitmeyecek misiniz? Yoksa ESK'nin başındaki patronunun Macaristan'da, Çekya'da şirketleri var, sorun yok, ona dokunmayalım mı diyeceksiniz ya da AKP'li yetkililerin çocukları yurt dışından et ithal eden firmalar kurdu, onun için onlara dokunmayalım mı diyeceksiniz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) - Yanı sıra, özellikle beyaz et ve kırmızı et fiyatlarındaki artışa bakalım. Bakın, Ocak 2022'den bugüne kırmızı ette yüzde bine yakın fiyat artışı var, beyaz ette yüzde 350'ler civarında. Niye peki kırmızı et baronlarına, bu ülkeyi ithal ete mahkûm eden çetelere baskın düzenlemiyorsunuz, oraları regüle etmiyorsunuz, oralarda üretim yapıp bu ülkeye daha ucuz bir et yemek için alan açmıyorsunuz da götürüp beyaz ete çöküyorsunuz? Böyle bir uygulama olur mu?

Oturdum, Brezilya'dan raporlar aldım. Bakın, Brezilya'da etin kilosu 3 dolar; 3 dolarlık et, 1,5 dolar da geliş maliyeti var, 5-5,5 dolar civarında; bunu Et ve Süt Kurumu 9,5 dolara satıyor, Allah aşkına, bu olabilir bir şey mi? Dolayısıyla buradan sesleniyorum: Bu işe bir son verin. Gelin, bu araştırma önergemize onay verin; gelin, araştıralım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) - Bugün burada konuşamadığımız, zamanımız yetmediği için ele alamadığımız pek çok gerçeği bu komisyon araştırсын, bulsun ve bu ülkenin insanlarına neden birileri bu kadar pahalı kırmızı et tükettiriyor, neden beyaz et üreticilerine birileri çökmek istiyor hep beraber bulalım diyorum, hepinize saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

YENİ YOL Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Medeni Yılmaz. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA MEDENİ YILMAZ (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti grup önerisi üzerine söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye'de son yıllarda gıda enflasyonunun en belirgin bir şekilde hissedildiği alanların başında kırmızı et ve beyaz et piyasaları gelmektedir. Özellikle dar ve orta gelirli vatandaşların temel protein kaynağı olan et ürünlerinde yaşanan fiyat artışları genel enflasyonun da üzerinde seyrederek milyonlarca vatandaşın alım gücünü ciddi şekilde aşındırmıştır. TÜİK verilerine göre Mayıs 2026 itibarıyla yıllık tüketici enflasyonu yüzde 32,61 olarak gerçekleşirken et ve et ürünlerindeki fiyat artışları son yıllarda bunun çok üzerinde gerçekleşmiştir. Dana karkas et fiyatı 2021 yılında kilogram başına yaklaşık 38 TL seviyesindeyken 2026 yılında 584 TL seviyesine ulaşmıştır. Böylece beş yıllık dönemde dana karkas et fiyatlarında yaklaşık yüzde 1.400'ü aşan bir artış meydana gelmiştir. Aynı dönemde market raflarında dana et fiyatları birçok bölgede kilogram başına 700 ila 900 Türk lirası seviyesine yükselmiştir. Kırmızı et fiyatlarındaki yükseliş karşısında vatandaşların önemli bir bölümü daha uygun fiyatlı olduğu için beyaz ete yönelmiştir ancak beyaz et piyasasında da son dönemlerde dikkat çekici fiyat hareketleri yaşanmıştır. Sektör verilerine göre 2026 yılı içerisinde bazı tavuk ürünlerinde yüzde 45 ila yüzde 60 oranında fiyat artışları görülmüş, bazı ürünlerde ise artış oranı yüzde 100'ün üzerine çıkmıştır. Böylece kırmızı etten beyaz ete yönelen tüketici benzer fiyat baskısıyla karşı karşıya kalmıştır.

Fiyatlardaki bu olağanüstü yükselişler kamuoyunda uzun süredir rekabet ihlalleri, kartelleşme ve piyasa hâkimiyetinin kötüye kullanılması iddialarını gündeme getirmektedir. Nitekim, 12 Haziran 2026 tarihinde gerçekleştirilen ve kamuoyunda "beyaz et operasyonu" olarak anılan soruşturma kapsamında 8 ilde eş zamanlı operasyon düzenlenmiştir. Sektörün önde gelen şirketlerinden bazılarına kayyum atanmış ve çok sayıda kişi hakkında adli işlem başlatılmıştır. Operasyonun gerekçesi olarak fiyat belirleme süreçleri ve rekabet ihlallerine ilişkin iddialar gösterilmiştir ancak burada temel soru şudur: Milyonlarca vatandaş yıllardır yüksek fiyatlar nedeniyle mağdur olurken piyasadaki rekabet sorunları neden daha erken tespit edilememiştir?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

MEDENİ YILMAZ (Devamla) - Eğer ortada rekabeti bozucu bir yapı bulunuyorsa Rekabet Kurumu ve ilgili denetim mekanizmaları bugüne kadar neden etkili sonuçlar üretememiştir? Eğer böyle bir yapı bulunmuyorsa son dönemlerde gerçekleştirilen operasyonların gerekçeleri ve kapsamı kamuoyuna hangi somut verilerle açıklanmaktadır? Öte yandan, Türkiye beyaz et sektörünün önemli bir kısmının sınırlı sayıda büyük üreticilerin kontrolünde olduğu bilinmektedir. Pazarın önemli bir bölümünü elinde bulunduran şirketlerin fiyatlama davranışlarının üretim maliyetleriyle ne ölçüde uyumlu olduğu da kamuoyu tarafından sorgulanmaktadır. Yem maliyetleri, enerji giderleri ve döviz kuru artışları fiyat yükselişlerini kısmen açıklasa da bazı dönemlerde maliyet artışlarının çok üzerinde gerçekleşen fiyat hareketleri rekabet hukuku açısından ayrıca incelenmesi gereken bir tabloyu ortaya koymaktadır.

Öneriyi desteklediğimizi belirtiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Şanlıurfa Milletvekili Sayın Dilan Kunt Ayan. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA DILAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evet, bu ülkede bir tavuk kalmıştı başına kayyım atamadıkları ama AKP iktidarı onu da başardı, tebrik ederim sizi ve sayenizde artık ülkede kümeslerde dahi seçilmiş bir yönetim yok, atanmış bir yönetim var; bunu ancak siz başarıldınız.

Evet, arkadaşlar, 12 Haziranda Adalet Bakanı tavuk sektörüne yönelik operasyonun bir gerekçesini açıkladı, ne dedi? Piyasanın işleyişini etkileyerek fiyatları yükseltmek, rekabeti bozmak ve tüketiciyi mağdur etmek gerekçesiyle bir operasyon başlattıklarını ifade ettiler. İyi de Türkiye'de tam da bu konuları denetlemekle görevli olan bir Rekabet Kurulu yok mu? Var. Yine, Tarım ve Orman Bakanlığı yok mu? Var. Bununla ilgili Ticaret Bakanlığı yok mu? Var ama gelin görün ki bugün soruşturmaya konu olan bu tavuk şirketleri en çok da son yirmi yılda AKP iktidarı döneminde katlanarak büyümüş ve piyasada hâkim konuma gelmiş, krediler verilmiş, bunlara destekler verilmiş, pekâlâ beslenmiş. Ama bir operasyona bakıyoruz, Keskinoglu Tavukçuluğun sahibine bakıyoruz. Kim? Önceki dönem Bursa Milletvekili Önder Matlı, kendisi de operasyon listesindeymiş, 32 kişi gözaltına alınmış ama operasyon listesinden çıkarıyorlar, herhâlde "Bu abartı olur." diyorlar; kardeşini, Özer Matlı'yı gözaltına alıyorlar. Şimdi, tabii ki aklımıza şu soru geliyor: "Bugüne kadar Rekabet Kurumu ve ilgili bakanlıklar neredeydi?" diye soruyoruz.

Yine, denetimler düzenli yapılsaydı, eğer yine sorumlular zamanında tespit edilseydi, denetimler yapılsaydı bugün böyle bir şova gerek duyulur muydu? Elbette ki duyulmazdı ve bu operasyonlar gerçekten halkın yararına mı yoksa daha önce defalarca gördüğümüz gibi yeni bir servet transferi mi geliştirmek istiyorlar, göreceğiz bunu da.

Bakın, arkadaşlar bugün insanlar marketlerde eti gramla alıyorlar; 100 gramla, 200 gramla kırmızı et alıyorlar ve aynı şekilde şu an beyaz etin başına da gelecek bu durum, göreceğiz bunu da ama bu işi eğer "Kayyımla çözeceğiz." diyorsanız biz buradan açıkça ifade edelim arkadaşlar: Şimdiye kadar kayyumla hiçbir politika çözülmedi bu ülkede. Yine, gördük, kayyum atanmış yerlerde verim düştü, kayyum atanmış yerlerde krizler arttı. Kayyum atanmış yerlerde ne oldu? Sadece bal tutan parmağını yaladı. AKP'nin yöntemi bu, görüyoruz, ortada; çözümediğine kayyum atıyor, yönetemediğine soruşturma açıyor ve iktidarı elinden gidecekse orada bir tehlike olduğunu fark ediyor. Bakın arkadaşlar, buradan açık söyleyelim: Bu ülkede hayvancılığa en büyük zararı veren kim? Bu AKP iktidarı. Bugün operasyon yaptıkları şirketi yıllarca büyüten, sektörü tekelleşmeye teslim eden kim? Yine bu AKP iktidarı. Etin, tavuğun, yağın, tereyağının fiyatını uçuran kim? Yine bu AKP iktidarı ama şimdi bütün sorumluluğu, bir gecede, sanki kendisi değilmiş gibi, sanki bu işin sorumlusu kendisi değilmiş gibi şirketlere...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

DILAN KUNT AYAN (Devamla) - Şimdi ne yapıyor? Sanki bütün bu krizleri yaratan kendisi değilmiş gibi, bir gecede, şirketlere kayyum atayarak bu işin içerisinden sıyrılmaya çalışıyor. Şunu çok iyi biliyoruz ki günün sonunda bu durum soğuduğu zaman ne olacak? Tekrardan bu et fiyatlarındaki artışı göreceğiz. Vallahi sizin bu alicengiz oyunlarınızın karşısında kümeslerine dahi kayyum atanmış tavuklar bile "Pes!" diyor. Pes artık size!

Teşekkürler. (DEM PARTİ, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sayın Mustafa Sezgin Tanrıku. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ya, tabii ki yurttaşlarımız ucuz et yesinler, rekabet olsun, fiyatlar artmasın, fiyat akışına müdahale edilmesin; bunlar çok doğru işler ama hepimiz biliyoruz ki bütün bunlar ceza yargısının konusu değil. Sonuçta, bununla ilgili oluşturulmuş kurullar var, kurumlar var. O kurumlar öncelikle bu işlerle ilgili hâle gelirler, sonra eğer konusu ceza yargısını gerektiren bir şey varsa ceza yargısı devreye girer ama burada doğrudan doğruya ceza yargısının devreye girdiği bir olayı görüyoruz ve 13 tane büyük şirkete kayyum atandı.

Değerli arkadaşlar, 1 Mart 2024 tarihinde, burada sekizinci yargı paketi görüşülüyordu, 7499 sayılı Yasa, 22'nci maddesiyle ilgili olarak ve geneli hakkında söz almıştım, tam da bugünlere dikkat çekmiştim, tam da bugünlere. Bakın, "Bundan sonrası bakımından, eğer bu geçerse ne olacak biliyor musunuz? Gözünüze kestirdiğiniz şirkete, holdinge el koymak için bir soruşturma başlatacaksınız." Tıpkı şimdi olduğu gibi. "314'ten zaten her konuda soruşturma başlatabilirsiniz -yani örgüt üyeliğinden ve örgüt kurmadan, tıpkı şimdi gibi- hiç delil olmasa bile başlatabilirsiniz. Sonra kayyumu belli etmişsiniz: TMSF. Ve oradaki memurlara güvence vereceksiniz. Nasıl bir güvence vereceksiniz? Darbe dönemiyle sınırlı olan, olağanüstü hâl dönemiyle sınırlı olan bir yasadaki kaynaklı güvence vereceksiniz; böyle bir şey olmaz arkadaşlar."

Değerli arkadaşlar, bakın, 1 Mart 2024 tarihinde, burada geçen sekizinci yargı paketiyle aslında bugünün temellerini atmışsınız yani buraya planlı bir geliş var, o geliş de şu: Ceza Muhakemesi Yasası uyarınca savcılar ve sulh ceza hâkimlerinin atadığı kayyumlar sonuç itibarıyla adliyelerin havuzundan atanan kayyumlardı, işinin ehli olan ama bununla bu tekeli TMSF'ye verdiniz, TMSF'deki uzmanlara verdiniz ve onlara 2016, 15 Temmuz darbe girişimiyle kanun hükmüyle, kanun hükmünde

kararnameyle getirilen güvenceleri verdiniz. Yani bu kayyumlarla ilgili olarak, yasanın çıktığı tarihten sonraki beş yıl süre boyunca atanan kayyumlarla ilgili olarak adli, idari ve mali sorumlulukları olmayacak. Böyle bir güvence ne Türkiye'de hkimlerde var ne de bizlerde var, hiç kimsede yok, bakanlarda bile yok ama atanan, bakın, atanan bu kayyumlara 2024 yılında...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun tamamlayın.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) - ... tam da bugünler için, bu şirketlere el koymak için olağüst güvenceler verdiniz ve bugünler için.

2024'ten sonra yapılan operasyonlara bakalım, İstanbul merkezli yapılan operasyonlara bakalım: Hangi şirketlere kayyum atandı, hangi şirketlerle ilgili olarak başlatılan soruştırmalar daha sonuçlanmadan mallarına el konuldu ve satıldı TMSF tarafından? Bakın, hepsini bizden daha iyi biliyorsunuz, neler döndüğünü bizden daha iyi biliyorsunuz; hangi rüşvetlerin, hangi el koymaların, hangi komisyonların nereden geçtiğini bizden çok daha iyi biliyorsunuz. Bunun temelini 1 Mart 2024 tarihinde burada o yasayı çıkartarak attınız ve şimdi, o güvencelerle atadığınız kayyumlara, şirketlere el koyuyorsunuz, sattırıyorsunuz ve mülkiyet hakkını ve diğerk güvenceleri tümüyle ortadan kaldırıyorsunuz.

Değerkli arkadaşlar, hukuk bu değerk, adalet de bu değerk, demokrasi de bu değerk; tümünü yerle bir ettiniz ama bir gün gelir elbette bunların hesabı sorulur.

Teşekkür ediyorum. (CHP, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Malatya Milletvekili Sayın Bülent Tüfenkci. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) - Sayın Başkan, değerkli milletvekilleri; İYİ Parti Grubunun tavuk eti ve kırmızı et fiyatlarındaki fahiş artışlara yönelik vermiş olduğu Meclis araştırması açılmasına karşı grubum adına söz almış bulunmaktayım.

Değerkli milletvekilleri, bildiğiniz gibi piyasalar arz ve talep dengesi üzerine kurulu. Serbest piyasada fiyatların dengeli olması için ve tüketicilerin korunması için yeterli rekabetin sağlanması gerekir. Tavukçuluk ve kırmızı et üretimi için Tarım Bakanlığı, TKDK, KOSGEB üzerinden sektöre ciddi hibeler, faizsiz krediler ve temel üretim destekleri sağlanmaktadır. Destekler büyük oranda faiz indirimi, yem desteği şeklinde dir. Örneğın, son zamanlarda küçük besiciye toplamda 180 bin hayvan desteği gibi, yem bitkileri desteği gibi destekler de verilmektedir.

Değerkli arkadaşlar, biz de biliyoruz, bunun için yeterli arzın yani üretimin yapılması gerekir. Fiyatlamalar için girdi fiyatlarının ucuzlatılması, finansmana eşişimin kolaylaştırılması, enerji giderleri gibi konularda destek verilmesi gerekir. Tam da bu noktada Hkmetimiz bu konularda üreticiye ciddi anlamda destekler vermektedir. Yaz mevsiminin gelmesiyle birlikte beyaz ete yönelik olarak tüketiciler talebinde meydana gelen artışı fırsata çevirmeye çalışan uygulamaların önüne geçilmesi amacıyla yeniden ve kapsamlı denetim çalışmaları da bu arada devam etmektedir. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının başlattığı soruştırma özellikle tüketiciler tarafından da olumlu karşılanmaktadır. Dünyanın hiçbir yerinde serbest piyasa ekonomisi, kartelleşmeyi veya fiyat sabitleme gibi rekabet karşıtı uygulamaları meşru kabul etmediğini, aksine, rekabet kurallarının zorunlu olduğunu gösteriyor. Serbest piyasa, kuralsızlık anlamına gelmiyor. Dünyanın en gelişmiş liberal ekonomilerinde rekabetin korunması, devletin temel görevleri arasında yer alıyor. Anayasa'mızın 167'nci maddesi de bu anlamıyla devlete görev yüklemekte. Ayrıca Türk Ceza Kanunu'nda da bu yönde düzenlemeler bulunmaktadır. Piyasanın sağlıklı ve düzenli işleyebilmesi, haksız rekabetin önlenmesi, fiyat manipülasyonlarını nleme adına Maliye Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Tarım Bakanlığı, Ticaret Bakanlığıyla ilişkili Rekabet Kurumu tam da koordinasyon içerisinde çalışmaktadır. Beyaz et sektöründe faaliyet gösteren üreticilerin ürünlerini alarak kesimini yapan, işleyen ve piyasaya arz eden şirketlerin son zamanlarda piyasa bozucu davranışlarda bulunmasına, fahiş fiyat uygulamalarına yönelik girişimlere müdahale edilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Devamla) - Ticaret Bakanlığı vatandaşlarımızın ekonomik menfaatlerinin korunması, iç piyasada adil ve rekabetçi ortamın sürdürülmesi ve fahiş fiyat uygulamalarının önlenmesi için denetim faaliyetlerini de kararlılıkla sürdürmektedir.

Bu nedenle, Hkmetimiz gerek ilgili bakanlıklar ve kurumlar aracılığıyla gerekse Maliye Bakanlığı aracılığıyla denetimlerini yapmakta, üretimi artırmaya yönelik destekler vermekte. Üretim artırıldığında da fiyatların rekabetçi olacağını göreceğiz. Bu nedenle, Meclis araştırmasından daha çok, desteklerinizle denetim ve soruştırmaların neticelerini görmek önemlidir.

Ben, bu nedenle araştırma nergesine "ret" oyu vereceğimizi ifade ediyor, Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın mez, sisteme girmişsiniz.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

57.- Balıkesir Milletvekili Turhan mez'in, Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci'nin İYİ Parti grup nerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

AK PARTİ'nin sayın hatibi için de teşekkür etmek istiyorum sizlere çünkü açıkça burada bir itirafıta bulundu. Bu itiraf son derece net yani bu süreci Adalet Bakanlığı marifetiyle götürüyor Hkmet hâlbuki bu sürecin bizzatıhi Ticaret Bakanlığı tarafından ve Rekabet Kurumu tarafından götürülmesi gerekiyor.

Şimdi iki tane örnek vereceğim, bir tanesi TÜVTÜRK. Tek başına TÜVTÜRK bu ülkede muayene istasyonlarını tekel hâline getirmiş ve fiyata baktığımız zaman Avrupa'dan daha pahalı hâlde. Niye TÜVTÜRK'e bir operasyon yapmıyorsunuz? Niye TÜVTÜRK'e çete muamelesi yapıp da oraya bir kayyum atamıyorsunuz?

Az önce söyledim, gösterdim, bir daha göstereceğim; kırmızı et fiyatı Avrupa'nın en pahalısı Türkiye'de. Avrupa'da kırmızı et, beyaz et oranına baktığımız zaman üçte 1'dir; Türkiye'de kırmızı et, beyaz et oranı altıda 1'dir yani 6 kat daha fazladır kırmızı et.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bitireceğim Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bunun da tek müsebbibi Et ve Süt Kurumudur. Bu ülkede Et ve Süt Kurumunun başındaki kişinin yurt dışında şirketleri var; Macaristan'da şirketi var, Çekya'da şirketi var ve milyarlarca liralık ithalat yapılmış Avrupa'dan. Yine, geçtiğimiz günlerde Paraguay'dan et ithal etmek için, canlı hayvan ithal etmek için anlaşma yaptınız. Paraguay basını havaya uçuyor "Yaşasın, Türkiye'ye hayvan ihraç edeceğiz." diyor. Türkiye'deki yerli üreticiyi desteklemiyorsunuz; Tony'yi, Johnny'yi destekliyorsunuz ve şu anda özellikle kırmızı ette 3-5 tane et ithalatçısı çete ve arkasındaki Et ve Süt Kurumuyla fiyatı domine ediyorsunuz. Niye biz Avrupa'da 500 liraya yenen kıymayı Türkiye'de bin liraya yemek zorundayız? Gelin, bunu araştıralım. Ve siz beyaz et sektörüne Adalet Bakanlığı marifetiyle kayyum atayarak, operasyon yaparak, çete muamelesi yaparak acaba neyi amaçlıyorsunuz? Kabul edin bunu, İYİ Partinin teklif etmiş olduğu öneriyi kabul edin; gelin, hep beraber araştıralım diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın Usta...

58.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Kısa bir açıklamaya ihtiyaç duyduğum için söz aldım.

Avrupa'daki kırmızı et fiyatlarından bahsedilirken domuz eti fiyatı da işin içine katılır. Domuz etinin fiyatı normal, kırmızı, diğer hayvanların etlerinden çok daha düşük olduğu için ortalamayı düşürür. Bizim de bu farkı göz önünde bulundurmamız gerekir.

İkincisi: Atanan kayyum meselesi, denetim kayyumudur. Şirketlere kayyum değil "denetim kayyımı" olarak atanmıştır. Bunu konuşmacımız da söyledi ama tekrar açıklama ihtiyacı olduğu için söz aldım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın Çömez, buyurun.

59.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Avrupa'daki et fiyatları ile Türkiye'deki et fiyatlarını müteaddit defalar mukayese ettik. Bir kere daha söylüyorum: İstiyorsanız hemen siparişini verir, yarın size getirir, Mecliste gösteririm. İngiltere'de kıyma, dana kıyması 500 lira, Ankara'da bin lira. Yani domuz etini bahane göstererek, "Efendim, fiyat oranlarını düşürüyor." demeyin Allah aşkına, kabul edin. Türkiye gibi bir ülkede Avrupa'nın en pahalı kırmızı eti tüketiliyorsa birilerinin bunun hesabını vermesi lazım.

Sonra diyorsunuz ki: "Denetim kayyımı." Banvit, açın sorun nasıl bir kayyum gönderdiklerini. O gün saat ikide TMSF'nin yetkilileri geldi, bütün hesaplara el koydu. Bundan sonra üç beş ay et fiyatını onlar belirleyecek, bütün faturaları onlar kontrol edecek; şirketin yönetimini ele geçirdiler. Böyle bir uygulama olur mu? Böyle bir uygulama ancak ancak Zimbabwe'de Mugabe yönetiminde olur; 2007-2008'de enflasyonun önüne geçemeyince enflasyon polisi kurmuştu, bütün marketleri basıp sopayla enflasyonu düşürmeye çalışmışlardı. Herhâlde siz de aynısını yapacaksınız.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, beyaz et ve kırmızı et fiyatlarındaki fahiş artışlar, piyasadaki kartelleşme ve rekabet ihlalleri Rekabet Kurulunun denetleme mekanizmalarında yetersiz kalması, etkin piyasa denetim mekanizmalarının kurulmaması ve sonrasında da bu gerekçe gösterilerek Adalet Bakanlığı tarafından yürütülen beyaz et operasyonları sonucunda hukuka uygun olmayan kayyum atamalarının ve diğer uygulamaların hukuk devleti ilkesine verdiği zararın araştırılması amacıyla 16/6/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Haziran 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Kabul!

BAŞKAN - Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Sayın Kaya, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

60.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, emlakçı ve galerici esnafına ilişkin açıklaması

AYKUT KAYA (Antalya) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İş yeri değişikliği yapan emlak danışmanlarından aynı yıl içinde ikinci kez yetki belgesi harcı alınmasının yanlış olduğunu söylemiş, Bakanlığı göreve davet etmiştik. Bu uygulamanın kaldırılmasını memnuniyetle karşılarken asıl yapılması gereken, yetki belgesi harcının kaldırılmasıdır, vergisini veren esnaftan bir de yetki belgesi harcı alınmamalıdır. Gayrimenkul piyasaları ciddi şekilde sıkışmıştır. Bu sıkışıklığı aşmak için bir an önce bir defaya mahsus değer barışı getirilmeli, tapu harçları düşürülmelidir, böylece hem sektör hem devletimiz kazanacaktır.

Emlakçı ve galerici esnafımız bugün sarı sayfalara âdeta kira öder gibi para ödemektedir. Bu ve diğer portaller tıpkı GSM firmaları gibi fiyat ve paket tarifelerini yayınlamalıdır. Ticaret Bakanlığını sarı sayfaları denetlemeye ve uyguladıkları bu fahiş fiyatların önüne geçmeye davet ediyoruz.

BAŞKAN - Sayın Kaya...

61.- İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'nın, esnafın yaşadığı ekonomik sıkıntılara ilişkin açıklaması

MUSTAFA KAYA (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bugün, toplumun sigortası ve orta sınıfın en önemli temsilcisi olan esnafımızın yaşadığı ekonomik sıkıntılar dayanılmaz noktaya gelmiştir. Vergi ve sosyal güvenlik borçları için getirilen, yetmiş iki aya kadar yayılan yapılandırma ilk bakışta olumlu gibi görünse de yüksek faiz oranları nedeniyle esnafımız için hiçbir anlam ifade etmemektedir. Kiraların, maliyetlerin ve finansman giderlerinin hızla arttığı bu dönemde esnafımız âdeta ayakta kalma mücadelesi vermektedir. Öte yandan, vergi veya BAĞ-KUR borcu bulunan birçok esnaf krediye erişememekte, işletmesini devam ettirecek finansmanı bulmakta zorlanmaktadır. Esnafımızın üretmeye, istihdam sağlamaya ve ekonomiye katkı sunmaya devam edebilmesi için makul ödeme koşulları içeren uygulanabilir bir yapılandırmaya acilen ihtiyaç olduğunu ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Akay...

62.- Karabük Milletvekili Cevdet Akay'ın, mayıs ayı bütçe verilerine ilişkin açıklaması

CEVDET AKAY (Karabük) - Teşekkürler Başkanım.

Mayıs ayı bütçe verileri ekonomi yönetiminin tüm tezlerini çürüten tarihî bir sonucu önümüze koyuyor. Geçen yılın aynı ayında 235 milyar TL fazla veren bütçe bu yıl 298 milyar TL açıkla âdeta dibi görmüştür. Harcamalar yüzde 27 artışla 1,3 trilyon TL'ye fırlarken vergi gelirlerimiz yüzde 22,1 oranında çökmüştür. Vatandaşın alım gücünü yansıtan, dâhilde alınan KDV ise yüzde 66,1 gibi şok edici bir düşüşle çakılmıştır. İlk beş ayda kümülatif bütçe açığı yüzde 62,5 artarak 1 trilyon 56 milyar TL'ye ulaşırken faiz lobilerine 1,2 trilyon liradan fazla para ödenmiştir. Yatırıma sadece yüzde 4,8 pay ayıran bu rantıye düzeni artık tamamen iflas etmiştir. Halkın iktidarında ranta giden akışları kökünden kesecek, milletin kaynaklarını yeniden millete vereceğiz.

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati:18.05

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 18.18

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: Nurten YONTAR (Tekirdağ), Adil BİÇER (Kütahya)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 102'nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Muş Milletvekili Sezai Temelli ve Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit tarafından, emekçilerin güvencesiz, sendikasız çalıştırılmalarının önlenmesi için yürütülecek çalışmaların belirlenmesi amacıyla 16/6/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Haziran 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

16/06/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/6/2026 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Sezai Temelli
Muş
Grup Başkan Vekili

Öneri:

16 Haziran 2026 tarihinde Muş Milletvekili Grup Başkan Vekili Sezai Temelli ve Kars Milletvekili Grup Başkan Vekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit tarafından, emekçilerin güvencesiz, sendikası çalıştırılmalarının önlenmesi için yürütülecek çalışmaların belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan 18443 grup numaralı Meclis araştırma önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 16/6/2026 Salı günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İstanbul Milletvekili Sayın Özgül Saki.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ÖZGÜL SAKİ (İstanbul) - Teşekkürler Sayın Başkan.

15-16 Haziran 1970, büyük işçi direnişinin 56'ncı yılında DEM PARTİ olarak işçi sınıfının örgütlenmesinin önündeki engellerin kaldırılması; güvencesiz, sendikası çalışmanın ve iş cinayetlerinin engellenmesi amacıyla bir Meclis araştırması öneriyoruz.

Biliyorsunuz, 15-16 Haziran Demirel Hükûmetinin iktidarda olduğu bir dönemdi ve 11 Haziranda Sendikalar Yasası'nda değişiklik yaparak işçilerin mücadeleye elde ettiği kazanımları boğmaya çalışan bir yasa yürürlüğe giriyordu. Bunun üzerine, DİSK'in çağrısıyla pek çok kentte işçiler şalterleri indirerek; iş yerlerini, fabrikaları boşaltarak gün boyunca sokaklarda hükûmeti protesto ettiler. Direniş İstanbul'la sınırlı kalmadı; yüz binlerce işçi Ankara, İstanbul, İzmit başta olmak üzere tüm yurda yayılan bir direniş örgütlediler. 15-16 Haziran, bize, işçi sınıfının kendi kolektif gücünü keşfederek tarih sahnesine bağımsız bir özne olarak çıktığında, kendinde sınıf olmaktan çıkıp kendisi için sınıf hâline dönüştüğünde siyasal dengeleri değiştirebilecek ve ülkenin kaderine müdahale edebilecek tarihsel bir güç olduğunu kanıtladı; emekçi sınıfların kurtuluşunu yalnızca ücretlerin yükseltilmesi ya da çalışma koşullarının iyileştirilmesi değil ama aynı zamanda üretimi ve yeniden üretimi sermayenin ihtiyaçlarına tabi kılan kapitalist toplumsal ilişkilerin aşılması anlamına geldiğini de gösterdi ve bu sermaye düzeninin, kapitalizmin neden işçi sınıfından bu denli korktuğunu da göstermektedir. İşte, bu nedenle AKP-MHP iktidarı sermaye düzeninin sürekliliğini sağlamak için baskı ve zor aygıtlarına daha fazla başvurmakta, işçileri zapturapt altına almaya çalışmaktadır. Türkiye Uluslararası Sendikalar Konfederasyonu tarafından yayımlanan 2018-2026 arası Küresel Haklar Endeksi'nde işçiler açısından Türkiye dünyanın en kötü 10 ülkesi arasına girmektedir. Peki, neden bu en alttadır? Bakın, size hemen sayısal birtakım veriler vereyim: 2024'te 1.897 işçi, 2025'te 2.105 işçi, 2026 yılının daha ilk dört ayında toplam 622 işçi iş cinayetinde hayatını kaybetti ve onların yakınları bugün Dilovası'nda, Gayrettepe'de adalet arayışlarına devam ediyorlar, "Sesimizi duyun, başka canlar yanmasın." diyorlar. Bu manzara bize, işçi cinayetlerinin ve işçi sınıfının bu hak gasplarının tesadüfi değil sistematik olduğunu gösteriyor. Maden işçilerinin karşısına patronların silahlı saldırıyla çıkabilmesi, grevlerin yasaklanabilmesi; toprağını, suyunu, ağacını savunan köylülerin kolluk kuvvetleriyle karşı karşıya bırakılması, kadınların özgürlük ve eşitlik mücadelesinin hedef hâline getirilmesi, demokratik tüm taleplerin güvenlik sorunu etrafında ele alınması aslında bize net olarak sistematik, yapısal bir şekilde nasıl antidemokratik uygulamalarla zapturapt altına alınmak istendiğini gösteriyor. Doruk Maden işçilerinin uzun süredir süren direniş kazanımıyla sonuçlandı ama bu kazanım nasıl kazanım? Bakın, ilk defa, işçiler aylardır alamadıkları ücreti almak için günlerce direnmek zorunda kaldılar, karşılarındaki silahlı güçlere bile direnmek zorunda kaldılar sadece -zaten çalışıp- patronların gasbettiği ücretlerini alabilmek için. Edirne'de Özşen Madencilik işçilerinin -aynı manzara- direniş de 27'nci gününde yine kazanımla sonuçlandı ama bu kazanım geçmiş ücretlerini alabilmek, en basit haklarını alabilmek için işçilerin neyi göze almaları gerektiğini de gösterdi. Aynı zamanda, Özel Sektör Öğretmenleri Sendikasının çağrısıyla öğretmenler haklarını istediklerinde karşılarında güvenlik güçlerini buldular, gözaltına alındılar. EĞİTİM SEN'liler darbedildi, yerlerde sürüklendi. Sendikal faaliyetler nedeniyle kamu emekçileri de aslında ağır baskılar altındalar; sürgün ve disiplin soruşturmaları, grev hakkının yasal olarak tanınmaması, toplu sözleşme mekanizmalarının etkisizliği nedeniyle ağır koşullarda onlar da direniyorlar hakları için. Peki, bütün bunlar olurken bu sömürü düzeni aslında bir bütün olarak hem ekonomik krizin ve ekolojik yıkımın, yoksulluk ile bakım krizinin, iş cinayetleri ile doğa talanının, güvencesiz çalışma ile demokratik hakların tasfiyesinin birbirinden bağımsız süreçler olmadığını da bize gösteriyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

ÖZGÜL SAKİ (Devamla) - Biz diyoruz ki bugün, sınıf mücadelesi, ekoloji mücadelesi, kadın özgürlük mücadelesi ve demokrasi mücadelesi birbirinden ayrı düşünülemez; bunlar aynı sömürü ve tahakküm ilişkilerinin farklı alanlarda sürdürülmesidir. İşte, 15-16 Haziranın bize bıraktığı en büyük miras, parçalanmış gibi görünen bu mücadele alanlarının birleşik mücadelesiyle tarih sahnesine çıktığında aslında düzeni değiştirebileceklerini de göstermiştir. Öyleyse biz diyoruz ki tüm bu farklı alanlardaki direnişlerin ortak, kolektif mücadelesi DEM PARTİ'nin de mücadelesidir ve bu işçi düşmanı düzeni değiştirinceye kadar da mücadele devam edecektir.

Teşekkürler. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

YENİ YOL Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Cemalettin Kani Torun.

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA CEMALETTİN KANI TORUN (Bursa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Türkiye'de emek her geçen gün daha fazla değersizleşiyor; üreten, çalışan, alın teri döken insanlar emeğinin karşılığını almakta zorlanıyor. Enflasyon karşısında eriyen ücretler, güvencesiz çalışma koşulları ve artan hayat pahalılığı işçilerin yaşamını her

geçen gün daha da ağırlaştırıyor. Tüm bunlar yetmezmiş gibi, çalışanlar sadece geçim sıkıntısıyla değil hak arama mücadelesinde karşılaştıkları engellerle de mücadele etmek zorunda kalıyor. Anayasa'mızın güvence altına aldığı sendikalaşma hakkı demokratik çalışma hayatının en temel taşlarından biridir ancak bugün geldiğimiz noktada, birçok işçi sendikaya üye olduğu için baskı görmekte, işten çıkarılma tehdidiyle karşı karşıya kalmakta veya çeşitli yollarla yıldırılmaktadır. Sendikalar ise özgürce faaliyet göstermek yerine çoğu zaman siyasi baskıların ve iktidarın gölgesinin altında hareket etmeye zorlanmaktadır oysa sendikalar herhangi bir siyasi iktidarın değil işçinin yanında durmak için vardır; bir sendikanın görevi iktidarı memnun etmek değil emekçiyi korumaktır. İşçinin sesi olması gereken kurumların bağımsızlığını ve özgürlüğünü güvence altına almak devletin sorumluluğudur.

Değerli milletvekilleri, örgütlenme hakkı bir lütuf değildir, anayasal bir haktır ve demokrasinin ayrılmaz parçasıdır. İşçilerin bir araya gelerek haklarını savunabilmesi, çalışma koşullarını iyileştirilebilmesi ve insanca bir yaşam talep edebilmesi için örgütlenme özgürlüğünün önündeki tüm engeller kaldırılmalıdır. Aynı şekilde, grev yapmak, gösteri düzenlemek ve hak aramak da demokratik toplumların vazgeçilmez unsurlarıdır. Ne yazık ki son yıllarda, işçilerin en temel taleplerini dile getirmek için gerçekleştirdiği birçok eylem kimi zaman bir güvenlik sorunu gibi gösterilmiş, kimi zaman da devlete karşı bir hareket gibi sunulmuştur. Oysa, hak arayan işçi düşman değildir, grev yapan işçi Vandallık yapmamakta, anayasal hakkını kullanmaktadır. Demokratik bir devletin görevi bu hakkı bastırmak değil güvence altına almaktır. Devletin asli görevlerinden biri de emeği sermaye karşısında korumaktır, güçlü olanın değil haklı olanın yanında durmaktır ancak bugün, birçok işçi çalışma hayatında kendisini yalnız hissetmektedir, bunun en acı sonucu ise iş cinayetlerinde karşımıza çıkmaktadır. Her yıl yüzlerce emekçi alınmayan tedbirler, denetlenmeyen iş yerleri ve ihmal edilen güvenlik önlemleri nedeniyle hayatını kaybetmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

CEMALETTİN KANİ TORUN (Devamla) - Evinden ekmek kazanmak için çıkan insanlar akşam evlerine dönememektedir. Bu ölümler ihmalin, denetimsizliğin ve sorumsuzluğun sonucudur. Güçlü Türkiye emeğin sömürülmediği, işçinin korkmadan örgütlenebildiği, grev hakkını özgürce kullanabildiği, güvenli çalışma koşullarına sahip olduğu bir Türkiye'dir. Çünkü güçlü bir ekonomi, adaletli bir toplum ancak emeğin hak ettiği değeri görmesiyle mümkündür.

Bu vesileyle, tüm emekçilerimizin haklarının korunması, çalışma yaşamındaki sorunların çözülmesi ve işçi güvenliğinin tavizsiz şekilde sağlanması için alınacak çok fazla mesafe olduğunu heyetinizin dikkatine sunuyorum.

Önergeyi desteklediğimizi bildiriyor ve sizleri saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

İYİ Parti Grubu adına Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Muhterem milletvekilleri, evet, 15-16 Haziran 1970 olayları; elli altı yıl önce, 1970'te çıkarılan yasayla işçinin, emekçinin boğazına çökmek istenmiş, buna karşı binlerce emekçi ayağa kalkmış, sendikal hak ve örgütlenme için mücadele etmişti. Efendim, bugün bu bahsettiğiniz yeni Türkiye ve Türkiye Yüzyılı'nda belki de toplumun en garip kesimi, en sefil kesimidir emek sahibi işçiler. Düşünebiliyor musunuz, ülkede çalışan 18,5 milyonun neredeyse 13 milyonu asgari ücret seviyesinde yani açlık sınırının altında çalışıyor. Diğer taraftan, örgütlenmeye baktığınızda, şu an ülkede örgütlenme oranı kaç biliyor musunuz? Yüzde 14. Kamuyu çıkardığınızda özel sektörde sözleşme imzalama oranı yüzde 9. Anayasa'nın verdiği bir tane hak var, sendikal örgütlenme hakkı, çalışanların yüzde 91'inin elinden o hakkı da almışsınız. Sendikalaşmaya çalışanları, hemen önce işçileri işten atıyorlar, ondan sonra dava yoluyla işi uzatıyorlar, Çalışma Bakanlığını da sürüncemede bırakıyorlar, hasılı işçi örgütlenemiyor. Biz mumla eski Türkiye'yi her geçen gün bu alanda arıyoruz.

İşte bakın, Türkiye MADEN-İŞ Sendikası üyeleri Beypazarı ile Ayaş arasında, kolluk kuvvetleriniz önlerini kesti, açık hava hapishanesinde tutuyorsunuz. Neden? 370 işçi nisan, mayıs maaşlarını alamadı; geçmişe doğru kıdemlerini, hak ettikleri hakları alamadı; vermiyor bu Yıldızlar Holding, bakanlarınız kefil oldu, hâlen ödemiyor. Yahu, çalıştığı şeyin karşılığını almak için bir insan eylem yapar mı ya!

Efendim, şimdi gelelim... Bakın, bu işte bir de araştırma önergesinin sahibi DEM'in çifte standardı var, demek gerekiyor ki bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu! Emekten bahsedeceksin; örgütlenmeden, işçi ve çalışan haklarından -burada defaatle dile getirdiğim- ancak Diyarbakır ve Van Belediyelerindeki işçi kıyımı ve zulüm hâlen sürüyor, hâlen sürüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Tamamlayayım efendim.

BAŞKAN - Tamamlayın, buyurun.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Diyarbakır'da 2 bine yaklaştı, Van'da bine yakın işçi yedi yüz kırk gündür eylemde; HAK-İŞ'e bağlı HİZMET-İŞ'in orada eylem çadırı var, işçiler eylemde. Yerlerine eleman aldınız, mahkemeleri kazandılar; yalnızca sendika üzerinden 450 işçi dava kazandı, üst mahkemeyi kazandı ama ne yapıyorsunuz? Başlatmıyorsunuz. Niye başlatmıyorsunuz? Bir daha hatırlatayım, Belediye Başkanı Serra Bucak Hanımefendi diyor ki: "Bizimle çalışmalarıyla alakalı bir paradigma uyumsuzluğu var." Park, bahçede çalışan, temizlik yapan, araç kullanan şoförün paradigmasından size ne ya! Hem "Emek ve işçi hakkı." diyeceksiniz hem o zulme devam edeceksiniz, bu çifte standardı da kınıyorum bir kez daha!

Teşekkür ederim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın Temelli, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

63.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, Türkoğlu çok bağırdığı için işitme yitimi yaşıyor olabilir çünkü biz defalarca bu konuyu kendisine açıkladık burada ve dolayısıyla Diyarbakır'la ilgili rakamları verdik.

Bir de bir şeyi daha hatırlatmak istiyorum: Van'da kayyum var, orada DEM belediyesi yok, kayyum var. Dolayısıyla da rakamlara tekrar bakabilir. Van'ı da bir daha ziyaret ettiğinde, en azından gidip kayyuma iki çift laf etmesini de buradan öneriyorum.

Teşekkür ederim.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Sayın Başkanım, sadece...

BAŞKAN - Buyurun.

64.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Efendim, izah edelim: Kayyum, Van Büyükşehir Belediyesine yeni atandı. Bu işten çıkarmalar 31 Mart yerel seçimlerinden sonra gerçekleşti ve sadece Büyükşehir Belediyesinde değil İpekyolu Belediyesinde, Gevaş'ta ve diğer belediyelerde de var; hepsinde toplam 800'ün üzerindeydi. Hâlen orada 450'nin üzerinde işçi, bu anlamda, mahkeme kazandığı hâlde işe başlatılmıyor. Diyarbakır Belediyesinde de aynı şey, sayı 2 bine yaklaştı, tek bir imzayla işten çıkarıldılar ve bunlar da mahkeme kazandığı hâlde görevlerine başlatılmıyor. Ben buradan açıkça söylüyorum: HAK-İŞ'in irtibat telefonları açık; mahkeme kararları, belgeleri ortada, koyalım bakalım; kim mahkemeleri kazanmış, kim hukuka rağmen başlatmamış, bakalım.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri...

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Başkan, bir düzeltmeye ihtiyaç var.

BAŞKAN - Tamam, buyurun Sayın Temelli.

65.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Çok kısa, "Kayyum yeni atandı." dedi ya, başka bir söz söylemiyorum.

Teşekkür ederim.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Muş Milletvekili Sezai Temelli ve Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit tarafından, emekçilerin güvencesiz, sendikasız çalıştırılmalarının önlenmesi için yürütülecek çalışmaların belirlenmesi amacıyla 16/6/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Haziran 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Gamze Taşcier.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA GAMZE TAŞCIER (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün 15-16 Haziran büyük işçi direnişinin yıl dönümü. Bu direnişin bize bıraktığı en önemli miras demokrasi ve emek mücadelesinin aynı nehrin iki kolu olduğunu bir kez daha göstermiş olmasıdır. Bir ülkede emeğin payı değersizleşiyorsa demokrasi de geriye gider, emekçinin sesi kısılmışsa toplumun nefesi daralır. Alın terinin değersizleştiği her dönemde yandaşlar servetlerini büyütür, adaletsizlik derinleşir ve hibrit rejimler güçlenir. 15-16 Haziran direnişinin üzerinden elli altı yıl geçti, dünya değişti; üretim biçimleri, fabrikalar, teknoloji, çalışma hayatının biçimi değişti ancak emeğin yarattığı zenginliğe el koyan düzen değişmedi, emek sınıfının örgütlenme ihtiyacı değişmedi, alın teri ile sermaye arasındaki bölüşüm kavgası değişmedi, iktidarlar değişti ama iktidarlara şekil veren sermayenin emek karşısındaki tutumu değişmedi. Dün emeği ucuz iş gücüne indirgeyen anlayış bugün de aynı yerden beslenmeye devam ediyor. AKP'nin yirmi dört yıllık iktidarı ortada; çalışma yaşamını düşük ücret, taşeronlaşma, sendikasızlaştırma, güvencesizlik başta olmak üzere yeniden şekillendirdiniz. Büyüme rakamlarıyla övünülen iktidarınız döneminde emeğin millî gelirden aldığı pay her geçen gün azaldı. Ev gençleri sizin ustalık döneminizin eseri. Daha dün özel sektör öğretmenleri insan onuruna yaraşır bir hayat sürmek için talepte bulunduklarında polis müdahalesiyle karşı karşıya kaldılar. Doruk Madencilik işçileri yüzlerce kilometre yol yürüdüler, Özşen Madencilik işçileri haklarını istediler; karşılarında devlet gücünü buldular. Sonra da dönüp bize kalkınmadan bahsediyorsunuz. Emekçinin payına yoksulluk, yandaşın payına servet düşüyorsa bunun adına "kalkınma" değil "sömürünün kurumsallaşması" denir. Bu nedenle, bugün yaşadıklarımızı sadece yoksullukla, hayat pahalılığıyla ya da işsizlik rakamlarıyla açıklayamayız. Türkiye uzun yıllardır sistemli bir şekilde emek kırımını yaşamaktadır. Emek kırımı alın terinin değersizleştirilmesidir, çalışanın ürettiği değerden hak ettiği payı alamamasıdır, sendikal hakların baskılanmasıdır, güvencesiz çalışmanın olağanlaştırılmasıdır, işçinin can güvenliğinin maliyet unsuru olarak görülmesidir, iş cinayetlerinin sıradan hâle gelmesidir, çocuk yaşta emek sömürüsünün normalleşmesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

GAMZE TAŞCIER (Devamla) - Bu tablonun faili de bellidir, sorumlusu da. Yirmi dört yıldır bu ülkeyi yönetenler bugün ortaya çıkan tablodan kaçamazlar. Bir tarafta servetine servet katanlar var, diğer tarafta ay sonunu getiremeyen milyonlar; bir tarafta

teşvikler, vergi indirimleri, kamu ihaleleri var, diğer tarafta alın teriyle yaşayıp her sabah daha da yoksullaşan emekçiler var. İşte, AKP'nin Türkiye'si budur, bizim mücadelemiz tam da buna itirazdır.

O nedenle, bu araştırma önergesine katıldığımızı ifade etmek istiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Elâzığ Milletvekili Sayın Ejder Açıkkapı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; DEM PARTİ tarafından verilen Meclis araştırması önergesi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin hemen başında, milletimizin manevi hafızasında müstesna bir yeri olan 16 Haziran tarihine dikkat çekerek başlamak istiyorum: 16 Haziran 1950, milletimizin inancına, değerlerine ve ezanına yeniden kavuştuğu gündür. 1932 yılında bir genelgeyle başlatılan Türkçe ezan uygulaması 1941 yılında getirilen cezai yaptırımlarla daha da ağırlaştırılmış, Arapça ezan okuyanlara hapis ve para cezası verilmiştir ancak milletimizin vicdanında hiçbir zaman bu uygulama kabul görmemiştir. Bu yasak, 16 Haziran 1950 tarihinde kaldırılmış ve ezan yeniden aslı lafzıyla minarelerden yükselmeye başlamıştır.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Madenle ilgili bir sorun var mı acaba, madenle ilgili? İşçi haklarıyla ilgili bir şey var mı?

EJDER AÇIKKAPI (Devamla) - Adnan Menderes ve şehadete yürüyen yol arkadaşlarını buradan şükranla yâd ediyorum.

Ezan bu milletin ruh köküdür, medeniyet hafızasıdır, istiklalimizin ve istikbalimizin sembolüdür. Rabb'im bu aziz milleti ezansız, bayraksız ve vatansız bırakmasın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Ruhuna Fatiha o zaman işçilerin! İşçilerin ruhuna Fatiha! İşçilerin ruhuna Fatiha okuyoruz yani!

EJDER AÇIKKAPI (Devamla) - Değerli milletvekilleri, AK PARTİ olarak, emeği kutsal gören, alın terini aziz bilen bir partinin temsilcisiyiz.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - O yüzden hepsi açlık sınırı altında!

EJDER AÇIKKAPI (Devamla) - Çalışma hayatının geliştirilmesi, sendikal hakların güçlendirilmesi ve iş sağlığı ile güvenliğinin artırılması konusunda güçlü bir siyasi irademiz vardır. Anayasa'mızın 51'inci maddesi sendika kurma hakkını, 53'üncü maddesi toplu iş sözleşme hakkını, 54'üncü maddesi ise grev hakkını güvence altına almaktadır.

ÖZGÜL SAKİ (İstanbul) - Bu ülkede grev hakkı yok!

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - Hangi güvence! Hangi güvence! Kaç tane grevi yasakladınız!

EJDER AÇIKKAPI (Devamla) - Bu çerçevede çıkarılan 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'yla örgütlenme özgürlüğü güçlendirilmiş, toplu pazarlık mekanizmaları geliştirilmiştir.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - İşçiler yerin altında açlık grevine geçtiler ya! Üstüne üstlük internetini kestiniz!

EJDER AÇIKKAPI (Devamla) - 4857 sayılı İş Kanunu ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'yla çalışma hayatında önemli reformlar hayata geçirilmiştir. 2002 yılında yaklaşık 180 bin civarında olan sendikalı işçi sayısı bugün 2,5 milyonu aşmıştır.

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - Ne kadar övünseniz az(!)

EJDER AÇIKKAPI (Devamla) - Kamu görevlilerine toplu sözleşme hakkı kazandırılmış, iş sağlığı ve güvenliği alanında kurumsal kapasite önemli ölçüde artırılmıştır.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Yüzde 9! Yüzde 9!

GAMZE TAŞCIER (Ankara) - İş cinayetlerinde kaçınıcıyız!

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - İş cinayetlerinin önemi mi var Türkiye'de canım(!)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

EJDER AÇIKKAPI (Devamla) - Elbette çalışma hayatında çözüm bekleyen hususlar bulunmaktadır.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Neredeyse hepsi.

EJDER AÇIKKAPI (Devamla) - İş kazalarının azaltılması, kayıt dışılıkla mücadele edilmesi ve çalışma şartlarının daha da iyileştirilmesi bizim sorumluluğumuzdur ancak Türkiye'yi çalışan hakları konusunda hiçbir ilerleme kaydetmemiş bir ülke gibi göstermek gerçeklerle bağdaşmamaktadır. 15-16 Haziran 1970 olayları çalışma hayatı tarihimizin önemli dönüm noktalarından biridir. Bu tarihten çıkarılması gereken ders çatışmayı büyütmek değil, sosyal diyalogu güçlendirmek, emeği korurken üretimi artırmak, çalışan ile işveren arasında adil bir denge kurmaktır.

Bu sebeple, mevcut mevzuat ve yürütülen çalışmalar dikkate alındığında önerenin yeni bir araştırma ihtiyacını ortaya koymadığını değerlendiriyor, Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Sayın Arpacı, sisteme girmişsiniz.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

66.- Denizli Milletvekili Şeref Arpacı'nın, Denizlililerin altı senedir yapılmayan şehir hastanesini beklediklerine ilişkin açıklaması

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Teşekkür ederim Başkanım.

Buradan tekrardan Denizlili hemşehrilerimize yapılan bir haksızlığı dile getirmek istiyorum. Biliyorsunuz, Ankara'da NATO zirvesiyle alakalı bir havalimanı yapıldı ve harcanan para 9,5 milyar TL, toplam harcanan para yaklaşık 12 milyar TL. Bu havalimanının bu NATO zirvesinden sonra sadece Cumhurbaşkanının kullanımında olacağını da öğrendik fakat burada problem şu: Denizlili hemşehrilerimiz yaklaşık altı senedir yapılmayan bir şehir hastanesini bekliyorlar. Altı senedir 12 milyar TL para harcanarak

yapılmayan şehir hastanesinin karşılığında altı aylık bir sürede 12 milyar TL para harcanarak bir havalimanı yapılıyor. Türkiye'nin kaynak problemi yoktur, kaynakları kullanım problemi vardır diye defalarca söyledim. Konuyu kamuoyunun takdirine bırakıyorum Sayın Başkanım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

4.- CHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Suat Özçağdaş ve arkadaşları tarafından, öğretmenlerin kamuda ve özel sektörde karşı karşıya kaldığı hak kayıplarının belirlenmesi amacıyla 16/6/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Haziran 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

16/6/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/6/2026 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Murat Emir

Ankara

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili Suat Özçağdaş ve arkadaşları tarafından, öğretmenlerin kamuda ve özel sektörde karşı karşıya kaldığı hak kayıplarının belirlenmesi amacıyla 16/6/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (1913 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 16/6/2026 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İstanbul Milletvekili Sayın Suat Özçağdaş. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Buraya Sayın Genel Başkanımız Özgür Özel'le beraber açık grevinde olan özel sektör öğretmenleri ve bizzat sizin yaratmış olduğunuz mülakat mağdurlarını ziyaret ederek geldim. (CHP sıralarından alkışlar) Bu resimde, üstteki gözüktüğüne alınan, Özel Sektör Öğretmenler Sendikası Genel Başkanı; altında, yere kapaklattırılmış olduğunuz, ters kelepçe yaptığınız EĞİTİM SEN Genel Başkanı Kemal İrmak. Burada EĞİTİM-İŞ Genel Başkanı Kadem Özbay, Eren Edebalı Başkana eşlik ediyorlar. Bu teyzemiz 78 yaşında; kamu açısından güvenlik sorunu oluşturduğunu görmüşsünüz, öyle değerlendirmişsiniz, teyzeyi hareketsiz hâle getirmişsiniz. Bunlar dün Ankara'da anayasal suçlar işlediğiniz, yurttaşlarımızın seyahat özgürlüğünü engellediğiniz, yurttaşlarımızın kendi sendikal önlüklerini giyerek yürümelerini engellediğiniz, yurttaşlarımızın basın ve haber alma özgürlüklerini yani Anayasa'nın 23'üncü, 26'ncı, 28'inci maddelerini ihlal ettiğiniz görüntüler.

Peki buraya nereden geldik? Bugün Sayın Mahmut Özer burada. 12 Mayıs 2023'te kendisi, 11 Nisan 2023'te Recep Tayyip Erdoğan bu ülkeye "Mülakatı kaldırıyoruz." sözü vermiş olan iki partilinizdir. Ama o sözü verenler olarak Yusuf Tekin Bakan olduktan sonra utanmadan sıkılmadan "Mülakat gibi mülakat yapacağız." diyerek, önceki yıllarda yapmadığınızı da itiraf ederek 1.611 mülakat mağduru oluşturdunuz. Sayın Devlet Bahçeli "Bu mülakat mağduriyeti giderilmelidir." dedi, yasa teklifi verdi Grup Başkan Vekili, o gün bugündür uygulamadınız. Partiler olarak imza verdik, Meclis İçtüzüğü'ne uygun olarak üçte 1 imzayla getirdik, Meclis komisyonunu toplamadınız. Bugün 1.611 öğretmenimiz mülakat mağduru olmuş bir biçimde hayatlarına devam ediyor. Daha önce "Utanmıyoruz." denmişti, anladığım kadarıyla bu konuda da utanılmıyor ama bu gerçeklerin dile getirilmesi istenmediğinden insanlar otellerinde zapt ediliyor, insanlar parklarda dövülüyor, yerlere yatırılıyor ve bunda hiçbir sorun görmüyorsunuz.

Özel sektör öğretmenleri, Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi görüşülürken 2024 yılında geldiler, dertlerini anlattılar. Millî Eğitim Komisyonunda olan AK PARTİ'li milletvekilleri var, herkes ağlamaklı oldu, Sayın Mahmut Özer burada, "Haklısınız, bu konunun gündeme getirilmesi gerekir." dedi, "Ben bununla ilgileneneceğim." dedi. Sayın Ayşen Gürçan "Ben bu konuyla ilgileneneceğim." dedi. İki yıldır özel sektör öğretmenlerini oyalıyorsunuz. Peki, nasıl oyalıyorsunuz? 1965 yılında, altmış bir yıl önce çıkan bir yasayla özel sektör öğretmenleri kamudaki öğretmenlerle aynı maaşı alıyorlardı. Peki, ne değişti? 2014 yılında bir gece yarısı operasyonu, yine Yusuf Tekin marifetiyle bu kanunu ortadan kaldırdınız, yandaş patronlarınız öğretmenlere haklarını vermesin diye bu maddeyi kaldırdınız. 2014 yılından bu yana bugün kamuda öğretmenler 80-90 bin lira maaş alırken özel sektör öğretmenleri asgari ücretle, yer yer asgari ücretin altında dokuz aylık sözleşmelerle çalışıyor. Sorulduğu zaman, kameralar açık olmadığı zaman, odalarınıza gelindiği zaman, "Evet, bu büyük bir sorundur." diyorsunuz, ne zaman ki Meclis gündemine geliyor, ne zaman ki konuşuluyor, her seferinde bunları reddediyorsunuz. Bir öğretmenin asgari ücretin altında maaş alması, dokuz ay maaş alması, sizin tarafınızdan bizzat haklarının gasbedilmesi vicdanınızı ağrıtmıyorsa, kanatmıyorsa sizde bir problem var demektir. (CHP sıralarından alkışlar) Özel sektör öğretmenleri üç yıldır sizi bekliyorlar. İki yıl önce geldiler, elli iki gün nöbet tuttular, söz verdiniz, gönderdiniz, eylemlerine son verdiler. Geçen sene öğretmen yürüyüşü yaptılar, söz verdiniz, eylemlerine son verdiler, geri gittiler. Bu sene Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Çalışma Genel Müdürü çıktı, dedi ki: "Patronları masaya getiremiyoruz." Dünyanın her yerinde işçiler eylem

yapmayı tercih ederler, sizin yaptığınız işte öğretmenler masaya oturmak istiyorlar, yandaş patronlarınız masadan kaçmaya çalışıyorlar. Bugün itibarıyla iktidarınız... Bununla sürekli övünüyorsunuz: "Yirmi dört yılda onu yaptık, bunu yaptık, şunu yaptık." 2014 yılında 200 bin öğretmenin hakkını elinden alan sizsiniz, şimdi de o hakları geri verilmesin diye elinden geleni yapan sizsiniz. 1,2 milyon öğretmenimiz var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (Devamla) - Bu öğretmenlerimizin sorunları var, bunları konuşmak zorundayız.

Bu hafta bütün partilerin milletvekilleri olarak Kahramanmaraş ve Şanlıurfa'ya gittik. Partinizin mensubu olan milletvekilleri nerelerde büyük hatalar olduğunu size söyleyecektir. Ben, bu olaylar yaşanmadan bir yıl önce yine grubumuz adına burada araştırma önergesi vermiştim, reddetmiştiniz. Şenol Hanım, İYİ Parti milletvekilleri önerge vermişti, reddetmiştiniz. Sonra Maraş'ta 10 kişiyi kaybedince apar topar kabul etmek zorunda kalmıştınız. İlle bir faciayı yaşamak zorunda değiliz, ille bir sorun yaşamak zorunda değiliz. Öğretmenler canına kıyıyor yaşadıkları mobbingden, yaşadıkları sorunlardan.

Gelin, öğretmenlerin sorunlarını aşalım. 1.611 mülakat mağduru öğretmenimiz için gerek MHP'nin gerek bizim yasa tekliflerimiz var, birlikte oyalayalım; 37'nci maddeden getirelim, bir günde, beş dakika içerisinde çözelim.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

YENİ YOL Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Sayın Necmettin Çalışkan.

YENİ YOL GRUBU ADINA NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; belki de kamu görevleri içerisinde en önemli eğitim hizmeti. Bir ülkenin geleceği eğitimcilerin elinde. Yeni nesiller öğretmenlere teslim ediliyor, ne yazık ki öğretmenlerin hâli içler acısı.

Bugün öğretmenlerin tarihin en zor dönemlerinden birini yaşadığı süreçteyiz. Ne yazık ki tarih bugünleri anarken "AK PARTİ iktidarı öğretmenlerin coplandığı bir dönemdi." diye hatırlayacak. Burada şunu belirtelim ki kimse lütuf beklemiyor, bozduğunuzu yapın yeter. Geçmişte özel okul öğretmenlerinin taban ücreti varken AK PARTİ iktidarında kaldırıldı, şimdi bugün öğretmenler açlık sınırının altında yaşıyor. Aslında özel okul öğretmenleri kamu otoritesinin sıfır olduğu ender kamu görevi hizmeti yapan kurumdur. Herhangi bir okuldaki hademenin bir asgari standardı vardır; en azından temizlikçi, hademe asgari ücret alacak ama özel okuldaki öğretmenlerin böyle bir standardı yok; kışın ders yükü ağır, yazın işsiz; sürekli mobbing, az sigorta primi; baskı altında, güvencesiz bir şekilde çalışıyor.

Öyle bir dönemdeyiz ki çocuklar maraton koşucusu hâline getirildi. Aileler çocuklarını özel okullara göndermek zorunda, özel okullarda fiyat fahiş; onun için de öyle bir ikilem içerisindeyiz ki geldiğimiz noktada veliler birer müşteri, öğretmenler de sayenizde ücretli köle oldu ne yazık ki.

Değerli milletvekilleri, ÖMK çıkarıldı, Öğretmenlik Meslek Kanunu; ne hikmetse patronların, özel sektör işverenlerinin, herkesin konumları belirlendi ama köle gibi çalıştırılan öğretmenlerle ilgili hiçbir düzenleme yapılmadı. Gelelim bugüne; şu Meclisin bahçesinde, burnunun dibinde öğretmenler açlık grevine girmiş, kimsenin umurunda değil. Burada bir insan onuru çiğnenirken bu Meclis buna seyirci kalmaz ve ne yazık ki artık kalp denen bir olgu da kalmadığı için bunu da biraz sonra nasıl savuşturacaklar göreceğiz.

Bakın, bugün binlerce öğretmen açığı var ama ücretli öğretmenle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - ...dolmuş parasına öğretmen çalıştırarak bir sömürü yapıyor ve bugün alınının teriyle atanan öğretmenler bile acaba torpille mi geldi diye endişe yaşıyor ve bugün 1.611 mülakat mağduru öğretmen adayı iki yıldır inim inim iniliyor karda, kışta, soğukta; tek yaptığınız şey coplamak, polis ablukasına altına almak, rencide etmek, buradaki tekliflerin hepsini görmezden gelmek. Bakın, devlet disiplindir, özel okuldaki öğretmenlerin de mutlaka limitinin belli olması gerekir ama bugün geldiğimiz noktada kurumlara kayyum atıyorsunuz, şirketlere el koyuyorsunuz, işçiler abluka altına alınıyor, eylemcilerin de copla, TOMA'yla, panzerle ne hâle getirildiği ortada; bu Meclise bu yakışmıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Evet, hiç olmazsa tek bir defa ciddiyet gösterelim, şu öğretmenlerin talepleri nedir, bir dinleyelim.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

İYİ Parti Grubu adına Manisa Milletvekili Şenol Sunat. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ŞENOL SUNAT (Manisa) - Sayın milletvekilleri, Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Evet, pazar günü Ankara'da özel sektörde çalışan öğretmenler ve mülakat mağduru öğretmenler bir araya geldi; Ankara'nın göbeğinde güvencesizliğe, haksızlığa, aç bırakılmaya itiraz ettiler; ayrıcalık istemediler sayın milletvekilleri, imtiyaz istemediler, torpil istemediler, yalnızca haklarını istediler, eşit işe eşit ücret istediler, iş güvencesi istediler, yıllarca emek verip kazandıkları hâlde mülakatlarda mağdur edilen öğretmenler olarak atanmalarını istediler. Her şeyden önemlisi, kendilerine verilen sözlerin tutulmasını istediler. Bu insanlar bir gecede ortaya çıkmadı sayın milletvekilleri, aylarca kapı çaldılar, Bakanlık koridorlarında mekik dokudular, komisyonun bütün üyeleriyle görüştüler ve ziyaretlerde bulundular, dertlerini anlattılar. Çalışmaların hızlandığı söylendi, tarihler verildi, umutlar vad edildi ama geline nokta, ortada çözüm yoktu. Ne vardı? Verdiği sözün arkasında durmayan bir yönetim anlayışı, imzalanan tutanakları unutan bir bürokrasi, sorunları çözmek yerine öteleyen bir siyasi irade ve en acısı, hakkını arayan öğretmenlerin karşısında orantısız polis müdahalesi vardı. Hepsine geçmiş olsun diyor ve buradan, polis ile öğretmeni karşı karşıya getiren anlayışa yazıklar olsun diyorum!

Ankara sokaklarında gördüğümüz manzara budur; öğretmenlerin feryadıdır, öğretmen annelerinin gözyaşıdır, öğretmen çocuklarının dramıdır.

Değerli milletvekilleri, soruyorum size: Bir ülkenin Millî Eğitim Bakanlığı öğretmene bariyer kurar mı? Bir ülkede öğretmenler açlık grevi başlatır mı? Bir ülkede öğretmenler hakkını aradığı için coplanır mı? Bir ülkede öğretmen anneleri yerlerde sürüklenir mi? Hayır, bir hukuk devletinde bunların hiçbirini kabul edilemez.

Değerli milletvekilleri, gençlerin dirsek çürüterek, gece gündüz çalışarak aldığı puanları bir mülakatla gasbedenler var bu ülkede.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

ŞENOL SUNAT (Devamla) - Evet, bu anlayış artık toplumsal adaleti kökünden sarsmaktadır.

Buradan Millî Eğitim Bakanlığına çağrıda bulunuyorum: Öğretmenlerin sesini duyun, verilen sözleri yerine getirin, komisyonu toplayın, özel sektör öğretmenlerinin taban maaş ve özlük hakları konusunda gerekli yasal düzenlemeleri derhâl bu Meclis gündemine getirin. Zaten daha önce sizler bu hakkı gasbettiniz. Mülakat mağduru öğretmenlerin mağduriyetine artık bir son verin. Sözler tutulana, adalet yerini bulana, haksızlıklar sona erene kadar öğretmenlerimize destek vermeye, onların yanında durmaya devam edeceğiz diyorum.

Bu grup önerisinin mutlaka ve mutlaka kabul edilerek araştırılmasının çok önemli olduğunu bir kere daha buradan sizlere ifade ediyorum. (İYİ Parti, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Ali Bozan. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ALİ BOZAN (Mersin) - Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Şimdi bir sözü hatırlatayım size: "Benim başörtülü bacıma saldırdılar." Bu söz tanıdık geldi değil mi size? Bundan tam on üç yıl önce bu söz sizin tarafınızdan söylendi. Hatırlamadıysanız yine tekrar edeyim: "Benim başörtülü bacıma saldırdılar." Peki, iki gün önce bu kentte, bu ülkenin başkentinde, Ankara'da ne oldu? Mülakat mağduru öğretmenler ve özel sektör çalışanı öğretmenler bir eylem yaptılar, hak arama eylemi yaptılar. Bu eyleme polisler müdahale etti. Peki, o eylemde ne oldu? O eyleme katılan öğretmenlerin başörtüsü açıldı, o eyleme katılan öğretmenlerin gömlekleri yırtıldı, o eyleme katılan başörtülü kadın bir öğretmenin gömleği yırtıldı. İşte, on üç yılda sizin geldiğiniz nokta tam da bu: "Benim başörtülü bacıma saldırdılar."dan, hakkını aramak için Ankara'da eylem yapan başörtülü öğretmenin gömleğinin yırtılmasına, başörtülü öğretmenin başörtüsünün açılmasına kadar geldi. İşte, insana tam şunu söyletiyor: Hey gidi günler, hey! AKP iktidarının geldiği nokta bu. Eskiden bu ülkede başörtüsü mağduru öğretmenler ve öğrenciler vardı, şu anda sizin sayenizde mülakat mağduru öğretmenler var. Siz bu yola çıkarken "Bize zulmediliyor, zalimler var." diyordunuz ama bugün siz "Zalimdir." dediklerinizi aratmıyorsunuz, zalimliğinizde onların eline su dökmüyorsunuz.

Peki, şu fotoğraf karesine -az önce CHP'li hatip gösterdi- çok iyi bakın; bu fotoğraf karesi iki gün önce Ankara'da, başkentte çekildi. Fotoğraf karesindeki öğretmen EĞİTİM SEN Genel Başkanı Kemal İrmak; hak arama için sokağa çıkmıştı ve polisler tarafından yüzükoyun yere yatırıldı, yine, ters kelepçeyle gözaltına alındı; işte, sizin iktidarınızın eseridir bu fotoğraf.

Peki, ne demişti Hazreti Ali? "Bana bir harf öğretenin kırk yıl kölesi olurum." demişti. Hazreti Ali'nin bir harf öğrettiği için "Kırk yıl kölesi olurum." dediği öğretmeni, öğretmenleri siz ayaklar altına aldınız, hem de Ankara'nın göbeğinde siz bunu yaptınız; işte sizin gerçek zihniyetiniz bu.

Biraz sonra AKP'li bir hatip gelecek, burada konuşacak; bence elindeki kâğıdı, elindeki metni konuşmasın, bana bu fotoğrafı anlatsın arkadaşlar, bu fotoğrafı anlatmak zorunda. Yine, aynı şekilde, mülakat mağduru öğretmenlerin mağduriyeti nasıl giderilecek, bunu anlatsın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

ALİ BOZAN (Devamla) - Yine, özel sektörde çalışan öğretmenlerin mağduriyeti nasıl giderilecek, bunu anlatsın.

Değerli arkadaşlar, değerli halkımız; biz biliyoruz, aslında bu fotoğrafla hedeflenen sadece öğretmenler değil, sadece emekçiler değil; bu fotoğrafla aslında milyonlarca emekliye, milyonlarca asgari ücretliye, esnafa, çiftçiye bir mesaj veriliyor, korku imparatorluğu yaratılmaya çalışılıyor ve biz buradan sesleniyoruz: Sevgili emekliler, sevgili esnaflar, sevgili çiftçiler, sevgili asgari ücretliler; asla ve asla korkmayın. AKP iktidarı şu anda şunu yapmak istiyor; korku imparatorluğu yaratmak istiyor ve bu ülkede umutsuzluk yaratmak istiyor, karamsarlık yaratmak istiyor. Biz de 86 milyon yurttaşa çağrı yapıyoruz: Asla korkmayın, asla karamsarlığa kapılmayın, asla umudunuzu yitirmeyin çünkü bu iktidar gidici, çünkü biz varız, çünkü siz varsınız. Umut sizde, umut bizde.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Sayın Kemal Karahan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA KEMAL KARAHAN (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun önerisi üzerine söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, eğitim konusu ve öğretmenlerimizin refahı siyasetüstü ortak paydamızdır. AK PARTİ olarak iktidara geldiğimiz günden beri devlet bütçesinden en büyük payı her zaman Millî Eğitim Bakanlığımıza ayırdık. Derslik sayılarını artırıp sınıf mevcutlarını düşürürken öğretmen kadromuzu 1 milyonun üzerine çıkardık. Öğretmenlerimizin kariyer haklarını yasal güvenceye kavuşturmak adına Öğretmenlik Mesleği Kanunu'nu hayata geçirdik. Bu kanunla öğretmenlik mesleğimiz "aday öğretmenlik, öğretmenlik, uzman öğretmenlik ve başöğretmenlik" olarak net bir kariyer planlamasına kavuşmuştur. Uzman ve başöğretmen unvanını alan yüz binlerce öğretmenimizin maaş ve özlük haklarında ciddi artışlar sağlanmıştır.

Sayın milletvekilleri, iktidara geldiğimizde göreve yeni başlayan bir öğretmenimizin maaşı yaklaşık 300 dolar seviyesindeydi...

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - Ya, geç bunları ya!

KEMAL KARAHAN (Devamla) - ...bugün bu oran ek ders hariç 1.400 dolara yakındır.

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Onun için mi kovalandılar yani.

KEMAL KARAHAHAN (Devamla) - "Başöğretmen" ünvanındaki bir öğretmenimizin ortalama ek dersle aldığı ücret ise yaklaşık 2.100 dolar seviyesindedir.

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - Aldığı 40 bin lira kardeşim, bu kadar basit işte ya!

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Türk lirası söyleyin, 2.100 doları boş verin, TL yok mu?

KEMAL KARAHAHAN (Devamla) - Sayın milletvekilleri, Öğretmenlik Mesleği Kanunu'yla Millî Eğitim Akademilerini kurduk. Akademilerimiz herhangi bir mülakat olmaksızın tamamen KPSS puan üstünlüğüne göre kabul ettiği aday öğretmenlerimizle 13 Nisan 2026 tarihinde hazırlık eğitimine başlamıştır. Eğitimlerini tamamlayan öğretmenlerimizin atamaları gerçekleştirilecektir. Böylelikle mülakat uygulamasını fiilen kaldırmış olduk.

Sayın milletvekilleri, kamu veya özel sektör fark etmeksizin tüm öğretmenlerimiz kıymetlidir ancak mesleği değerlendiren gerçekçi ve hukuki bir zeminde durmalıyız. Özel eğitim kurumları serbest piyasa dinamiklerinde İş Kanunu ve Özel Öğretim Kurumları Kanunu'na göre faaliyet gösteren teşebbüslerdir.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Bir defa da sermayeyi desteklemeyin ya!

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - Kamuda çalışan öğretmenimize ne veriyorsun, kamuda çalışan öğretmenlere ne veriyorsun?

KEMAL KARAHAHAN (Devamla) - Görevimiz, öğretmenlerimizin haklarını yasal düzenlemelerle güvenceye alırken bu kurumların sürdürülebilirliğini de korumaktır.

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - Sigortasını bile tam yapmıyorsunuz.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Dokuz ay çalıştırıyorsunuz, dokuz ay.

KEMAL KARAHAHAN (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekili; bu duygu ve düşüncelerle, asrın felaketini yaşayan şehirlerimizde eğitimi ayağa kaldıran kahraman öğretmenlerimiz nezdinde tüm eğitim camiamıza ve konuşmamda bahsettiğim yenilikleri eğitim sistemimize kazandıran Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan ile Millî Eğitim Bakanımız Sayın Yusuf Tekin'e şükranlarımı sunuyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

5.- AK PARTİ Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisinin TBMM İçtüzüğü'nün 5'inci maddesine göre 1 Temmuz 2026'da tatile girmeyerek çalışmalarına devam etmesine, 1 ve 2 Temmuz 2026 Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmesiyle gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesine; gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan 276 ve 266 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin aynı kısmın sırasıyla 1'inci ve 3'üncü sıralarına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun çalışma saatlerine; Genel Kurulun 7, 8 ve 9 Temmuz 2026 Salı, Çarşamba ve Perşembe günleri toplanmamasına; 276 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ve tümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılabilmesine ilişkin önerisi

16/6/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/6/2026 Salı günü (bugün) toplanamadığından İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince grubumuzun aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Leyla Şahin Usta

Ankara

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Türkiye Büyük Millet Meclisinin, TBMM İçtüzüğü'nün 5'inci maddesine göre 1 Temmuz 2026'da tatile girmeyerek çalışmalarına devam etmesi, 1 ve 2 Temmuz 2026 Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmesiyle gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan 276 ve 266 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin aynı kısmın sırasıyla 1'inci ve 3'üncü sıralarına alınması ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesi,

Genel Kurulun;

16 Haziran 2026 Salı günü (bugün) birleşiminde 276 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümünde yer alan maddelerin oylamalarının tamamlanmasına kadar,

17 Haziran 2026 Çarşamba günü birleşiminde 276 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

18 Haziran 2026 Perşembe günü birleşiminde 266 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

23 Haziran 2026 Salı günü birleşiminde 242 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

24 Haziran 2026 Çarşamba günü birleşiminde 147 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

25 Haziran 2026 Perşembe günü birleşiminde 69 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

30 Haziran 2026 Salı günü birleşiminde 68 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

1 Temmuz 2026 Çarşamba günü birleşiminde 139 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,
2 Temmuz 2026 Perşembe günü birleşiminde 167 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi;

Genel Kurulun 7, 8 ve 9 Temmuz 2026 Salı, Çarşamba ve Perşembe günleri toplanmaması,

276 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi, bölümlerinin ekteki cetveldeki şekliyle olması ve tümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin en fazla iki konuşmacı tarafından kullanılabilmesi önerilmiştir.

276 Sıra Sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3703)		
Bölümler	Bölüm Maddeleri	Bölümdeki Madde Sayısı
1. Bölüm	1 ila 13'üncü Maddeler	13
2. Bölüm	14 ila 26'ncı Maddeler	13
Toplam Madde Sayısı:		26

BAŞKAN - Öneri üzerinde YENİ YOL Partisi Grubu adına Muğla Milletvekili Sayın Selçuk Özdağ. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun çalışma takvimiyle ilgili bir grup önerisi var. Burada 7 tane kanun görüşülecek, 7 ayrı kanun; bu kanunları görüşeceğiz tabii ki biz çalışmaya hazırız, varız ama İç Tüzük'ün bize vermiş olduğu imkânları da kullanacağız, onu da bilmenizi istirham ediyorum.

7-8-9 Temmuzda burada NATO toplantısı yapılacak Ankara'da ve siz aynı zamanda diyorsunuz ki: "Meclis o saatlerde, o günlerde çalışsın." Niye çalışsın? Mesela çalışalım; burada muhalefet partileri, Filistin'le ilgili duyarlılığımızı, Gazze'de yapmış olduklarını, Netanyahu ile Trump'ın yaptıklarını konuşalım, bütün dünya bizi dinlesin. Bu NATO toplantısı Türkiye'de olabilir, bunu Türkiye'nin bir itibarı olarak da değerlendirebilirsiniz ama aynı zamanda da bu Trump'ın günah galerisini biz burada kamuoyuyla paylaşalım. Paylaşmayalım mı? Eliniz de güçlenir hiç olmazsa "Bak Trump, biz sizinle iyi geçiniyoruz ama bu muhalefetin de size karşı çok ciddi şekilde rezervleri var." dersiniz. Mesela, "Gazze'de 100 bine yakın adam öldü, sen Netanyahu'nun arkasındaydın, vebal senindi." deriz ve siz de bunu söylersiniz. Aynı zamanda 150 bine yakın insan yaralandı, kollarını kaybettiler, gözlerini kaybettiler bu insanlar; vatanlarını, topraklarını korudukları için oldu ve yayılmacı İsrail'e karşı da bir meydan okudukları için oldu; bunu da söylemiş oluruz. DEM konuşur, CHP konuşur, İYİ Parti konuşur, YENİ YOL Partisi konuşur ve böylece sizin eliniz de güçlenir arkadaşlar ama siz Parlamento'yu çalıştırmazsanız ve bu Parlamentodan da yüksek sesler yani Trump'ın aleyhinde sesler çıkmazsa veyahut da İspanya Başbakanı Pedro Sanchez'in lehine konuşmalar olmazsa siz burada kaybederseniz. Siz dersiniz ki: "A, çok güzel, Türkiye'de herkes, Ankara'da her şey güllük gülistanlık; bu NATO toplantısına Trump geldi, herhangi bir protesto da olmadı." Zaten protesto yaptırmazsınız. Gazze işgal edilirken, Gazze'de insanlar öldürülürken burada biz "Bu İsrail'i ve Amerika Birleşik Devletleri'ni protesto edelim." dediğimiz zaman siz engellediniz bunları ve söylediniz. Ancak bir defa, İstanbul'da Galata Köprüsü'nün önünde bir miting yaptınız. O mitingi de niye yaptınız anlamadım ben, kime karşı yaptınız? Yani Sayın Erdoğan'a karşı mı yaptınız? "Sayın Erdoğan, sen oraya yardım ediyorsun mu, etmiyorsun mu?" diyerek mi yaptınız? Yok, yapmadınız.

Değerli arkadaşlar, bakın, aynı zamanda İç Tüzük'te diyor ki: "1 Temmuzda Parlamento aksi bir karar olmadıkça tatile çıkar." Yani "Parlamento izne çıkar." ifadesini kullanıyor ama siz geliyorsunuz, burada diyorsunuz ki: "Biz dayatacağız." Bakın arkadaşlar, bize şayet bu 6 yasayı, 7 yasayı getirdiğiniz takdirde sizin için önemli olan ne ise onları getirin ve söyleyin, deyin ki: "Bizim için bunlar önemli." Parlamento'yu doğru dürüst çalıştırmıyorsunuz, sonra da tam Parlamento tatile çıkacağı esnada 6, 7, 8, 9 tane kanun teklifini buraya dayatıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Sonra, siz burada 180 kişiyle hazır olacaksınız biz varız değerli arkadaşlar.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Hocam, onlar bürokrasiden gelen yasalar zaten.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Bir diğer taraftan da değerli arkadaşlarım, şimdi, başka bir konu daha vardı da onu daha sonra konuşayım. Burada özel sektör öğretmenleri var. Bakın arkadaşlar, siz iktidara gelirken "erdemliler hareketi" diye başlamıştınız ve burada hareketi yaparken de başlatırken de siz demiştiniz ki: "Biz bu kriterlerle yürüyeceğiz." Nedir o kriterler? İnsan hakları, hukukun üstünlüğü ve Anayasa. Aynı zamanda da siz dediniz ki: "Biz çok rahat bir şekilde bu erdemliler hareketi olarak yola çıkacağız."

Şimdi soruyorum size: Ya, Anayasa'nın 34'üncü maddesini bir okuyun; her vatandaşın toplantı, gösteri ve yürüyüş hakkı var mı? Var. Niye bu insanlar yapamıyorlar bu yürüyüşlerini? Ya, Türkiye'nin polis devleti olması çok kötüdür arkadaşlar. Türkiye'de polisler olacak ama polisler de hukuk devletine tabi olacaklar.

Bakın, İçişleri Bakanı kalkmış "Kudüs'e vali olmak istiyorum." diyor. Ya, ne yapacaksın sen Kudüs'e vali olmayı? Kudüs Filistinlilerin zaten, bir gün olacak Filistinlilerin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Senin orada vali olmana gerek yok ki seni Türkiye Cumhuriyeti devletinin Bakanı yapmışlar, bundan daha büyük bir görev olur mu? (YENİ YOL sıralarından alkışlar) Sen gel onu yap, o görevini yap; Türkiye'deki mafyayı, suç çetelerini çökert ve ardından da "Biz varız." de. Ama görüyorum, siz bunu yapamazsınız, hayal âleminde geziyorsunuz. Siz "ecek" ve "acak" iktidarsınız.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

İYİ Parti Grubu adına Çanakkale Milletvekili Sayın Rıdvan Uz. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA RIDVAN UZ (Çanakkale) - Kıymetli milletvekilleri, İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi ve büyük Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

İktidarın çalışma saatleriyle ilgili vermiş olduğu bu önerge, çalışmama adına kurulu bir düzen olduğunu söylüyor. Ben de Sayın Selçuk Özdağ Bey'in söylemiş olduğu konuşmanın altına imza attığımı ifade etmek isterim çünkü milletimizin, toplumun bizden beklentileri var ve bu beklentilerin bir an önce yerine getirilmesi hususunda da Parlamentonun acil çalışmasını, düzenli ve çok katılımlı olmasını elbette talep ediyoruz. Bu talebimizi, hem toplumun Meclise bakması hem de Meclisin itibarının tekrar güvence altına alınması açısından değerli buluyoruz.

Bu noktada, yine, İran, İsrail ve Amerika Birleşik Devletleri'yle ilgili savaşın etkileriyle ilgili de cümleler kurdu, biz de oradan devam edelim, Selçuk Bey'in bıraktığı yerden. Tabii, İran bizim komşumuz ve ABD-İsrail ve İran savaşında öncelikle bizim bakmamız gereken pencere ülkemizin güvenliği olmalıdır, insanların hakkı olmalıdır ve orada öldürülen öğrencilerimizin, gençlerimizin, insanlarımızın, insanlığın da ne hâle geldiğinin bir penceresi olmalıdır.

Tabii, Türkiye'ye dört ana nokta açısından bakmak lazım. Bir, finansal açıdan bizi nasıl etkiliyor; iki, cari denge ve enerji kanalı problemini nasıl gidermek lazım; üç, tedarik zinciri risklerinden dolayı nasıl ekonomimiz etkileniyor; dört de turizm açısından bize neler kazandırıyor, buna bakmak lazım.

Finansal açıdan bakıldığında dış finansal kırılganlığımız net olarak ortaya çıkmakta, 2026 Martta dış borç 237 milyar doları bulmakta. Türkiye'nin beş yıllık CDS primi ateşkes anlaşması dolayısıyla 240 baz puandan 230 baz puana düştü. Bu 10 puanlık düşüşün maliyeti de ülkemize tam 250 milyon dolarlık ek faiz yükü anlamına geliyor.

Enerji kanalı ve cari denge açısından bakıldığında da biliyorsunuz, Türkiye'de 2025 yılının enerji ithalat faturası 62,5 milyar dolar, 2025 dış ticaret açığı 92 milyar dolar. 92 milyar dolarlık dış ticaret açığının neredeyse yüzde 70'ini de enerji açısından ele almak gerekmektedir. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının çalışmalarına dayanan tahminlerine de baktığımızda Brent petrolde her 10 dolarlık artış cari açığı yıllık bazda 4 milyar dolardan fazla artırmakta.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

RIDVAN UZ (Devamla) - Ticaret ve tedarik zinciri riskleri açısından baktığımızda da İran'la 5 milyar dolarlık bir dengeli ticaretimiz var. Yalnız, bu Hürmüz Boğazı'yla ilgili operasyonun uzaması noktasında İran güzergâhını kullanan taşımacılık, sınır ticareti, sigorta maliyetleri ve bölgesel ödeme kanallarının olumsuz etkileneceğini de unutmamak lazım.

Turizm açısından ele aldığımızda da artan bölgesel risk algısı turizm gelirlerinde düşüş riski yaratarak döviz girdisini olumsuz etkileyebilir. Yaz sezonunda da rezervasyonun inmesi, zayıflaması hâlinde aşağı doğru yönde bir rezerv düşüklüğü yaşayabiliriz.

Son olarak şunu ifade etmek isteriz: Genel anlamda toparlarsak ülkemizin politika güvenliğini, önceliğini ön plana almalı, para politikalarına müdahaleden kaçınmalı, rezerv yönetiminde şeffaflık korunmalıdır diyor, Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Murat Emir.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Yine, AKP Grubunun Genel Kurulu, milletvekillerini, millî iradeyi ciddiye almayan ve son derece ciddiyetsiz bir önerisiyle karşı karşıyayız. Bakın, dinlerseniz bence hak vereceksiniz.

Değerli arkadaşlar, önümüze getirdikleri öneride deniliyor ki: "1 Temmuzda tatile girmeyelim." Tamam, girmeyelim. Peki, ne yapacağız bu arada? 276 sıra sayılı Kanun Teklifi'ni 16'sında, 17'sinde 276'ya devam edeceğiz, 18'inde 266'yı geçireceğiz, 23'ünde 242'yi geçireceğiz, 24'ünde 147'yi geçireceğiz, 25'inde 69'u geçireceğiz, 1'inde 139'u geçireceğiz, 2'sinde de 167 sıra sayılı Kanun Teklifi'ni geçireceğiz. Ya, değerli arkadaşlar, Parlamento ciddi bir iştir. Bakın, biz burada tarihe kalacak işler yapıyoruz. Yarın bizim şu öneriyi doktora öğrencileri gelip çalışacaklar. Elli yıl sonra şunu okuyanlar "Bu önergeyi getirenler ne kadar ciddiyetsizmiş. Bunlar kendilerini 'Superman' mi zannediyor?" diyecekler.

Değerli arkadaşlar, niye ciddi olamıyoruz? Parlamentonun 1 Temmuz'a kadar ne kadar çalışabileceği ortada. Sonrasında eğer acil kanunlar varsa biz buradayız, biz çalışmaya hazırız. Emekli maaşlarını asgari ücret yaparsanız gelin, buradayız. (CHP sıralarından alkışlar) 7 milyon, evinde oturan, sokağa bile çıkamayan işsiz gençler için bir çözüm bularsanız biz buradayız. Suça sürüklenen çocuklar için komisyonlar kurduk, ne yaptık? Onlar için bir şey getirecekseniz biz buradayız. "Okullarımızda şiddet var, yavrularımızı kaybediyoruz. Onlar için hadi kanun yapalım." diyorsanız biz buradayız. Ama bunların hiçbirisi yok, bunun yerine "Biz çalışkanız." Çalışkan falan değilsiniz, biliyoruz, ilk yoklamada döküleceğinizi hepimiz biliyoruz. O hâlde değerli arkadaşlar, ciddi olun, ciddi getirin, bir planlama yapalım, acil kanunları gerçekten yapalım, üzerinde tartışalım da yapalım.

Bakın, 26 maddelik yine bir temel kanun getirmişsiniz -güya temel kanun, yine İç Tüzük'ün arkasından dolanıyorsunuz- içindekilerin, 26 maddenin yürürlük maddelerini çıkarın, 20 maddesi Anayasa Mahkemesi kararlarına istinaden yeniden düzenlediğiniz maddeler. Niye? Çünkü Anayasa'yı hiçe sayıyorsunuz, çünkü kulak vermiyorsunuz, çünkü alelacele çalışıyorsunuz, çünkü böylesine ciddi konuları tartışmadan, komisyonda, Genel Kurulda gerçekten ortak akli işletmeden yapıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

MURAT EMİR (Devamla) - Eninde sonunda Anayasa Mahkemesinden dönüyor veya anlıyorsunuz ki büyük bir yanlış yapmışsınız, tekrar geliyorsunuz. Getiriyorsunuz, getiriyorsunuz, geri götürmek zorunda kalıyorsunuz. Ne gerek var bunlara? Son yasama döneminde 97 kanun için biz iptal başvurusunda bulunmuşuz, 40 tanesi daha görüşülmemiş, 29 başvurumuz reddedilmiş, gerisi kabul edilmiş yani sizin başarı oranınız yüzde 50. Ya, bu ciddiyetsizlik; gerçekten göre göre her defasında aynı duvara çarpmanın ne anlamı var?

Bu millet için çalışalım, sonuna kadar çalışalım ama böylesine, Genel Kurulu, milletvekillerini, böyle saçma sapan önerilerle "Biz ne yaparsak getiririz, yığarız, sıkıştırırız, geçiririz istediğimiz yasaları." diyorsanız bizde ona geçit yok arkadaşlar, bunu da böyle bilin. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmiştir.

IV.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

B) Önergeler

1.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, (2/1755) esas numaralı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/147)

BAŞKAN - İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre verilmiş bir doğrudan gündeme alınma önergesi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

(2/1755) esas numaralı Kanun Teklifi'min İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre doğrudan Genel Kurul gündemine alınmasını saygılarımla arz ederim.

Ali Bozan

Mersin

BAŞKAN - Önerge üzerinde teklif sahibi olarak Mersin Milletvekili Sayın Ali Bozan konuşacaktır.

Buyurun Sayın Bozan. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

ALİ BOZAN (Mersin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, verdiğim bu kanun teklifiyle, aileleriyle birlikte milyonları, milyonlarca esnafı ilgilendiren bir düzenleme talep ediyoruz. Bu kanun teklifiyle, bankaların pos cihazı komisyonlarının yüzde 0,5'le sınırlandırılmasını talep ediyoruz yani bankalar esnafı sömürmesin istiyoruz çünkü şu anda, bankadan bankaya değişiklik göstermekle birlikte, kredi kartı işlemlerinde bankalarca yüzde 3,5'a varan komisyonlar alınıyor esnaftan. Peki, kim sayesinde? AKP sayesinde; ekonomi bilmez, vatandaş düşünmez, esnaf düşünmez AKP iktidarı sayesinde. Eskiden, değerli arkadaşlar, bir esnaf sabah dükkânını açtığında kira, elektrik, su, telefon, BAĞ-KUR, SSK derdi vardı, bunlar için çalışıyordu, bunlar için çabalıyordu ama AKP sayesinde artık esnafın, küçük esnafın yeni bir derdi daha var, artık aynı zamanda küçük esnaf pos komisyonlarıyla da mücadele etmek zorunda. Yine, AKP ve AKP'nin ekonomi bilmez, vatandaşın derdinden anlamaz olan Maliye Bakanı sayesinde milletin cebinde maalesef nakit para yok. Nakit para nerede? Nakit para ancak sarayın günlük harcamalarına yetiyor. Peki, cebinde nakit para olmayan vatandaş ne yapıyor? Mecburen gidiyor, kredi kartıyla alışveriş yapıyor ancak vatandaş kredi kartıyla alışveriş yaptıkça esnafın sattığı malın fiyatının bir kısmı doğrudan bankalara komisyon olarak gidiyor. Esnafın hâleden anlamayan iktidara ben şu şekilde anlatayım: Bugün bir esnaf günlük 100 bin lira ciro yapıyorsa günde bunun ortalama 3 bin lirasını bankaların kasasına ödemek zorunda yani günde eder ortalama 90 bin lira. Yani şu anda küçük esnaf kirasından, elektriğinden, suyundan, telefonundan daha çok parayı her gün bankalara komisyon olarak ödemek zorunda. Peki, bunun sebebi kim? Bunun sebebi çeyrek asırdır bu ülkeyi yöneten AKP iktidarı. Peki, sonuç ne değerli arkadaşlar? Sonuç şu: Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu verilerine göre yalnızca 2025 yılında 120.423 esnaf iş yeri faaliyetini sonlandırdı. Bu, her gün ortalama 330'dan fazla esnafın kepenk kapatması anlamına geliyor. Son beş yılda kepenk kapatan esnaf sayısı ise 606.845'e ulaşmış durumda. Her beş dakikada bir esnaf kepenk kapatıyor. Yani ben burada konuşmama başlayıp tamamlayıncaya kadar bir esnaf kepenk kapatacak, bir ocağın ışığı sönecek. İşte, tüm bunların sebebi sizin yirmi dört yıllık yanlış ekonomi politikalarınız. Değerli arkadaşlar, bunlar sadece rakamlar değil; her beş dakikada bir dükkân kapandığında sadece bir tabela inmiyor, her beş dakikada bir ailenin geliri azalıyor, bir ustanın emeği boşa gidiyor, bir çırağın geleceği kararıyor, bir mahallenin ışığı sönüyor, bir baba akşam eve giderken boynu bükük gitmek zorunda kalıyor.

Değerli arkadaşlar, bugün bu ülkede 68 banka var, sadece 68 banka. Yani şu anda esnafın cirosunun ortalama yüzde 3'ü 68 bankanın kasasına gidiyor ve yine bu ülkede aileleriyle birlikte milyonlarca esnaf var. Biraz sonra benim verdiğim kanun teklifiyle ilgili olarak burada bir oylama yapılacak. İşte, bu oylama neticesinde şunu göreceğiz: Kim 68 bankanın kasasından yana, kim milyonlarca esnaftan ve ailesinden yana? Bizler DEM PARTİ olarak 68 bankadan yana değiliz. Bizler DEM PARTİ olarak milyonlarca esnaf ve milyonlarca esnafın ailesinden yanayız. Bizim tarafımız belli, bizim tarafımız net çünkü bizim bugün ihtiyacımız olan şey üreticiyi, çiftçiyi, küçük işletmeyi ve esnafı yalnız bırakan değil onları destekleyen bir ekonomik anlayıştır. Bizim hedefimiz; bankaların, faizlerin ve maliyetlerin altında ezilen değil kazandığını işine, ailesine ve ülkesine yatırabilen bir esnaf düzenidir çünkü esnaf sadece ticaret yapan kişi değildir, esnaf bu ülkenin mahalle kültürüdür, esnaf bu ülkenin orta direğidir. Esnaf ayakta kalırsa şehir ayakta kalır, esnaf güçlenirse ekonomi güçlenir. Yine tekrar ediyorum: Biraz sonra yapılacak oylamada 68 bankadan yana mısınız yoksa milyonlarca esnaftan ve ailesinden yana mısınız? Biraz sonra göreceğiz.

ALİ BOZAN (Devamla) - Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Tamamlayın

ALİ BOZAN (Devamla) - Ben hepinizi sadece 68 bankadan, 68 bankanın kasasından yana değil milyonlarca küçük esnaftan ve milyonlarca küçük esnafın ailelerinden yana oy kullanmaya davet ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeli oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 20.06

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: Nurten YONTAR (Tekirdağ), Adil BİÇER (Kütahya)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 102'nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin "Kanun teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sıraya alınan, Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve Tokat Milletvekili Yusuf Beyazıt ile 71 milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve Tokat Milletvekili Yusuf Beyazıt ile 71 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3703) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 276)¹

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

Komisyon raporu 276 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince bu teklif İç Tüzük'ün 91'inci maddesi kapsamında temel kanun olarak görüşülecektir. Bu nedenle, teklif tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanıp maddelerine geçilmesi kabul edildikten sonra bölümler hâlinde görüşülecek ve bölümlerde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır.

Alınan karar gereğince, teklifin tümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresi en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılabilir.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen, YENİ YOL Partisi Grubu adına Muğla Milletvekili Sayın Selçuk Özdağ.

Buyurunuz.

Süreniz on dakika.

YENİ YOL GRUBU ADINA SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yine bir torba yasayla karşınızdayım ama bir espri mi diyeyim, ironi mi diyeyim, oradan başlamak istiyorum: Son zamanlarda, biliyorsunuz, bu tavuk sektörüne de asliye cezadan bir kayyum atandı. Şimdi, bir de Grup Başkan Vekilliklerine de kayyum atarlarsa, bir de "Adalet ve Kalkınma Partili milletvekillerini İYİ PARTİ'ye, YENİ YOL'a atıyoruz." derlerse hiç şaşırmamak lazım. Başkanım, Grup Başkan Vekilliklerimiz de tehlikede.

SADULLAH KISACIK (Adana) - Başkanım, tüm önergeleri denetleyeceğiz, denetim kayyumu...

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Değerli arkadaşlar, bugün bu kürsüde bazı kanunlarda değişiklik yapan ama özü itibarıyla çok daha derin meseleleri barındıran bir kanun teklifi üzerinde söz almış bulunuyorum. Bu teklif 26 maddesiyle 14 farklı kanunu değiştiriyor. Emniyet teşkilatından Orman Kanunu'na, basın özgürlüğünden vergi hukukuna, Merkez Bankasından Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine kadar, birbiriyle hiçbir organik bağı olmayan onlarca konuyu tek bir kanunun içinde değerlendireceğiz. Buna ısrarla "torba kanun" diyorsunuz, ben ise buna "hukuk ve yasama tanımazlığı" diyorum. Teklif esas komisyon olan Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşüldü ve ihdas edilen maddelerle 26 maddeye çıktı. Tali komisyonlardan olan İçişleri Komisyonunda doğrudan Emniyet teşkilatını ilgilendiren 5 madde neden görüşülmedi? Bir diğer tali komisyon Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda ilgili diğer maddeler görüşülmedi. Gene etkin bir yasama faaliyeti ve gerekli incelemeler yapılamadan Genel Kurul gündemine getirildi.

Değerli milletvekilleri, bu teklifin gerekçesini okuduğumuzda iktidarın şunu itiraf ettiğini görüyorsunuz: "Anayasa Mahkemesi kararlarından doğan hukuki boşlukları gideriyoruz." Peki, bu ne anlama geliyor? İktidar yıllarca Anayasa'ya aykırı kanunlar yaptı, Anayasa Mahkemesi bu kanunları iptal etti, şimdi de o yasa dışı boşlukları yeniden yasal kılıfa büründürmeye çalışıyorsunuz, sonra da "Reform içeriyor." diyorsunuz; bu, reform değil geçmişteki hukuk hatalarını farklı kelimelerle yeniden üretmekten ibarettir. Anayasa Mahkemesinin belirttiği kanunilik, yasama yetkisinin devredilemezliği, belirlilik ve ölçülülük ilkeleri ise yok sayılmaya devam etmektedir. Bu durum Anayasa'nın 2'nci maddesinde belirtilen hukuk devleti ilkesine aykırılıktır.

Değerli milletvekilleri, teklifin geneli hakkında özellikle belirtilmesi gereken meseleleri sıralamak istiyorum.

1'inci mesele: Madde 1'le, birinci sınıf Emniyet müdürü kadro oranı on binde 25'ten 65'e çıkarılıyor, ikinci sınıf Emniyet müdürü on binde 34'ten 75'e yükseliyor; en çarpıcı olan ise Emniyet amiri kadrosunun on binde 93'ten 300'e çıkarılması. Gerekçede liyakatten, kariyer planlamasından, operasyonel kapasiteden söz ediliyor ancak şunu sormak zorundayım: Bu oranlar hangi bilimsel analize, hangi kurumsal ihtiyaç tespitine, hangi nesnel verilere dayanıyor? Teklifte buna dair tek bir somut karşılaştırma, tek bir ölçülebilir kriter yoktur. Emniyet teşkilatında asıl sorun kadro oranları değildir; asıl sorun, fazla çalışma ücretlerinin ödenmemesi, personelin psikolojik destek mekanizmalarından yoksun bırakılması, özlük haklarındaki yetersizlikler ve en temel mesele olan liyakat yerine sadakat esaslı terfi sistemidir, intiharlardır, mobbinglerdir. Bu teklif o sorunların hiçbirine çözüm üretememektedir.

2'nci mesele: Madde 4'le, devlete ait engelli ve yaşlı bakım merkezlerinin ormanlık alanlarda açılmasının önü açılıyor. Kimse engellilere ve yaşlılara hizmet edilmesine karşı çıkmaz, biz de çıkmıyoruz ama şunu sormak zorundayız: Neden orman?

1. 276 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Türkiye'de engelli ve yaşlı vatandaşlarımız için şehir merkezlerinde ulaşımaya yakın, sosyal altyapısı tamamlanmış alanlarda tesis kurulamaz mı, hazine arazileri yok mu buralarda? Engelli ve yaşlı bireyleri şehirden kopuk, ormanda tecrit etmek modern sosyal hizmet anlayışıyla çelişiyor arkadaşlar ve bunun da ötesinde tarihe baktığımızda görüyoruz ki "devlete ait" ibaresiyle başlayan bu tür istisnalar zamanla "taşeronlaştırma, işletme devri ve ortak proje" adı altında özel sektöre ve belirli vakıflara orman arazisi tahsisinin ilk adımı olmuştur.

3'üncü mesele: Bu teklifin en çarpıcı çelişkisi vergi maddelerinde yaşanıyor. Madde 5'le taksi şoförünün taksimetresi dijital sisteme bağlanıyor, güzel. Günlük hasılatı kuruşu kuruşuna takip ediliyor, ne güzel. Madde 6'yla ticari plakaların satışından doğan kazançlar gelir vergisinden tamamen muaf tutuluyor. Madde 17'yle bu plakaların devri KDV'den istisna ediliyor. Yani burada, Mehmet Şimşek Bey'in acaba bu kanun teklifi yapılırken haberi oldu mu? Bence haberi olsa müdahale ederdi, ne kadar gücü yeterdi onu da bilmiyorum ama.

Değerli milletvekilleri, büyükşehirlerde bir ticari taksi plakasının değeri milyonlarca lira. Bu plakaları elinde bulunduranların büyük rant transferinden elde ettiği kazanç tamamen vergiden muaf tutulurken o plakayla her gün direksiyon sallayan şoför esnafının her kuruşu dijital takibe uğruyor. Bu, vergi adaleti değil vergi ayırmacılığıdır. Hükûmet bir yandan asgari ücretinin, emeklinin, dar gelirlinin tüketiminden alınan KDV'yi, ÖTV'yi artırırken öte yandan milyonluk rant transferlerini vergi dışı bırakıyor; bu, ikiyüzlülüktür, aynen büyük şirketlerin vergilerini sildikleri gibi. Sayın Mehmet Şimşek şöyle söylüyordu: "Silmiyoruz, biz onlarla uzlaş yapıyoruz. Uzlaşma sonunda biz bunları belirli rakamlara indiriyoruz." O rakamlar da belli, sıfıra indiriyorlar.

4'üncü mesele: 7 ve 8'inci madde Basın İlan Kurumunun yaptırım yetkisini yeniden düzenliyor. Anayasa Mahkemesi, Basın İlan Kurumunun özellikle muhalif medya kuruluşlarına yönelik sistematik ilan kesme uygulamalarının basın özgürlüğünü ihlal ettiğini açıkça tespit etmiştir. İktidar bu kararın ardından ne yapıyor? Mekanizmayı kaldırmıyor, aksine, aynı ekonomik baskı sopasını alt ve üst limitler koyarak yeniden yasal kılıfa büründürüyor. Mesela, ne yapmışlar? Kamu 10 milyon saniye reklam vermiş geçen sene, 10 milyon saniye televizyonlara reklam vermiş. Ya, bir tanesini NOW TV almamış, bir saniyesini Halk TV almamış, bir saniyesini TV5 almamış, bir saniyesini bir tane başka bir televizyon almamış. Belli televizyonlar alıyor, sonra da geliyorsunuz burada Hazreti Ali'den bahsediyorsunuz, Hazreti Muhammed'den bahsediyorsunuz, "Bir dakikalık adalet bin yıllık nefile ibadetten evladır." diyorsunuz, ardından da işte bunları yapıyorsunuz. Ayinesi iştir kişinin lafa bakılmaz değerli arkadaşlar. İktidar bu kararın ardından ne yapıyor? Mekanizma kaldırmıyor dedim, dahası internet haber siteleri de bu ceza mekanizmasının kalıcı bir parçası hâline getiriliyor. Basın ahlak esaslarına aykırılık gibi son derece muğlak, iktidarın yorumuna açık kriterler üzerinden kesilen ekonomik cezalar dijital medyadaki bağımsız sesleri susturmanın hukuki zeminine dönüşüyor. Bu madde basın özgürlüğünü korumak için değil baskı mekanizmasını meşrulaştırmak için yazılmıştır.

5'inci mesele: Madde 15'le belediyelerin ve il özel idarelerinin taşınmazlarının taksitle satılabilmesinin önü açılıyor. Yüzde 25 peşin, geri kalan iki yıla yayılmış 12 taksitle ödeme. Hükûmet bunu yerel yönetimlere gelir akışı sağlamak diye sunuyor, oysa bu teklifte aynı iktidarın, belediye hesaplarına bloke koyduğunu, İller Bankası paylarını kestiğini, muhalif belediyeleri borç sarmalına sürüklediğini hatırlatmak gerekir ve aynı zamanda devlet bankalarından kredi vermediğini veya kredi verilmediği zaman başka muhalif belediyeler yurt dışından kredi alıyorsa onları da çok geç tarihlerle Sayın Cumhurbaşkanının geç imzaladığını hepimiz biliyoruz. Şimdi, sıkıştırılan, borçlandırılan, hareket alanını daraltılan belediyeler personeline maaş ödeyebilmek için bu yasal kolaylıkla ellerindeki son kamu arazilerini de satmak zorunda bırakılacaklar. Bu, yerel yönetimlere destek değil yerel yönetimlerin yapısal olarak kurululmasıdır.

6'ncı mesele: Maddelerden 22 ve 23'le TOBB Genel Kurulunun toplantı takvimi en geç mayıs sonuna çekiliyor, mevcut birlik organlarının görevleri yeni organlar seçilene kadar süresiz devam edebiliyor, kanunla belirlenmiş dört yıllık görev süreleri bir kenara bırakılıyor. "Dijitalleşme ve hızlanma" ambalajıyla sunulan bu düzenlemenin asıl anlamı şu: Genel Kurulu aniden erken bir tarihe çekerek muhalif delege gruplarının organize olması engellenebilecek, iş dünyasının demokratik yönetim mekanizması idari hiyerarşinin anlık hamlelerine açık bırakılacak. Bu, iş dünyasını modernize etmek değil iş dünyasının yönetimini kontrol etmektir.

Değerli milletvekilleri, meseleler saymakla bitmiyor ancak temel kanun sistematğinde bize ayrılan süre maalesef bitiyor. Bu teklife ilişkin söyleyeceklerimi şu temel tespitle tamamlamak istiyorum: Bu teklif yasama faaliyetinin şeffaflığını ortadan kaldırıyor, Meclisin denetim işlevini zayıflatıyor; her düzenlemenin kendi alanında, kendi uzmanları tarafından kamuoyu önünde ayrıntılı biçimde tartışılmasını imkânsız hâle getiriyor. Torba kanun anlayışı demokrasinin yasama ayağını işlevsizleştirmenin en kullanışlı aracına dönüşmüştür. Bu teklif vergi adaletsizliğini derinleştiriyor, basın üzerindeki ekonomik baskı mekanizmalarını yeniden üretiyor, yerel yönetimlerin mali hareket alanını daraltıyor, kamu mülklerini ranta açıyor ve Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği düzenlemeleri şekil olarak değiştirerek geri getiriyor. Muhalefet olarak bu teklife karşı olduğumuzu bu kürsüden açıkça ilan ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, son söz olarak şunu söylemek istiyorum: Anayasa Mahkemesini zaman zaman kapatmak istiyorsunuz, zaman zaman da Anayasa Mahkemesini işlevsiz hâle getiriyorsunuz. Nasıl mı? Birkaç defa bu kürsüden söyledim ben, Anayasa Mahkemesinin üyelerinin tamamını siz atıyorsunuz. "Siz" derken kimi kastediyorum? Sayın Cumhurbaşkanı ve Adalet ve Kalkınma Partisinin çoğunluğu atıyor, burada 15 üyenin tamamını atıyorsunuz. Aynısı Hâkim ve Savcılar Kurulunda da geçerli. Şimdi, Anayasa Mahkemesi geliyor, diyor ki: "Bunlar doğru değil."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Teşekkür ederim.

Bunları tekrar Parlamente'ye gönderiyor. Siz ne yapıyorsunuz? Her zaman söylediğim gibi, birinci paragrafı dördüncü paragrafta, dördüncü paragrafı birinci paragrafta, üçü ikiye, ikiye üçe alıyorsunuz, Anayasa Mahkemesine tekrar gönderiyorsunuz. Gözünüz aydın, Anayasa Mahkemesini de kapattınız. Anayasa Mahkemesi üyeleri, siz, şeklen oradasınız, ruhunuz çoktan öldürüldü.

Saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

YENİ YOL Partisi Grubu adına ikinci konuşmacı Adana Milletvekili Sayın Sadullah Kısacık. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA SADULLAH KISACIK (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün 14 farklı kanunu içeren bir torba kanunu görüşüyoruz.

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Başkanım, AK PARTİ Grubunda 2 kişi var.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Siz kendi grubunuza bakın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Yeterli, onlar dünyaya bedel(!)

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Vekilim, konuşuyorsunuz ama kimse yok.

SADULLAH KISACIK (Devamla) - Maalesef.

BAŞKAN - Devam edin.

SADULLAH KISACIK (Devamla) - Her kanun teklifinde bahsediyoruz, bu torba kanun, bu Meclisin yasama kalitesine yakışmıyor ama torba kanun kültürü maalesef devam ediyor.

Şimdi, bakıyorum, görüşmelerine başladığımız bu kanun teklifinde Emniyet Teşkilat Kanunu var, Orman Kanunu var, Gelir Vergisi Kanunu var, Basın İlan Kurumu Teşkilatına Dair Kanun var, Vergi Usul Kanunu var, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu var; Belediye Gelirleri Kanunu var, Devlet İhale Kanunu var, Karayolları Trafik Kanunu var, KDV Kanunu var, Polis Yükseköğretim Kanunu var, Petrol Piyasası Kanunu. Bakın, biz bu kadar kanunu Plan ve Bütçe Komisyonu olarak tek başımıza görüştük arkadaşlar. Yani biz öyle bir Komisyonuz ki Plan ve Bütçe olarak, ormandan da anlarız, Emniyet teşkilatından da anlarız, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından da anlarız, İçişleri Bakanlığından da anlarız. Ya, burada ihtisas komisyonunu içeren birçok kanun var, hiçbir ihtisasa gitmeden hepsi Plan ve Bütçeye geldi ve bu, Meclisin kültürü oldu maalesef. Komisyonlarda pişmeden, tartışmadan, bu işin uzmanları tarafından konuşulmadan Plan ve Bütçede apar topar "el kaldır-el indir"le bu kanunlar geçiyor maalesef değerli arkadaşlar. Bakın, bu, Türkiye Büyük Millet Meclisine yakışmıyor.

Şimdi, kanun teklifinin 1'inci ve 2'nci maddelerine baktığımız zaman Emniyet teşkilatımıza ait. Emniyet teşkilatının her amir rütbesinde bulunması gereken azami oranlar burada yeniden düzenleniyor ve artırılıyor fakat maalesef bu kanun teklifinde polislerimizin birikmiş sorunlarını çözecek maddeler yok. Yani asıl derde derman olacak, polislerimizin beklediği, Emniyet teşkilatımızın beklediği kanunlar burada yok. Bakın, kahraman polislerimizin yıllardır çektiği birikmiş sorunlar var. Bir polis memuru on iki saatlik vardiyasının ardından eve gidemiyor; iki yüz kırk saat, iki yüz seksen saat, bazen üç yüz saati aşan mesai yapıyor; gece gündüz, bayram tatili demeden çalışıyor; eşine "Ya, ben erken geleceğim." diyemiyor, çocuğuna "Bugün seninle oyun oynayacağım." diyemiyor. Polisin maaşı yetmiyor, bunun yanında, mesaisi de bitmiyor. Yorgunlukla, umutsuzlukla, ihmal edilmişlikle polisimiz mesleki tükenmişlik yaşıyor. 2025 yılında 90'ın üzerinde Emniyet mensubumuz maalesef intihar etti. 2026 yılının ilk aylarında neredeyse her dört günde 1 polisimiz maalesef yine canına kıydı. Bu vakalar "kişisel sorun" deyip geçirilemez, bu durum sürdürülemez. Buradan İçişleri Bakanlığı yetkililerine sesleniyorum, iktidara sesleniyorum: Bir an önce müstakil bir polis meslek kanununu getirin, bu olay partilerüstüdür; polisimizi mutlu edecek, polisimizi huzurla çalıştıracak, millete hizmet edecek kanunu hep beraber buradan çıkartalım diyorum, buradan iktidara çağrıda bulunuyorum.

Yine kanun teklifinde, Basın İlan Kurumu Kanunu'nda yapılan değişiklikle basın yayın ilkeleri kanun düzeyinde tanımlanıyor. Şimdi, arkadaşlar, bu ülkede basın mı kaldı Allah'ınızı severseniz yani basın mı kaldı ilkesine bakılacak? Bu ülkede basın can çekişiyor, basın can çekişiyor. Basının olmamasının şöyle bir zararı da var: Şu anda milletin çektiği mağduriyetten, milletin çektiği çileden maalesef bakanların da haberi yok; bakın, bu ülkenin bakanlarının da haberi yok. Bu ülke mağdurlar ülkesi hâline gelmiş, bakanların haberi yok. Şimdi şunu anlamıyorum değerli arkadaşlar: Bu ülkenin vatandaşları, dernekleri, sivil toplum kuruluşları derdini anlatacakları ilgili bakana ulaşamıyor. Örnek vereyim: Staj ve Çıraklık Mağdurları Derneği, Emeklilikte Adalet Derneği yöneticileri Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanıyla görüşmek istiyor, sadece görüşecek, derdini anlatacak, bir dosya verecek; görüşemiyor ya, görüşemiyor. Bir madende çalışan işçiler aylardır maaşını alamamış, canları yanıyor, dertlerini Enerji Bakanı anlatmak istiyorlar, Enerji Bakanıyla görüşemiyorlar. Ta oradan adamlar yayan geliyor Ankara'ya kadar, ya bir bakanla görüşecek, bakanla görüşemiyor. (CHP sıralarından alkışlar)

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Görüşse de işe yaramıyor.

SADULLAH KISACIK (Devamla) - İşte bugün, özel sektör öğretmenleri, mülakat mağdurları dertlerini Millî Eğitim Bakanı anlatmak istiyorlar, yani bırakın Bakanlığa gitmeyi, Bakanlığın sokağına giremiyorlar, burada gelmişler parkta eylem yapıyorlar.

Bakın değerli arkadaşlar, şimdi ben buradan AK PARTİ milletvekillerine sesleniyorum: AK PARTİ kurulurken "Biz bu partinin sadece tabelasını asıyoruz, bu partinin sahibi millettir." felsefesiyle kurulmadı mı, bu felsefeyle kurulmadı mı? Millet bakanlara ulaşamıyor, nasıl olacak? Yani millete hizmet düsturuyla kurulan bir partinin bakanlarına millet ulaşamıyor. Size bir şey söyleyeyim mi değerli arkadaşlar; bakın, maden işletmesinde işçiler sorun mu yaşadı, madenciler Ankara'ya yürümeyecek, Enerji Bakanı o madene gidecek "Arkadaşlar, hayırdır, derdiniz nedir?" deyip işçiye sahip çıkacak. Bakın, Enerji Bakanı gidip orada işçisine sahip çıkacak. Bir özel okulda asgari ücretle çalışan öğretmenler mi var, öğretmenler ta Ankara'ya kadar gitmeyecek, Millî Eğitim Bakanı gidecek o okula "Hayırdır arkadaşlar, derdiniz nedir?" diyecek, öğretmenine sahip çıkacak. Emeklilikte hakkının yendiğini, haksızlığa uğradığını düşünen kesim mi var, Çalışma Bakanı ya davet edecek ya arkadaşların derneklerine gidecek, "Arkadaşlar, derdiniz nedir?" diyecek. Bu çok mu zor ya, bu çok mu zor arkadaşlar? Ya, seçim zamanında bakanları küçücük beldelerde milletin ayağına gönderiyorsunuz ama millet derdini anlatmak için geldiği zaman bakanlığın sokağına sokmuyorsunuz. Bu olmaz, bakın, bu olmaz; bu, AK PARTİ'nin kuruluş felsefesine de yakışmıyor, bakın. Bakanlar gitsin, işi ne adamın ya! Bakan gidecek, öğretmenin, işçisinin, memurunun, çiftçisinin derdini yerinde dinleyecek ya, dinleyecek; bakan onun için var, onun için var değerli arkadaşlar ama insanlar birbirleriyle burada eylem yapıyor, aylardır çile çekiyor.

Şimdi, bu kanun teklifinde yine başka bir madde, yerel yönetimlerin taşınmazlarının satışının kolaylaştırılması var. Yani şu 28'inci Dönemde kamu varlıklarının satışı için buraya gelen kanun tekliflerinin sayısını ben unuttum. Hep satışı kolaylaştırmak için vergi istisnası getiriyoruz; bir gün bir bakıyoruz bir kararname, sağlık tesislerinin satışı; bir gün bir bakıyoruz bir kararname, özelleştirmenin kapsamı genişletilmiş; bir gün bir bakıyoruz bir kanun teklifi, özelleştirme kapsamındaki taşınmazların satışına vergi istisnası getirme. Hep böyle bir satışı kolaylaştırma. "Aman satalım, bir an önce bunları elimizden çıkaralım. Satalım da nasıl satarsak

satalım. Kamu tesislerini satışa çıkaralım, sağlık tesislerini satışa çıkaralım, özelleştirme kapsamını genişletelim, vergi istisnalarını artıralım." Hiç "Devlete, kamuya bir varlık alalım." yok. Ya, bu devlet hiç varlık almayacak mı? Hep "Satalım." Ya, "eski Türkiye" dediğiniz o Türkiye'de ne kadar mal alınmışsa, devletin kamu varlıkları varsa şimdi bu yeni Türkiye'de hepsini bir satma derindeyiz. Ya, bu devlet hiç varlık almayacak mı?

Şimdi, belediyenin yeri var, arsası var. Şimdi burada diyoruz ki: "Ya, biz bunu kolay satamıyoruz. Ne yapalım? Taksit sayısını artıralım ki kolay satılsın." Değerli arkadaşlar, bu, devletin malı ya, belediyeye bugün lazım olmaz yarın lazım olur, sağlık tesisleri de öyle. İşte, Karataş'ın tek hastanesi vardı yani Karataş'ın tek hastanesini bile satılığa çıkarttınız. Ya, kamuya biraz da alalım. İnanın, bakın, şu satılan yerleri inceleyin kararnamelerde, sattığınız yerlerin aynısını yerine koyamayacağınız tesisler, aynısını yerine koyamayacağınız arsalar var yani bir de arasanız bulamayacağınız yerler var ama biz şu anda büyük bir hoyratlıkla maalesef bunları satan bir iktidar görüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

SADULLAH KISACIK (Devamla) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Şimdi, burada diğer bir konu, engelli bakım ve huzurevi için ormanlık alanların imara açılması veya kullanılması teklifi var. Tabii ki huzurevleri için, engelli bakım evleri için böyle huzurlu ortamların olması güzel ama Komisyonda da söyledim, bunun daha kolay yöntemleri de var. Hani, ekilen biçilen, bir şeyler yetiştirilen, bir ağaç dikilen, yaşlımızın bir ağaç dikip "Bak, bu benim ağacım." deyip sulayacağı ya da meyve sebzesini kendi yetiştireceği böyle tarımsal alan, tarımsal rehabilitasyon alanlarının da yapılması bence daha iyi olur. Burada sadece "orman" denilmesi tabii, akla bu sefer başka şeyler getiriyor çünkü bu ülkenin ormanları, sosyal tesisi, sportif tesisi vesaire anlamında çok kötü amaçlı kullanıldı, istismar edildi, aynısından korkuyoruz açıkçası yoksa buna karşı değil ama bu istisnaların dikkatle takip edilmesi lazım diyorum, Genel kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

İYİ Parti Grubu adına Adana Milletvekili Ayyüce Türkeş Taş. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYYÜCE TÜRKES TAŞ (Adana) - Değerli milletvekilleri, konuşmakta olduğumuz kanun teklifinin geneli üzerine İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım.

Söz konusu kanun gerçekten tam bir torba kanun; 2'si yürürlük maddesi olmak üzere toplam 26 maddeden oluşuyor ve tamamına 14 farklı konuyla ilgili kanun maddesi içeriyor. Kanunların hepsi de birbirinden o kadar bağımsız ki inanın ben de Plan ve Bütçe Komisyonu üyesi olarak çalışırken en çok zorlandığım kanun oldu ve biz Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerinin hiçbir uzmanlık alanına girmeyen her türlü madde hiçbir tali komisyondan da görüş alınmadan Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşüldü. Biz orada da dile getirdik, en azından tali komisyonların bu maddelerle ilgili görüşleri alınsa, bize bir ışık tutsa dedik çünkü bizim amacımız gerçekten kaliteli, sağlıklı bir iş çıkarmaktı. İnşallah bir şeyler becermişizdir diyorum.

Kanunun bize göre en önemli başlığı Emniyet teşkilatıyla ilgili olan düzenlemeler, toplam 5 maddeden oluşuyor bu düzenlemeler. Niye bize göre önemli? Çünkü gerçekten Emniyet mensuplarının ve teşkilatın ciddi beklentileri var ama bu kanunda Emniyetle ilgili yapılan düzenlemelere baktığımızda sahada görev yapan polisimizin gerçek sorunlarına çözüm üreten bir yaklaşım göremiyoruz çünkü bu kanundan da anlaşılacağı üzere polisimizin gündemi ile maalesef iktidarın gündemi tamamen farklı.

Bu kürsüden açıkça ifade etmek isterim ki Türkiye'de polis teşkilatının temel sorunu ne kadro oranları ne de emniyet müdürü sayısının artıp azalması. Temel sorun, her geçen gün ağırlaşan çalışma koşulları altında ezilen, ekonomik sıkıntılarla mücadele eden, ailesine vakit ayıramayan ve giderek umutsuzluğa sürüklenen polislerimizin yaşadığı insanlık dramıdır. Bugün polislerimiz on iki saat, on altı saat ve bazen yirmi dört saati aşan görevlerde çalışmaktadır. Resmî çalışma saatleri ile fiilî çalışma saatleri arasında büyük bir uçurum bulunmaktadır. Fazla mesai vardır ama fazla mesainin karşılığı maalesef yoktur. Görev vardır ama hakkı teslim edilmemektedir. Bir polis memuru düşünün; bayramda görevde, seçimde görevde, depremde görevde, yangında görevde, selde görevde, terörle mücadelede görevde, stadyumda görevde, mitingde görevde ama kendi çocuğunun doğum gününde yanında olamıyor, anne-babasının cenazesinde güçlükle izin alabiliyor, ailesiyle geçireceği bir hafta sonunu aylar öncesinden planlayamıyor. İşte bu tabloyu değiştirmeden yapılan her düzenleme maalesef bizim açımızdan eksiktir.

Değerli milletvekilleri, bugün Emniyet teşkilatı içerisinde giderek büyüyen bir başka sorun da maalesef psikolojik yıpranmadır. Bu kürsüden defalarca dile getirdik, soru önergeleri verdik, araştırma önergeleri sunduk, polis intiharlarının nedenlerini sorduk ancak maalesef yeterli karşılık alamadık. Oysa tablo son derece vahim. Son dört günde 5 polis intihar etti ve 2026 yılında da toplam 40 polisimiz intihar etti. Bu rakamlar sadece bir istatistik değil. Her rakamın arkasında bir aile var, bir eş var, bir anne var, bir baba var, yetim kalan çocuklar var ve en acısı da şudur ki terörle mücadelede şehit vermemek için büyük mücadele veren bir ülke olarak kendi polislerimizi umutsuzluk nedeniyle kaybetmeye hızla devam ediyoruz. Bunun nedenini konuşmak zorundayız, bundan kaçamayız. Ağır çalışma şartları, mobbing iddiaları, sürekli tayin baskısı, ekonomik sıkıntılar, borç yükü, görev stresi, psikolojik destek mekanizmalarının yetersizliği; bunların tamamı masaya yatırılmalı ancak önümüze gelen teklifte bu konuda tek bir düzenleme bulunmamaktadır. Polislerimiz bunu hak etmiyor.

Değerli milletvekilleri, başka bir konu da polislerimizin maaşlarıdır. Bugün büyükşehirlerde görev yapan bir polis memurunun kira yükü altında nasıl ezildiğini hepimiz çok iyi biliyoruz. Ankara'da, İstanbul'da, İzmir'de görev yapan polislerimizin önemli bir bölümü maaşlarının büyük bir kısmını kiraya vermekte; kamu düzenini sağlayan, milletin can ve mal güvenliğini koruyan insanların ekonomik olarak bu kadar zorlanması kesinlikle kabul edilemez. Bir polis memuru maalesef ikinci bir iş yapamaz, ticaret yapamaz, ek gelir elde edecek birçok imkândan yararlanamaz ancak hayat pahalılığından herkes kadar etkilenir. Çocuk okutmak zorundadır, kira ödemek zorundadır, ulaşım masrafı vardır, gıda masrafı vardır. Dolayısıyla polis maaşlarının yeniden değerlendirilmesi artık bir tercih değil zorunluluktur. Ayrıca, görev tazminatları, fazla çalışma ücretleri ve emekliliğe yansıyacak ek göstergeler konusunda da yeni düzenlemeler yapılmalıdır. Bugün birçok polis emekli olmaktan kaçınmakta. Neden? Çünkü emekli olduğunda gelirinde ciddi bir düşüş yaşamakta. Bu nedenle yorgun, tükenmiş ve sağlık sorunları yaşayan personel bile görevde kalmaya çalışmaktadır. Bu durum hem personel açısından hem de teşkilat açısından sürdürülebilir değildir ama hakkınızı teslim

etmek gerekir, teklif içerisinde sağlık şartları nedeniyle ilişkisi kesilen ve daha sonra yargı kararları sonucunda mağdur olan yaklaşık 255 kişinin mağduriyetini gidermeye yönelik düzenlemeyi olumlu bulduğumuzu buradan da ifade etmek istiyorum. Kusuru olmayan insanların yıllarca süren mağduriyetlerinin giderilmesi elbette çok doğrudur ama burada bir ek yapılmasını öneriyoruz. Atanmak üzere olup da aynı sebepten ötürü atanamayanları da buraya eklerseniz çok iyi olur, bunlar da yaklaşık 100 kişi civarında.

Değerli milletvekilleri, güvenlik yalnızca bina yapmakla sağlanmıyor, araç almakla sağlanmıyor, teknoloji yatırımlarıyla sağlanmıyor; güvenliği sağlayan insan unsuru. Polis mutlu değilse, huzurlu değilse, ekonomik sıkıntı içindeyse ve psikolojik olarak tükenmişse en modern ekipmanları da alsanız istediğiniz verimi elde etmeniz imkânsız. Bu nedenle polis hakları aynı zamanda kamu güvenliği meselesidir. Polis hakkını korumak vatandaşın güvenliğini korumaktır. Polisin çalışma şartlarını iyileştirmek suçla mücadeleyi güçlendirmektir. Polisin ekonomik sorunlarını çözmek devlet otoritesini güçlendirmektir. Bu nedenle polis haklarını sadece bir personel problemi olarak görmek de büyük hata olur.

İç güvenlik fakültesi ve polis amirleri eğitim merkeziyle ilgili düzenlemelerin önemli bir kısmı da Anayasa Mahkemesi kararlarının gereğinin yerine getirilmesine yöneliktir. Hukuki boşlukların giderilmesi elbette gereklidir ancak unutulmamalıdır ki güçlü kurumlar yalnızca mevzuatla değil insan kaynağıyla ayakta kalır. Bugün gençler polislik mesleğine neden eskisi kadar acaba ilgi göstermiyor? Neden birçok polis fırsatını bulduğunda başka kurumlara geçmek istiyor? Neden teşkilat içerisinde memnuniyetsizlik artıyor? Bu soruların cevabı kanun metinlerinde değil, sahalardaki gerçeklerde yatmaktadır.

Bizler polislerimizi yalnızca görev yapan bir kamu görevlisi olarak görmüyoruz; polis bu devletin görünen yüzüdür, vatandaşın devlete ilk temas ettiği noktadır, gece yarısı yardım istediğimizde kapımızı çalan kişidir, depremde enkaz başında gördüğümüz kişidir, yangında tahliye yapan kişidir, terör saldırısında ilk hedef olan kişidir; bu nedenle, polisimizin hak ettiği değeri görmesi bir lütuf değil, devletin görevidir diyoruz; İçişleri Bakanlığının da bu konuda daha hassas davranmasını ve bu düzenlemelere bir an evvel el atmasını istiyoruz.

Bu kanunda olan bir diğer önemli konu da bu orman alanlarına engelli ve yaşlı bireylere yönelik bakım ve rehabilitasyon merkezlerinin kurulabilmesine olanak sağlanmasıdır. Öncelikle şunun altını çizmek istiyoruz: Neden devamlı ormanlık alanlara bir inşaat yapma üzerine kafa yoruluyor da kıraç alanlara bir tesis yapıp orayı ormanlaştırma planları hiç yapılmıyor? Bunu gerçekten düşünmek gerekir diye düşünüyoruz. Hadi, kabul ediyoruz, "sosyal devlet" ilkesi gereği savunmasız durumdaki bireylere yönelik hizmetlerin erişilebilir alanlarda sunulması prensipte kesinlikle desteklenmeli ama mevcut düzenlemenin uygulama biçimi, işletme modelleri ve tesislerin devri konularında ciddi denetim boşlukları içerdiğini de burada vurgulamadan geçemeyeceğim.

Orman varlıklarımızın korunması ile sosyal hizmetlerin yürütülmesi arasındaki denge kamu yararını merkeze alan katı kurallarla kesinlikle tesis edilmelidir. Özellikle kamu taşınmazlarının zaman içerisinde ticari işletmelere dönüştürülerek rantı kurban edildiği yönünde uygulamalar geçmişte olmuştur, bu düzenlemenin de benzer bir istismara açık olduğu gözükmektedir.

Bakım ve rehabilitasyon merkezlerinin ilerleyen süreçte özel şirketlere, vakıflara veya çeşitli ticari kuruluşlara devredilmesi bakım hizmetlerinin ticari bir kazanç alanına dönüşmesine, kamu yararının zedelenmesine ve en önemlisi, kırılgan bireylerin ekonomik kaygılar doğrultusunda hizmet kalitesinden mahrum bırakılmasına yol açabilmektedir. Bu endişeler doğrultusunda, İYİ Parti olarak bir önerge verdik buranın devlet tarafından işletilip devam edileceğinin garanti altına alınmasıyla ilgili ama tabii, önergemiz kabul edilmedi.

Bir diğer önemli konu: Taksi esnafını ilgilendiren 3 madde var. Taksici esnafının basit usulden gerçek usule geçiş sürecinde ortaya çıkan yapısal sorunları çözmek yerine hasılat esaslı kazanç gibi geçici ve kestirme yollara başvurulmaktadır. Gerçek usulde vergilendirme modern ve adil bir vergi sisteminin temelidir ancak bu sistemin sağlıklı işleyebilmesi için tabii ki güçlü bir gelir idaresi altyapısına ve gerçekçi bir gelir tespit mekanizmasına ihtiyaç vardır. Büyükşehirlerde yaşayan her esnafın mutlaka yüksek kazanç elde ettiği varsayımı üzerinden kurgulanan bu vergilendirme mantığı iktisadi gerçeklikten kopuktur. Özellikle büyükşehir sınırları içerisinde yer alan ancak sosyoekonomik yapısı itibarıyla küçük bir ilçe statüsünde bulunan yerleşim yerlerinde esnafın gerçek usule geçirilmesi büyük bir mağduriyet ve ızdırap kaynağı hâline gelmiştir. Hasılat esaslı kazanç sistemi gerçek usulden bir sapma olarak değerlendirilmelidir. Gelir ile giderin dengelenmesi gereken bir sistemde cironun belli bir yüzdesinin matrah kabul edilmesi vergi adaletini sağlamaktan ziyade geçici bir yamadan ibaret kalmaktadır. Eğer gerçek usule geçilmesinde ısrarcı olunacaksa bunun maliyeti veya yöntemi sektörü istisnadan istisnaya sürükleyen karmaşık düzenlemelerle değil de adil ve sürdürülebilir bir çerçevede kesinlikle belirlenmelidir. Bu teklif, özellikle İstanbul ve Ankara gibi büyükşehirlerin merkeze alındığı bir perspektifle hazırlanmıştır. Oysa Türkiye'nin her yerindeki esnafın durumu aynı değildir. Kırsal nüfusun yoğun olduğu veya ticaret hacminin düşük olduğu yerlerde taksici esnafının büyükşehirdeki bir taksiciyle aynı vergi sistemine tabi tutulması maalesef hakkaniyet ilkesini zedelemektedir. Özellikle bu istisnanın kanunun yürürlüğe girdiği tarihte plaka sahibi olanlara, bir de ömür boyu plaka sahibi olanlara yönelik ömür boyu bir vergi güvencesi gibi sunulması da kesinlikle tarafımızca kabul edilemez. Bir mükellefe gelecekte ne zaman satacağı belli olmayan bir varlık için bugünden sınırsız vergi muafiyeti tanınması kamu maliyesi ilkeleriyle hiçbir şekilde örtüşmemektedir. Bu sistem ayrıca ikili bir fiyat yapısına da neden olacaktır. Vergiden muaf olanlar ile olmayanların sahip oldukları plakaların piyasa değerleri farklılaşacak ve bu nedenle aksak bir sistem yine karşımıza çıkacaktır. Yaşanılan tüm bu teknik ve vicdani sorunların temelinde tarihsel maliyet ile rayiç bedel arasındaki farkın vergilendirilmesinde izlenen yanlış yöntem yatmaktadır. Gerçek usule geçişin bir gereği olarak varlıkların alış bedeli ile satış bedeli arasındaki farkın yeniden değerlendirme gibi rasyonel yöntemlerle hesaplanması ve adil bir vergiye tabi tutulması gerekmektedir. Ayrıca, neden devamlı bir vergi istisnası ve vergi muafiyeti de verecek kendimize gruplar buluyoruz, bunu da anlamak bizim tarafımızdan imkânsızdır.

Bir diğer önemli konu, basın ahlak esaslarının yerini "basın yayın ilkeleri" kavramına bırakmasıdır bu kanunla ve bu ilkelere aykırılık gerekçesiyle de gazete, dergi ve internet haber sitelerine resmî ilan ve reklam kesme yaptırımları getirilmektedir. Bir günle başlayıp altmış güne kadar ulaşabilen bu yaptırımlar yalnızca ekonomik bir cezalandırma aracı değil aynı zamanda internet haber sitelerinin resmî ilan alma şartlarını dolaylı yoldan etkileyen ve haber sitelerinin gelecekteki statülerini de zayıflatacak olan bir mekanizmaya dönüşmektedir. Basın İlan Kurumunun yönetim yapısı kararların büyük ölçüde Cumhurbaşkanı ve Cumhurbaşkanı etkisi altındaki kurulların temsilcileriyle alınması nedeniyle objektiflikten maalesef tamamen uzaktır.

Kurumun ilan gelirlerinin büyük çoğunluğunu yandaş medyaya aktardığı, ceza yaptırımlarının da neredeyse tamamını muhalif medyaya yönlendirdiği kendi raporlarıyla dahi tescillenmiştir. Özellikle 2024 yılının ilk beş ayında dağıtılan 500 milyon lirayı aşkın resmî ilanın hangi ölçütlere göre verildiğine dair yöneltilen sorulara ticari sır gerekçesiyle şeffaflıktan uzak yanıtlar verilmesi kamu kaynaklarının yandaş kayırmacılığı için kullanıldığının da somut bir göstergesidir.

Basın İlan Kurumunun resmî ilan dağıtımında adil bir koordinatör olmak yerine, kamu kaynakları üzerinden yüzde 15'lere varan oranda komisyon alan bir yapıya dönüşmesi de tarafımızdan kabul edilmemektedir. Basın özgürlüğünü ekonomik bir araca dönüştüren, yargılamaları ve ilan kesme tehdidini konjonktürel bir dizayn aracına çeviren bu zihniyet, 1961'den bu yana var olan Kurumun, iktidarın siyasi hesapları doğrultusunda araçsallaştığını da bize göstermektedir. Öyle ki Anayasa Mahkemesinin Basın İlan Kurumuna dair verdiği 11 iptal kararının 7'sinin AK PARTİ dönemine denk gelmesi de bunun bir nevi ispatıdır.

İYİ Parti olarak tiraj yolsuzlukları ve sanal tiraj oluşturma gibi uygulamalara karşı sıkı denetimi kesinlikle destekliyoruz ancak yerel basının gerçeklerine aykırı kadro ve ofis şartları ile dijital çağına getirdiği algoritma belirsizliklerini göz ardı eden kotalar, basını güçlendirmek yerine bağımsız haberciliği de maaalesef boğmaktadır. Basın İlan Kurumunun acil ihtiyacı olan düzenleme, basını ekonomik yaptırımlarla hizaya sokmaya çalışan bu tür yöntemler değil Kurumun yapısının, misyonunun ve karar verici mekanizmaların demokratik, şeffaf ve çoğulcu bir anlayışla baştan aşağı değiştirilmesidir. Teklifin, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulduğu ilk hâlinde, Kurumun Genel Kurul kararıyla belirlediği basın ahlak esasları "basın yayın ilkeleri" olarak kanun metnine yazılmak istenmiştir. Genel Kurul kararında yer alıp kanunun metnine işlenecek olan tüm bentler Komisyon görüşmelerinde iktidar grubunun sunduğu önergeyle son dakikada çıkarılmıştır; (a) bendi teklifin sunulduğu tarihten itibaren birtakım çevreleri rahatsız etmiş, cumhuriyet ve Atatürk düşmanlığı besleyenler tarafından eleştirilmiştir. Nitekim bu bendin de yer aldığı "basın yayın ilkeleri" tekliften çıkarılmıştır; (a) bendi "Türkiye Cumhuriyeti Devletin varlık ve bağımsızlığına, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne, Atatürk ilke ve inkılablarına aykırı yayım yapılamaz." maddesidir. Her ne kadar önerge gerekçesinde dijital ortamın dinamik yapısı gözetilmek suretiyle kapsamlı ve bütüncül bir bakış açısıyla yeniden ele alınacağı ifade edilmiş olsa da (a) bendinin gerekçeyle hiçbir ilgisi olmadığını görüyor ve söylüyoruz. Söz konusu çevrelerin rahatsızlığının giderilmesi amacıyla çıkarma işleminin yapıldığını düşündürdüğünü de bir kere daha vurgulamak istiyoruz. Türkiye Cumhuriyeti devletini yönetme iradesini Türk milletinin oylarıyla almış bir iktidarın, bu bentten rahatsız olan çevrelerin talebiyle geri adım atmış olma ihtimalini de kabul etmediğimizi buradan dile getirmek istiyoruz.

Bir başka başlık da Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası personel yönetmeliğinin kanunla düzenlenecek olması. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası özerk bir kurumdur ve kendine özel bir yapısı vardır. Onun için kendine özel bir yönetmeliği olması doğrudur. Bunu kanunlaştırmak ne kadar doğrudur, ona emin değiliz çünkü hiçbir şekilde kanunla baskı altına alınmaması gereken bir kurumdur özellikle bu konularda. Bir de orada dikkatimizi çeken bir husus oldu: "Herhangi bir siyasi parti yararına veya zararına fiilen faaliyette bulunmak" şeklindeki ifade cezai yaptırımların keyfî uygulamasına imkân tanıyabilecek muğlak bir içerik taşımaktadır bizce. Bağımsız bir kurum olan Merkez Bankası çalışanlarının tarafsızlığının korunması tabii ki elzemdir. Siyasi faaliyeti "yararına veya zararına" şeklinde ucu açık tanımlamak yarın farklı yorumların olması, disiplin cezalarının bir baskı aracı olarak kullanılması riskini barındırmaktadır, bunu da burada belirtmek istiyoruz.

Bir diğer durum yine, Devlet İhale Kanunu'nda yapılan değişiklik ve taksitli ihaleye girme imkânının olması. Evet, bu belki bir açıdan iyi, güzel, ihalelerdeki rekabeti artıracak bir durum ama biz de soruyoruz yani: Neden biz devamlı devletin gayrimenkullerini satma üzerine planlar yapıyoruz? Bu, bizim tarafımızdan da prensip olarak kabul edilmemekle beraber taksitli satışın rekabeti güçlendireceğine inanıyoruz ama Komisyon'da dile getirdik; bunun şartnamede açıkça belirtilmesi gerektiğini, daha net bir şekilde kanunla tanımlanması gerektiğini söyledik. Bu konuda da iktidar milletvekillerine teşekkür ediyoruz, bizim önerimizle "İhale ilanında ödeme şekli, taksit süresi ve sayısı belirtilir." ibaresi de kanun metnine eklenmiş oldu.

Görüldüğü gibi, birbirinden çok farklı ve çok kopuk bir sürü kanun maddesini içeren bu torba kanunun niye böyle alalecele Meclise geldiğini de anlamak mümkün değil çünkü Türk milletinin hâlihazırda beklediği bir sürü problem varken, bir sürü probleme çözüm varken bunların hiçbirine değinilmeden, eften püften diyeceğimiz şeylerle ilgili hazırlanmış 26 maddelik kanun teklifini işin açıkçası biz de doğru bulmuyoruz, kabul etmiyoruz. Bunun yerine, mesela vergi dilimlerinin güncellenmesi yapılsaydı -bununla ilgili de önerge verdik ama yine iktidar milletvekilleri tarafından önergemiz reddedildi- ya da emeklilerle ilgili güncellemeler yapılsaydı ya da başta saydığım polislerle ilgili düzeltmeler yapılsaydı çok daha doğru olur, milletin de yarasına merhem olurdu diyerek sözlerimi bitiriyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Sayın Mustafa Kalaycı. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 276 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Sizleri ve aziz milletimizi hürmetle selamlıyorum.

Kanun teklifiyle, birçoğu Anayasa Mahkemesi iptal kararı uyarınca yapılan düzenlemeler olmak üzere 14 ayrı kanunda, çeşitli konularda değişiklikler yapılmaktadır.

CAVİT ARI (Antalya) - Devamlı uyarıyoruz Mustafa Bey ama bile bile yanlış yapıyor, Anayasa Mahkemesinden geri dönüyor. Bile isteye yapıyor bu yanlışlıklar, sorun burada Sayın Başkan.

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) - Emniyet Teşkilatı Kanunu'na göre her amir rütbesinde bulunması gereken toplam kadro sayısı emniyet hizmetleri sınıfına ait toplam kadro sayısına oranla belirlenmektedir. Ancak kanunda yer alan mevcut on bindelik oranlarla bir üst rütbeye terfi işlemlerinin kadro yetersizliği nedeniyle tümüyle yapılamayacak hâle gelmesi söz konusudur. Zamanında terfi işlemi yapılamaması da personelin moral ve motivasyonlarına olumsuz yönde etki yapmaktadır. Kanun teklifiyle Emniyet Teşkilatı Kanunu'nda her amir rütbesi için belirlenen on bindelik oranlarda değişiklik yapılmaktadır. Bu düzenlemeyle, birinci sınıf emniyet müdürü kadrosu 1060, ikinci sınıf emniyet müdürü kadrosu 937, üçüncü sınıf emniyet müdürü kadrosu 450, dördüncü sınıf emniyet müdürü kadrosu 450, emniyet amiri kadrosu 7.763, başkomiser kadrosu 713 artacaktır. Buna mukabil komiser kadro sayısı 2.550, komiser yardımcısı kadro sayısı 5.775 azalacaktır. Böylelikle, Emniyet teşkilatında bir üst rütbeye terfide kadro yetersizliği nedeniyle yaşanan tıkanıklık açılacak ve terfi bekleyen personele haklarının zamanında verilmesi sağlanacaktır. Milliyetçi Hareket Partisi olarak

bu düzenlemeyi isabetli buluyor ve destekliyoruz. Kadro yetersizliği nedeniyle zamanında terfi atamaları yapılamayan bazı personelin mağduriyetleri de söz konusudur. Zira, emeklilik tarihine yirmi dört aydan az süre kala birinci sınıf emniyet müdürlüğüne atanan 50 civarında personel emekli olunca bazı tazminatları alamayacaktır. Bu hak kayıplarının telafisi için geçici bir düzenleme yapılması uygun olacaktır.

Kanun teklifinde polis memuru veya polis amiri adayı olarak alındıktan sonra sağlık sorunları sebebiyle öğrencilikten ilişkisi kesilen ancak yargı kararına istinaden eğitime devam ederek mezun olan ve emniyet hizmetleri sınıfına atanan, sonra da nihai yargı kararı uyarınca devlet memurluğundan ilişkisi kesilenlerin genel idare hizmetleri sınıfında uygun kadrolara atanmalarına imkân sağlanmaktadır. Bu kapsamda 255 kişi bulunmaktadır.

Teklifte ayrıca, Anayasa Mahkemesi kararı uyarınca İç Güvenlik Fakültesine alınacak öğrencilerin nitelikleri, giriş usul ve esasları ile polis meslek yüksek okullarından dikey geçiş yapılmasına ilişkin usul ve esaslar belirlenmektedir. Yine, Anayasa Mahkemesi kararı uyarınca Polis Amirleri Eğitim Merkezinin kuruluş, görev, yetki ve sorumluluklarının temel kuralları düzenlenmektedir.

Emniyet teşkilatımız gerek görev alanı gerekse personel sayısı ile ülkemizin en önemli ve gözde kuruluşlarından biridir. Türk polis teşkilatı aziz milletimizin huzur ve emniyet içinde yaşaması için üstün bir vazife anlayışıyla gece gündüz demeden hizmet vermektedir. Terörle mücadelede kaçakçılık ve organize suçlarla mücadeleye, uyuşturucuyla mücadelede düzensiz göçle mücadeleye, trafik güvenliğınden asayişin sağlanmasına kadar çok geniş bir alanda büyük bir cesaret, fedakârlık ve kararlılıkla görevlerini ifa etmektedir. Emniyet teşkilatımızın ağır ve yıpratıcı çalışma koşulları göz önüne alındığında çalışma ve izin süreleri ile emniyet hizmetleri tazminatı ve fazla mesai ücretlerinin mutlaka yeniden düzenlenmesi ve gerekli iyileştirmelerin hızla yapılması görüşündeyiz. Uzun mesai saatlerinin yorduğı, psikolojik baskının yıprattığı Emniyet mensuplarının hayat şartları göz ardı edilemez. Polislerimizin fazla mesai sorunu ihmal edilemez. Gerek çalışırken gerekse emekli olduktan sonra polisimizin ele güne muhtaç olmadan huzurlu, itibarlı, güvenli ve insanca bir hayat sürdürebilmelerini sağlamalıyız.

Emniyet teşkilatının yeniden yapılandırılarak emniyet başkanlığı şeklinde teşkilatlanması, maaş standartlarının yükseltilmesi, çalışma süreleri, fazla mesai ücretleri, emekli aylıkları ve iç güvenlik hizmeti yürüten Jandarma, Sahil Güvenlik ve Emniyet hizmetleri sınıfında çalışan ve aynı görevde bulunanların ücretlerinde dengelenmeyle ilgili çalışmalar yapıldığına dair kamuoyuna birçok defa açıklama yapılmıştır.

Son olarak, geçtiğimiz aylarda İçişleri Bakanımız çalışmaların devam ettiğini ifade ederek çalışma saatleri, fazla mesai ücretleri, İstanbul'daki lojman alımları gibi pek çok kritik konuda müjdelere vermiş, 12/36 çalışma sistemini hayata geçirerek polislerin üzerindeki iş yükünü azaltmayı hedeflediklerini, 2027 yılı itibarıyla fazla mesai ücretlerinin ödenmesi için de Maliye Bakanlığıyla anlaştıklarını açıklamıştır. Yapılacak düzenlemeyle mevcut sistemde aylık sabit ödeme alan personelin haftalık kırk saat ve aylık yüz altmış saatin üzerindeki mesaisi için saat başı ücret alacağı ve mesai ödemeleri üst sınırının artırılacağı ifade edilmektedir. Polislerimizin umutla beklediğı çalışma sisteminin ve özlük haklarının iyileştirilmesini kapsayacak düzenlemenin bir an önce hayata geçirilmesini temenni ediyoruz. Biz Türk polisinin her zaman arkasındayız, onlar varsa güvendedir, onların fedakârlıklarıyla huzur buluyoruz. Polislerimizin mesleki ve özlük haklarıyla ilgili taleplerinin bilincindeyiz ve her zaman da destekçileriyiz, üzerimize ne düşüyorsa yapmanın gayreti içindeyiz.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifinde taksile yolcu taşımacılığı faaliyetlerinde bulunan mükelleflerin talep etmeleri hâlinde hasılat esaslı vergilendirmeye tabi tutulması öngörülmektedir. 2019 yılında yapılan düzenlemeyle şehir içi yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunan ve hasılatlarının tamamını elektronik ücret toplama sistemleri aracılığıyla elde eden mükelleflerin talep etmeleri hâlinde elde ettikleri gayrisafi hasılatlarının yüzde 10'u bu faaliyetlerine ilişkin vergiye tabi kazanç olarak esas alınmaktadır. Taksici esnaf bu düzenlemeden faydalanamamaktadır. Bu yıl şubat ayında yayımlanan genel tebliğıyle taksile yolcu taşımacılığı yapan esnafa taksi mali cihaz kullanma zorunluluğı getirilmiş ve bu cihazların kullanımı için 1 Eylül 2026 tarihine kadar süre verilmiştir. Taksi mali cihaz kullanımına ilişkin getirilen zorunluluk kapsamında taksile yolcu taşımacılığı yapan mükelleflerin talep etmeleri hâlinde en fazla üç yıl süreyle hasılat esaslı kazanç tespiti usulünden faydalanmalarına imkân sağlanmaktadır. Hasılat esaslı kazanç tespiti usulünün halk otobüsleri uygulamasında olduğu gibi taksici esnaf için de üç yıllık süreyle kısıtlanmaması, kazanç tespit oranının indirilebilmesine ilişkin Cumhurbaşkanına verilen yetkinin taksile yolcu taşımacılığı yapanları da kapsamaması, ayrıca KDV'nin de aynı oranda uygulanması uygun olacaktır.

Kanun teklifiyle, mevcut taksi, dolmuş, minibüs ve umum servis araçlarına ait ticari plakaların elden çıkarılmalarından doğan kazançlar gelir vergisinden ve bu kapsama giren ticari plakaların satış ve teslimleri KDV'den istisna edilmektedir. Bundan sonra edinilecek ticari plakaların elden çıkarılması ise genel hükümler çerçevesinde vergilendirilecektir. Yolcu ve yük taşımacılığı yapan esnafımızın yüksek akaryakıt fiyatları karşısında zorlandıkları, yıpranan araçlarının bakım, onarım masrafları külfet oluştururken araçlarını yenilemede güçlük yaşadıkları bilinmektedir. Bu kapsamda, geçimini tek bir araçla sağlayan taksi, dolmuş, minibüs, midibüs, otobüs, çekici ve kamyonla taşımacılık yapan esnafımıza aracını aynı cins yerli araçla en az on yıl süreyle ticari faaliyetlerde kullanmak üzere ÖTV'siz yenileyebilme imkânı verilmesi uygun olacaktır. Bununla birlikte, yirmi beş yaş ve üstü taşıtlarını geri dönüşüme veren kişilerin aynı cins yeni yerli taşıtlarını ÖTV'siz alabilmelerine imkân sağlanması görüşündeyiz. Araçların yenilenmesi, daha ekonomik ve konforlu kullanımın yanı sıra çevre kirliliğı ve ulaşım güvenliğı açısından çok önemli kazanımlar sağlayacak ve ülkemizin net sıfır emisyon hedefi doğrultusunda önemli bir adım olacaktır. Ayrıca, son dönemde üretimi ve ihracatı azalan otomotiv sektörüne önemli destek sağlanmış olacaktır. Bu uygulamayla vazgeçilecek vergi gelirine karşın ekonomiye sağlanacak katkının ve vergi artışının daha fazla olacağı kanaatindeyiz.

Geçtiğimiz cuma günü yayımlanan Cumhurbaşkanlığı kararıyla kamu alacaklarının tecilinde teminatsız tecil tutarı 10 milyon liraya yükseltilmiştir. Bugün yayımlanan genel tebliğıyle de cari tecil faiz oranı olan yüzde 39 yerine yüzde 29 uygulanması suretiyle vergi dairesine olan borçların yapılandırılmasına yönelik düzenleme yapılmıştır. Borçluların 31 Ağustos 2026 tarihine kadar başvurmaları gerekmektedir. Taksit sayısı borçlunun çok zor durum hâline, tecile konu alacağın türüne ve borçlunun hukuki statüsüne göre farklı belirlenmiştir. Olumlu bir gelişme olmakla birlikte, esnafımız özellikle gecikme zammı nedeniyle borçlarının yüksek

rakamlara yükselmesinden dert yanmaktadır. Bu itibarla, gecikme zammı oranına da kolaylık getirilmesi yönünde bir düzenleme yapılması uygun olacaktır.

Ekonominin ve toplumsal yapının temelini oluşturan esnaf ve sanatkâr kesimini güçlendirerek faaliyetlerine dinamizm kazandırıyoruz. Milliyetçi Hareket Partisi olarak esnafımızı ticari faaliyetin yanında Türk kültüründe önemli bir yer tutan Ahilik geleneğinin devam ettirilmesi suretiyle vatandaşlarımız arasındaki dayanışma ve kaynaşmanın, birliğin, dirlik ve düzenin teminatı olarak görüyoruz. Esnafı korumak ve rekabet gücünü artırmak için perakende sektörüne yönelik düzenleme ivedilikle yapılmalıdır. Hal kanunu da yeniden düzenlenmelidir. Ayrıca, e-ticaret firmalarının esnafımızdan çok yüksek oranda komisyon almaları önlenmeli ve banka kredi kartı, POS komisyon oranları düşürülmelidir.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifiyle yapılan diğer düzenlemeler özetle şöyledir: Deprem bölgesinde uluslararası iş birliği çerçevesinde yürütülen yatırımlara yönelik KDV istisnası süresi 31/12/2028 tarihine kadar uzatılmaktadır. Araçların elektronik ortamda tescilinin satış tarihinden itibaren üç iş günü içinde yapılması zorunluluğu on beş iş gününe çıkarılmaktadır. Anayasa Mahkemesi kararı dikkate alınarak elektronik tebligat sistemine ilişkin temel ilke ve esaslar belirlenmektedir. Yine, Anayasa Mahkemesi kararı dikkate alınarak sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenleme ya da kullanma suçu işlediğine dair inceleme nedeniyle petrol piyasasında faaliyet gösteren mükelleflerin lisansa tabi faaliyetlerinin geçici olarak durdurulmasına ilişkin hüküm kaldırılmakta, lisansın üçüncü kişiye devir yasağı tedbirine devam edilmekte ve idarenin teminat artırma yetkisi 2 katından 5 katına çıkarılmaktadır.

Sirkler, lunaparklar, çalgılı bahçeler gibi biletle girilen tüm yerlerde 18 yaşını doldurmamış çocuk ve gençlerden veya 25 yaşını doldurmamış öğrencilerden eğlence vergisi alınmaması düzenlenmektedir.

Devlet ormanları üzerinde bulunması izne tabi tutulanlar arasına devletin engelli ve yaşlı bireylere yönelik bakım ve rehabilitasyon merkezleri dâhil edilmektedir.

Mahalli idare taşınmazlarının da taksitle satışına imkân sağlanmakta, hâlihazırda yüzde 3 olarak uygulanan geçici teminatın yüzde 3 ila yüzde 30 arasında belirlenebilmesi imkânı getirilmektedir.

İnternet haber sitelerinin vasıf ve ödevlerinin ana çerçevesi belirlenmekte, Basın İlan Kurumunun müeyyide uygulama yetkisi yeniden düzenlenmektedir.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası personeline dair disiplin işlemleri düzenlenmektedir. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği genel kurullarının mayıs ayında yapılması yerine takvim yılının başından itibaren mayıs ayının sonuna kadar yapılabilmesi düzenlenmektedir.

Ticaret Bakanlığına bağlı Esnaf, Sanatkârlar ve Kooperatifçilik, Hukuk Hizmetleri, İç Ticaret ve Uluslararası Hizmet Ticareti Genel Müdürlüklerinden birer genel müdür yardımcısı Reklam Kuruluna üye olarak dâhil edilmekte, üye sayısı 19'dan 23'e çıkarılmaktadır.

Değerli milletvekilleri, Türkiye ekonomisi 2026 yılı ilk çeyreğinde yıllık yüzde 2,5 düzeyinde ılımlı büyüme kaydetmiş, yaşanan çoklu şoklara rağmen büyümesini yirmi üç çeyrektir kesintisiz sürdürmüştür. 2026 yılı ilk çeyreğinde sanayi sektörü yıllık yüzde 0,8 daralmakla birlikte nisan ayında sanayi üretimi yıllık yüzde 6, aylık yüzde 3,7 oranında artmıştır.

Büyümenin öncü göstergesi olan ve imalat sanayisi performansında güvenilir referans kabul edilen İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi mayıs ayında 49,8'e yükselerek Mart 2024'ten bu yana en yüksek düzeyde gerçekleşmiştir. Bu durum imalat sanayisinde belirgin şekilde toparlanma olduğuna işaret etmektedir.

Geçen yıl kuraklık ve zirai don afeti nedeniyle yüzde 8,8 oranında küçülen tarım sektörü 2026 yılı ilk çeyreğinde yüzde 4,6 oranında büyümüştür. Hamdolsun, bu yılki bol yağış çiftçimizi oldukça sevindirmiştir. Cenab-ı Allah, rahmetini ve bereketini topraktan ve çiftçimizden esirgememiştir. Bu yıl başta hububat olmak üzere tarım ürünlerinde yüksek verim ve rekor üretim beklenmektedir ancak başta gübre ve mazot olmak üzere tarımsal girdiler çok pahalı hâle gelmiş, üretim maliyeti de artmıştır.

2026 yılı buğday alım fiyatı yüzde 22,2 oranında artışla ton başına 16.500 lira, arpa alım fiyatı ise yüzde 15,9 oranında artışla ton başına 12.750 lira olarak belirlenmiştir. Buna karşın, resmî rakamlara göre tarımsal girdi enflasyonu yıllık yüzde 34 düzeyinde, sadece gübre fiyatlarındaki artış ise yüzde 48'in üzerindedir. Dekar başına toplam 980 lira destek ödeneceği, bunun ton başına 3.014 lira destek ödemesine karşılık geleceği açıklanmıştır. Ancak destekler arasında sayılan sertifikalı tohum kullanım desteğinden üreticilerimizin her yıl düzenli olarak yararlanmadığı, sadece kullananlara verildiği bilinmektedir. Ayrıca, geçmiş yıllarda dekar başına 700 kilogram esas alınan ortalama verimin 325 kilogram esas alınması; ton başına desteğin verimi az olana çok, verimi çok olana az verilmesi sonucunu doğuracaktır. Geçen yıl kuraklık ve zirai donun etkisiyle üretimi azalan ve önemli gelir kaybına uğrayan çiftçimiz, bu yıl aşırı düzeyde artan maliyetler nedeniyle hububata ilave destek verilmesini ve ürün bedeli ödemelerinin kısa sürede yapılmasını istemiştir. Cumhurbaşkanımız hububata verilen temel destek ve planlama desteği tutarının girdi maliyetlerinde oluşan aşırı artışlar göz önüne alınarak artırılacağını, Toprak Mahsulleri Ofisinin ürün teslimini müteakip 21'inci günden itibaren ürün bedeli ödemelerine başlayacağını açıklamıştır.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak hububat desteğinde yapılacak artışın maliyet artışını karşılayacak düzeyde belirlenmesi, destek ödemelerinin bu yıl içerisinde yapılması ve çiftçilerimizin acil ödenmesi gereken borçları dikkate alınarak ürün bedellerinin belirli bir kısmının ürün teslimatlarında ödenmesi görüşündeyiz.

İnsanlar için ötelenmeyen en önemli ihtiyaç gıdadır. Gıda ürünlerinin de asıl üreticisi çiftçilerimizdir. Çiftçi demek, helal kazanç, alın teri ve emek demektir. Bize düşen, toprağa küstürmemek, çiftçiye yalnız bırakmamaktır.

Bu düşüncelerle, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak "kabul" oyu vereceğimiz kanun teklifinin ülkemize ve milletimize hayırlar getirmesini niyaz ediyor, sizlere ve aziz Türk milletine saygılarımı sunuyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Sayın Hakkı Saruhan Oluç. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Sayın Başkan, sayın vekiller; saygıyla selamlıyorum.

Yine bir torba yasa, 14 ayrı kanun. Şimdi, çok uzun konuşmayacağım bunun üzerine vakit kaybetmemek için ama bir şeyi hatırlatmak istiyorum: Anayasa Mahkemesi, geçtiğimiz dönem, Üçüncü Yasama Yılında Plan ve Bütçe Komisyonuna birçok kanun maddesini bozarak gönderdi; 200 civarında düzenleme yaptık geçen dönem, 200. İşte bu torba yasa mantığının bizi getirdiği nokta bu ama bunu Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı görmek istemiyor. Bu torbada da Anayasa Mahkemesinin bozduğu maddeler var Basın İlan Kurumuna ilişkin, ona dair de bir şeyler söyleyeceğim. Torba yasa mantığı bizi buraya getirdi.

Şimdi üç noktaya değinmek istiyorum bu torbada yer alan. Bir tanesi, her seferinde tartıştığımız bir konu, vergi adaletsizliği. Türkiye, vergi adaletsizliği açısından dünyanın en önde gelen ülkelerinden bir tanesi, bunu defalarca konuştuk. O zaman, iktidarla konuştuğumuzda kendileri de bunu savunmuyorlar, yok, çok adaletli bir vergi sistemi var demiyorlar; evet, vergi sisteminde reform yapılmalı, adalet sağlanmalı diyorlar, Hazine ve Maliye Bakanının kendisi söylüyor ama bugüne kadar gelen torba yasalarda vergi adaletsizliğini giderici herhangi bir madde olmadığı gibi bugün önümüze gelende de vergi adaletsizliğini artıran maddeler var. Neden böyle yapılır? Aynı zihniyet devam ediyor çünkü zihniyet değişmiyor; tercihler, politik tercihler değişmiyor bu iktidarda.

Şimdi, bakın, teklifte yer alan iki maddeye göre Gelir Vergisi Kanunu'nda yapılan değişikliklerle taksii, dolmuş ve minibüs ticari plakalarının elden çıkarılmasında vergi istisnası getiriliyor. Bu basit bir şey gibi görünüyor, hâlbuki basit bir şey değil. Yani ticari plakası bulunanlar için vergi muafiyeti geliyor ve uzun süreli bir vergi muafiyeti geliyor, çok ciddi bir sorun esas itibarıyla. Baktığımızda, Türkiye'de milyonlarca yurttaş temel ihtiyaçlarını karşılayamıyor ve ödedikleri vergiler yüzünden ya maaşlarından, ücretlerinden anında kesilen, kaynaktan kesilen vergiler yüzünden ya satın aldıkları her ürün için ödedikleri KDV ve ÖTV yüzünden son derece ciddi bir adaletsizlikle karşı karşıyalar ama şimdi bir kez daha vergi istisnası getirilerek hem gelir vergisi açısından hem KDV açısından vergi adaletsizliği büyütülüyor. Neden yapılıyor bu, belli değil, gerçekten belli değil; açıklanamadı, Komisyondaki tartışmalarda bunun nedeni açıklanamadı. Öyle bir adaletsizlik yaratılıyor ki sayın vekiller, şimdi, şu çok iyi biliniyor, özellikle büyük şehirler açısından bunu söylüyorum: İstanbul birinci sırada, İstanbul'da çok sayıda ticari plaka var ve bu ticari plakaların belli ellerde toplandığı biliniyor, bu reddedilse de biliniyor bunun böyle olduğu ve bu ticari plakaların fiyatları da her geçen yıl artıyor yani enflasyondan daha hızlı artıyor. Mesela, bugün İstanbul'da, belki bu söyleyeceğim küçük illerde geçerli değil, Ankara'da bile bu kadar geçerli değil ama İstanbul'da bir trafik plakasının değeri bugün 12 milyon ila 15 milyon arasında değişiyor, hafife alınacak bir rakam değil bu. Yani bir plakası olan bile o plakayı sattığı zaman vergi ödemiyorsa ciddi bir haksız kazanç elde ediyor. Bunu bir kenara koyalım ama plaka sayısı daha fazla olan, bunun ticaretini yapan, buradan para kazananlar açısından baktığımızda çok büyük bir adaletsizlikle karşı karşıyayız; bu, işin bir tarafı. Yani ticari plaka spekülâtorlerinin rantları bir kalemde bu kanun teklifinde muafiyet kapsamına alınıyor. Neden alınıyor? Bunun cevabı yok. Neden süresiz alınıyor? Bunun da cevabı yok. Yani bir süre de konmuyor "Şu kadar süre içinde elden çıkaranlar bu plakalara vergi ödemeyecek." denebilir, o da yok burada. Yani birisi on sene sonra enflasyon oranında artmaya devam eden plakayı sattığında ya da plakaları sattığında vergi ödemeyecek yani haksız kazanç elde edecek; durum bu. Şimdi, hâlbuki yapılması gereken ne? Eğer taksii alanıyla ilgili -minibüsler- ticari taşıma alanıyla ilgili konuşuyorsak yapılması gereken şoför esnafının haklarına bakmak; şoför esnafının sosyal haklarına insanca çalışma koşulları açısından baktığımızda son derece dezavantajlı bir durumda olduğu çok açık, belli. Yani bugün Türkiye'de şoförlerin çok büyük bir kısmı, esnaf olarak çalışan şoförlerin çok büyük bir kısmı kendi aracının sahibi değil, plaka sahiplerinden veya galerilerden araç kiralayarak bu işi yapıyorlar. Önce mal sahibinin yevmiesini çıkarıyorlar, sonra yakıt masrafını çıkarıyorlar, bunlar çıktıktan sonra kalan kendi kazancı oluyor şoför esnafının. Sigortaya, sanayiye, bakım masraflarına, lastik ücretlerine, durak aidatlarına falan baktığımızda her şey şoför esnafının sırtında aslında yani büyük bir adaletsizlik var. Akaryakıt fiyatları malum, arttıkça artıyor, kâr marjını iyice daraltıyor bunun artışı. SGK ve BAĞ-KUR primleri açısından baktığımızda kazançları yüksek olmadığı için ödeyemiyorlar ve bundan dolayı emeklilik sorunu yaşıyorlar, sağlık sorunları yaşıyorlar; günde on iki ile on altı saat arasında çalışmak zorunda kalıyorlar ve ciddi sağlık sorunları yaşıyorlar, psikolojik sorunlar yaşıyorlar yani şoför esnafının çok büyük sorunları var. Bu sorunları konuşup tartışıp gidermek yerine ne yapıyor Türkiye Büyük Millet Meclisinin Plan ve Bütçe Komisyonu? Ticari plakası olanları vergilerden nasıl muaf tutabiliriz, buna dair bir kanun teklifi hazırlıyor, durumumuz bu. Bu, vahim bir durum.

İkinci değinmek istediğim konu, Anayasa Mahkemesinin bozduğu mesele yani Basın İlan Kurumuyla ilgili olan. Basın İlan Kurumunun ilan kesme cezalarının ifade ve basın özgürlüğünü ihlal ettiğine dair Anayasa Mahkemesi karar vermiş, bir hüküm kurulmuş ve bu mevcut sistemin öngörülebilirlikten uzak olduğunu belirtmiş. Şimdi, bu geldi önümüze ve düzeltme yapacağız değil mi? Hayır, düzeltme yapılmıyor. Ne yapılıyor? Anayasa Mahkemesinin kararının arkasından dolaşarak, Basın İlan Kurumunu esas itibarıyla ekonomik baskı uygulayan yarı idari bir denetim aygıtına nasıl dönüştürebiliriz, bunun çalışması yapılıyor. İşte önümüzde, karşımıza gelmiş vaziyette ve Basın İlan Kurumu aslında yapmaması gereken bir şeyi yapıyor. Anayasa Mahkemesi bu nedenle bozuyor o kanunu, biz tekrardan bu kanun teklifinde aynı şeyi yapıyoruz. Nedir o? Resen inceleme yetkisi, Basın İlan Kurumunun işi değil. Basın İlan Kurumunun işi, var olan pastayı adil bir biçimde özellikle küçük medya kuruluşlarına, dijital medyaya, yerel medyaya dağıtarak aslında onların da yaşamasını sağlamak esas itibarıyla. Ama ne yapıyor Basın İlan Kurumu -Anayasa Mahkemesi bu nedenle bozdu, şimdi biz yine o yetkiyi veriyoruz- resen inceleme yaptırıyor. Ya, basın savcıları var. Basın savcıları basılı olan ya da dijital mecrada olan çeşitli yazılar, makaleler, haberler, şunlar bunlarla ilgili zaten gereken kararları veriyorlar; ifade özgürlüğünü, düşünce özgürlüğünü, basın özgürlüğünü, haber alma özgürlüğünü zaten o basın savcıları ihlal ediyor, ihlal ediyor bu evrensel hakları. Şimdi bir de Basın İlan Kurumuna resen inceleme yetkisi vererek Basın İlan Kurumundaki bürokratların bu işi basın savcılarının önce yapmasını sağlıyoruz. Neden bunu yapıyoruz, neden? Var çünkü bunu yapanlar sonuç olarak. Sonuçta nedir dert? Aslında tek sesli bir medya düzeni yaratmaktır dert, bunun için bunu yapıyorlar. Basın İlan Kurumunun görevi olmayan bir şeyi -Anayasa Mahkemesi bozmuş olmasına rağmen- şimdi biz arkadan dolanarak tekrar bunu kanunlaştırmak getiriyoruz. Bu mu yani yapmamız gereken iş? Şimdi, dolayısıyla çok ciddi bir sorun bu yasa. Bunu konuştuk Plan ve Bütçe Komisyonunda da ama maalesef herhangi bir düzeltme yapma konusunda bir inisiyatif görmedik.

Üçüncü değinmek istediğim konu: Aslında çok hayırlı bir şeyi nasıl suistimal edebiliriz maddesi bu. Hayırlı şey şu: Bu ülkede dezavantajlı toplumsal gruplar var yaşlılar, engelliler gibi; bunların haklarını artırmak, sosyal hizmetleri artırmak, bu konuda imkânları genişletmek çok önemli bir şey ve biz gerçekten bunun yapılması gerektiğini düşünüyoruz ve bu konuda gelen her türlü öneriyi de destekliyoruz.

Şimdi, burada da böyle bir öneri var ama bu işin içinde bir bit yeniği var; bunu da konuştuk, bu bit yeniğini de konuştuk, en ufak bir düzenleme yapılmadı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) - Toparlıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) - O bit yeniği nedir sayın vekiller? O bit yeniği şu: Orman Kanunu'nda bir değişiklik yapılıyor engelliler ve yaşlılar için, dezavantajlı toplumsal gruplar için, onların rehabilitasyonu için, onların doğayla buluşmalarını sağlamak için -çok insani bir gerekçe- orman alanları peşkeş çekilecek. Olacak iş mi bu şimdi? Yani evet, sosyal hizmeti artıralım, yaşlılar için ve engelliler için her türlü tesis kurulsun ama o kurduğunuz tesislerin etrafını ormanlaştırsın. Neden şimdi ormanların ekolojik dengesini bozacaksınız, neden ormanlarda ağaçları keserek, beton dökerek ormanların içine bunu yapacaksınız? Ve bugün kamu kurumları aracılığıyla yapılan yarın işletme yoluyla aslında özel sektöre devredilecek bir konudur bu. Ben eminim, bununla ilgili bir kanun teklifi biz bu dönemi kapatmadan da önümüze gelecektir, bunu yapmayın.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

İkinci konuşmacı Mardin Milletvekili Sayın Kamuran Tanhan. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA KAMURAN TANHAN (Mardin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ekranları başında ve cezaevlerinde bizi izleyen yoldaşlarımızı saygıyla sevgiyle selamlayarak başlamak istiyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonunun üyesi olarak bugüne kadar vatandaş lehine bir şey çıkardığımıza ben daha şahit olmadım; hep vatandaş aleyhine, sermayedar lehine yasalar çıkarılıyor bu bütçe görüşmelerinde ve Plan ve Bütçe Komisyonunda. Ne yapılıyor? Fabrikadaki işçiden, devlet kurumunda çalışan memurdan, asgari ücretliden daha parası cebine girmeden gelir vergisi kesilirken milyonlarca lira değerindeki ticari plakaların satışından doğan rant kazançlarını vergiden tamamen muaf tutalım anlayışıyla hareket ediyor bu iktidar.

4'üncü maddeye özellikle dikkatinizi çekmek istiyorum; bu, ormanları ilgilendiren bir madde, dolayısıyla ormanların üzerinde durmak lazım. Türkiye'de orman bakımından orman fakiri bir ülke konumundayız artık ve önlem alınmazsa çölleşmeye giden bir durumla karşı karşıya kalabiliriz. 4'üncü maddeye bakacak olursak ormanların feda edilmesi düzenlemesi diyebiliriz aslında. Bu vesileyle Türkiye ormancılığının durumuna bakmak gerekiyor. Bu konuda bir resmî görüş var, bir de gayriresmî bir görüş var yani eğer Hükümet açısından ya da ormancılık örgütü açısından bakarsanız her şey iyi, her şey mükemmel, çok güzel; dünyaya da örnek oluyoruz, orman yangınlarıyla mücadelede örnek bir ülkeyiz, ağaçlandırmada yine örnek bir ülkeyiz hatta dünyada 3'üncü veya 4'üncü olduğumuzu bile iddia edenler var. Hiçbir veriye dayanmadan bunu kolayca ifade ediyor iktidar ama gerçekler öyle değil, yıllardır bunu ifade ediyoruz ve bunu ifade ederken de resmî verileri yani Orman Genel Müdürlüğü'nün verilerini ve Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü verilerini kullanıyoruz. Nedir bu veriler? Bu analizleri yaptığımız zaman diyoruz ki çizilen pembe tablo hiç de ortada yok ne yazık ki. Türkiye ormanları büyük bir tehlike altında, Türkiye gün geçtikçe ormansızlaşıyor. Resmî verilere göre 2020 yılında 748 bin hektar ormanımız ormancılık dışı amaçlara tahsis edilmiş durumda yani turizme, yani madencilğe, yani enerjiye, yani havalimanına, üniversiteye, sağlık tesisine, saraya ve bir sürü alana terk edilmiş ve bunlar ormanları paramparça ettiği hâlde hâlen kâğıt üzerinde o alanlar orman olarak görünüyor aslında, işin vahim durumu da bu. Buraların tekrar orman olması, ormana dönüşme ihtimali de ortadan kalkmış durumda. Bunun dışında, ülke biyoçeşitliliğinde, ülkenin korunan alanlarında büyük zararlar oluşuyor; korunan alanlar korunan alan olmaktan çıkarılıyor, artık kullanılan alanlara dönüştürülüyor iktidar eliyle, korunmalarıyla ilgili birçok özelliği ortadan kaldırılıyorsunuz. En tehlikelilerden biri de Türkiye'deki odun üretimi son yıllarda aşırı şekilde artırıldı, sadece 2017 ve 2021 yılları arasında yapılan endüstriyel odun üretiminin yaklaşık yüzde 79'lara kadar artırıldığını görüyoruz. Bu sadece dört yılda yapılmış bir araştırma, bu da ormanların çok büyük bir yıkım altında olduğu anlamına geliyor yani eğer ormancılığa sağlıklı bir açıdan bakarsanız, eğer bilimsel bir açıdan bakarsanız ormanların son yıllarda büyük zararlar gördüğünü anlarsınız. Bu anlamda, Türkiye'de ciddi bir ormansızlaştırma ve orman bozulması olduğunu göreceksiniz.

Ormanların bozulması, alan olarak orman olsa bile içinde biyoçeşitliliğin azaltılması, azalması, içindeki tür çeşitlerinin azalması, orman örtüsünün azalması gibi birçok şeyi bilimsel araştırmalar kanıtlarıyla birlikte ortaya koymaktadır. Ülkeyi yönetenlerin de bu araştırmalardan bir şekilde ders alması gerektiğine inanıyoruz. Eğer ders alınırsa -iktidar tarafına söylüyorum tabii ki- iktidar yöneticilerinin de rahatı kaçır ve onlar da der ki: "Ülkede ciddi anlamda bir ormansızlaşma var. Ormanlarımız yok oluyor. Buna karşı ciddi bir tedbir almalıyız." Ama artık iktidar bunu yapmayacaktır. Neden mi? Çünkü mevcut iktidarın orman yönetim anlayışı şuna dayanıyor: Ormanlardan para kazanmak, ormanları kalkınmaya feda etme anlayışı hâkim. Yani ormanları uzun vadeli, sağlıklı bir şekilde yönetmek yerine ormanlardan kısa sürede para kazanmak, sermayeye belli transfer anlayışıyla bakmaktadır. Bunu yaptığı için de ormanları korumayacaktır, ormanları ranta kurban edecektir, bunu yaparken de hem yasal hem de idari yönden birçok değişiklik yapacaktır. Bakın, sadece son yirmi yılda yaklaşık 40 kez 6831 sayılı Yasa'da değişiklik yapıldı, 40 kez değişiklik yapıldı ormanların katledilmesi noktasında.

Yine, ormansızlaşmanın vatandaşa maliyetinin çok çok ağır olduğu kesin. Her taraf delik deşik olmuş durumda madenler eliyle, ağaçlar kesiliyor ve şunu iddia ediyoruz: Biz de artık ormancılıkla ilgili kararların Orman Genel Müdürlüğü'nde alınmadığını ifade ediyoruz yani maden lobisi var, onlar tarafından alınıyor, lif levha lobisi var, yine biyokütle lobisi var, bir tarafta enerji lobisi var, kararı bunlar veriyor aslında ormanların katledilmesine; Bakanlık veya Hükümetle ilgili herhangi bir şey değil, sermayedar buna karar veriyor. Bakanlıkta istedikleri gibi, istedikleri kanun hakkında ve yönetmeliği değiştirebiliyorlar. Örnek verecek olursak, bu yıl seller çok yaşandı; şehirlerin betonlaştırılmasıyla ilgilidir bu aslında ama şehirleri betonlaştırmak yerine yeşil alanları korusaydınız eğer, yeşil alanlar yapsaydınız eğer bu seller olmayacaktı. Derelerin üzerini kapatmasaydınız, dere yataklarına beton blokları almasaydınız, üstünü kapatmasaydınız bunlar yaşanmayacaktı; insanlar ölmeyecekti, insanlar! Ormanları koruyan ciddi bir politikaya ihtiyacımız var aslında ama iktidarın mevcut politikaları ormanları koruyan değil ormanları bir meta olarak gören ve ondaki bütün kaynakları bir sömürü alanı olarak gören bir yerden bakıyor. Bunu sermayeye açıyor, bundan para kazandığını, ülkeye gelir kazandığını söyleyen bir politika var, hâlbuki durum böyle değil. Bakanlık ve odalar tarafından hazırlanan 2020 Madencilik Raporu'na bakacak olursak bu

madenlerden kömür, mermer, taş ocağı, altın gibi devletin bunlardan aldığı katkı payı 3,2 yani 100 kilo altın çıkarırsa bir şirket -yerel yani millî veya ülke dışından olsun- size vereceği 3,2 kilogram altın. Yani devlet de bir şey kazanmıyor aslında, belki yerli ve yabancı sermayedarlar, şirketler çok şey kazanıyor ama devlete ve topluma kazandırdığı herhangi bir şey yok. Parasal olarak da bir gelir yok, kaldı ki ormanları parasal bir gelirle ölçemeyiz zaten. Ormanların işlevleri, ormanların fonksiyonları, ormanların bize sağladığı ekosistem hizmetleri çok çeşitli ve bizim hayata tutunmamız, hayatta var olmamız için ormanların sadece insanlar için değil bütün canlıların hayatta var olması ve varlığını sürdürmesi için değerli olduğunu göstermektedir. Ormanlara bu bakış açısıyla bakmamız gerekiyor.

Kamu idaresine hepiniz gitmişsinizdir, kamu kurumlarının dolaplarında "yangında ilk önce kurtarılacak" ibaresi diye bir dolap bulunuyor sürekli. İktidar da ülkenin orman haritasını önüne almış, yangında, ülkenin talanında, talanda ilk kullanılacak alanlar ormanlar olarak işaretlenmiş âdeta. Ormanlardan istediğiniz ne sayın iktidar yetkilileri?

Yine, bu teklifin 7'nci ve 8'inci maddeleri Basın İlan Kurumuna ilişkin düzenlemeler içermektedir. Anayasa Mahkemesinin bu Kurumla ilgili verdiği kararları tabii ki açıklamayacağım, buna değinmeyeceğim çünkü muhtemelen siz de okumadınız, okusak bile Anayasa Mahkemesini ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesini reddeden bir anlayışa sahipsiniz, kendi Anayasa'nızı ihlal eden bir anlayışa sahipsiniz. Bakın, defalarca bu kürsüden ifade ettik, yüksek mahkeme kararları bağlayıcıdır; özellikle, Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi. Figen Yüksekdağ ve Selahattin Demirtaş için Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi 4 defa ihlal kararı verdi bu ülkede, dış ilişkiler anlamında bir ülkede yüz kızartıcı bir suç gibi, 2 defa Büyük Dairenden, 2 defa da Genel Kuruldan karar çıkardı. Umurunuzda mı? Hâlen değil, hâlen bunu pazarlık konusu edebiliyorsunuz, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Anayasa Mahkemesi kararlarını uygulamıyorsunuz. Bu ülke, Anayasa'sının 2'nci maddesinde bir hukuk devleti olduğunu söylüyor, iddia ediyor, bu iddiayı ispatlamak size düşüyor ama iddiadan öte, siz bunu ispatlamamak için bu ülkenin bir hukuk devleti olmadığının altına -her şeyi yapıyorsunuz- imza atıyorsunuz, hukuk devletinin tartışılmasının önünde engel olacağınıza tam da Türkiye'nin bir hukuk devleti olmadığı tartışması yaratıyorsunuz. Bir ülkenin gelişmişlik düzeyi hukukuna bakılarak, güvenliğine bakılarak belli olur. Siz hukuki güvenliği ortadan kaldırdınız aslında, yirmi beş yıldır sizin yaptığınız hukuki güvenliği ortadan kaldırmak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

KAMURAN TANHAN (Devamla) - Teşekkürler.

Dolayısıyla az önce Saruhan Vekilimiz de ifade etti, yüzlerce kez Anayasa Mahkemesi kararlarını hiçe sayarak Plan ve Bütçe Komisyonuna getirdiğiniz torba yasalarla bunu âdeta baypas etmeye çalışıyorsunuz. İddia ediyoruz ve şunu ifade ediyoruz, şunu söylüyoruz: Türkiye dün bir hukuk devleti değildi, bugün de değil. Umuyor ve diliyoruz ki yarın bir hukuk devleti olur ve bu hukuk devleti rayına geçme de iktidar pratiğiyle ortaya çıkacaktır.

Tüm Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına ilk konuşmacı Antalya Milletvekili Sayın Cavit Arı.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CAVİT ARI (Antalya) - Bu kadar mı alkış arkadaşlar?

BAŞKAN - Sayı az olunca alkış az çıkar Sayın Arı, yapacak bir şey yok.

Buyurun.

CHP GRUBU ADINA CAVİT ARI (Antalya) - Yaşar Bey'den de beklemiştim aslında.

Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; öncelikle saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Kanun teklifi içerisinde en çok tartışılan konuların başında ormanlık alanların daraltılmasıyla ilgili bir düzenleme var. Orman Kanunu'nun 17'nci maddesine göre, devlete ait ormana, engelli ve yaşlı bireylere yönelik bakım ve rehabilitasyon merkezinin yapılmasına imkân verilmekte.

Değerli arkadaşlar, bizler de engellilerimizi, yaşlılarımızı seviyoruz ve onların bakımlarının en iyi koşullarda yapılmasını istiyoruz. Ancak, bununla birlikte, orman alanlarının her geçen gün daraltıldığına tanıklık ediyoruz. Bir taraftan orman alanları daraltılmakta, bir taraftan tarım alanları yok edilmekte. Yani engelli ve yaşlı bireyler için yapılacak olan tesislerin başka yerlere yapılması da mümkün ama siz ne hikmetse ormanlık alanları tercih etmektesiniz. Şimdi, her ne kadar "Bu tesisler kamu tarafından yapılacak." şeklinde ifade edilse de bu tesisler yapıldıktan sonra hepimiz de tahmin ediyoruz ki özel işletmelere devredilecek ve uzun süreyle özel işletmeciler tarafından bu yerler işletilecek. Böylelikle, kanunun arkasından dolanmış olunacak ve ormanlık alanlar özel işletmelere devredilmiş olacak. Tekrar söylüyorum: Biz engelliler ve yaşlılar için en iyi tesislerin, bakımevlerinin yapılmasını destekliyoruz ve yaşlanan ülke nüfusunu da dikkate aldığımızda bu tip yerlere ihtiyaç olduğunu da ifade etmek isterim.

Değerli arkadaşlar, Antalya'da 2016 yılında EXPO 2016 etkinliği düzenlenmiştir; dünya çapında bir etkinlik, EXPO 2016. O tarihte 1.121 dönüm birinci sınıf tarım alanı yok edildi. Maalesef, EXPO 2016 gibi çok önemli bir etkinliğin daha işin başında siyasallaştırılması nedeniyle kanun çıkarken, kanunla birlikte o zaman yine bu işin siyasallaştırılması nedeniyle, tabiri caizse, bir ölü doğum oldu ve amacına ulaşılmadan EXPO 2016 geldi ve geçti. Peki, ne oldu? 1.121 dönüm birinci sınıf tarım alanı yok edildi. Bütçenin yaklaşık yüzde 5'ine tekabül edecek şekilde 680 milyon dolar paranın oraya gömülmesi de ayrı bir konu. Şimdi burada şunu sormak istiyorum: Bu alanda Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansı COP31 düzenlenecek bu yıl kasım ayı içerisinde. Ben öncelikle bu çok önemli etkinliğin başarılı geçmesini temenni ediyorum bir Antalya Milletvekili olarak, amacına uygun bir şekilde gerçekleşsin ve başta iklim değişikliği olmak üzere ülkemizi ve Antalya şehrimizi en iyi şekilde tanıtmaya imkânı bulabilelim. İnşallah burada da olayı çok siyasallaştırmazsınız da bu etkinlik amacına ulaşır. Bununla birlikte, şimdi, EXPO 2016 alanı olarak herkesin bildiği alanın karşısında, hemen ana yolun karşısında yaklaşık 150 dönümlük bir alanın şu an üzeri örtülmüş, birinci sınıf tarım toprağının üzeri örtülmüş ve beton dökülmekte. Ben buradan soruyorum: Bu alan neden bu şekilde tarım alanı olmaktan çıkarılmış ve bu alana beton dökülmekte? Birinci konu bu. Eğer bu alan COP31'le ilgili yapılmakta ise bu etkinlik bittikten sonra eski hâline getirilecek mi yani tarım alanı hâline dönüştürülecek mi? Bunları buradan soruyorum Çevre ve Şehircilik Bakanlığına.

Şimdi, değerli arkadaşlar, Maliye Bakanlığının yılbaşındaki yanlış uygulamasıyla 800 bin esnaf götürü usulden gerçek usule geçirilmişti. Bu süreç içerisinde gerçek usulde gelir vergisi mükelleflerinin sahip oldukları taksi, dolmuş, minibüs ve servis araçlarına ait ticari plakaların satılması hâlinde, görüşülmekte olan kanun teklifinin çıkacağı tarihe kadar olan sürede plaka satımı var ise bunun vergiden bir muafiyeti söz konusu.

Şimdi, değerli arkadaşlar, biz esnafımızın yanındayız, her zaman esnafı savunuyoruz. O nedenle, emlakçıya, galericiye, kuyumcuya getirilen harçlar ve değişik yükümlülükler geldiğinde burada biz savunduk. Şimdi, burada 1 tane aracı olan bir esnafımız plakasını satmışsa bunda bir sorun yok, hadi 2 tane satmışsa yine sorun yok ama biliyoruz ki ülkemizde çok sayıda, belki bine yakın plakası olanların var olduğu bilinen bir gerçek. Çok sayıda bir satış yapıldıysa buradaki gelir kaybının hesabını kim verecek, bunun bir açıklaması olmalı ve bir sınırlaması olmalı.

Değerli arkadaşlar, Antalya'mızda Manavgat'ta yaşanan bir hastane hikâyesi var, size ondan bahsetmek istiyorum. Burada Genel Kurulda ve Plan ve Bütçe Komisyonunda 24 Kasım 2022 tarihinde bir konuşma yapmışım, o tarihte demişim ki bugün itibarıyla bin üç yüz gün önce Manavgat'a 400 yataklı bir hastane sözü verilmişti. Her seçim günü geldiğinde iktidara bağlı yetkililer -bakanı, milletvekili, il başkanı- söz verdi Manavgat'a hastane yapılacak diye ve yine o dönemde, o güne göre altı yüz gün önce Sayın Cumhurbaşkanı geldi ve yine hastane yapılacağına dair söz verdi. O günden bugüne iki bin üç yüz gün, Sayın Cumhurbaşkanının açıklamasından bu tarafa da bin dokuz yüz gün geçti. Peki, bu arada ne oldu? O süreçte defalarca itiraz ettik ve ben bilhassa o günün Sağlık Bakanına "Sayın Bakan, seçtiğiniz hastane yeri yanlış, o alana Manavgat'ta adı üstünde 'göl tarlası' denir. Göl tarlasına bir hastanenin yapılması doğru değil ve burası sağlıklı bir hastane olmaz ve bu alanda yapmaya kalkarsanız, bakın, çok aşırı masraflar yapılmak zorunda kalınır." dedim. Peki, ne oldu? Israrla o hastane yapılmaya çalışıldı, temeller atıldı, o temelden çıkan sular bugün o hastanenin yapılmasını önledi. Peki, ben 2022'de ne demişim? "Buraya bu yanlış temeli atanlar hakkında ileride büyük zararlar çıkacağı için şimdiden şikâyetçi olduğumu ifade etmek istiyorum." demişim, hepsi tutanaklarda var. Gelinek noktada -tekrar söylüyorum- maalesef haklı çıktık ve verilen sözlerden bugüne iki bin üç yüz gün, bin dokuz yüz gün gibi geçen sürelerle rağmen Manavgat'ta hastane temel aşamasındadır, millî servetimiz yok olmuştur. Gerçekten de hem Manavgat'ın beklediği o hastane yapılmadı hem de millî servet gerçekten heba edildi. Buradan bu yanlış kararı alanları bir kez daha kınıyorum.

Son olarak, değerli arkadaşlar, geçtiğimiz günlerde yapılan bir kanun değişikliğinde esnafımızın, özellikle de birçok borçlu vatandaşımızın beklediği yapılandırmaya rağmen ne getirilmişti?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

CAVİT ARI (Devamla) - Kamu borçlarında borçlanma süresi yani taksit süresi Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanunun 48'inci maddesinde "36 ay" yazan ibare "72 ay"a çıkarılmıştı ve yine yapılandırmadaki "50 bin TL" 1 milyon TL'ye çıkarılmıştı yani teminatsız yapılandırma. Şimdi, değerli arkadaşlar, o gün de söyledik, hep söylüyoruz; bizim -başta esnafımız olmak üzere- vatandaşımız taksitlerin süresinin uzatılmasını beklemiyor çünkü faizine yetişmesi mümkün değil, faizini ödemesi mümkün değil. Daha iki gün önce Cumhurbaşkanlığı tarafından rakam 10 milyara çıkarıldı ama buna rağmen ödenmesi mümkün değil. Acilen yapılandırma bekliyoruz.

Teşekkür ederim. (CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

İkinci konuşmacı Manisa Milletvekili Sayın Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu. (CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Saygıdeğer Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurul saygıyla selamlıyorum.

Geçen hafta kamuoyunun gündeminde biliyorsunuz BYD fabrikası vardı. Bilindiği gibi, BYD fabrikası Manisa'da bir yatırım yapacaktı; yaklaşık 1 milyar dolarlık bir yatırım olacak, 5 bin kişi çalışacak ve yılda da 150 bin araç üretilcekti. Ancak BYD firması geçtiğimiz hafta Türkiye'deki yatırımını askıya aldığını ve Macaristan'da yatırım yapacağını açıkladı. Şimdi bile hatırlarsınız, 2024 yılında Sanayi Bakanı BYD temsilcileriyle beraber bir yatırım anlaşması yapmıştı, bir tören yapılmıştı hatta o törene Cumhurbaşkanı da katılmıştı. O törende o anlaşma metninin ne olduğunu biz ısrarla sorduk ancak cevap alamadık. Birçok teşvik vardı ama teşviklerin ne olduğunu bilmiyorduk. Bildiğimiz bir şey, bu anlaşmadan sonra adrese teslim, BYD'ye özel hatta BYD'nin üretmiş olduğu bir modele özel bir yasal düzenleme yapılmıştı. Vergi indirimleri yapıldı. Mesela Çinli firmalara, yurt dışından araç getiren Çinli firmalara uygulanan yüzde 40 ilave gümrük vergisinden muaf olacaktı BYD firması ancak onca teşvike, onca vergi indirimine rağmen yatırım askıya alındı. BYD bu süre içerisinde tüm bu indirimlerden, istisnalardan, muafiyetlerden, avantajlardan faydalandı. Öyle ki 2025 yılında 500 milyon dolarlık bir avantaj sağladığı söylenmekte ve bu da beraberinde haksız rekabeti getirdi. BYD 2025 yılında yaklaşık 45 bin araç satarak sektörde lider durumuna gelmiş oldu. Peki, burada sorulması gereken sorular var. Bu soruları biz daha önce sorduk ancak yanıt alamadık, bir kere daha tekrar etmekte fayda var, belki cevap alabiliriz. Burada ne kadar vergi avantajı sağlandı? 500 milyon dolar rakamı var, 1 milyar dolar rakamı var; bu rakamlar doğru mudur, değil midir? Ne kadar vergi avantajı sağlandı ve buna karşılık herhangi bir teminat alındı mı? Alındıysa ne kadar teminat alındı, bunun ne kadarı tahsil edildi ve burada kamu zararı var mı? Eğer varsa -ki biz var olduğuna inanıyoruz- bunun sorumlusu kim? Şimdi neden BYD yatırımını askıya aldı? Yani evet, o kadar teşvike, vergi indirimine, istisnaya, muafiyete rağmen neden Macaristan'a gitti BYD?

Şimdi, değerli milletvekilleri, bir ülke düşünün. Bu ülkenin ana muhalefet partisine, birinci partisine, cumhuriyeti kuran partisine geçtiğimiz günlerde -ki ben de o genel merkezdeydim milletvekili arkadaşlarımla beraber- polisler zorla girdiler, gaz sıkıtlar, biber gazı sıkıtlar, plastik mermi kullandılar. Gerçekten de demokratik yaşamımız adına tüyler ürpertici manzaralar. Şimdi bu manzaraları gören aklı başında bir yabancı yatırımcı Türkiye'ye yatırım yapar mı? Yapmaz. Mesela, dünya siyasi tarihinde, hukuk tarihinde verilmemiş bir karar; Cumhuriyet Halk Partisine mahkeme kararıyla kayyum atandı. Kayyumun olduğu yere yabancılar gelir mi arkadaşlar? Veyahut da gene Cumhuriyet Halk Partisinin Cumhurbaşkanı adayının alın teriyle aldığı, anasının ak sütü gibi helal olan diploması usulsüzce, akla ziyan kararlarla elinden alındı. Bir memlekette diplomanın bile garantisi yoksa o memlekete yabancı yatırımcı gelir mi? Yani demokrasinin olmadığı bir yere yabancı yatırımcı gelmez, hukukun askıya alındığı bir yere yabancı yatırımcı

gelmez. Rakamlar da bize bunu söylüyor, 2006 yılında dünyadaki doğrudan yabancı yatırımların yüzde 1,44'ü bu memlekete geliyordu, yüzde 1,44; en fazla yatırım alan ilk 20 ülke arasındaydık.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) - Hangi parti?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Devamla) - Türkiye Cumhuriyeti'nden bahsediyorum.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) - AK PARTİ'ydi.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Devamla) - Adalet ve Kalkınma Partisi iktidardaydı, gene Adalet ve Kalkınma Partisinin iktidarda olduğu 2025 yılında bu rakam yarıya düştü; 0,75. 2008 yılında Hukukun Üstünlüğü Endeksi'nde 60'ıncı sırada olan ülkemiz 2025 yılında 143'üncü sıraya düşmüştür. Yani demokrasinin olmadığı yerde, hukukun olmadığı yerde yabancı yatırımcı bu ülkeye gelmez. Ne demiştik? Kayyumun olduğu yere doğrudan yatırım gelmez.

Biz bunları tartışırken gene yakın bir zamanda beyaz et sektöründe faaliyet gösteren 13 tane firmaya -ki bu firmaların büyüklüğü yüzde 80'den fazla- yani bir sektöre, beyaz et sektörüne kayyum atandı. Bu haberi kimden aldık? Adalet Bakanı Akın Gürlek'ten aldık. Gerekçe neydi? Rekabeti ortadan kaldırmışlar ve tüketiciyi korumak amacıyla böylesine bir karar alındı, kayyum kararı alındı. Esasına bakılırsa, bu konudaki otorite kurum -bilindiği gibi- Rekabet Kurulu yani esasına bakılırsa, geçmişini de bildiğimiz zaman, şunu görmekteyim: Hükûmetin beyaz et sektörüyle bir bilek güreşi var. Ramazan öncesinde bir zam yapmaya kalktı sektör, bu engellenmeye çalışıldı, engellenmeyince ihracat yasağı konuldu, şimdi de kayyum atanıyor. Oysa şöyle bir gerçeklik var, araştırdım: Avrupa'da en ucuz beyaz et Türkiye'de. Mesela 1 kilogram tavuk fileto 4,79 dolarken Türkiye'de, Yunanistan'da 10,5 dolar, Almanya'da 11,9 dolar -16 dolar, 17 dolar- yani Avrupa'daki en ucuz beyaz et Türkiye'de. Peki, Avrupa'daki en pahalı kırmızı et nerede? O da Türkiye'de.

Bakın, beyaz ette dünyadaki en büyük ihracatçılardan bir tanesiyiz, 7'nci sıradayız. Peki, dünyada en fazla et ithalatı, kırmızı et ithalatı yapan ülke neresi? Orası da Türkiye.

Ya, şimdi, beyaz et sektörüyle uğraşacağımız yerde neden kırmızı et sektörüyle uğraşmıyorsunuz? Neden uğraşmıyorsunuz? Neden uğraşmıyorsunuz biliyor musunuz? Uğraşamazsınız çünkü orada ithalat var, orada mama var arkadaşlar. Peki, ithalatı kim yapıyor? Kim yapıyor biliyor musunuz? Et ve Süt Kurumunun Genel Müdürü bu memlekette et ithalatçısı. Et ve Süt Kurumunun Genel Müdürünün et ithalatçısı olduğu bir yerde onunla uğraşabilir misiniz? Uğraşamazsınız.

Peki, başka kimler kırmızı et ithal ediyor? Adalet ve Kalkınma Partisi Gençlik Kolları MYK üyesi. Bakın, 19 yaşında, gepgenç bir arkadaş, Türkiye'nin en büyük et ithalatçılarından bir tanesi, son dört yılda 20 milyar liralık -ki piyasanın yüzde 51'ine tekabül ediyor- et ithal eden firmanın hissedarlarından bir tanesi. Yani kırmızı et sektörüyle uğraşamazsınız çünkü orada büyük bir rant var, o rantı da -iki elin parmakları- insanlar kendi aralarında paylaşıyor. Oraya dokunamazsınız; en fazla bunlara, bu haberlere engel getirirsiniz.

Bir de son günlerde buğday fiyatları açıklandı, ona da girmek isterim, ton fiyatı 16.500 lira. Üreticiler büyük bir hayal kırıklığına uğradılar, yüzde 22'lik bir artış var geçtiğimiz seneye göre. Maliyetler yüzde 50 artmışken; işçilik maliyeti, mazot maliyeti, gübre maliyeti ortalama yüzde 50 artmışken buğday fiyatları yüzde 22 artıyor.

Şimdi, benim seçim bölgemde daha da farklı bir sorun var, sıkıntı var çünkü Toprak Mahsulleri Ofisi... Kapasite yetersiz. 2 tane alım noktası var; mesela, Akhisar'da alım noktası yok. 26 Haziranda alım yapmaya başlanacak. Şu anda benim memleketim Akhisar'da artık hasada başlanmış durumda. Randevu isteniyor; 2 Temmuz, 3 Temmuz, 5 Temmuz randevu veriliyor. Peki, ne yapıyor üretici? Mecburen 11.500 liraya, 12.500 liraya özel sektöre satmak durumunda kalıyor. Ürünü Manisa'ya veyahut da Salihli'ye götüren üreticiler de şöyle bir manzarayla karşılaşıyorlar, diyorlar ki: "Nem fazla, protein düşük." Kimse 16.500 lira fiyatla evine dönmüyor, orada da ciddi kesintiler oluyor. Bunun bir an önce düzeltilmesini ben Meclis kürsüsünden rica ediyorum.

Şimdi, Kırkağaç Ziraat Odası Başkanlığı bütün Manisa milletvekillerine Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına, EPDK'ye bir faks göndermiş; ondan bahsetmek istiyorum. Şimdi bu faksta diyor ki Emin Özari, Ziraat Odası Başkanımız...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Devamla) - Şimdi üreticilerin, bizim çiftçilerin tarımsal sulamaları var, pompaları var, bir de bunlarla alakalı yüksek gerilim tesisleri var. Bu tesislere mevzuat gereğince birer elektrik mühendisiyle sözleşme yapılması gerekiyormuş. Ben masraf etmişim, bir yüksek gerilim tesisi yapmışım ve buraya, buna bir tane elektrik mühendisiyle anlaşma yapmam lazımmış, bunun da yıllık maliyeti 36 bin lira ile 84 bin lira arasında değişiyormuş. Arkadaşlar, çiftçi zaten yorgun, çiftçi zaten perişan yani zaten sulama parası yüksek, bunu ödeyemiyor. Çiftçi yorgun, siz yorgunu yokuşa sürüyorsunuz. Allah aşkına, bunlardan vazgeçelim, çiftçiye destekleyelim.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Şimdi şahıslar adına ilk konuşmacı Karabük Milletvekili Sayın Cevdet Akay.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

CEVDET AKAY (Karabük) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, söz konusu kanun teklifi 14 ayrı kanunda değişiklik yapan, 26 maddeden oluşan bir torba yasa. Genel yasama ilkelerine ve kanun yapma teamüllerine aykırı bir şekilde görüştüğümüz bir torba yasayla yine karşı karşıyayız. Tali komisyonlarda sevk edildiği hâlde görüşülmemiş, İçişleri Komisyonunda ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda da görüşülmesi gerekirdi yani Meclis İttüzüğü'nün 23, 24 ve 37'nci maddelerine aykırı hareket edilmiş. Etki analiz raporuna baktık, etki analiz raporunda da kifayetsiz olduğunu görüyoruz. Burada, özellikle 5'inci ve 6'ncı maddelerde maliyetle karşı karşıya kalındığı hâlde burada bir tespit yapılmamış, o yüzden bu etki analiziyle ilgili komisyonların, ilgili kurumların daha titiz çalışması gerekiyor ki biz yasamada, burada, Mecliste sağlıklı karar verelim. Yine, Anayasa'ya uygunluk denetimi de yok bu torba yasa teklifinde. Anayasa'ya aykırı maddeler var. Anayasa'ya aykırı maddelerle ilgili olarak 6'ncı ve 17'nci maddeler, bu kanun teklifinde Anayasa'nın 7'nci ve buradaki, baktığımız zaman, vergi adaletiyle ilgili 73'üncü maddelerine maalesef aykırı. Bu yüzden bu kanun teklifinin

maddelere geçilmeden önce Anayasa'ya uygunluk denetiminin yapılması gerekiyordu, her zaman olduğu gibi yine yapılmamış. Peki, bu kanun teklifinden beklenen şu: Vergi güvenliğinin temini ve kayıt dışıyla ilgili mücadele bekleniyor. Öyle mi? Baktığımız zaman maalesef öyle değil, gelir dağılımındaki bozukluğu giderecek bir şey göremiyoruz bu teklifte, vergide adaleti sağlayacak bir düzenleme göremiyoruz; vergi yükü yine dar gelirli üstünde. Dolaylı ve dolaysız vergilerdeki dolaylı vergilerin oranının yüzde 65'e yaklaşmış olmasından dolayı çalışanlar, mal ve hizmet alımında bulunan dar gelirli çok yüksek vergiler ödemek zorunda kalıyor. Yine, biz Komisyonunda defalarca önerge verdik Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak. Yine, son görüşmelerde de hem biz hem İYİ Parti -Sayın Ayyüce Türkeş Hanımefendi burada, Erhan Usta, sözcü, buradaydı; onların da önergeleri var- önergelerde şunu dedik: Gelir vergisi tarifeleriyle ilgili, dilimleriyle ilgili düzenlemeler ve ayarlamalar yapılması gerekir çünkü her yıl yeniden değerlendirme oranı kadar artması gerekirken bu dilimler, yeniden değerlendirme oranının altında arttığı için ilk dilim 190 bin, en az 521 bin TL olması gerekirdi; 400 bin TL'lik ikinci dilimin de 1 milyon 303 bin lira civarında olması gerekirdi. Öyle mi? Değil. Yani yıllık geliri 1 milyon 200 bin olan yani aylık 100 bin lira gelir elde eden bir kişi 65.000 TL daha fazla vergi ödüyor. Buradaki adaletsizlik bu teklifte maalesef giderilmemiş, giderilecek gibi de değil.

Genel olarak bütçeye baktığımız zaman da kaynakların nasıl verimsiz kullanıldığını ve etkin bir şekilde kullanılmadığını görüyoruz. Faize giden ödemelerin bir hayli yüksek olduğunu tekrar görüyoruz. Bakın, mayıs sonu itibarıyla 1 trilyon 262 milyar faiz ödemesi yaptık.

Biz Ramazan ve Kurban Bayramlarında emeklilere ne kadar ikramiye verdik? 130 milyar ikramiye verdik. Çok yetersiz, hepimiz bunu biliyoruz, artırılması için mücadele ettik ama ayda 315 milyar bu bütçeden faize ödeme gidiyor, ayda 315 milyar. Şimdi, hedef olarak bütçede 2 trilyon 742 milyar hedef gösterilmiş ama bunun katbekat üstünde bir faiz yüküyle karşı karşıya kalacağız.

Bakın, ben size bazı rakamlardan bahsetmek istiyorum. Kamu ödemelerinin gelişimine baktığımızda, toplam kamu sektörü faiz ödemesinin 2025 yılında 3,5 trilyon olduğunu görüyoruz, 2026'da hesaplamalarımıza göre 4,9 trilyon olacak, bunun 3,98'i bütçeyle alakalı; Merkez Bankasının faiz gideri var, 1,7 trilyon; yerel yönetimlerin var, 110; KİT'lerin var, 55 milyar. Bakın, toplam bütün faiz giderlerine baktığımız zaman, finansman maliyeti olarak -geniş tanımlı- 7 trilyon 367 milyar faiz ödenecek. Bu, toplam vergi gelirlerimizin yüzde 53'üne tekabül ediyor. Burada kur farklarıyla ilgili bir sorunu tekrar vurgulamak istiyorum: 1,7 trilyon kur farkıyla karşı karşıya kalacağız. Yani bu bütçe borç, anapara, faiz ve kur farkı gideriyle sarmala girmiş durumda. Eğitime pay yok, sağlığa pay yok, gençlere pay yok, işsizliği giderecek bir hamle yok, kaynaklar buraya aktarılmıyor, yatırıma yeterli bütçe yok ama faize ödeme gitmeye devam ediyor. Toplam iç ve dış borç faiz ödemesi 14,8 trilyon değerli milletvekilleri. Bu borçla ilgili bu borcun vade bitimine kadar ödeyeceğimiz faiz 11,6 trilyon. Bu ülkenin buna dayanması mümkün değil, buna bir an önce mutlaka önlem alınması gerekiyor.

Bakın, emeklilikte kademeyle ilgili bekleyenler var değil mi? Taşeronda kadro bekleyenler var, staj ve çıraklık mağdurlarıyla ilgili düzeltme yapılması bekleniyor, BAĞ-KUR primiyle ilgili 7200 primin hayata geçmesi bekleniyor; bu teklifte bunların hiçbirisi maalesef yok ve gerekli düzeltmeler de yapılacak gibi değil. Emeklinin en düşük aldığı maaş 20 bin TL, asgari ücret 28.075 TL. Asgari ücrete ara zam bekleniyor. Şimdi, önümüzdeki dönemde çalışanlarla ilgili ve emeklilerle ilgili zam beklentisi var ama maalesef yeterli zam alınacak gibi görünmüyor. Derhâl hem asgari ücrete ara zam yapılmalı hem de en düşük emekli aylığı net asgari ücret seviyesine getirilmeli. Bu konuyla ilgili de bizim önerimiz 39 bin TL idi; emekliler, çalışanlar, dar gelirli bunu bekliyor.

Çiftçi, esnaf ve KOBİ'yle ilgili de bir düzenleme yok. Şimdi, baktığımız zaman, KOBİ'lerin, esnafın sıkıntısı devam ediyor. Bu yaptığınız yapılandırmayla alakalı, yetmiş iki ay vadeye çıkmak esnafı rahatlatıcı, KOBİ'yi rahatlatıcı bir düzenleme değil. Yani bu faiz yükünün kaldırılması mümkün değil; buradaki faizin dondurulması, silinmesi ve anaparanın taksitlendirilmesi yoluyla rahatlatılması gerekir çünkü finansmana da ulaşamıyorlar.

Maddeler üzerinde baktığımız zaman da burada 4'üncü madde var, engelli ve yaşlılara yönelik orman alanlarına rehabilitasyon merkezlerinin yapılmasıyla ilgili. 5.200 engelli tesislerde rahat etmek için bekliyor diyelim -yaşlılarla ve engellilerle ilgili konuşuyorum- fakat bu 5.200 kişinin kalabileceği şekliyle tesislerin yapılmadığı görülüyor. Şimdi, orman alanlarının bu tesislere açılmasıyla ilgili şu mazeret etki analizinde belirtilmiş: "Kamulaştırma yapılacak alanlarda maliyet yüksek olduğu için orman bölgelerinde bu alanların rehabilitasyon merkezlerine, tesislerine açılması ve tahsis edilmesiyle ilgili düzenleme..." Bu, ormanların talan edilmesine yol açabilir. Şimdi "Devlet yapacak." deniliyor ama devlet yaptıktan sonra bu tesisleri üçüncü şahıslara, özel sektöre devredebilir kırk dokuz yıllığına. Şimdi, bu konulara da mutlaka dikkat edilmesi gerekir.

Bakın, yaşlı ve engellilerle ilgili gerekli düzenlemelerin yapılması çok çok önemli. Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu'nun gelirlerinin yüzde 5'i yaşlılar ve engelliler için, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nda Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğüne aktarılması gerekiyor. Baktığımız zaman, böyle bir aktarım olmuş mu? Maalesef olmamış. Bakın, Sayıştay raporundan ben size rakam veriyorum: Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın 2024 yılı denetlemelerine göre, dört yılda bu Genel Müdürlüğe yani yaşlılar ve engelliler için 644 milyon para aktarılması gerekirdi. Aktarılan tutar 258 milyon, aktarılmayan tutar 385 milyon TL. 5.200 kişi bekliyorsa, o zaman buraya bu para aktarılması gerekiyorsa bu tesisler yapılabilirdi. Niçin aktarılmadı? Bunun cevabını ben Komisyonunda da sordum, alamadım. Bunun nasıl denetlendiğiyle ilgili de sağlıklı bir bilgi yok. Şimdi, bakın, İçişleri Komisyonundan ilgililer burada, Sayın Bakan Yardımcısı da burada. Trafik cezalarının yüzde 50'si de Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu'na gidiyor. Bu, çok ciddi bir tutar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

CEVDET AKAY (Devamla) - Bitiriyorum Başkanım.

Bakın, 2026 bütçe hedefi 73 milyar TL iken en son mayıs sonu itibarıyla tahakkuk eden rakam 78 milyar, bunun da 26,8 milyarı tahsil edilmiş. Demek ki bunun 13 milyarı da bu Fon'a aktarılmış. Şimdi, bu aktarılan tutarların nasıl kullanıldığını bilmiyoruz, bunlarla ilgili düzenlemeler yapılması lazım. Maddeler üzerinde konuşacağız ama 17'nci madde var KDV istisnasının 2028 yılı sonuna kadar uzatılmasıyla ilgili. Depremden zarar gören alanlarla ilgili Çevre ve Şehircilik Bakanlığına ve Millî Eğitim Bakanlığına Maliye Bakanlığı aracılığıyla kullandırılan çok ciddi krediler var, sırasıyla 670 milyar avro ve aşağı yukarı da 400 milyon dolar civarında. Bu kredilerin nasıl kullanıldığını bilmiyoruz, depremde zarar gören yerlerin nasıl tadil edildiğini bilmiyoruz; okullarla ilgili inşaat yapılması

lazım, bunları da bilmiyoruz yani şunu ifade etmek istiyorum: Bu kanun teklifinde dar gelirliden, ücretliden, esnaftan, KOBİ'den yana bir düzenleme yok, maalesef yine ranttan yana düzenleme var. Yeterli bir kanun teklifi değil, bu yüzden bu kanuna biz "hayır" diyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Şahıslar adına ikinci ve son konuşmacı Ankara Milletvekili Sayın Orhan Yegin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ORHAN YEGİN (Ankara) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerine söz almış bulunuyorum. Aziz milletimizi ve onu temsil eden Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün Genel Kurulumuzda, hayatın farklı alanlarında ortaya çıkan ihtiyaçlara cevap veren, uygulamada karşılaşılan sorunları gideren, yüksek yargı kararları gereği icap eden, kamu hizmetlerinin etkinliğini artıran ve vatandaşlarımızın günlük hayatına doğrudan temas eden kapsamlı bir kanun teklifini görüşüyoruz. AK PARTİ olarak bizim siyaset anlayışımızda, kanun yapmak yalnızca mevzuata madde eklemek veya madde çıkarmak değildir; kanun yapmak milletin ihtiyacını görmek, uygulamadaki aksaklığı tespit etmek, kamu hizmetinin daha iyi işlenmesini sağlamak ve vatandaşın hayatını kolaylaştırmak demektir. Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde çeyrek asra yakındır ortaya koyduğumuz reform iradesinin özünde bu vardır. Biz bu ülkede vesayetle mücadele ederken de ekonomiyi büyütürken de sağlıktaki dönüşümü hayata geçirirken de ulaştırma altyapısını yenilerken de savunma sanayimizi güçlendirirken de aynı anlayışla hareket ettik; millete hizmet etmek, devleti güçlendirmek ve Türkiye'yi çağın gereklerine uygun şekilde geleceğe hazırlamak; temel hedefimiz buydu. Bugün görüştüğümüz teklif de Türkiye Yüzyılı vizyonunun somut adımlarından biridir.

Değerli milletvekilleri, dünya çok hızlı değişiyor, devletlerin karşı karşıya kaldığı sorunlar da artık çok daha karmaşık hâle geliyor. Pandemiyle birlikte hayatın, ekonominin nasıl kırılabildiğini hep beraber gördük. Rusya-Ukrayna savaşıyla enerji ve gıda güvenliğinin ne kadar hayati olduğunu gördük. Bölgemizde yaşanan savaşlar, İsrail'in Gazze'de sürdürdüğü insanlık dışı saldırılar, İran-İsrail hattında tırmanan gerilimler, küresel ekonomideki belirsizlikler, ticaret yollarına ilişkin riskler ve enerji fiyatlarındaki dalgalanmalar tüm ülkelerin hem ekonomik hem de kamu yönetimi kapasitesini test etmektedir. Böyle bir dönemde devletlerin en büyük gücü; güçlü kurumları, sağlam hukuk düzeni, etkin kamu yönetimi ve vatandaşına güven veren bir idaresidir. Türkiye son yirmi üç yılda bu kapasiteyi önemli ölçüde güçlendirmiştir. Bugün Türkiye, yalnızca kendi sınırları içerisinde hizmet üreten bir ülke değil bölgesinde barış, istikrar ve insani diplomasi arayışının da merkezinde yer alan bir ülkedir. Mazlumların sesi olan, kriz dönemlerinde inisiyatif alan, savunma sanayisinde kendi imkânlarıyla büyük atılımlar yapan; sağlıkta, ulaşımda, enerjide, eğitimde ve savunma sanayisinde ciddi mesafe almış bir Türkiye var artık. Elbette eksiklerimiz var, elbette daha çok geliştirmemiz gereken alanlar var, zaten reform siyaseti de tam olarak bunun için var. Biz hiçbir zaman "her şey tamam" anlayışıyla hareket etmiyoruz, aksine, değişen şartlara göre mevzuatımızı yenilemeye, kamu yönetimini güçlendirmeye ve vatandaşlarımızın ihtiyaçlarına cevap üretmeye gayret ediyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Genel Kurulumuzun takdirlerine arz ettiğimiz bu teklifimiz hukuk güvenliğini güçlendiren, Anayasa Mahkemesi kararlarının gereğini yerine getiren, dijitalleşmeyi destekleyen, kamu yönetimini etkinleştiren, ekonomik hayatı kolaylaştıran, sosyal devlet anlayışını güçlendiren ve vatandaşımızın hayatına doğrudan dokunan kapsamlı bir pakettir. Şimdi, bugün konuşmalarda çokça torba yasa eleştirileri oldu "torba kanun" "torba kanun..." Arkadaşlar, Merkez Bankası Disiplin Yönetmeliği'ni Danıştay iptal etmiş, "Yönetmelikle olmaz disiplin hükümleri, buradaki cezalar; bunu kanunla yapmanız lazım." demiş. Bir madde, hadi gelin, bunu kod kanun olarak, müstakil bir kanun olarak yapalım, kolay değil. Basın İlan Kurumu Yönetmeliği'ni iptal etmiş Anayasa Mahkemesi, o yönetmeliği yeniden hayata geçirmeniz lazım. Hadi gelin, bunları temel kanun olarak -temel kanun olarak görüşüyorduk da bunu- kod kanun olarak, müstakil bir kanun olarak yapalım; mümkün değil. Mesela, bir maddeye, orman alanlarında yapılabileceklerle ilgili bir maddeye şu ifadeyi ekliyoruz: "Engelli bakım merkezleri, rehabilitasyon merkezleri, yaşlı bakım merkezleri." Eklediğimiz sadece bu. Zaten yapılabilen bir şeyin içerisine iki tane tanım ekliyoruz; hadi gelin, bunu müstakil kanun olarak yapalım.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Bak, Orhan Bey, onu yapalım. Onu komisyonlara götür, komisyonlara; orada konuşalım, yine getir, torba yasayla yap.

ORHAN YEGİN (Devamla) - Plaka tescil süreleri kanunda üç gün görülmüş, üç gün; üç gün görülmüş, bu üç günde yetmiyor. Filo alanlar var, filo alanlar müracaat ettikleri zaman üç gün içerisinde filo şirketlerinin o araç tescilleri yapılamıyor, yetiştirilemiyor ve gerçekten ciddi cezalar ortaya çıkıyor. Bu üç günü on beş gün yapıyoruz; hadi gelin, bunu müstakil kanun olarak görüşelim, bunlar mümkün değil. Dolayısıyla İç Tüzük, Meclisin çalışma biçimi, bize... Birden fazla konuda, birden fazla hususta kanunda değişiklik yapmamızı gerektiren tek cümlelik, birkaç cümlelik veyahut da çok kısa metinlerle değişiklik yapmamız gereken ihtiyaçlar var hayatta, hayatın içinde bunlar var, kamu kurumlarının bu ihtiyaçları var, iptaller gereği yapmamız gereken şeyler var.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Torba yapma. Çorba yapıyorsun ondan dolayı oluyor, hepsini ayrı ayrı temel yasalar olarak getir. Komisyonlara getir bunları.

ORHAN YEGİN (Devamla) - Dolayısıyla ne yapmışız? Bunların hepsini birleştirmişiz, farklı kanunlarda değişiklik yapılmasına dair bir kanun teklifi demiş, getirmişiz ve bugün temel kanun çerçevesinde, usulüne göre, İç Tüzük'e uygun bir şekilde görüşüyoruz. Dolayısıyla sürekli "torba kanun" "torba kanun" "torba kanun" diye, yapılan her şeyi böyle yani hiç işe yaramayan işlermiş gibi kötü bir imajlamanın altında tanımlıyor olmak bence hoş değil.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Hepsi torba yasa, hepsi torba yasa! İstisna...

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Ben çuval diyorum bundan sonra, çuval, çuval; torba değil çuval. Çuval olmuş, çuval.

ORHAN YEGİN (Devamla) - Şimdi, bazı konuşmaları dinledim. Belediyeler taşınmazlarını satıyorlar ve belediyeler bu taşınmazları satarken Belediye Kanunu'nda taksitli satış imkânı kanunla tanınmadığı için peşin satış yapıyorlar. Belediye bir arsasını sattığı zaman buna ancak peşin ödeme gücü olan girebilir. Bu, çok büyük bir arazi de olabilir; bu, imar sonrasında yapılmış imarın içerisinde küçük belediye payı da olabilir. Dolayısıyla o imarın içerisinde ortaklarının satın almak isteyeceği bir pay da olabilir. Belediyeler taşınmazlarını peşin sattığı zaman o sermayeyi biriktirenler sadece o satış ihalesine girebilir. Biz de diyoruz ki taksitli

satış imkânı getirelim, dolayısıyla uzun vadede ödeme imkânı geldiği için daha fazla insan bu satış ihalesine girebilsin. Dolayısıyla kamu malı daha yüksek bir değerden satılabilir, daha fazla insan istekli olarak burada yer alsın ve kamu malı daha yüksek bir bedele satılsın. Arkadaşlarımız konuşurken "Sata sata doymadınız." "Sata sata doymadınız." diyorlar.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Evet, evet; doğru, doğru.

ORHAN YEGİN (Devamla) - Meselenin esasından, içeriğinden bihaber gibi birtakım konuşmalar oluyor. "Hiç istişare etmediniz bu kanun teklifinde." dediniz. Komisyona getirdik, hep beraber tartıştık. Mesela, Basın İlan Kurumunun ilkelerle ilgili bölümünde birçok gruptan "Ya, muğlak ifadeler var burada; bu ifadelerle yarın öbür gün farklı yorumlanabilir, farklı yerlere gidebilir." denildi. HDP Grubu da dedi, DEM Grubu da dedi.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - HDP kalmadı.

ORHAN YEGİN (Devamla) - DEM Grubu da dedi, işte, İYİ Parti Grubundaki arkadaşlar, CHP; hepsi söyledi. Biz bunun üzerine dedik ki: Ya, tamam, böyle bir kaygı varsa biz maddenin o kısmını çekelim ama Anayasa Mahkemesinin iptaliyle ilgili gelen müeyyideleri çerçeveleyen bölüm kalsın; yaptık ve biz bu eleştirileri dikkate alarak orada bir teklifte bir önerge vererek bunu yaptık.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Ne kadar da muhalefeti ciddiye alan bir iktidar(!) Vallahi helal olsun(!)

ORHAN YEGİN (Devamla) - Bizce, belediye satışlarında taksitli satışa ilişkin ilana dair ekstra bir şey olmasına gerek yoktu metinde çünkü asıl dayanağı olan kanunda, o İhale Kanunu'nda zaten o çerçeve vardı ama arkadaşlarımız ısrarla "Bu da yer alsın." dediler, onu da getirdik, oraya yazdık. Burada işleri istişareyle hep beraber yaptık aslında, tartışarak yaptık. Çekincelerinizi dikkate alarak orada arkadaşlarımız önerge verdiler ve düzeltmeler yaptık ama...

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Bizi günahınıza bulaştırmayın.

ORHAN YEGİN (Devamla) - "Noktasına virgülüne dokunulmadan, geldiği gibi geçiriliyor." eleştirileriyle burada olmayan bir şey maalesef söyleniyor.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Doğru, virgülün yerleri değişiyor; bazen nokta, satır başı...

ORHAN YEGİN (Devamla) - Bilmiyorum yani hep beraber yaşadığımız bir şey, o ortam, hep beraber tanık olduğumuz bir şey sanki orada hiç olmamış gibi gelip burada konuşuluyor. Bir faydası var mı bilmiyorum böyle konuşmanın ama Allahualam var ki böyle konuşuyor arkadaşlar, bir şey diyemiyorum.

"Ticari plakaların satışıyla ilgili tanınan istisnaya sermayeyi koruyorsunuz, adaletsizlik yapıyorsunuz." denildi. Arkadaşlar, bakın, bu usule geçecek olan yani tahsilat üzerinden belirlenecek miktara göre vergi verme sistemine geçecek olan taksiciler zaten dün basit usuldeydiler ve zaten dün onlar basit usulde iken taksitlerini sattıkları zaman arada oluşan satış-alış farkından kaynaklanan marjdan bir vergi zaten ödemiyorlardı, ödemeyeceklerdi; zaten KDV'den muaftılar, istisnaydılar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

ORHAN YEGİN (Devamla) - Dolayısıyla biz burada bir kanun yapıyor, bunları basit usulden yeni usule geçmeleri için teşvik ediyoruz; bu usule geçmelerini teşvik ederken de oradaki haklarını da burada saklı tutarak geçiriyoruz ama burada bize peşkeş çekme gibi şeylerden bahsediliyor.

TALAT DİNÇER (Mersin) - Plaka ağaları var Orhan Bey, plaka ağaları; birden fazla plakası olanlar var.

ORHAN YEGİN (Devamla) - Deprem bölgesindeki yatırımlar işlerin uzunluğundan dolayı tamamlanmamış, bu yatırımlara ilişkin KDV istisnası tanınmış, bu KDV istisnasının süresini uzatıyoruz ki deprem bölgesinde bu yatırımlar tamamlansın ama arkadaşlarımız -bizi- burada rantın arkasında durmaktan, sürekli sermaye, bir şeyleri peşkeş çekmekten bahsediyor.

Biz, söylediğiniz hiçbir şey değiliz arkadaşlar. Biz, sizin bizi itham ettiğiniz o peşkeş çekmeler, orman alanlarını talan etmeler, hiçbirinin içerisinde yokuz, hiçbir yerinde yokuz üstelik.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Tabii, tabii; yoksunuz, olmazsınız(!)

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Her yerindesiniz!

ORHAN YEGİN (Devamla) - Biz memleketin ihtiyaçlarını, biz hayatın ihtiyaçlarını, kamu kurumlarının ihtiyaçlarını...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Her yerindesiniz, her yerinde!

ORHAN YEGİN (Devamla) - ...vatandaşın ihtiyaçlarını görerek burada düzenlemeler yapıyoruz.

Vatana, millete, memleketeye hayırlı olsun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Ve özellikle de rantçılara!

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Hac organizasyonlarında Sayıştay'ı ortadan kaldırıyorsunuz.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın milletvekilleri, teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 22.19

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 22.20

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: Nurten YONTAR (Tekirdağ), Adil BİÇER (Kütahya)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 102'nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

276 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir iş bulunmadığından, alınan karar gereğince, kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 17 Haziran 2026 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati:22.21